

Джоан К. Ролінґ Гаррі Поттер і таємна кімната

Гаррі Поттер – 2

AVB

«Гаррі Поттер і таємна кімната»: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА; Київ; 2004
ISBN 966-7047-34-2

Аннотація

Це друга книжка про пригоди Гаррі Поттера. Він знову вступає у відчайдушну сутичку зі злом. Проте цього разу ворог такий сильний, що надії на перемогу майже немає...

Джоан К. Ролінґ Гаррі Поттер і таємна кімната

*Шонові П.Ф. Гаррісу,
водієві-відчайдуху і надійному другові*

— РОЗДІЛ ПЕРШИЙ — Найгірший день народження

Уже не вперше в будинку номер 4 на вуличці Прівіт-драйв сніданок розпочинався зі сварки. Містера Вернона Дурслі з самісінького ранку розбудило гучне ухання, яке долиняло з кімнати його племінника Гаррі.

— Уже втретє на цьому тижні! — горлав він за столом. — Як не можеш заткнути пельку тій сові, то хай вона забирається геть!

— Їй *нудно*, — вкотре намагався пояснити Гаррі. — Вона звикла літати. Якби ж я міг випускати її вночі...

— Я що — схожий на ідіота? — гаркнув дядько Вернон, з пишних вусів якого звисав шматок яєшні. — Я знаю, *що* станеться, коли її випустити.

Він похмуро презирнувся з Петунією, своєю дружиною.

Гаррі хотів щось заперечити, але його слова заглушила гучна відрижка Дадлі,

Дурслівського сина.

— Ще шинки!

— Візьми зі сковороди, золотко, — сказала тітка Петунія, розчулено глянувши на свого розгодованого сина. — Треба, щоб ти наїдався, поки вдома... Щось я не довіряю тим шкільним харчам.

— Дурниці, Петуніє, я ніколи не голодував, коли вчився у Сметлінгсі, — заперечив дядько Вернон. — Дадлі там нічого не бракує, правда, синку?

Дадлі, який був такий тілистий, що його сідниці звисали з кухонного стільця, вишкірився й повернувся до Гаррі:

— Подай сковороду.

— Ти забув чарівне слово, — роздратовано обізвався Гаррі.

Ці кілька простеньких слів подіяли на решту родини просто приголомшливо: Дадлі аж похлинувся й гепнувся зі стільця з таким гуркотом, що здригнулася вся кухня; місіс Дурслі зойкнула, затуливши руками рота; містер Дурслі зірвався на ноги, а вени на його скронях запульсували.

— Я мав на увазі "будь ласка"! — швиденько пояснив Гаррі. — Я не хотів...

— **ЩО Я ТОБІ КАЗАВ**, — заверещав дядько, бризкаючи слиною, — **ПРО ВЖИВАННЯ СЛІВ НА ЛІТЕРУ "Ч" У НАШОМУ ДОМІ?**

— Але ж я...

— **ЯК ТИ СМІЄШ ПОГРОЖУВАТИ ДАДЛІ!** — ревів дядько Вернон, гупаючи кулаком по столу.

— Я тільки...

— **Я ПОПЕРЕДЖАВ ТЕБЕ! Я НЕ ТЕРПІТИМУ ПІД ЦИМ ДАХОМ ЖОДНИХ НАТЯКІВ НА ТВОЮ НЕНОРМАЛЬНІСТЬ!**

Гаррі перевів погляд з багряного дядькового обличчя на зблідлу тітку, яка намагалася підвести з підлоги Дадлі.

— Добре, — мовив Гаррі, — добре...

Дядько Вернон знову сів, сопучи, немов захеканий носоріг, і пильно стежив за Гаррі кутиками своїх вузеньких колючих оченят.

Відколи Гаррі прибув додому на літні канікули, дядько Вернон ставився до нього, немов до бомби, що ось-ось вибухне, бо Гаррі й не був нормальним хлопцем. Справді, ще ненормальнішого хлопця годі було й уявити.

Гаррі Поттер був чарівник — чарівник, який щойно закінчив перший клас Гогвортської школи чарів і чаклунства. І якщо Дурслів аж ніяк не тішило його повернення до них на канікули, то уявіть собі, що почував сам Гаррі.

Він так сумував за Гогвортсом, що цей сум можна було порівняти хіба з постійним болем у шлунку. Він сумував за замком з його таємними переходами і привидами, за уроками (окрім лекцій Снейпа, майстра чарівного зілля), за совиною поштою, за бенкетами у Великій залі, за своїм ліжком на чотирьох стовпчиках у спальні в одній із веж, за відвідинами лісника Гегріда, що жив у хатинці на узліссі Забороненого лісу. А особливо він сумував за квідичем — улюбленою спортивною грою чарівників (шість високих стовпів-воріт, чотири летючі м'ячі й чотирнадцять гравців на мітлах).

Привізвавши Гаррі додому, дядько Вернон замкнув у комірчині під сходами усі його книжки заклинань, чарівну паличку, мантії, казан і супермітлу "Німбус —2000". Хіба Дурслів обходило, що Гаррі не виконає домашніх завдань і що, не тренувавшись усе літо, він може втратити місце в команді? Дурслі були тими, кого чарівники називають маглами (в чийх жилах немає жодної краплинки чаклунської крові), і для них найбільшою ганьбою було мати в родині чарівника. Дядько Вернон навіть почепив замок на клітку Гарріної сови Гедвігі, щоб вона не могла передати листа кому-небудь з чаклунського світу.

Гаррі ну ніяк не був схожий ні на кого з Дурслів. Дядько Вернон був такий огрядний, що, здається, навіть шиї не мав, зате його обличчя прикрашали пишні чорні вуса. Тітка Петунія була кощава й мала кобиляче обличчя; Дадлі був білявий, рожевощокий і тілистий. А от Гаррі був маленький і худорлявий, з блискучими зеленими очима і чорним чубом, що завжди стирчав навсібіч. Він носив круглі окуляри, а на чолі мав тонесенький шрам, схожий на блискавку.

Саме завдяки цьому шрамові Гаррі так вирізнявся з-поміж усіх, навіть поміж чарівників. Цей шрам був єдиним свідченням його загадкового минулого і єдиним натяком на те, чому одинадцять років тому його залишили на порозі будинку Дурслів.

Коли Гаррі виповнився усього один рік, він якимось дивом вижив, коли його закляв наймогутніший у світі чорний чаклун — лорд Волдеморт. Це ім'я ще й досі майже ніхто з чарівників і чарівниць не наважувався вимовляти вголос. Лорд Волдеморт убив Гарріних батьків, а от на Гкррі злі чари не подіяли — він відбувся лише шрамом на чолі. Зразу після цього Волдеморт утратив свою могутність, а чому — ніхто й досі не знав.

Гаррі виховувала сестра його покійної матері. Десять років він прожив у родині Дурслів, не розуміючи, чому з ним інколи діється щось дивне. Він вірив їхнім вигадкам, нібито шрам — то наслідок автокатастрофи, у якій загинули його батьки. А рівно рік тому Гаррі отримав листа з Гогвортсу і дізнався всю правду. Він почав навчатися в школі чарівників, де всі захоплено переповідали про нього і його шрам...

Але шкільний рік закінчився, і на літо Гаррі повернувся в родину Дурслів, які ставилися до нього, мов до цуцика, що викачався у чомусь смердючому. Дурслі навіть не згадали, що сьогодні племінникові виповнюється дванадцять років. Звісно, він на це й не сподівався: вони ніколи й нічого не дарували йому, навіть звичайнісінького торта — але щоб цілком забути...

Раптом дядько Вернон урочисто прокашлявся і мовив:

— Усі ми знаємо, що нині дуже важливий день. Гаррі глянув на нього, не вірячи своїм вухам. — Сьогодні я, мабуть, підпишу найбільшу за свою кар'єру угоду, — оголосив дядько Вернон.

Гаррі знову почав жувати грінку. Звичайно, сумно подумав він, дядько Вернон має на увазі ту ідіотську вечерю. Уже майже два тижні він тільки про неї й торочить.

На вечерю мав прийти якийсь багатий будівельник з дружиною, і дядько Вернон сподівався отримати від нього величезне замовлення (фірма дядька Вернона виготовляла свердла).

— Думаю, треба ще раз повторити наш план, — мовив дядько Вернон. — О восьмій вечора ми всі маємо бути на своїх місцях. Петуніє, ти будеш...

— У вітальні, — миттю обізвалася тітка Петунія, — чекатиму, щоб люб'язно запросити їх до хати.

— Добре. А ти, Дадлі?

— Я буду чекати, щоб відчинити двері, — самовдоволено вишкірився Дадлі. — "Можна взяти ваші плащі, містере й місіс Мейсон?"

— Вони *полюблять* його! — у захваті вигукнула тітка Петунія.

— Молодець, Дадлі! — похвалив сина дядько Вернон і повернувся до Гаррі: — А *ти*?

— Я тихенько сидітиму у себе в кімнаті і вдаватиму, ніби мене немає, — монотонно пробубонів Гаррі.

— Саме так! — лихим оком зиркнув на Гкррі Дядько Вернон. — Я проведу їх у вітальню, відрекомендую тебе, Петуніє, і почастую всіх напоями. О восьмій п'ятнадцять...

— Я оголошу, що вечеря готова, — закінчила фразу тітка Петунія.

— А ти, Дадлі, скажеш...

— "Можна провести вас до їдальні, місіс Мейсон?" — сказав Дадлі, пропонуючи уявній жінці свою товсту руку.

— Мій досконалий джентльменчик! — мало не заплакала тітка Петунія.

— А *ти*? — грізно глянув на Гаррі дядько Вернон.

— Тихенько сидітиму у себе в кімнаті і вдаватиму, ніби мене немає, — пробурмотів Гаррі.

— Саме так. Що ж, за вечерю було б варто зробити їм кілька гарних компліментів. Маєш якісь ідеї, Петуніє?

— Містере Мейсоне, Вернон казав, що ви *чудово* граєте в гольф... Скажіть мені, місіс Мейсон, де ви купили таку гарну сукню?..

— Прекрасно... А ти, Дадлі?

— Я скажу таке: "Ми в школі писали твір на тему "Мій герой", і я, містере Мейсоне, написав про вас".

Цього було вже занадто і для тітки Петунії, і для Гаррі. Тітка Петунія розридалася,

пригорнувши до себе Дадлі, а Гаррі нахилився аж під стіл, щоб ніхто не помітив його сміху.

— А ти, хлопче?

Гаррі випростався, ледве стримуючи регіт.

— Тихенько сидітиму у себе в кімнаті і вдаватиму, ніби мене немає, — відповів він.

— Отож бо й воно! — суворо підтвердив дядько Вернон. — Мейсони нічого про тебе не знають, і так має бути й надалі... Після вечері, Петуніє, ти запросиш місіс Мейсон у вітальню на каву, а я почну говорити про свердла. Якщо все піде добре, ми підпишемо угоду ще перед десятою, перед теленовинами. Завтра о цій годині уже будемо вибирати собі віллу на Майорці.

Гаррі це все не дуже тішило. Він не думав, що на Майорці Дурслі ставитимуться до нього краще, ніж на Прівіт-драйв.

— Гаразд... я їду в місто по смокінги для себе й Дадлі. А *ти*, — гаркнув він на Гаррі, — не плутайся в тітки під ногами, коли вона прибиратиме.

Гаррі вийшов з будинку чорним ходом. Був чудовий сонячний день. Він перетнув галявинку, впав на садову лавку і тихенько заспівав сам собі: "Многая літа-літа... многая літа..."

Ні вітальних карток, ні дарунків... і ще цілий вечір треба вдавати, що тебе не існує... Гаррі сумно розглядав живопліт. Ще ніколи він не почувався таким самотнім. Навіть найкращі друзі — Рон Візлі та Герміона Грейнджер, здається, забули про нього. Ніхто з них за ціле літо нічого йому не написав, хоча Рон і обіцяв запросити Гаррі в гості.

Безліч разів Гаррі збирався відкрити закляттями клітку з Гедвігою, щоб відправити її з листом до Рона й Герміони, але так і не ризикнув. Неповнолітнім чарівникам забороняли вдаватися до магії за межами школи. Гаррі не розповів про це Дурслям, бо знав: тільки страх, що він перетворить їх на жуків-гноювиків, не давав їм замкнути в комірчині разом з чарівною паличкою й мітлою і *його* самого. Перші кілька тижнів Гаррі розважався тим, Що бурмотів собі під ніс усілякі нісенітниці, після чого Дадлі прожогом вилітав з кімнати.

Проте звісток від Рона й Герміони й далі не було, тож Гаррі почувався таким відірваним від магічного світу, що навіть дражнити Дадлі йому вже стало нецікаво.

І ось тепер Рон і Герміона навіть забули про його день народження.

За вістку з Гогвортсу він, здається, тепер віддав би що завгодно! І то від будь-якого чаклуна або чарівниці! Він, мабуть, зрадив би, побачивши навіть Драко Мелфоя, свого запеклого ворога, аби тільки впевнитися, що школа йому не наснилася...

Хоч і в Гогвортсі не все було прекрасним. Наприкінці навчального року Гаррі зіткнувся віч-у-віч не з ким іншим, як із самим лордом Волдемортом. І нехай Волдеmort був тепер лише жалюгідною тінню себе колишнього, він і далі наганяв страх, був підступний і прагнув відновити колишню могутність.

Гаррі вдруге пощастило врятуватися від Волде-морта, але це сталося чудом, і навіть тепер, коли минуло вже кілька тижнів, Гаррі прокидався серед ночі, обливаючись холодним потом, і думав, де тепер лорд Волдеmort, пригадував його ошаліле обличчя, нестямно вирячені очі...

Зненацька Гаррі завмер, випроставшись на садовій лавці. Він дивився на живопліт, аж тут *живопліт і сам подивився на нього*. Поміж листям світилося двоє величезних зелених очей.

Гаррі скочив на ноги, і саме тоді з другого боку галявини долинув глузливий голос.

— А я знаю, який сьогодні день, — наспівував Дадлі, перевальцем тюпаючи до нього.

Величезні очі кліпнули і щезли.

— Що? — запитав Гаррі, незмигно дивлячись туди, де щойно були очі.

— Я знаю, який це день, — повторив Дадлі і підійшов ще ближче.

— Чудово! — покепкував Гаррі. — Нарешті ти вивчив назви усіх днів тижня.

— Сьогодні твій *день народження*, — ехидно мовив Дадлі. — Чому тебе ніхто не привітав? Ти що, навіть друзів не маєш серед тих почвар?

— Не думаю, що твоя мама дуже зрадіє, коли довідається, що ти згадуєш мою школу, — незворушно мовив Гаррі.

Дадлі підтягнув штани, що сповзали з його колихливого пуза.

— Чого ти дивишся на живопліт? — підозріло запитав він.

— Та ось вибираю найкраще заклинання, щоб його підпалити, — відповів Гаррі.

Дадлі миттю відсахнувся, а на його масному обличчі проступив страх.

— Ти не м-можеш... Тато казав, що тобі не можна займатися м-магією... казав, що викине тебе з дому... А тобі нема де дітися... Ти навіть не маєш друзів, які б тебе...

— Тинди-ринди! Фокус-покус... чари-бари... — страшним голосом вимовив Гаррі.

— МА-А-А-А-А-АМ! — вереснув Дадлі й кинувся до хати, плутаючись у власних ногах.
— МА-А-МО! Дивися, що він робить!!!

Гаррі дорого заплатив за цю свою розвагу. Хоч ні Дадлі, ні живопліт абсолютно не постраждали, і тітка Петунія знала, що ті слова нічого не означають, Гаррі однаково ледве ухилився, коли вона мало не торохнула його по голові сковородою. Тоді вона вигнала для нього купу роботи і пригрозила не давати їсти, поки він усе не закінчить.

Дадлі собі байдикував — тинявся, ласував морозивом, а Гаррі тим часом протирав вікна, мив машину, косив газон, давав лад клумбам, підрізував і поливав троянди та фарбував садову лавку. Сонце немилосердно палило, обпікаючи йому шию. Гаррі розумів, що не варто було клювати на Дадлів гачок, але ж Дадлі сказав саме те, про що думав і Гаррі: може, він і *справді* не має друзів у Гогвортсі...

"Хай би подивилися тепер на знаменитого Гаррі Поттера", — думав він спересердя, розкидаючи на клумби гній. Він уже ледь розгинав спину, а з чола йому стікав рясний піт.

О пів на восьму вечора змучений Гаррі нарешті почув, як його кличе тітка Петунія.

— Ходи їсти! І ступай по газетах!

Гаррі втішено побіг до прохолодної, тьмяно освітленої кухні. На холодильнику стояв приготований на вечір пудинг: величезна запіканка зі збитих вершків і зацукрованих фіалок. А в духовці апетитно шкварчав кавалок свинячої ноги.

— Швиденько їж! Скоро прийдуть Мейсони! — тітка Петунія показала на два кусні хліба і грудку сиру, що лежали на столі. На тітці вже була вечірня сукня жовто-рожевого кольору.

Гаррі помив руки і миттю проковтнув свою жалюгідну вечерю. Не встиг дожувати, як тітка Петунія забрала його тарілку:

— Нагору! Мерщій!

Проходячи повз вітальню, Гаррі побачив дядька Вернона і Дадлі в метеликах і смокінгах. Тільки-но він ступив на верхній сходовий майданчик, як пролунав дзвінок, а біля підніжжя сходів з'явилося розлючене обличчя дядька Вернона:

— Пам'ятай, хлопче: жодного звуку!

Гаррі навшпиньки пройшов до спальні, прослизнув усередину, зачинив за собою двері і обернувся до ліжка, щоб упасти на нього.

Але там уже хтось сидів.

— РОЗДІЛ ДРУГИЙ — Попередження Добі

Гаррі ледь не скрикнув із несподіванки, але вчасно стримався. Маленька істота на ліжку мала великі кажанячі вуха і вирячені зелені очі завбільшки з тенісний м'яч. "Ага, то ось хто сьогодні вранці стежив за мною із живоплоту", — здогадався він.

Поки вони розглядали одне одного, з коридору долинув голос Дадлі:

— Можна взяти ваші плащі, містере й місіс Мейсон?

Істота зіскочила з ліжка і вклонилася так низько, що кінчик її довгого тоненького носа торкнувся килима. Одягнена вона була у якусь стару наволочку з прорізами для рук і ніг.

— Е-е... привіт, — боязко мовив Гаррі.

— Гаррі Поттер! — вискнула істота пронизливим голосочком (унизу його, мабуть, теж почули). — Добі так давно хотів зустрітися з вами... Це така честь...

— Д-дякую, — промимрив Гаррі.

Скрадаючись уздовж стіни, він опустився на стілець біля великої клітки, у якій спала Гедвіга. Він хотів запитати: "Що ти таке?", але подумав, що це звучатиме не вельми делікатно, і тому спитав:

— Хто ти такий?

— Добі, паничу. Просто Добі. Ельф-домовик, — обізвалася істота.

— Ох!.. Справді? — здивувався Гаррі. — Е-е... я б не хотів бути нечемним, але... зараз не найкращий час для того, щоб у моїй спальні був ельф-домовик.

З вітальні долинув гострий, нещирий сміх тітки Петунії. Ельф похнюпився.

— Не те, що я тобі не радий, — швиденько додав Гаррі, — але... е-е... чому ти опинився саме тут?

— На те є причина, паничу, — поважно відповів Добі. — Добі прибув, щоб сказати вам, паничу... ні, це непросто... Добі думає, з чого починати...

— Прошу сідати, — ввічливо показав на ліжко Гаррі. На його жах, ельф раптом розридався — і то дуже голосно.

— *"П-прошу сідати"!*.. — лементував він. — *Ніколи... ще ніколи...*

Гаррі здалося, ніби голоси внизу зтихли.

— Я перепрошую, — прошепотів він. — Я не хотів тебе образити.

— Образити Добі! — мало не задихнувся ельф. — Жоден чарівник ще *ніколи* не розмовляв з Добі як з *рівним*.

"Тсс!" — запанікував Гаррі і підштовхнув Добі назад на ліжко, де той почав гикати, нагадуючи якусь велику і потворну ляльку. Нарешті він опанував себе і вп'явся в Гаррі своїми зеленими очима, які сльозилися від захвату.

— Ти, мабуть, просто не зустрічав нормальних чарівників, — підбадьорливо сказав йому Гаррі.

Добі захитав головою. Потім, без попередження, підстрибнув і почав люто битися головою в шибку, приказуючи: *"Поганий Добі! Поганий Добі!"*

— Перестань! Що ти виробляєш? — зашипів Гаррі, скочив на ноги і знову посадовив Добі на ліжко. Гедвіга прокинулася, голосно ухнула і шалено забилася крильми об клітку.

— Паничу, Добі мусив себе покарати, — пояснив ельф, очі якого дивилися вже трохи скося. — Паничу, Добі мало не сказав чогось поганого про свою родину.

— *Твою* родину?

— Родину чарівників, яким прислуговує Добі... Паничу, Добі — ельф-домовик, і він зобов'язаний вічно служити одному домові й одній родині.

— А вони знають, що ти тут? — поцікавився Гаррі. Добі здригнувся.

— Ой, ні, паничу, ні... Добі мусить якнайтяжче покарати себе за це. Добі мусить прищемити собі вуха дверцятами духовки. Якщо вони колись про це довідаються, паничу...

— А хіба вони не помітять, коли ти прищепиш вуха дверцятами?

— Сумніваюся, паничу. Добі завжди себе за щось карає. Так велять господарі. Нагадують, що зайве покарання Добі ніколи не зашкодить.

— А чом ти не покинеш їх? Чом не втечеш?

— Паничу, ельфа-домовика треба відпустити. А та родина ніколи не відпустить Добі на волю... Добі служитиме їм аж до самої смерті...

Гаррі приголомшено подивився на ельфа:

— А я ще думав, який я нещасний, що мушу прожити тут ще один місяць, — сказав він. — Після цього Дурслі видаються мало не святими. А чи не може тобі хтось допомогти? Може, я?..

Майже відразу Гаррі пошкодував про сказане. Добі знову розридався від вдячності.

— Будь ласка, — нажахано зашепотів Гаррі, — будь ласка, заспокойся. Якщо Дурслі щось почують, якщо дізнаються, що ти тут...

— Гаррі Поттер питає, чи він може допомогти Добі!.. Паничу, Добі чув про вашу велич, але про вашу доброту він ніколи не знав...

Гаррі, відчувши, що його обличчя аж палає, заперечив:

— Хоч би що ти чув про мою велич, то все дурниці. Я навіть не найкращий першокласник у Гогвортсі, а от Герміона...

Але раптом Гаррі затнувся, бо згадка про Герміону засмутила його.

— Гаррі Поттер сором'язливий і скромний, — шанобливо вимовив Добі, а його круглі очі аж сяяли. — Гаррі Поттер навіть не згадує про свою перемогу над Тим-Кого-Не-Можна-Називати.

— Над Волдемортом? — перепитав Гаррі. Добі сплеснув долонями, підняв руки над

своїми кажанячими вухами і простогнав:

— Ой, не називайте цього імені, паничу! Не називайте цього імені!

— Перепрошую, — швиденько вибачився Гаррі. — Я знаю багатьох людей, які не люблять його називати: мій приятель Рон...

Гаррі знову затнувся. Згадка про Рона теж завдала йому болю.

Добі нахилився до Гаррі, і його очі були великі, мов фари.

— Добі чув, — прохрипів він, — що Гаррі Поттер удруге зіткнувся з Лордом Темряви всього кілька тижнів тому... Чув, що Гаррі Поттер врятувався *знову*.

Гаррі кивнув, а очі Добі зненацька заблищали від сліз.

— Ох, паничу! — роззявив він рота, витираючи обличчя кутиком своєї брудної наволочки. — Гаррі Поттер хоробрий і відважний! Він стільки разів безстрашно перемагав! Але Добі прийшов захистити Гаррі Поттера, попередити його про небезпеку, навіть, якщо за це Добі й доведеться прищемити собі вуха дверцятами духовки... *Гаррі Поттер не повинен повертатися до Гогвортсу!*

Запала тиша, яку уривав тільки стукіт ножів і виделок унизу та далекий гул голосу дядька Вер-нона.

— Щ-що? — затнувся Гаррі. — Але ж я мушу повертатися — першого вересня починаються уроки. Я тільки цього й чекаю. Ти не знаєш, як мені тут важко. Я тут *чужий*. Я належу до твого світу — до Гогвортсу.

— Ні, ні, ні! — запищав Добі, так енергійно захитавши головою, що аж вуха заляскали. — Гаррі Поттер має лишатися в безпечному місці. Він надто видатний, надто добрий, щоб усі ми його втратили. У Гогвортсі Гаррі Поттерові загрожує смертельна небезпека.

— Чому? — здивувався Гаррі.

— Бо є змова, Гаррі Поттере. У Гогвортській школі чарів і чаклунства цього року стануться найжахливіші речі, — прошепотів Добі, і раптом затремтів з голови до п'ят. — Паничу, Добі давно про неї знає. Гаррі Поттер не повинен ризикувати собою. Він надто важливий для всіх, паничу!

— Які найжахливіші речі? — відразу запитав Гаррі. — Хто їх задумав?

Добі кумедно похлинувся, а тоді шалено забився головою об стіну.

— Годі! — вигукнув Гаррі, схопивши ельфа за руку. — Ти не можеш сказати, я розумію. Але чому попереджаєш *мене*? — Раптом у нього в голові промайнула не надто приємна думка. — Стривай, а це не пов'язане як-небудь з Вол... перепрошую, з Відомо-Ким? Просто кивни і все, — додав він поспіхом, бо голова Добі знову небезпечно наблизилася до стіни.

Добі заперечно похитав головою:

— Ні, це не Той-Кого-Не-Можна-Називати, паничу. Добі виричав очі й немов намагався натякнути на щось, та Гаррі ніяк не міг здогадатися.

— Може, у нього є брат, га?

Добі захитав головою, а його очі стали ще більші.

— Ну, тоді я не знаю, хто ще спроможний загрозувати мені у Гогвортсі, — сказав Гаррі. — Адже там є Дамблдор, — ти ж знаєш, хто такий Дамблдор?

Добі шанобливо схилив голову.

— Албус Дамблдор — найкращий директор за всю історію Гогвортсу. Добі це знає, паничу. Добі чув, що Дамблдор своєю силою не поступався Тому-Кого-Не-Можна-Називати в пору його розквіту. Але, паничу, — Добі перейшов на змовницький шепіт, — є сили, що їх Дамблдор не... сили, що їх жоден порядний чарівник...

І, перше, ніж Гаррі встиг його зупинити, Добі зіскочив з ліжка, схопив настільну лампу і почав лупцювати себе по голові, пронизливо скрикуючи.

Внизу зненацька запала тиша. Через дві секунди Гаррі, серце якого несамовито гупало, почув, як дядько Вернон вийшов у коридор і гукнув:

— Мабуть, Дадлі знову не вимкнув телевізора. От шибеник малий!

— Мерщій!.. У шафу! — зашипів Гаррі, схопив Добі, запхнув його туди, зачинив дверцята і кинувся на ліжко саме тієї миті, коли повернулася дверна клямка.

— Що... ти... *в біса*... тут виробляєш? — прохрипів, зіцівши зуби, дядько Вернон, дивлячись упритул на Гаррі. — Ти щойно перепаскудив мені анекдот про те, як японці грають у

гольф. Ще один звук, і ти, хлопче, пошкодуєш, що народився!

Він рішуче попрямував із кімнати.

Гаррі, тремтячи зі страху, випустив Добі з шафи.

— Бачиш, як тут мені? — сказав Гаррі. — Бачиш, чому мені треба вертатися до Гогвортсу? Це єдине місце, де я маю... ну... *думаю*, що маю, друзів...

— Друзів, які навіть не *пишуть* Гаррі Поттеру? — лукаво запитав Добі.

— Я думаю, вони просто... Стривай! — раптом спохмурнів Гаррі. — Звідки *ти* знаєш, що мої друзі мені не пишуть?

Добі зачовгав ногами.

— Гаррі Поттер не повинен сердитися на Добі... Добі робив це з найкращих міркувань...

— *Ти перехоплював мої листи?*

— Добі має їх із собою, — відповів ельф. Спритно відступивши чимдалі від Гаррі, він витяг з-під своєї наволочки велику паку конвертів. Гаррі міг розрізнити рівенький почерк Герміони, невиразне Ронове письмо і навіть закарлючки, які нашкрябав, мабуть, Гегрід, гогвортський лісник.

Добі тривожно кліпав очима.

— Гаррі Поттер не повинен сердитися... Паничу, Добі сподівався... що Гаррі Поттер подумає, ніби друзі забули про нього... і не захоче вертатися до школи...

Гаррі його не слухав. Він хотів забрати листи, але Добі відскочив від нього.

— Паничу, Гаррі Поттер отримає їх, якщо пообіцяє Добі не повертатися до Гогвортсу. Ой, паничу, ви не повинні наражатися на ту небезпеку! Скажіть, що не повернетесь, паничу!

— Ні, — розсердився Гаррі. — Віддай мені листи моїх друзів!

— Тоді Гаррі Поттер не лишає мені іншого виходу, — засмучено вимовив ельф.

Гаррі не встиг навіть ворухнутися, а Добі вже кинувся до дверей у спальню, відчинив їх — і помчав сходами донизу.

Гаррі, якому закрутило в животі й пересохло в роті, кинувся за ним, намагаючись бігти якомога тихіше. Він перестрибнув останні шість сходинок, по-котячому приземлився на килим у коридорі і роззирнувся, шукаючи Добі. З ідальні долинав голос дядька Вернона: "...розкажіть Петунії той смішний анекдот про американських слюсарів, містере Мейсоне, їй так кортить почути..."

Гаррі побіг коридором до кухні й відчув, як йому опустилося серце.

Пудинг, цей витвір тітки Петунії, шедевр із вершків і зацукрованих фіалок, висів у повітрі під стелею. Добі сидів у куточку на серванті.

— Ні! — прохрипів Гаррі. — Благаю, вони прибіють мене...

— Гаррі Поттер повинен пообіцяти, що не повернеться до школи.

— Добі, будь ласка!

— Обіцяйте, паничу!

— Не можу!

Добі з розпачем подивився на Гаррі:

— Тоді, паничу, Добі мусить це зробити, для власного ж добра Гаррі Поттера.

Пудинг гепнувся на підлогу зі страшенним гуркотом. Тареля, на якій він стояв, розбилася на друзки, а крем і вершки заляпали вікна і стіни. Щось ляснуло, мов батіг, і Добі раптом щез.

З ідальні долинули крики, дядько Вернон увірвався до кухні і побачив там заціпенілого від жаху Гаррі, обляпаного з голови до ніг пудингом тітки Петунії.

Спочатку здавалося, ніби дядько Вернон зможе якось усе владнати ("Це наш племінник... дуже невірноважений... боїться чужих людей, тож ми лишили його нагорі"). Він затягнув назад до ідальні шокованих Мейсонів, пообіцяв Гаррі, що здере з нього три шкури, коли підуть гості, і жбурнув йому швабру. Тітка Петунія знайшла в холодильнику якесь морозиво, а Гаррі, якого ще й досі тіпало, почав старанно шурувати кухню.

Можливо, дядько Вернон і зумів би домовитися про угоду — якби не сова. Тітка Петунія якраз частувала гостей післяобідніми м'ятними цукерками, коли у вікно ідальні залетіла величезна сова-сипуха, скинула на голову місіс Мейсон листа і знову вилетіла. Місіс Мейсон заверещала, як свиня, і вибігла з будинку, вигукуючи щось про божевільних. Містер Мейсон затримався тільки на те, щоб повідомити: його дружина смертельно боїться птахів будь-яких

форм і розмірів, а він узагалі таких дивних жартів не сприймає.

Гаррі стояв у кухні, стискаючи в руках швабру, немов хотів захиститися нею від дядька Вернона, що насувався на нього, демонічно виблискуючи маленькими очіцями.

— Читай! — лиховісно просичав він, розмахуючи листом, що його доставила сова. — Ану читай!

Гаррі узяв листа. Там не було вітань із днем народження.

"Дорогий містере Поттере!

Ми отримали інформацію, що сьогодні о дев'ятій годині дванадцять хвилин вечора у місці Вашого проживання було застосоване заклинання "Політ".

Як Вам відомо, неповнолітнім чарівникам не дозволено вдаватися до чарів за межами школи, тож будь-які випадки повторного чародійства з вашого боку можуть призвести до Вашого відрахування зі згаданої вище школи (Постанова 1875 р. про доцільне обмеження чаклунства серед неповнолітніх, параграф В).

Крім того, ми просили б Вас пам'ятати, що будь-які чаклунські дії у випадку, коли є ризик, що їх помітять представники нечаклунської спільноти (магли), — це серйозне правопорушення згідно з 13-ою статтею Статуту про секретність Міжнародної конфедерації чаклунів.

Бажаємо щасливих канікулів!

Щиро Ваша

Мафальда Гопкірк,

Відділ боротьби з надуживанням чарів,

Міністерство магії "

Гаррі відвів очі від листа і проковтнув слину.

— А ти не казав нам, що не маєш права насилати чари поза школою! — прошипів дядько Вернон, в очах якого стрибали божевільні вогники. — Ти забув про це! Мабуть, тобі з голови вилетіло!

Він нахилився над Гаррі, немов величезний бульдог із вишкіреними зубами:

— Ну що ж, маю, хлопче, для тебе новину. Я замкну тебе, і ти ніколи не повернешся до тої школи! *Ніколи*, а якщо спробуєш звільнитися з допомогою магії — тебе виженуть!

Регочучи, наче маньяк, він поволік Гаррі сходами нагору.

Дядько Вернон дотримав свого слова.

Наступного ранку він заплатив майстрові, який поставив на Гарріне вікно ґрати. Потім власноруч прорізав у дверях до його кімнати маленький, як для кота, отвір і повісив на нього дверцятка, через які тричі на день йому пропихали трохи їжі. Уранці і ввечері Гаррі випускали в туалет. А решту часу він цілодобово був замкнений у своїй кімнаті.

*

Минуло три дні. Дурслі й не збиралися послаблювати режим. Гаррі лежав на ліжку, дивився на сонце, що сідало за ґратами, і сумно міркував про свою подальшу долю.

Що доброго в тому, щоб визволитися звідси з допомогою чарів, якщо за це його виженуть з Гогвортсу? Але життя на Прівіт-драйв ще ніколи не було таким безпросвітним. Тепер, коли Дурслі знали, що не прокинуться раптом уранці якимись кажанами, Гаррі позбувся своєї єдиної зброї. Можливо, Добі врятував Гаррі від страшної небезпеки у Гогвортсі, але, якщо так і далі піде, то тут на нього, мабуть, чекає голодна смерть.

Скрипнули кошачі дверцятка, і рука тітки Петунії запхнула в кімнату миску консервованого супу. Гаррі, чиї кишки грали голодного марша, зіскочив з ліжка і схопив миску. Суп був холодний, але Гаррі відразу проковтнув мало не півмиски. Тоді підійшов до клітки з Гедвігою і перекинув миску, висипавши розмоклі овочі, що були там на дні, в її порожню годівницю. Сова настовбурчила пір'я і зиркнула на те все з величезною огидою.

— Нема чого крутити дзьобом, це все, що ми маємо, — понуро сказав Гаррі.

Поклавши спорожнілу миску на підлогу біля отвору, він знову ліг на ліжко, відчуваючи ще дужчий голод, аніж перед тим супом.

Коли припустити, що він через місяць не помре, то що буде, коли він не з'явиться у Гогвортсі? Чи пришлють когось дізнатися, чом він не приїхав? Чи зможуть вони примусити Дурслів відпустити його? У кімнаті сутеніло. Змучений Гаррі, в чиєму животі бурчало, а в голові крутилися ті самі питання без відповіді, поринув у неспокійний сон.

Йому наснилося, ніби його виставили напоказ у зоопарку, причепивши до клітки табличку "Неповнолітній чарівник".

Люди з-за ґрат витріщалися на нього, а він лежав, голодний і знесилений, на солом'яній підстилці. Побачивши у натовпі обличчя Добі, він покликав його на допомогу, але Добі крикнув: Гаррі Поттер тут у безпеці, паничу!" — і щез. Тоді з'явилися Дурслі, а Дадлі почав торохкотіти по ґратах.

— Перестань, — пробурмотів Гаррі, бо це торохкотіння болем озивалося йому в голові. — Дай мені спокій... Я дуже хочу спати!.. Гаррі розплющив очі.

Крізь ґрати на вікні лилося місячне сяйво. І хтось таки *справді* витріщився на нього з-за ґрат: хтось рудий, довгоносий, з веснянками на обличчі. Там, за вікном, був Рон Візлі.

— РОЗДІЛ ТРЕТІЙ — "Барліг"

— *Рон!* — прошепотів Гаррі. Він підкрався до вікна і прочинив його, щоб можна було говорити крізь ґрати. — Роне, як ти... Що це ти?..

Гаррі аж рота роззявив, бо раптом усвідомив, що Рон визирав з вікна старенького бірюзового автомобіля, який зупинився в *повітрі*.

З передніх сидінь до Гаррі усміхалися Ронові старші брати-близнята Фред і Джордж.

— Усе нормально, Гаррі?

— Що сталося? — запитав Рон. — Чом ти не відповідав на мої листи? Я вже разів з десять запрошував тебе в гості! А тоді тато сказав, що ти застосував чари у присутності маглів і отримав офіційне попередження.

— Це не я. Але як він довідався?

— Він працює в міністерстві, — пояснив Рон. — Але ж ти *знаєш*, що нам не можна насилати чари поза школою.

— Від кого я це чую? — іронічно запитав Гаррі, поглядаючи на машину в повітрі.

— Ну, це не рахується, — відповів Рон. — Ми її просто позичили, це татова машина, *ми* її не чарували. Але як можна вдаватися до чарів перед маглами, з якими ти живеш?

— Кажу тобі: це не я, але тут довго пояснювати. Слухай, ти не міг би розповісти у Гогвортсі, що Дурслі мене замкнули і не випускають? А я ж тепер не можу звільнитися з допомогою чарів, бо в міністерстві подумують, що я за три дні аж двічі незаконно чарував, і тоді...

— Та не торохти, — перебив його Рон, — ми ж прибули, щоб забрати тебе до себе.

— Але ж вам теж не можна застосовувати чарів...

— А нам і не треба, — Рон показав головою на передні сидіння й усміхнувся. — Не забувай, *хто* тут зі мною.

— Прив'яжи її до ґратів, — звелів Фред, кинувши Гаррі кінець мотузки.

— Якщо Дурслі прокинуться, мені кінець, — прошепотів Гаррі, прив'язуючи мотузку,

— Не журися, — заспокоїв його Фред, — і відійди. З цими словами Фред натиснув на газ.

Гаррі відступив до клітки. Гедвіга, здавалося, розуміла серйозність ситуації, бо зберігала тишу і спокій. Машина ревіла дедалі гучніше, і раптом, коли Фред скерував її просто вгору, ґрати з хрускотом вирвалися з вікна. Гаррі підбіг і побачив, як вони теліпаються десь там унизу над землею. Важко дихаючи, Рон потягнув їх до машини.

Гаррі стривожено прислухався, але із дурслівської спальні не долиняло жодного звуку.

Коли ґрати опинилися на задньому сидінні біля Рона, Фред здав назад, підїхавши якомога ближче до Гарріного вікна.

— Сідай, — сказав Рон.

— Але всі мої гогвортські речі, чарівна паличка, мітла...

— Де вони?

— Замкнені в комірчині під сходами, а я не можу вийти з кімнати.

— Жодних проблем, — відізвався з переднього сидіння Джордж. — Відійди від вікна.

Фред і Джордж обережно залізли до Гарріної кімнати.

Джордж витяг з кишені звичайну шпильку для волосся й почав колупатися нею в замку.

— Багато чарівників вважають, що це даремна трата часу, — сказав Фред. — Але ми думаємо, що деякі маглівські трюки варто знати, хоч вони трохи й заповільні.

Щось тихенько клацнуло, і двері відчинилися.

— Ну, ми візьмемо твою валізу, а ти бери все, що тобі треба, і передавай Ронові, — прошепотів Джордж.

— Не ставайте на найнижчу сходинку, вона рипить, — шепнув Гаррі, і близнята розчинилися в темряві коридору.

Гаррі понишпорив у кімнаті, збираючи свої речі й передаючи їх Ронові через вікно. Тоді допоміг Фредові й Джорджу піднімати сходами валізу. Було чути, як закашлявся дядько Вернон.

Захекавшись, вони дотягли валізу до дверей, а тоді підсунули її до Гарріного вікна. Фред заліз у машину й почав разом з Роном тягти валізу на себе, а Гаррі з Джорджем штовхали її з кімнати. Валіза поволі, сантиметр за сантиметром, пролазила крізь вікно. Знову кашлянув дядько Вернон.

— Ще трохи, — сопів задихано Фред. — Штовхніть сильніше.

Гаррі й Джордж натиснули плечима, і валіза нарешті впала на заднє сидіння.

— О'кей, змиваємося, — прошепотів Джордж. Та тільки-но Гаррі виліз на підвіконня, як за спиною в нього пролунало гучне ухкання, а вслід за ним загримів голос дядька Вернона:

— КЛЯТА СОВА!

— Я забув Гедвігу! — похопився Гаррі й кинувся назад у кімнату. В коридорі спалахнуло світло. Він ухопив клітку з Гедвігою, скочив до вікна й передав її Ронові. Уже вилазив на комод, коли дядько Вернон гупнув щосили в незамкнені двері, й вони з грюкотом відчинилися.

На якусь мить дядько Вернон завмер на порозі, а тоді заревів, як розлючений бугай, кинувся на Гаррі і вчепився в його ногу.

Рон, Фред і Джордж ухопили Гаррі за руки й щосили потягли до себе.

— Петуніє! — загорлав дядько Вернон. — Він утікає! ВІН УТИКАЄ!

Брати Візлі смикнули з останніх сил — Гарріна нога вислизнула з рук дядька Вернона, і він влетів у машину.

— Фред, газуй! — закричав Рон, і машина стрімко злетіла кудись до місяця.

Гаррі не міг у це повірити — він вільний! Він опустив вікно машини. Нічне повітря розкуйовдило йому волосся, а внизу швидко зменшувалися дахи Прівіт-драйв. Дядько Вернон, тітка Петунія й Дадлі німо визирали з Гарріного вікна.

— До наступного літа! — заволав Гаррі.

Візлі аж заревіли від реготу, а Гаррі вмотивився на сидінні, усміхаючись від вуха до вуха.

— Випусти Гедвігу, — сказав він Ронові, — нехай летить за нами. Вона вже хтозна-скільки часу не мала нагоди розім'яти собі крила.

Джордж передав Ронові шпильку, і за мить Гедвіга радісно випурхнула з вікна машини й безшумно полетіла поряд з ними, немов привид.

— Ну, розповідай, Гаррі, — нетерпляче попросив Рон. — Що з тобою трапилося?

Гаррі розповів їм усе про відвідини Добі, про його попередження і про катастрофу з фіалковим пудингом. Коли він закінчив, запала довга тривожна тиша.

— Дуже підозріло, — сказав зрештою Фред.

— Тут явно щось не те, — погодився Джордж. — То він навіть не сказав тобі, хто за тим стоїть?

— Думаю, він *не міг* сказати, — відповів Гаррі. — Кажу ж вам: тільки-но він збирався щось бовкнути, як починав битися головою об стіну.

Гаррі помітив, як Фред і Джордж презирнулися.

— Ви що, думаете, він мені брехав? — запитав Гаррі.

— Ну, — відповів Джордж, — взагалі-то ельфи-домовики й самі знають могутні чари, але

зазвичай не сміють вдаватися до них без дозволу господаря. Гадаю, цього Добі підіслали, щоб не пустити тебе до Гогвортсу. Такі дивні жарти. Хтось у школі має на тебе зуб?

— Так, — в один голос відповіли Гаррі й Рон.

— Драко Мелфой, — пояснив Гаррі. — Він мене ненавидить.

— Драко Мелфой? — перепитав, обертаючись, Джордж. — То часом не син Луціуса Мелфоя?

— Мабуть, це не таке вже й поширене прізвище, правда? — відповів Гаррі. — А що?

— Я чув, як тато розповідав про нього, — пояснив Джордж. — Він був великим прихильником Відомо-Кого.

— А коли Відомо-Хто щез, — додав Фред, повернувши голову до Гаррі, — Луціус Мелфой виправдовувався, що ні до чого непричетний. Лайно собаче!.. Тато каже, що він був серед найближчих спільників Відомо-Кого.

До Гаррі й раніше долинали такі чутки про родину Мелфоїв, тож тепер він анітрохи не здивувався. Порівняно з Мелфоем Дадлі Дурслі видавався добрим, уважним і дбайливим хлопчиком.

— Я не знаю, чи Мелфої мають ельфа-домовика, — засумнівався Гаррі.

— Ну, хоч невідомо, чий то ельф, але він, безперечно, належить давній чаклунській родині, і то досить заможній, — сказав Фред.

— Еге ж, мама завжди мріяла про ельфа-домовика, що прасував би білизну, — додав Джордж. — Але натомість ми маємо тільки старого паршивого упира на горищі та купу гномів у саду. Ельфи-домовики водяться у давніх великих маєтках, замках і подібних до них місцях, а в нашій розвалюсі їх годі й шукати.

Гаррі мовчав. Судячи з того, що Драко Мелфой завжди мав усе найкраще, його родина купалася в чаклунському золоті. Він легко міг уявити Мелфоя, який самовдоволено походить по своєму великому замку. Ну, а вислати родинного слугу, щоб той не пустив Гаррі до Гогвортсу, це якраз у стилі Мелфоя.

Невже Гаррі був такий дурний, що повірив тому Добі?

— Хай там як, але я радий, що ми тебе забрали, — сказав Рон. — Знаєш, як я переживав, коли ти не відповів на жодного листа. Спочатку я думав, що то винна Ерола...

— Хто це?

— Наша сова. Дуже стара. Їй уже частенько бракує сил доставити пошту. Тоді я хотів позичити Гермесу...

— Кого?

— Теж сову. Мама з татом купили її для Персі, коли його призначили старостою, — сказав з переднього сидіння Фред.

— Але Персі не позичив її мені, — пояснив Рон. — Сказав, що вона йому потрібна.

— Персі цього літа взагалі дуже дивно поводить, — спохмурнів Джордж. — Він *справді* відіслав цілу купу листів і годинами сидить замкнений у своїй кімнаті. Не розумію, скільки можна натирати той значок старости?.. Фред, ти занадто відхилився на захід, — додав він, показуючи на компас на панелі приладів.

Фред повернув кермо.

— А чи знає ваш тато, що ви взяли його машину? — поцікавився Гаррі, здогадуючись, якою буде відповідь.

— Ну-у... ні, — відповів Рон, — він сьогодні на роботі. Сподіваюся, ми встигнемо поставити її в гараж так, щоб мама не помітила.

— А що, до речі, робить ваш тато в Міністерстві магії?

— Працює в найнуднішому відділі, — відповів Рон. — Відділі нелегального використання маглівських речей.

— Що?

— Розумієш, вони мусять знечаровувати всякі речі, виготовлені маглами, бо раптом вони знову опиняться в маглівській крамниці або хаті. От, наприклад, торік померла одна стара чарівниця, а її чайний сервіз продали антикварові. Якесь магелка купила його, принесла додому й вирішила погостувати друзів чаєм. То був кошмар — тато кілька тижнів мусив працювати понаднормово.

— А що сталося?

— Чайничок мовби сказився: плювався гарячим чаєм, а щипці для цукру затиснули ніс одному панові, і він опинився в лікарні. Тато мало не збожеволів: у відділі, крім нього, був тільки підстаркуватий маг на ім'я Перкінс, і їм обом довелося насилати всілякі там чари забуття й таке інше, щоб тільки замести сліди.

— Але ж твій тато... Ця машина... Фред засміявся:

— Ой, тато захоплюється всім, що пов'язане з маглами! У нашому сараї повно всіляких маглівських штучок. Він їх розбирає, зачаровує і знову збирає. Якби він робив обшук у своєму будинку, то мав би заарештувати сам себе. Мама просто дуріє від цього.

— А ось і головна дорога, — повідомив Джордж, зазираючи в лобове скло. — Будемо хвилин за десять. Досить вчасно, бо вже світає.

На обрії зі сходу проступило бліде рожеве саяво. Фред почав знижуватись, і Гаррі побачив темні клаптики нив і гайків.

— Уже підлітаємо до села, — сказав Джордж. — Отері-Сент-Кечпол.

Летюча машина опускалася дедалі нижче. Поміж деревами вже виднів краєчок червоного сонця.

— Посадка! — вигукнув Фред, і машина з глухим ударом торкнулася землі. Приземлилися на маленькому подвір'ї біля напіврозваленого гаража, і Гаррі вперше побачив Ронів дім.

Здавалося, ніби то колись був великий кам'яний хлів, до якого то тут, то там прибудували додаткові кімнати, аж поки він став кількоповерховим будинком. Проте будинок був такий перехняблений, що все це могло триматися купи хіба лише завдяки чарам (мабуть, подумав Гаррі, воно так і є). З червоного даху стирчали чотири чи п'ять димарів.

Біля воріт з землі випинався стовп із кривобокою табличкою з написом "Барліг". Коло вхідних дверей лежала купа високих чоботів і вкритий іржею казан. Декілька тлущих рудих курок дзьобали щось на подвір'ї.

— Нічого особливого, — сказав Рон.

— Тут *класно*, — радісно вигукнув Гаррі, згадуючи Привіт-драйв.

Усі вийшли з машини.

— А тепер піднімаймося тихенько нагору, — розпорядився Фред, — і чекаймо, поки мама покличе нас снідати. Тоді Рон хай біжить униз зі словами: "Мамо, дивися, хто завітав до нас уночі!", і вона так зрадіє, коли побачить Гаррі, що ніхто й не здогадається, що ми брали машину.

— Гаразд, — погодився Рон. — Пішли, Гаррі, я сплю в...

Рон раптом позеленів, прикипівши очима до будинку. Всі обернулися туди ж.

Подвір'ям, розганяючи курей, до них прямувала місіс Візлі. То була низенька, огрядна, мила жіночка, але тієї миті вона скидалася більше на шаб-лезубого тигра.

— *Ой!* — зойкнув Фред.

— О Господи! — додав Джордж.

Місіс Візлі зупинилася перед ними, вперлася руками в боки і стала переводити погляд з одного винуватого обличчя на інше. На ній був квітчастий фартух, з кишені якого стирчала чарівна паличка.

— *Ну?* — насупилася вона.

— Доброго ранку, мамо! — привітав її Джордж бадьорим, як йому здалося, і, звісно, впевненим голосом.

— Чи ви хоч розумієте, як я хвилювалася? — грізно прошепотіла місіс Візлі.

— Вибач, мамо, але розумієш, ми мали...

Хоча всі троє синів місіс Візлі були вищі за неї, вони аж зіщулилися, коли мама стала кричати.

— *Порожні ліжка! Жодної записки! Машини нема! Ви ж могли розбитися! Я мало не здуріла від хвилювань, а вам було байдуже! Я ще ніколи за все моє життя... Зачекайте, нехай вернеться тато! Ми ніколи не мали такого клопоту ні з Біллом, ні з Чарлі, ні з Персі!*

— Старостою Персі, — пробурмотів Фред.

— **ВИ Б КРАЩЕ ПОВОДИЛИСЯ ТАК, ЯК ВІН!** — заволатала місіс Візлі, тицяючи Фредові

в груди пальцем. — Ви могли загинути, вас могли побачити, через вас тато міг би втратити роботу!

Здавалося, цей крик ніколи не скінчиться. Місіс Візлі почала вже хрипнути й аж тоді повернулася до Гаррі, що відступив трохи назад.

— Дуже рада тебе бачити, любий Гаррі, — привітала вона його. — Заходь, уже пора снідати.

Місіс Візлі розвернулася й пішла до будинку, а Гаррі, збентежено глянувши на Рона, що підбадьорливо кивнув, рушив за нею.

Кухня була невеличка і тісенька. Посередині стояв подряпаний дерев'яний стіл зі стільцями. Гаррі присів на краєчок стільця і роззирнувся довкола. Він ще ніколи не був у хаті чарівників.

Годинник на стіні навпроти мав тільки одну стрілку, і там не було жодних цифр. Довкола ободу були такі написи: "Час заварювати чай", "Час годувати курей" і "Ви запізнилися". На полиці над каміном стояли в три ряди книжки з такими назвами, як "Зачаровані запіканки", "Як виворожити власні вареники" і "Бенкет за хвилину — звичайна магія!" А якщо Гаррі міг вірити власним вухам, то по старенькому радіоприймачеві, що висів над раковиною, щойно оголосили про початок програми "Година чаклунки" з популярною співучою відьмою Целестиною Ворбек.

Місіс Візлі бряжчала посудом, трохи безладно готуючи сніданок, і час від часу осудливо позирала на синів, кидаючи на сковороду сосиски. Іноді вона бурмотіла собі під ніс, скажімо: "Не розумію, що ви собі думали!", або: "Я б у таке ніколи не повірила!"

— Я не звинувачую тебе, любий, — заспокоїла вона Гаррі, накладаючи йому на тарілку вісім чи дев'ять сосисок. — Ми з Артуром також переживали за тебе. Оце вчора вночі казали, що самі тебе заберемо, якщо до п'ятниці ти нічого не відпишеш Ронові. Але ж це треба додуматися, — вона поклала йому на тарілку три смажені яйця, — перелетіти півкrajни нелегальною машиною — та вас будь-хто міг побачити!

Вона недбало махнула чарівною паличкою в бік раковини, де лежав брудний посуд, і він почав сам себе мити, тихенько подзенькуючи.

— Нині ж було хмарно, мамо! — сказав Фред.

— Не розмовляй, коли їси! — обірвала його місіс Візлі.

— Його морили голодом, мамо! — озвався Джордж.

— І ти теж! — гримнула місіс Візлі, але цього разу вона мала вже трохи лагідніший вираз, бо відкраяла Гаррі скибку хліба й намащувала її маслом.

Тієї миті в кухні з'явилася маленька руда постать у довгій нічній сорочечці; почувся тихенький зойк і постать мерщій вибігла.

— Це Джіні, — упівголоса повідомив Рон. — Моя сестра. Ціле літо тільки про тебе й торочить.

— Побачиш, вона ще захоче взяти в тебе автограф! — хихикнув Фред, але, перехопивши мамин погляд, знову припинив над тарілкою. Ніхто не вимовив ні слова, аж поки спорожніли всі чотири тарілки, на що пішло навдвовижу мало часу.

— Але ж я втомився! — позіхнув Фред, відклавши нарешті ніж і виделку. — Мабуть, піду до ліжка і...

— Ні, не підеш! — обірвала його місіс Візлі. — Сам винен, що не спав цілу ніч. Зробиш дегномізацію саду, ті гноми вже геть розперезалися.

— Ну, мамо...

— І ви теж! — люто глянула місіс Візлі на Рона з Фредом. — А ти йди поспи, любий, — звернулася вона до Гаррі. — Ти не просив їх літати тією клятою машиною.

Але Гаррі, якому зовсім не хотілося спати, швиденько сказав:

— Я допоможу Ронові, я ще ніколи не бачив, як дегномізують сад.

— Це дуже мило з твого боку, дороженький, але там немає нічого цікавого, — заперечила місіс Візлі. — Ану, гляньмо, що на цю тему каже Локарт.

Вона витягла з купи книжок на каміні товстений том.

Джордж застогнав:

— Мамо, ми знаємо, як виганяти гномів із саду! Гаррі глянув на обкладинку тієї книжки.

Химерними золотими літерами там було виведено: "Як боротися з домашніми шкідниками. Посібник Гільдероя Локарта". Ще там була велика фотографія вельми вродливого чарівника з хвилястим світлим волоссям і ясно-блакитними очима. Як завжди в магічному світі, фотографія рухалася: чарівник, який, очевидно, й був Гільдероем Локартом, зухвало підморгував їм усім. Місіс Візлі засяяла у відповідь.

— Ой, він таке чудо! — всміхнулася вона. — Знає про шкідників геть усе! Не книжка, а скарб!

— Мама у захваті від нього, — прошепотів Фред так, щоб усі почули.

— Не роби з себе посміховиська, Фреде! — обурилася місіс Візлі, почервонівши. — Гаразд, якщо вважаєш себе мудрішим за Локарта, можеш братися за роботу, але начувайся, якщо потім я прийду перевірю і знайду в саду хоч одного гнома!

Позіхаючи й буркочучи, брати Візлі попленталися надвір, а Гаррі — слідом за ними. Сад був великий і саме такий, яким і має бути сад, подумав Гаррі. Дурсям він не сподобався б: там було повно бур'янів, а траву годилося б скосити, але попід мурами тулилися покритвлені дерева, на кожній клумбі буяли небачені рослини, а у великому зеленому ставку кумкали жаби.

— Знаєш, магли також мають у садках гномів, — сказав Ронові Гаррі, коли вони переходили галявину.

— Так, я бачив ті фігурки, які вони називають гномами, — відізався Рон з-над куща півонії. — Якись малі товсті діди морози з вудочками.

Почувся шум боротьби, кущ півонії затремтів, і звідти виринув Рон.

— Ось тобі гном, — сказав він похмуро.

— Заберрируки! Заберрируки! — верещав гном.

Він аж ніяк не нагадував Діда Мороза. Був малий і мовби зшитий зі шкіри, з великою Гулястою, лисою головою, точнісінько як картопля. Рон тримав його, витягнувши руку вбік, бо гномик брикався своїми мозолястими ноженятами. Рон схопив його за ноги й перевернув головою вниз.

— Треба робити ось так, — пояснив він. Тоді підняв гнома над головою ("Заберрируки!") і почав розкручувати його колами, немов аркан. Побачивши, як здивувався Гаррі, Рон додав:

— Це їм не *шкодить*: просто закрутиться голова, і вони не знайдуть дороги до своїх гном'ячих нірок.

Рон відпустив гномові ноги — той злетів метрів на шість над землею й гепнувся десь у полі за живоплотом.

— Слабенько! — скривився Фред. — Закладаємось, я закину свого аж за той пеньок.

Гаррі швидко навчився не надто шкодувати гномів. Він хотів просто опустити першого, якого піймав, по той бік живоплоту, але гном відчув його нерішучість і вп'явся йому в палець гострими, як бритва, зубами. Гаррі добряче намучився, доки струсив його з руки.

— Ого, Гаррі! Метрів з шістнадцять!..

Скоро ціле небо вкрилося летючими гномами.

— Знаєш, їм усім клепки бракує, — сказав Джордж, схопивши відразу п'ятьох чи шістьох гномів. — Тільки зачують про дегномізацію — відразу збігаються подивитись. А могли б уже й скумекати, що саме *тоді* їм не варто й вистромляти носа.

Невдовзі усі гноми, що опинилися в полі, почали безладно тікати, згорбивши свої вузьенькі плечі.

— Вони ще повернуться, — сказав Рон, спостерігаючи, як гноми зникають у живоплоті на тому краю поля. — їм тут подобається... Тато надто лагідний з ними, думає, що вони кумедні.

Аж тут грюкнули входні двері.

— Він повернувся! — вигукнув Джордж. — Тато вже вдома!

Усі побігли через сад до хати.

Містер Візлі сидів на кухні у кріслі, скинувши окуляри й заплющивши очі. Він був худорлявий і вже лисів, але його ріденьке волосся було таке ж руде, як і в дітей. Поношена довга зелена мантія була припорошена пилом.

— Що за нічка, — пробурмотів він, навпомацки шукаючи чайничок.

Усі тим часом посідали довкола нього.

— Дев'ять обшуків. Дев'ять! А старий Мандангус Флечер намагався наслати на мене

проклін, коли я повернувся до нього спиною.

Містер Візлі добряче відсюрбнув чаю і зітхнув.

— Що-небудь знайшов, тату? — нетерпляче запитав Фред.

— Тільки пару дверних ключів, що зменшуються, і кусючого чайника, — позіхнув містер Візлі. — Були, щоправда, досить неприємні речі, але нашого відділу це не стосується. Мортлейка допитали з приводу кількох дуже дивних тхорів, але це, на щастя, справа Комітету з експериментальних заклять.

— Кому б це заманулося робити дверні ключі, що зменшуються? — здивувався Джордж.

— Просто щоб познущатися над маглами, — зітхнув містер Візлі. — Продають їм ключ, який стає таким крихітним, що його в потрібний момент годі знайти. Звичайно, потім дуже важко натрапити на винуватця, бо магл ніколи не зізнається, що його ключ постійно зменшується, а тільки наполягатиме, що просто загубив його. Та Бог з ними, вони просто зі шкури пнуться, щоб не помічати магії, навіть якщо це робиться у них під носом. Та чого тільки не зачаровують наші люди, ви навіть не повірите!

— НАПРИКЛАД, МАШИНИ? — зайшла до кухні місіс Візлі, тримаючи в руках, неначе меча, довжелезну коцюбу.

Містер Візлі рвучко розплющив очі й винувато глянув на дружину.

— М-машини, Молі, дороженька?

— Так, Артуре, машини, — повторила місіс Візлі, виблискуючи очима. — Уяви собі чарівника, котрий купує стару іржаву машину, каже своїй дружині, що хотів би просто її розібрати, аби побачити, як вона працює, а *насправді* зачаровує її, щоб та машина *літала*.

Містер Візлі закліпав очима.

— Ну, дороженька, я гадаю, ти з'ясувала б, що він робив те все, не порушуючи закону. Хоч, е-е... можливо, було б і краще, якби е-е... він сказав дружині правду. В законі, якщо подивитися, є невеличка лазівка. Якщо він не мав *наміру* літати на цій машині, то те, що вона *може* літати, ще не...

— Артуре Візлі, ти сам подбав про цю лазівку, коли складав той закон! — закричала місіс Візлі. — Щоб ти й далі міг длубатися в тому маглівському смітті, яким забитий твій сарай! І знай: Гаррі прибув сьогодні вранці в машині, якою ти не мав *наміру* літати!

— Гаррі? — здивувався містер Візлі. — Який Гаррі? Він озирнувся, побачив Гаррі й аж підскочив.

— Господи, невже це Гаррі Поттер? Дуже радий тебе бачити! Рон так багато розповідав нам про...

— *Твої синочки цієї ночі літали тією машиною до Гарріної хати й назад!* — крикнула місіс Візлі. — Що ти на це скажеш, га?

— Це правда? — захоплено перепитав містер Візлі. — І все було гаразд? Т-т-тобто, я хотів сказати, — затнувся він, бо з очей місіс Візлі посипалися іскри, — що... що це дуже погано, хлопці, справді дуже погано.

— Хай вони самі тут розберуться, — пробурмотів Рон, бо місіс Візлі роздулася, мов жаба-ропуха. — Ходімо, Гаррі, я покажу тобі свою кімнату.

Хлопці вислизнули з кухні і майнули вузьким коридором до перекошених східців, що зигзагом здіймалися вгору. На третьому сходовому майданчику були прочинені двері. Гаррі помітив пару ясно-карих очей, що дивилися на нього, аж доки двері, грюкнувши, зачинилися.

— Джіні, — повідомив Рон. — Ти навіть не знаєш, як незвично їй бути такою сором'язливою. Переважно вона не замовкає.

Вони піднялися ще на два поверхи й нарешті дійшли до дверей, на яких луцилася фарба й висіла маленька табличка з написом "Кімната Рональда".

Гаррі увійшов, мало не торкаючись головою похилої стелі, й закліпав очима. Він немовби потрапив у піч: майже все в Роновій кімнаті було крикливого помаранчевого кольору — покривало на ліжку, стіни з потертими шпалерами і навіть стеля. Тут Гаррі зауважив, що мало не кожен вільний сантиметр стіни завішаний плакатами з зображеннями сімох одних і тих самих чарівниць та чаклунів, одягнених у яскраві помаранчеві мантиї. Усі вони тримали мітли й енергійно вимахували руками.

— Твоя команда з квідичу? — поцікавився Гаррі.

— "Гармати з Чадлі", — відповів Рон, показуючи на помаранчеве покривало, прикрашене двома велетенськими чорними літерами "Г" і "Ч" та гарматним ядром у польоті. — Дев'яте місце в лізі.

Ронові шкільні підручники з чарів недбало валялися в кутку поруч із купою коміксів, здається, лиш однієї серії — "Пригоди Мартіна Мігса, навіженого магла". Ророва чарівна паличка лежала зверху на акваріумі, повному жаб'ячої ікри, який стояв на підвіконні біля жирного сірого пацюка Скеберса, що дрімав собі на сонечку.

Гаррі переступив через розкидану на підлозі пачку самотасувальних карт і визирнув з маленького віконечка. На полі вдалині він помітив цілу зграю гномів, які один за одним підкрадалися до живоплоту Візлів і знову лізли до саду. Тоді повернувся до Рона, який напружено чекав, що він скаже про кімнату.

— Тут трохи тісненько, — почав виправдовуватися Рон. — Не так, як там, у Дурслів. А наді мною на горищі живе упир. Він постійно калатає по батареях і стогне...

Але Гаррі радісно усміхнувся:

— Це найкращий дім, у якому я коли-небудь був!

Ронові вуха почервоніли.

— РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ — Книгарня "Флоріші Блотс"

Життя в "Барлозі" було зовсім інакше, ніж на Прівіт-драйв. Дурслі любили охайність і порядок, натомість у Візлів завжди можна було натрапити на щось дивне й несподіване. Гаррі був приголомшений, коли вперше глянув у дзеркало над кухонним каміном. Дзеркало гаркнуло: *"Заправ сорочку, нечепура!"* Коли в будинку ставало занадто тихо, упир на горищі починав завивати й бамкати трубами, а на невеличкі вибухи, що долинали з кімнат Фреда та Джорджа, ніхто навіть уваги не звертав.

Але найнесподіванішим для Гаррі в Роновому будинку було не балакуче дзеркало чи невгамовний упир, а те, що його тут усі любили.

Місіс Візлі дбала про його шкарпетки й щоразу примушувала його з'їдати по чотири порції кожної страви. Містерові Візлі подобалося садовити Гаррі за столом біля себе і засипати його запитаннями про життя серед маглів. Його цікавило все — від кранів до поштових скриньок.

— *Дивовижної* — вигукував він, коли Гаррі розповідав йому, як користуватися телефоном. — Просто *неймовірно*, скільки всього понавигадували магли, щоб якось обходитися без чарів!

Одного сонячного ранку, вже десь із тиждень проживши в "Барлозі", Гаррі отримав перші вістки з Гогвортсу. Коли вони з Роном прийшли снідати, за столом на кухні сиділи містер і місіс Візлі, а також Джіні. Побачивши Гаррі, Джіні ненароком перекинула кашу, і її мисочка з брязкотом упала на підлогу. У Джіні завжди щось переверталось, коли до кімнати заходив Гаррі. Вона полізла під стіл по мисочку, а коли з'явилася знову, її обличчя пашіло, як призахідне сонце. Вдаючи, що він нічого не помітив, Гаррі сів за стіл і взяв грінку, яку простягла йому місіс Візлі.

— Листи зі школи, — повідомив містер Візлі, передаючи Гаррі й Ронові однакові конверти з жовтуватого пергаменту, підписані зеленим чорнилом. — Дамблдоріві, Гаррі, вже відомо, що ти тут, від нього нічого не приховаєш. До речі, для вас також є, — додав він, побачивши Фреда і Джорджа, які прийшли ще в піжамах.

Якийсь час, поки всі читали листи, було тихо. Гаррі написали, щоб він, як і завжди, першого вересня на вокзалі Кінгс-Крос сів у "Гогвортський експрес". У листі був також список нових книжок, потрібних йому цього навчального року.

Учні другого класу повинні були мати такі підручники:

"Стандартна книга заклинань" (2-ий курс) Міранди Гошоук.

"Балачки з Бабою-Ягою" Гільдероя Локарта.

"Вакації з вампірами" Гільдероя Локарта.

"Перерви з перевертнями" Гільдероя Локарта.
"Сніданок зі сніговою людиною" Гільдероя Локарта.
"Трапези з тролями" Гільдероя Локарта.
"Уперті упирі" Гільдероя Локарта.
"Феєрії з фуріями" Гільдероя Локарта.

Фред, переглянувши свій список, зазирнув до списку Гаррі.

— Тобі теж потрібні всі книжки Локарта! — здивувався він. — Новий професор із захисту від темних мистецтв, мабуть, великий його шанувальник — чи, радше, таки шанувальниця.

Тут Фред перехопив мамин погляд і відразу зосередився на варенні.

— Це стільки грошей піде, — сказав Джордж, зиркнувши на батьків. — Локартові книжки такі дорогі...

— Нічого, купимо, — заспокоїла його місіс Візлі, хоч і виглядала стурбовано. — Думаю, що для Джіні ми майже все знайдемо в комісійній крамниці.

— О, то цього року і ти йдеш до Гогвортсу? — запитав Гаррі.

Джіні кивнула, зашарівшись аж до кінчиків своїх рудих кіс, і встромила лікоть у масло. На щастя, ніхто, окрім Гаррі, цього не помітив, бо саме тієї миті з'явився Персі, Ронів старший брат. Він уже вдягнувся у плетений гольф, а на його грудях красувався значок гогвортського старости.

— Усім доброго ранку! — бадьоро привітався Персі. — Гарний день!

Він сів на єдиний вільний стілець, але майже відразу підскочив, діставши з-під себе виляючий сірий віничок з пір'їн для змітання пилуки, — принаймні, так здавалося Гаррі, аж поки він побачив, що той віничок дихає.

— Ерола! — вигукнув Рон, забираючи від Персі охлялу сову й витягаючи листа у неї з-під крила. — *Нарешті!*.. Тут відповідь від Герміони. Я їй писав, Що ми збираємося рятувати тебе від Дурслів.

Рон відніс Еролу на сідало біля дверей і намагався її там примостити. Проте Ерола відразу впала Додолу, і тоді Рон поклав її на раковину, бурмочучи: Безнадійна..." Далі розгорнув Герміониного листа і прочитав його вголос:

"Дорогий Роне і Гаррі, якщо ти вже там!

Сподіваюся, що все у вас вийшло, що Гаррі в порядку і що ти, Роне, не порушив жодних законів, визволяючи його, бо через це й Гаррі може перепасти на горіхи. Я за вас дуже переживаю, тож коли з Гаррі все гаразд, прошу відразу напиши мені, але краще, мабуть, послати листа іншою совою, бо ця, боюся, не витримає ще одного перельоту.

Я, звичайно, постійно працюю над шкільними завданнями ("Як так можна? — вжахнувся Рон. — Ми ж на канікулах!"), а наступної середи ми їдемо до Лондона купувати нові підручники. Може, зустрінемося на алеї Діагон?

Якомога швидше дайте знати, що діється. Цілую, Герміона".

— Чудово, ми також поїдемо і придбаємо вам усе необхідне, — сказала місіс Візлі, прибираючи зі столу. — Що ви сьогодні робите?

Гаррі, Рон, Фред і Джордж планували вийти на пагорб, де був невеличкий вигін, що належав родині Візлів. Вигін був обсаджений деревами, тож був закритий від села і там можна було пограти в квідич, коли не залітати, звичайно, надто високо. Хлопці не брали справжніх квідичних м'ячів, які могли б утекти й полетіти до села, а жбурляли один одному яблука й ловили їх. По черзі вони випробували Гаррін "Німбус-2000", що був, безперечно, найкращою мітлою; старий Ронів "Метеор" часто випереджали навіть метелики.

За яких п'ять хвилин хлопці вже піднімалися на пагорб, несучи на плечах мітли. Вони й Персі запитували, чи не хоче він піти з ними, але той відповів, що має забагато справ. Гаррі поки що бачився з Персі тільки за обіднім столом; решту часу той проводив, зачинившись у своїй кімнаті.

— Хотів би я знати, що він робить, — спохмурнів Фред. — Він сам не свій. Результати його іспитів прийшли за день до твого прибуття: дванадцять С.О.В., а він навіть не зрадів.

— С.О.В., тобто Середніх Оцінок Взірцевого учня, — пояснив Джордж, зауваживши здивований погляд Гаррі. — Білл теж колись мав дванадцять. Треба щось робити, бо скоро будемо мати в родині ще одного старосту школи. Я, мабуть, не переживу такої ганьби.

Білл був найстарший серед братів Візлі. Він і Чарлі, що був молодший від нього, уже закінчили Гогвортс. Гаррі ніколи їх не бачив, але знав, що Чарлі досліджує драконів у Румунії, а Білл працює в Єгипті представником "Грінготсу" — чаклунського банку.

— Не знаю, як цього року батьки зможуть купити нам усе для школи, — засумнівався Джордж. — П'ять комплектів Локартових книжок! А Джіні ще потрібна мантия, паличка й таке інше.

Гаррі мовчав. Він зняковів. У підземному сейфі "Грінготсу" в Лондоні зберігалися чималі гроші, що їх лишили йому батьки. Ці гроші, звичайно, були дійсні тільки в світі чарівників: у маглівських крамницях годі було щось купити за галеони, серпики і кнати. Він ніколи не казав Дурслям про свій банківський рахунок у "Грінготсі", бо припускав, що звістка про цілу купу золота змусила б їх забути навіть про свій страх перед чарами.

*

Наступної середи місіс Візлі розбудила їх усіх ще вдосвіта. Нашвидкуруч поснідавши канапками з шинкою (по п'ять-шість на кожного), вони натягли куртки, а місіс Візлі зазирнула у квітковий горщик, який зняла з полицки над кухонним каміном.

— Уже мало залишилось, Артуре, — зітхнула вона. — Треба сьогодні докупити ще... Ну що ж — першими — гості! Гаррі, дороженький, бери!

І вона подала йому горщик. Гаррі здивовано глянув на всіх.

— А щ-що я маю робити? — спитав він, затаївшись.

— Він же ніколи не мандрував із порошком флу, — здогадався Рон. — Вибач, Гаррі, я й забув.

— Ніколи? — здивувався містер Візлі. — А як ти потрапив на алею Діагон, де купував торік речі для школи?

— На метро...

— Справді? — захоплено вигукнув містер Візлі. — І там були *екскалатори*? А як вони...

— Артуре, *не тепер*, — урвала його місіс Візлі й заговорила до Гаррі: — Любий мій, мандрувати з порошком флу значно швидше, але ж, боже мій, якщо ти ніколи не вживав його раніше...

— Мамо, він упорається! — запевнив Фред. — Гаррі, спершу подивися на нас.

Він набрав із горщика дрібку блискучого порошку, підійшов до каміна і жбурнув порошок у вогонь.

Полум'я загуло, стало смарагдово-зеленим і здійнялося вище від Фреда, який ступив у нього, вигукнув: "Алея Діагон!" — і щез.

— Треба говорити дуже чітко, дороженький, — радила Гаррі місіс Візлі, а Джордж тим часом запихав руку в горщик. — І стеж, щоб вийти з того каміна, де треба.

— Звідки? — стурбовано перепитав Гаррі. Полум'я тим часом знову загуло, поглинувши цього разу Джорджа.

— Ну розумієш, магічних камінів страшенно багато, можна заплутатись, але, якщо сказати все чітко...

— Молі, він розбереться, не набридай, — утрутився містер Візлі, також набираючи порошок флу.

— Але ж, коханий, якщо він загубиться, як ми пояснимо це його дядькові й тітці?

— Вони не надто перейматимуться, — заспокоїв її Гаррі. — Якщо я загублюся десь у димарі, Дадлі вважатиме це за кумедний жарт. Тож вам не треба журитися.

— Ну, гаразд, підеш після Артура, — сказала місіс Візлі. — Так-от, ступивши у вогонь, скажи, куди прямуєш...

— І не виставляй лікті, — порадив Рон.

— А очі заплющ, — додала місіс Візлі. — Сажа.

— Не метушися, — підказав Рон, — бо можеш вийти не з того каміна.

— Але не панікуй, щоб не вийти зашвидко, почекай, аж поки побачиш Фреда і Джорджа.

Намагаючись запам'ятати це все, Гаррі взяв дрібку порошку флу і наблизився до вогню. Набрив у легені чимбільше повітря, жбурнув порошок у полум'я і зайшов туди; йому здалося, ніби його обвіяв теплий вітерець, він відкрив рота й відразу наковтався гарячого попелу.

— Алея Д-діа-гон! — закашлявся він.

Гаррі неначе засмоктало до величезної мушлі.

Він закрутився з неймовірною швидкістю, а у вухах так загуло, що він просто оглух...

Гаррі спробував розплющити очі, але від вихору зелених вогнів його мало не знудило...

Щось тверде вдарило Гаррі в лікоть, і він притиснув його до тіла, а сам і далі стрімко крутився. Раптом він відчув, ніби його б'ють по щоках чийсь холодні руки... Глянувши крадькома крізь окуляри, побачив розмиті обриси камінів і якихось кімнат, що зливалися в суцільну мерехтливую смугу... У шлунку переверталися ранкові канапки з шинкою, і Гаррі знову заплющив очі, бажаючи, щоб усе це нарешті скінчилося, — і раптом упав обличчям просто на холодний камінь, почувши, як тріщать окуляри.

Запаморочений, весь у сажі і синцях, Гаррі обережно підвівся, притримуючи рукою розбиті окуляри. Він був сам-один, і не мав жодного уявлення, де опинився. Бачив тільки, що стоїть у кам'яному каміні якоїсь великої тьмяно освітленої чаклунської крамниці, але там були речі, які навряд чи могли б потрапити до гогвортського шкільного списку.

Неподалік під скляним ковпаком лежала засохла рука на подушечці, закривавлена колода карт і вирячене скляне око. Зі стін позирали зловісні маски, на прилавку були розкидані людські кістки, а зі стелі звисали якісь іржаві загострені знаряддя. А найгірше те, що темна, вузька вуличка, яку Гаррі міг бачити крізь брудне крамничне вікно, аж ніяк не була алеєю Діагон. Що швидше він звідси вибереться, то краще.

Ніс після удару об кам'яну підлогу болів і досі. Гаррі тихенько кинувся до дверей, але не встиг пройти й півдороги, як за вікном з'явилися дві постаті. Одну з них він щонайменше у світі хотів бачити, а надто тепер, коли загубився, вимазався в сажі і мав розбиті окуляри: адже то був Драко Мелфой.

Гаррі миттю роззирнувся і побачив ліворуч від себе велику темну шафу. Він шаснув усередину й причинив за собою дверцята, лишивши тільки шпаринку для підглядання. За кілька секунд дзенькнув дзвіночок, і до крамнички зайшов Мелфой.

Чоловік, який увійшов за ним, міг бути тільки його батьком. Він мав таке саме бліде, загострене обличчя й такі ж холодні сірі очі. Містер Мелфой пройшовся крамницею, ліниво позираючи на виставлені товари, а тоді задзвонив у дзвіночок на прилавку і звелів синові:

— Драко, нічого не чіпай.

Син, який хотів узяти скляне око, набурмосився:

— Я думав, ти купиш мені якийсь дарунок.

— Я казав, що куплю тобі спортивну мітлу, — відказав батько, барабанячи пальцями по прилавку.

— Ну то й що, коли мене нема в команді гуртожитку? — похмуро й роздратовано відізався Мелфой. — Гаррі Поттер дістав торік "Німбус-2000". Він мав дозвіл від Дамблдора, щоб грати за Грифіндор. Кароче, він не такий уже й класний ловець, просто відомий... Відомий, бо має той жлобський *шрам* на чолі.

Мелфой нахилився над полицкою, де було повно черепів.

— А всі думають, що він такий *крутий*, такий класний *Поттер* зі своїм *шрамом і мітлою*.

— Ти вже казав мені про це разів з десять, — заспокійливо глянув на сина містер Мелфой, — і я знову хотів би нагадати тобі, що просто... необачно показувати, що ти не в захваті від Гаррі Поттера, коли для більшості наших людей — це герой, який примусив зникнути Лорда Темряви. О, містере Борджине!

За прилавком, пригладжуючи масне волосся, показався згорблений чоловік.

— Містере Мелфою, як приємно бачити вас знову! — сказав містер Борджин ще маснішим, ніж його волосся, голосом. — Я такий радий, а тут ще й панич Мелфой, — чудово. Чим можу прислужитися? Я вам зараз покажу щось, тільки-но отримав, і ціна поміркована...

— Містере Борджине, я нині не купую, а продаю, — перебив його містер Мелфой.

— Продаєте? — Усмішка на обличчі містера Борджина трохи пригасла.

— Ви, звісно, чули, що міністерство проводить нові обшуки, — додав містер Мелфой, витягаючи з внутрішньої кишені сувій пергаменту й розгортаючи його перед містером Борджином. — Я маю вдома кілька... е-е... дрібничок, які можуть мені зашкодити, якщо з'явиться хтось із міністерства...

Містер Борджин почепив на носа пенсне і переглянув список.

— Та хіба в міністерстві насміляться турбувати вас?

Містер Мелфой скривився.

— Досі ще ніхто не навідувався. Ім'я Мелфоїв і далі згадують з повагою, але міністерство скрізь починає пхати свого носа. Ходять чутки, ніби готують новий указ про захист маглів, і немає сумніву, що за цим стоїть той маглолюбєць — жалюгідний телепень Артур Візлі.

Гаррі відчув гарячу хвилю гніву.

— І ви розумієте, що деякі з цих отрут можуть створити *враження*...

— Так-так, розумію, — підтвердив містер Борджин. — Дайте-но я погляну...

— А можна мені *це*? — втрутився Драко, показуючи на засохлу руку на подушечці.

— О, Рука Слави! — вигукнув містер Борджин, забувши про список містера Мелфоя й підбігаючи до Драко. — Вставте туди свічку, і вона світитиме тільки тому, хто тримає цю руку! Найкращий помічник злодіїв і грабіжників! Ваш син, пане, має гарний смак.

— Сподіваюся, Борджине, мій син вартий більшого, ніж бути злодієм чи грабіжником, — холодно зауважив містер Мелфой, а містер Борджин почав виправдовуватися:

— Даруйте, пане, я не хотів вас образити.

— Хоча, якщо його оцінки не покращаться, — ще холодніше мовив містер Мелфой, — можливо, це й буде все, на що він здатний.

— Це не моя вина! — заперечив Драко. — Усі вчителі мають улюбленців, тіпа тієї Герміони Грейнджер.

— Я думав, тобі буде соромно, що якесь дівчисько, в чийй родині навіть нема чарівників, випередить тебе в усіх іспитах, — урвав його містер Мелфой.

— Класно! — усміхнувся ледь чутно Гаррі, втішений, що побачив такого сердитого й розгубленого Драко.

— Тепер таке скрізь, — додав своїм масним голосом містер Борджин. — Чаклунська кров уже нічого й не варта.

— Тільки не для мене! — спалахнув містер Мелфой, роздимаючи ніздрі.

— Так, пане, і не для мене теж, — вклонився йому містер Борджин.

— У такому разі, мабуть, повернімося до мого списку, — промовив містер Мелфой. — Я трохи поспішаю, Борджине, маю сьогодні багато різних справ.

Вони почали торгуватися. Гаррі стурбовано стежив, як Драко все ближче підступає до його схованки, розглядаючи виставлені на продаж товари. Він зупинився біля довжелезної, скрученої кільцями мотузки, що належала катові, а тоді, дурнуватو посміхаючись, прочитав напис біля розкішного опалового намиста: "*Обережно: не чіпати! Закляте — позбавило життя уже дев'ятнадцятьох власників—маглів*".

Драко відвернувся й побачив просто перед собою шафу. Підійшов, узявся за ручку...

— Усе, — сказав біля прилавка містер Мелфой. — Ходімо, Драко.

Драко відійшов, а Гаррі витер рукавом чоло.

— Гарного вам дня, містере Борджине, чекаю вас завтра в маєтку, заберете свій товар.

Тільки-но зачинилися двері, як містер Борджин заговорив уже не таким масним голосом.

— То вам гарного дня, містере Мелфою, бо, якщо вірити чуткам, ви не продали мені й половини того добра, що сховане у вашому *маєтку*...

Понуро бурмочучи, містер Борджин зайшов у якусь дальшу кімнату. Гаррі хвилю зачекав, тоді якомога тихіше виліз із шафи, проминув скляні вітрини з товарами і вийшов із крамниці.

Притримуючи рукою розбиті окуляри, Гаррі роззирнувся. Він опинився в брудному провулочку, де, здавалося, не було нічого, окрім крамничок, пов'язаних із темними мистецтвами. Та, з якої він щойно вийшов, "Борджин і Беркс", видавалася найбільшою, навпроти неї була якась огидна вітрина зі зморщеними головами, а трохи далі — велика клітка з

живими величезними чорними павуками. Двійко обдертих чаклунів, перемовляючись у затінку дверей, пильно приглядалися до нього. Відчувши нервове збудження, Гаррі рушив уперед, намагаючись утримати на носі окуляри і без надії сподіваючись знайти вихід.

Стара дерев'яна табличка над крамницею, де торгували отруйними свічками, свідчила, що він опинився на алеї Ноктерн. Це мало допомогло, бо Гаррі ніколи не чув про таку алею. Мабуть, у каміні Візлів він не досить виразно вимовив назву, бо мав тоді в роті повно попелу. Намагаючись не панікувати, він думав, що робити далі.

— Ти не загубився, мій любий? — почувся раптом голос, від якого він аж здригнувся.

Перед ним стояла підстаркувата відьма, тримаючи тацю з чимось, що разюче нагадувало людські нігті, і скося дивилася на нього, вишкіривши пожовклі зуби.

Гаррі відсахнувся.

— Усе гаразд, дякую, — промимрив він. — Я просто...

— ГАРРІ! Дитетко! Що ти тут робиш?.. Гарріне серце аж підскочило. Підскочила й відьма: нігті з таці посипалися їй під ноги, вона вилаялась, а до них широкими кроками наближалася гігантська постать гогвортського лісника Гегріда. Його чорні, мов у жука, очі виблискували над великою кошлатою бородою.

— Гегріде! — полегшено зітхнув Гаррі. — Я загубився, порошок флу...

Гегрід ухопив Гаррі за комір і відтягнув чимдалі від відьми, вибивши з її рук тацю. Її вереск лунав їм услід, аж поки вони вибралися зі звивистого провулку на яскраве сонячне світло. Гаррі побачив у далині знайому сніжно-мармурову будівлю — банк "Грінготс". Гегрід вивів його просто на алею Діагон.

— Йой! Ти такий брудний! — буркнув Гегрід, так завзято обтрушуючи сажу, що Гаррі мало не впав у бочку з драконячими какульками, що стояла біля аптеки. — Чого ти си лазив по тій алеї Ноктерн? Це, Гаррі, таке кляте місце... Я би не хотів, щоб тебе там хтось видів...

— Це я вже *зрозумів*! — ухилився Гаррі від Гегріда, що знову збирався обтрушувати його. — Я ж кажу, що загубився... А що, до речі, *ти* там робив?

— Я си шукав якоїсь отрутки для слимаків, пояснив Гегрід. — Вони, кляті, понищили всю шкільну капусту... То ти тут не сам?

— Я разом з Візлі, але вони десь пропали, — сказав Гаррі. — Їх треба якось знайти.

Вони попрямували вулицею разом.

— Як то ся стало, що ти ні разу мені не відписав? — запитав Гегрід Гаррі, який біг підтюпцем поруч (там, де Гегрід ступав крок, Гаррі мусив робити три). Гаррі розповів усе про Добі та Дурслів.

— Шляк би трафив тих маглів, — обурювався Гегрід. — Якби я знав...

— Гаррі! Гаррі! Сюди!..

Гаррі підвів голову й побачив Герміону Грейнджер, яка стояла згори на білих сходах, що вели до "Грінготсу". Вона побігла до них, її пишне каштанове волосся розвівалося на вітрі.

— Що з твоїми окулярами? Привіт, Гегріде! Ой, як чудово побачити вас знову! Гаррі, ти йдеш у "Грінготс"?

— Мушу спочатку знайти Візлів, — відповів Гаррі.

— Ну, тоді чекати недовго! — усміхнувся Гегрід.

Гаррі й Герміона озирнулися: пропихаючись крізь юрбу, до них уже бігли Рон, Фред, Джордж, Персі і містер Візлі.

— Гаррі! — захекано мовив містер Візлі. — Ми сподівалися, що ти помилишся не більше, ніж на один камін! — Він витер свою лискучу лисину. — Молі там мало не божеволіє, зараз вона прибіжить.

— То де ти вийшов? — запитав Рон.

— На алеї Ноктерн, — похмуро сказав Гегрід.

— *Класно!* — вигукнули водночас Фред і Джордж.

— Нас туди ніколи не пускали, — заздрісно мовив Рон.

— І дуже файно робили, — пробурмотів Гегрід.

Аж ось усі побачили місіс Візлі, яка вже підбігала до них. На одній руці у неї теліпалася торбинка, а на другій висіла Джіні.

— Ох, Гаррі, дороженький мій! Ти ж міг опинитися де завгодно!

Відсапуючись, вона витягла з торбинки велику щітку для одягу й почала змитати сажу, яку не зміг обтрусити Гегрід. Містер Візлі узяв Гарріні окуляри, легенько вдарив по них своєю чарівною паличкою, й вони стали як нові.

— Ну, мушу йти, — сказав Гегрід, руку якого викручувала місіс Візлі ("Алея Ноктерн! Гегріде, а якби ти не знайшов його!"). — До зустрічі в Гогвортсі! — І він подався геть. Його голова і плечі височіли над юрбою.

— Знаєте, кого я бачив у "Борджина і Беркса"? — запитав Гаррі Рона з Герміоною, коли вони підіймалися сходами до "Грінготсу". — Мелфоя з батьком.

— І Луціус Мелфой щось купував? — почувли вони за спиною різкий голос містера Візлі.

— Ні, продавав.

— Тож він стривожився, — вимовив містер Візлі з похмурою втіхою. — Ох, як би мені хотілося впіймати Луціуса Мелфоя на гарячому!

— Будь обережний, Артуре, — гостро зауважила місіс Візлі, а тим часом гоблін біля входу вклонився їм та відчинив двері до банку. — Ця родина — то справжнє лихо, не заїдайся з ними.

— То ти вважаєш мене слабшим від Луціуса Мелфоя? — обурився містер Візлі, але його майже відразу заповонило щось інше — Герміоніні батьки, які боязко стояли біля стійки, що тяглася через усю простору мармурову залу, й чекали, поки донька їх відрекомендує.

— Тож ви *магли*! — захоплено вигукнув містер Візлі. — З такої нагоди треба випити! Що це у вас? О, ви міняєте маглівські гроші. Молі, дивися! — він схвильовано показав на десятифунтові банкноти в руках містера Грейнджера.

— Зачекайте нас тут, — сказав Рон Герміоні, коли інший грінготський гоблін повів Гаррі та Візлів до підземних сейфів.

До сейфів треба було добиратися візочками, якими керували гобліни і які мчали мініатюрними рейками вздовж підземних банківських тунелів. Гаррі був захоплений карколомною поїздкою до сейфу Візлів, але йому стало зле, набагато гірше, ніж на алеї Ноктерн, коли той сейф відчинили. Там була лише малесенька купка срібних серпиків і один золотий галеон. Місіс Візлі тяжко зітхнула, висипаючи це все до своєї торбинки. Гаррі стало ще тяжче, коли вони опинилися біля його сейфу. Він намагався затулити його собою, поспіхом напихаючи шкіряний гаманець цілими жменями монет.

Вийшовши знову на мармурові сходи перед банком, усі порозходилися в різні боки. Персі невиразно буркнув, що йому треба купити нове гусяче перо. Фред і Джордж побачили свого приятеля з Гогвортсу — Лі Джордана. Місіс Візлі та Джіні рушили до комісійної крамнички з мантиями. Містер Візлі хотів запросити Грейнджерів на чарчину до "Дірявого Казана".

— Зустрінемося всі за годину біля "Флоріш і Блотс" і купимо там підручники, — сказала місіс Візлі, відходячи разом із Джіні. — І навіть не підходьте до алеї Ноктерн! — крикнула вона услід близнюкам, що швиденько віддалялися.

Гаррі, Рон і Герміона рушили по звивистій брукованій вуличці. Гаманцеві з золотими, срібними і бронзовими монетами, що бряжчали в Гарріній кишені, кортіло, щоб його спорожнило. Отож Гаррі купив три великі порції полунично-горіхового морозива, яке вони з насолодою наминали, прямуючи вуличкою й оглядаючи дивовижні вітрини крамниць.

Рон з тугою прикипів очима до повного комплекту мантий "Гармат із Чадлі", виставлених у вітрині крамниці "Все для квідичу", аж поки Герміона потягла їх до сусідньої крамниці, щоб купити чорнило й пергамент. У "Витівках і пустошах — крамниці магічних жартів" вони зустріли Фреда, Джорджа та Лі Джордана, що запасалися "Легендарною піротехнікою від доктора Флібустьєра — не намокає і не перегрівається", а в малесенькій крамничці старих речей, де було повно тріснутих чарівних паличок, поламаних мідних терезів і потертих мантий із плямами від зілля, знайшли Персі, що поринув у читання невеличкої і вкрай нудної книжки під назвою "*Старости, що здобули владу*".

— "*Старости Гогвортсу та їхні подальші кар'єри*", — прочитав Рон уголос напис на зворотному боці обкладинки. — Як цікаво!..

— Забирайся звідси! — гаркнув Персі.

— Звісно, наш Персі дуже честолубний, має великі плани, прагне стати міністром магії, — упівголоса сказав Рон Гаррі й Герміоні, і вони покинули Персі.

За годину вони вже підходили до книгарні "Фло-ріш і Блотс". Але виявилося, що не тільки

їм треба було зайти до книгарні. Підійшовши ближче, вони здивовано побачили величезну юрбу людей, які штовхалися біля дверей, намагаючись потрапити всередину. Причина з'ясувалася, коли вони побачили напис на великому полотнищі, що висіло поміж вікнами верхнього поверху:

ГІЛЬДЕРОЙ ЛОКАРТ
підписуватиме примірники своєї автобіографії
"Я — МАГІЧНИЙ"
сьогодні з 12:30 до 16:30

— Ми зможемо зустріти його! — запищала Гер-міона. — Адже це він написав майже всі необхідні нам книжки!

Натовп складався здебільшого з чарівниць віку місіс Візлі. Біля дверей стояв якийсь розгублений чаклун, примовляючи: "Спокійно, пані, прошу вас, не штовхайтесь, обережно, не скиньте книжок..."

Гаррі, Рон і Герміона насилу пропхалися до книгарні. Довжелезна черга зміїлася вглиб крамниці, де Гільдерой Локарт підписував свої твори. Вони вхопили кожен по примірнику книжки "Балачки з Бабою-Ягою" і пробілися до решти Візлів, які стояли в черзі разом із містером та місіс Грейнджер.

— О, ви вже тут? Чудово! — зраділа місіс Візлі. Вона була засапана і раз по раз поправляла волосся. — Ще хвилинка, і ми побачимо його!

Невдовзі вони вже підступили до Гільдероя Локарта, який сидів за столом серед величезних фотографій власного обличчя. Усі портрети підморгували натовпові й виблискували сліпучо-білими зубами. Сам Локарт був одягнений у мантию фіалкового кольору, що ідеально пасувала до його очей; гостроверхий чаклунський капелюх сидів на його хвилястому волоссі елегантно і стильно.

Низенький чоловічок із роздратованим виглядом витанцьовував довкола, знімаючи все великим чорним фотоапаратом, який після кожного сліпучого спалаху випускав із себе клуби пурпурового диму.

— Відійди-но звідси! — гаркнув він Ронові, вибираючи місце для ефектнішого кадру. — Це для "Щоденного віщуна".

— Велика цяця! — буркнув Рон, розтираючи ногу, на яку наступив фотограф.

Гільдерой Локарт почув ці слова й підняв голову. Глянув на Рона, а тоді зауважив Гаррі.

Придивився пильніше. Зненацька підскочив і закричав:

— *Невже* це Гаррі Поттер?

Юрба розступилася, схвильовано перешіптуючись. Локарт кинувся до Гаррі, схопив його за руку и витяг наперед. Юрба гримнула оплесками. Обличчя Гаррі палало, а Локарт тиснув йому руку перед фотографом, що клацав, як навіжений, огорнувши родину Візлів хмарою густого диму.

— Гарно всміхнися, Гаррі, — сказав Локарт, вишкіривши блискучі зуби. — Ми з тобою варті, щоб потрапити на першу сторінку.

Коли він зрештою відпустив його руку, Гаррі ледве відчував свої пальці.

Він спробував крадькома вернутися до Візлів, але Локарт обійняв його за плечі й міцно пригорнув до себе.

— Пані та панове! — голосно вигукнув він, жестом попросивши уваги. — Що за неймовірна мить! Найкраща для мене нагода виголосити маленьке повідомлення, яке я давно хотів зробити!.. Коли юний Гаррі зайшов сьогодні у "Флоріш і Блотс", він просто хотів купити мою автобіографію, яку я з радістю подарую йому тепер безкоштовно, — у натовпі знову зааплодували, — але він навіть не *уявляв*, — вів далі Локарт, поторсавши Гаррі за плече, від чого окуляри мало не впали йому з носа, — що невдовзі отримає значно — набагато більше, ніж книжку "Я — магічний". Він та його шкільні друзі отримають, власне, справжнього магічного мене. Так, пані та панове, маю велику радість і честь оголосити, що з вересня цього року я заступаю на посаду професора із захисту від темних мистецтв Гогвортської школи чарів і чаклунства!

Натовп шаленів оплесками та криками, а Гаррі отримав у дарунок повний комплект творів Гільдероя Локарта. Заточуючись під їхньої вагою, він нарешті пробрався туди, де під стіною стояла Джіні поряд зі своїм новим казаном.

— Бери, — пробурмотів Гаррі, скидаючи книги в її казан. — А я собі куплю...

— Що, Поттер, закайфував? — пролунав голос, якого Гаррі не міг не впізнати.

Він випростався і перед самим носом побачив Драко Мелфоя, що, як і завжди, глузливо шкірився.

— *Крутий* Гаррі Поттер, — кривлявся Мелфой. — Навіть до книгарні не може зайти, щоб не знятися на першу сторінку.

— Облиш його, він цього не хотів! — крикнула Джіні. Це вперше вона заговорила на очах у Гаррі, люто поглядаючи на Мелфоя.

— Поттере, то ти вже маєш *подружку*! — насмішувато протягнув Мелфой. Джіні зашарілася, а до них із цілими стосами Локартових книжок підійшли Рон та Герміона.

— А-а, це ти, — сказав Рон, дивлячись на Мелфоя так, ніби вступив черевиком у щось гидке. — Не сподівався побачити тут Гаррі, так?

— Мене більше дивує, що тут робиш ти, Візлі, — вишкірився Мелфой. — Твої старі, мабуть, голодуватимуть цілий місяць, щоб усе це оплатити.

Рон, як і Джіні, густо почервонів. Він також пожбував книжки в казан і рушив на Мелфоя, але Гаррі з Герміоною схопили його ззаду за куртку.

— Роне! — крикнув містер Візлі, підходячи разом із Фредом і Джорджем. — Що ти робиш? Тут можна здуріти, ходімо на вулицю.

— Так-так-так, Артуре Візлі.

Це був містер Мелфой. Поклавши руку на Дракове плече, він так само глузливо шкірився.

— Луціус, — обізвався містер Візлі, стримано кивнувши.

— Я чув, маєте багато роботи в міністерстві, — сказав містер Мелфой. — Усі ці обшуки... Сподівався, тобі хоч там платять за понаднормову працю?

Він зазирнув у казан Джіні й відшукав там серед лискучих обкладинок Локартових книжок дуже старий, пошарпаний примірник "Початкового курсу трансфігурації".

— Мабуть, таки ні, — додав він. — Не розумію, навіщо ганьбити ім'я чарівника, якщо за це навіть не платять як слід?

Містер Візлі почервонів ще дужче, ніж Рон або Джіні.

— Ми маємо цілком різні погляди на те, що ганьбить ім'я чарівника, Мелфою, — відповів він.

— Воно й видно, судячи з твоєї компанії... — скривився містер Мелфой, перевівши свій бляклий погляд на містера й місіс Грейнджер, які боязко за цим стежили. — А я, Візлі, вже й не думав, що твоя родина може впасти ще нижче...

Почувся металевий дзенькіт, і казан Джіні кудись полетів: містер Візлі кинувся на містера Мелфоя, той ударився плечима об книжковий стелаж, і десятки важких книжок замовлянь посипалися їм на голови.

"Покажи йому, тату!" — гукнули Фред і Джордж, а місіс Візлі закричала: "Ні, Артуре, ні!" Натовп став розступатися, збиваючи інші полицки; "Панове, благаю вас!" — кричав продавець, а потім почувся голос, що заглушив увесь той галас:

— Та йой, панове, досить! Зупиніться!..

До них наближався Гегрід, долаючи вблід книжкове море. За мить він уже розтягнув містера Візлі й містера Мелфоя. Містер Візлі мав розбиту губу, а містер Мелфой — підбите око, бо на нього впала "Енциклопедія отруйних грибів". Він ще досі тримав старий підручник Джіні з трансфігурації і жбурнув його їй, лиховісно поблискуючи очима.

— Ось, дівчино, маєш свою книжку — найкраще, на що спромігся твій батько!

Вирвавшись із Гегрідових рук, він кивнув головою Дракові і вискочив з книгарні.

— Не варто було си заїдати з ним, Артуре, — порадив Гегрід, поправляючи містеру Візлі мантию і мало не піднявши його при цьому над землею. — Вони прогнили до самого коріння, уся їхня родина, то всі знають. Чого їх слухати, тих Мелфоїв? Паршива кров, от і всьо. Давай, пішли звідси.

Продавець глянув на них, ніби збирався їх зупинити, але він ледве сягав Гегрідові до пояса і тому вчасно схаменувся. Вони попрямували вулицею, Грейнджери трусилися зі страху, а місіс Візлі була сама не своя зі злості.

— *Гарний* ти приклад дітям подаєш! Зчинив *бійку* на людях! *Що* про нас *подумає* Гільдерой Локарт?

— Йому сподобалося, — втрутився Фред. — Хіба ти не чула, що він казав, як ми виходили? Питав того типа зі "Щоденного віщуна", чи не можна вставити повідомлення про бійку в репортаж, — казав, що то чудова реклама.

Але, підійшовши до каміна в "Дірявому Казані", звідки Гаррі й родина Візлів з усіма покупками мали з допомогою порошку флу повертатися у "Барліг", усі були в досить пригніченому настрої. Попрощалися з Грейнджерами, які мали вийти на маглівську вулицю з іншого боку шинку. Містер Візлі почав був розпитувати їх, як працюють автобусні зупинки, але миттю замовк, побачивши вираз обличчя місіс Візлі.

Гаррі, перше ніж узяти порошок флу, зняв окуляри і надійно сховав їх у кишеню. Цей спосіб пересування явно не належав до його улюблених.

— РОЗДІЛ П'ЯТИЙ — Войовнича Верба

Літні канікули скінчилися надто швидко. Гаррі мріяв про повернення в Гогвортс, але місяць, прожитий у "Барлозі", виявився найщасливішим у його житті. Як було не позаздрити Ронові, надто коли згадаєш про Дурслів і про те, як вони можуть привітати його наступного разу, коли він повернеться на Прівіт-драйв.

Місіс Візлі на прощання вичаклювала пишну вечерю з найулюбленіших Гарріних страв. А на десерт був пудинг із патокою, від якого аж котилася слинка. Потім Фред із Джорджем продемонстрували піротехніку від Флібустьєра: заповнили усю кухню червоними й блакитними зірками, що майже півгодини літали, відбиваючись від стелі та стін. Врешті настала черга останньої чашки з гарячим шоколадом і — сну.

Наступного ранку збиралися дуже довго. І хоч прокинулись удосвіта, однак чомусь не встигали нічого зробити. Місіс Візлі мала не найкращий настрій, шукаючи скрізь по хаті запасні шкарпетки й гусячі пера. Напіводягнені постаті з грінками в руках наштотувались одне на одного на сходах. Містер Візлі мало не скрутив собі в'язи, перечебившись об якусь заблукалу курку, коли тягнув до машини Джініну валізу.

Гаррі не міг збагнути, як можуть уміститися в один маленький "Форд-Англію" восьмеро людей, шість величезних валіз, дві сови й пацюк. Він, звісно, не знав про деякі специфічні вдосконалення, про які подбав містер Візлі.

— Нічого не кажи Молі, — прошепотів він Гаррі, відкриваючи багажник. Чарами він розширив його так, що великі валізи легко вмістилися.

Коли всі нарешті посідали в машину, місіс Візлі глянула на задні сидіння, де вже вигідно вместилися Гаррі, Рон, Фред, Джордж та Персі, і здивовано мовила:

— Магли знають таки трохи *більше*, ніж нам здається, правда? — Вона разом із Джіні вместилися на передньому сидінні, яке було таке видовжене, що аж нагадувало лавку в якомусь парку. — Ззовні аж ніяк не виглядало, що тут стільки місця, га?

Містер Візлі завів мотор, і вони почали виїжджати з підвір'я. Не встиг Гаррі кинути прощальний погляд на будинок, як вони вже й повернулися: Джордж забув коробку з піротехнікою від Флібустьєра. Ще за п'ять хвилин вони різко загальмували в підвір'ї, бо Фред мусив бігти по свою мітлу. Уже майже виїхали на шосе, і тут Джіні згадала, що забула вдома щоденник. Коли вона знову сіла в машину, вони вже запізнаювалися і починали нервувати.

Містер Візлі зиркнув на годинника, а тоді — на свою дружину.

— Молі, кохана...

— *Hi*, Артуре.

— Ніхто ж не побачить. Ця маленька кнопочка запустить підсилювач невидимості, я сам його встановив. Він допоможе нам піднятися в повітря, а тоді нас прикриють хмари. Хвилин за

десять будемо на місці, і ніхто нічого не...

— Я сказала *ні*, Артуре. Не серед білого дня.

Вони прибули на Кінгс-Крос за чверть одинадцята. Містер Візлі метнувся через дорогу по візочки для валіз, і всі побігли на вокзал.

Торік Гаррі таки встиг на "Гогвортський експрес". Найтяжче було потрапити на платформу номер дев'ять і три чверті, яка була невидима для маглівських очей. Для цього кожен мав проскочити крізь масивну перегородку, що розділяла дев'яту й десятую платформи. Боляче не було, але треба було стежити, щоб ніхто з маглів не помітив, куди ви щезаєте.

— Спочатку Персі, — сказала місіс Візлі, нервово поглядаючи на годинник над головою. Для непомітного проходу крізь перегородку залишалося п'ять хвилин.

Персі миттю помчав уперед і щез. За ним побіг містер Візлі, а тоді Фред і Джордж.

— Я беру Джіні, а ви біжіть слідом за нами! — звеліла місіс Візлі Ронові й Гаррі. Вона схопила Джіні за руку й кинулася до перегородки. За мить їх уже не було.

— Побігли разом, лишилася одна хвилина! — сказав Рон.

Гаррі пересвідчився, що клітка з Гедвігою надійно закріплена на валізі, й покотив свого візочка до перегородки. Почувався цілком упевнено, бо це було значно приємніше, ніж мандрувати з порошком флу. Вони вхопилися за ручки візочків і, набираючи швидкість, рушили просто на перегородку. Коли залишилося пару метрів, побігли і...

ТОРРОХ!..

Обидва візочки врізалися в перегородку й відскочили. Ронова валіза гупнулася додолу, Гаррі заточився і впав, а клітка з Гедвігою покотилася лискучим тротуаром. Бідолашна сова обурено верещала. Люди виричалися на хлопців, а вокзальний охоронець закричав:

— Що ви в біса тут витворюєте?

— Не втримали візочків, — простогнав, підводячись, Гаррі і вхопився за ребра. Рон побіг по Гедвігу, яка так розкричалася, що в юрбі вже заговорили про надто жорстоке ставлення до тварин.

— Чому ми не можемо пройти? — просичав Гаррі. — Хіба я знаю...

Рон ошелешено роззирнувся. З десяток роззяв іще й досі їх розглядали.

— Ми зараз запізнимося на поїзд, — зашепотів Рон. — Не розумію, чому прохід закрився.

Гаррі глянув на величезний годинник, і йому стало недобре. Десять секунд... дев'ять...

Він обережно підкотив візочка до перегородки й натиснув на неї щосили. Металевий бар'єр і не думав піддаватися.

Три секунди... дві... одна...

— Усе, — ошелешено промимрив Рон. — Поїзд тю-тю... А що, як мама з татом не зможуть вернутися до нас? У тебе є якісь маглівські гроші?

Гаррі іронічно посміхнувся:

— Дурслі вже років із шість не давали мені кишенькових грошей.

Рон притулився вухом до холодного металу.

— Нічого не чути, — сказав він розгублено. — Що робити? Я не знаю, коли мама з татом зможуть до нас повернутися.

Роззиралися довкола. Вони й далі привертали увагу, здебільшого тому, що Гедвіга ще й досі не вгамувалася.

— Краще зачекаємо біля машини, — запропонував Гаррі. — Ми привертаємо забагато ува...

— Гаррі! — вигукнув Рон, виблискуючи очима. — Машина!

— Що з нею?

— Можна полетіти в Гогвортс на машині!

— Але ж я думав...

— Ми застрягли, так? Проте до школи добратися якось мусимо, правда? А навіть неповнолітнім чарівникам дозволено чарувати у критичних ситуаціях — стаття надцята якихось там обмежень трам-та-ра-рам!

Замість паніки Гаррі раптом відчув збудження.

— А ти вмієш на ній літати?

— Раз плюнути! — сказав Рон, розвертаючи візок до виходу. — Давай, якщо поспішити,

ми ще наздоженемо "Гогвортський експрес!"

І вони рушили крізь юрбу цікавих маглів, вийшли з вокзалу й попрямували до бічної дороги, де був припаркований старий "Форд-Англія".

Кількома ударами чарівної палички Рон відчинив схожий на печеру багажник. Хлопці запхали туди валізи, поставили Гедвігу на заднє сидіння, а самі вмостилися спереду.

— Глянь, чи ніхто не дивиться, — сказав Рон, заводячи машину ще одним ударом палички.

Гаррі вистромив голову з вікна: по головному шосе мчали машини, але на їхній вуличці було порожньо.

— Все клас! — сказав він, і Рон натиснув маленьку срібну кнопку на панелі приладів.

Машина кудись зчезла — і вони разом з нею. Гаррі відчував, як під ним вібрає сидіння, чув ревіння двигуна, мацав руками коліна й відчував на носі окуляри. Він мовби перетворився на пару зіниць, які пливли в кількох метрах над якоюсь брудною вуличкою з припаркованими машинами.

— Поїхали! — пролунав праворуч від нього Ро-нів голос.

Земля й брудні будинки провалилися додолу, зникаючи з очей; машина стрімко підіймалася, і за кілька секунд увесь Лондон, задимлений і осяяний вогнями, лежав уже під ними. Тоді щось ляснуло — і машина з Гаррі й Роном знову стала видима.

— Отакої! — стурбувався Рон, тиснувши на кнопку підсилювача невидимості. — Він зіпсований.

Хлопці удвох почали гатити по кнопці. Машина зчезла, але згодом виникла знову.

— Тримайся! — крикнув Рон і щосили натиснув на газ; вони кулею влетіли в низькі пухнасті хмари, і все стало тьмяним та імлістим.

— І що тепер? — поцікавився Гаррі, боязко поглядаючи на хмари, що сірою масою звідусіль тисли на них.

— Треба побачити поїзд, щоб знати, куди летіти, — озвався Рон.

— Тоді пірнай під хмари, тільки швидко. Хлопці опустили нижче від хмар і завертілися на сидіннях, придивляючись до землі.

— Я його бачу! — крикнув Гаррі. — Просто попереду! Он там!

"Гогвортський експрес" плинув під ними яскраво-червоною змією.

— Курс на північ, — повідомив Рон, глянувши на компас на панелі приладів. — Чудово. Треба тільки щопівгодини звіряти напрям. Тримайся! — і вони рвонули крізь хмари. За хвилину опинилися вже під яскравим сонечком. То був зовсім інший світ. Колеса машини ковзали поверхнею моря з пухнастих хмаринок. Ясну і безмежну блакить неба затопило сліпучо-біле сонячне проміння.

— Тепер уже можна нічим не перейматися, хіба що літаками, — сказав Рон.

Хлопці перезирнулися й почали реготати; довго не могли зупинитися. Вони, здавалося, поринули в дивовижний сон. Тільки так, подумав Гаррі, й варто подорожувати — повз усілякі вири й башточки з білосніжних хмарин, у машині, залитій яскравим сонячним сяйвом, з великою коробкою ірисок у багажничку для документів. А попереду м'яке й тріумфальне приземлення на широкій галявині перед Гогвортським замком і заздрісні обличчя Фреда з Джорджем.

Вони й далі летіли на північ, час від часу звіряючись із напрямком руху потяга. Щоразу, виринаючи з хмар, бачили інші краєвиди. Лондон невдовзі лишився позаду, і замість нього спочатку стелилися охайні зелені поля, а потім дикі багрянуваті нагір'я, села з малесенькими іграшковими церковцями і чималі містечка, де барвистими мурашками повзали машини.

Минуло кілька одноманітних годин, і їхня подорож стала трохи нуднуватою. Після ірисок їх почала мучити спрага, але ніякого пиття вони не мали. Хлопці постягали джемperi, проте футболка Гаррі прилипла до спинки сидіння, а окуляри весь час сповзали на кінчик зіпрілого носа. Гаррі вже не помічав фантастичних обрисів хмар і думав тільки про поїзд, який мчав унизу, і в якому просто з візочка, що його пхала перед собою пишна чарівниця, можна було купити холодний, як лід, гарбузовий сік. І чому вони не змогли потрапити на платформу номер дев'ять і три чверті?

— Здається, ми вже близько, — ще через кілька годин прохрипів Рон. Сонце почало

хилитися додола, забарвлюючи хмари темним багрянцем. — Ану глянь, ти бачиш поїзд?

Поїзд і досі мчав унизу, звиваючись між горами із засніженими вершечками. Під шатром із хмар було значно темніше.

Рон знову натиснув на газ і скерував машину догори, але мотор чомусь зачмихав.

Гаррі й Рон стурбовано презирнулися.

— Трохи втомилася, мабуть, — припустив Рон. — Вона ще ніколи не залітала так далеко.

І хлопці вдали, що не чують дедалі голоснішого чмихання, а небо тим часом швидко темніло.

У півтімі засвітилися зірки. Гаррі знову натяг джемпера, намагаючись не помічати, що двірники на вітровому склі, наче протестуючи, легенько затряслися.

— Уже недалеко, — звернувся Рон не так до Гаррі, як до машини, — вже недалеко. — І він стурбовано постукав по панелі приладів.

Пірнувши під хмари, вони мусили пильно вдивлятися, шукаючи в темряві знайомий орієнтир.

— *Он там!* — заволав Гаррі, від чого Рон і Гед-віга аж підскочили. — Просто попереду!

Вирізняючись на тлі темного обрію, високо на скелі понад озером здіймалися численні вежі й башточки Гогвортського замку.

Але машина здригнулася й почала втрачати швидкість.

— Давай, — улещував її Рон, легенько потрусивши кермом, — уже майже доїхали, давай!

Двигун застогнав. З-під капота виривалися тоненькі струминки пари. Гаррі щосили вхопився за сидіння, і вони полетіли в напрямку озера.

Машиною трусонуло. Визирнувши з вікна, Гаррі побачив десь за кілометр під собою гладеньку, мов скло, чорну поверхню води. Ронові суглоби пальців аж поблідли — він насилу утримував кермо. Машина знову затремтіла.

— *Давай!* — благав Рон.

Вони летіли над озером, замок був попереду, і Рон натиснув на педаль.

Щось голосно клацнуло, тоді зашипіло, і мотор замовк остаточно.

— От чорт! — пролунав у тиші Ронів голос. Машина клюнула носом. Вони падали, набираючи швидкість, просто на високий замковий мур.

— *Hi-i-i-i-i!* — заверещав Рон, різко викручуючи кермо, і машина, мало не черкнувши темного муру, описала велику дугу й полетіла, і далі втрачаючи висоту, над темними оранжереями, тоді над овочевими грядками й — нарешті — над геть уже чорною галявиною.

Рон цілком відпустив кермо і витяг із задньої кишені чарівну паличку.

— СТОП! СТОП! — горлав він, калатаючи по панелі для приладів і вітровому склу, але машина каменем падала на землю, яка швидко здіймалася їм назустріч.

— ДЕРЕВО! — заволав Гаррі, хапаючись за кермо, але було вже пізно.

ХРРУСЬ!!! Машина, оглушливо скреготнувши металом, зіткнулася з грубезним стовбуром і важко гепнулася на землю. З-під зіжмаканого капота струменіла пара; Гедвіга нажахано кричала, а в Гаррі, що лупнувся головою у вітрове скло, вискочила гуля завбільшки як м'ячик для гольфу. Праворуч від нього стогнав у відчаї Рон.

— Ти цілий? — занепокоївся Гаррі.

— Моя паличка! — тремтячим голосом вимовив Рон. — Поглянь.

Паличка переламалася майже навпіл; її кінчик розколовся і звисав, погойдуючись у повітрі.

Гаррі відкрив був рота, щоб запевнити Рона, що в школі її відреставрують, але не встиг нічого сказати. Саме тієї миті з його боку щось лупнуло машину з такою силою, мовби її брав на роги розлючений бик. Гаррі впав на Рона, і тут другий, ще важчий удар прибив дах машини.

— Що трапилося?

Рон аж задихнувся, дивлячись у вітрове скло. Гаррі озирнувся — у скло гупнула товста, наче пітон, гілка. Дерево, з яким вони зіткнулися, на них *нападало*. Його стовбур зігнувся мало не вдвоє, а вузлуваті гілляки лупцювали машину, куди попало.

— Ой! — зіщулився Рон, коли якась покручена гілка прогнула двері з його боку. Вітрове скло аж двигтіло від граду ударів кулакоподібних гілок, а товста, мов колода, гілляка люто гатила в дах, що вже почав просідати.

— Тікаймо! — крикнув Рон, налягаючи на двері всім тілом, але наступної миті полетів просто на Гаррі після важкого удару ще однієї гілляки.

— Ми пропали! — простогнав він, дивлячись, як прогинається дах. Зненацька машина завібрувала — знову завівся двигун.

— *Задній хід!* — крикнув Рон, і машина рвонула назад. Дерево й далі намагалося їх атакувати. Хлопці чули, як воно затріщало, мало не вирвавши себе з корінням, щоб дістати до них, але вони були вже в безпеці.

— Ще б трохи, — відсапувався Рон, — і все. Класна машина!

Вона, однак, уже випускала дух. Двічі різко клацнувши, відчинилися двері, і Гаррі відчув, як перекидається його сидіння. Наступної миті він уже лежав на вологій землі. Гучні й важкі удари означали, що машина викидає з багажника їхні валізи. Клітка з Гедвігою злетіла в повітря й відчинилася навстіж — сова визволилася з неї, голосно й сердито заухкала й полетіла до замку, навіть не озирваючись. А тоді зім'ята, подряпана й огорнена димом машина загуркотіла кудись у темряву, сердито блимаючи задніми вогнями.

— Назад! — закричав Рон, розмахуючи поламаною паличкою. — Тато мене вб'є!

Але машина щезла в пітьмі, востаннє пирхнувши вихлопною трубою.

— Ти *бачиш*, як нам щастить? — мало не плакав Рон, нахиляючись і підбираючи пацюка Скеберса. — З усіх дерев, з якими можна зіткнутися, ми врізалися в те, яке й нам добряче врізало.

Він глянув через плече на старезне дерево, що й досі загрозливо розмахувало гіллям.

— Давай, — знесилено сказав Гаррі, — ходімо вже краще до школи.

Їхнє прибуття виявилось зовсім не таким тріумфальним, як гадалося. Замерзлі, виснажені й побиті, вони вхопили свої валізи й поволокли їх трав'янистим схилом угору до величезних дубових вхідних дверей.

— Бенкет, мабуть, уже розпочався, — зітхнув Рон. Він лишив свою валізу біля підніжжя сходів і обережно наблизився до яскраво освітленого вікна. — Гей, Гаррі, ходи глянь — іде Сортуння!

Гаррі підбіг до вікна, й вони разом зазирали до Великої зали.

Незліченні свічки, від яких аж іскрилися золоті тарелі й келихи, плавали в повітрі над чотирма довгими столами, за якими сиділи учні. Зверху *сяяла* зірками зачарована стеля, що завжди віддзеркалювала справжнє небо.

Серед моря гостроверхих чорних гогвортських капелюхів Гаррі побачив переляканих першокласників, які довгим ланцюжком заповнювали залу. Там була й Джіні, яку відразу можна було помітити за яскравим візлівським волоссям.

Тим часом професорка Макгонегел, чарівниця в окулярах і зі стягненим у тугий вузол волоссям, поставила перед новачками на ослінчик знаменитий гогвортський Сортувальний капелюх.

Щороку цей старезний капелюх — полатаний, обшарпаний і брудний, розподіляв нових учнів по чотирьох гогвортських гуртожитках (Грифіндор, Гафелпаф, Рейвенклов і Слизерин). Гаррі добре пам'ятав, як рівно рік тому він натягнув цього капелюха й чекав, ні живий ні мертвий, поки той щось довго бурмотів йому на вухо. Декілька жахливих секунд він зі страхом очікував, що капелюх призначить його у Слизерин — гуртожиток, з якого вийшло найбільше чорних чаклунів і відьом, але зрештою опинився таки у Грифіндорі, разом із Герміоною, Роном та іншими братами Візлі. Минулого року Гаррі й Рон допомогли Грифіндору виграти чемпіонат гуртожитків — уперше за останні сім років вони випередили Слизерин...

До ослінчика з капелюхом покликали дуже маленького хлопчика з волоссям мишачого кольору. Гаррі глянув повз нього туди, де за вчительським столом стежив за церемонією Сортуння директор школи професор Дамблдор. Його довжелезна сива борода й окуляри, що скидалися на два півмісяці, яскраво виблискували у сяєві свічок.

Неподалік від нього Гаррі побачив Гільдероя Локарта, вбраного в зеленувато-блакитну мантію. А в кінці столу сидів, раз по раз прикладаючись до келиха, великий і кошлатий Герпід.

— Стривай! — пробурмотів Ронові Гаррі. — За вчительським столом одне місце порожнє. Де Снейп?

З усіх учителів Гаррі найдужче не любив професора Северуса Снейпа. А Снейп з усіх

учнів найдужче не любив Гаррі. Нещадний і в'їдливий Снейп, який не подобався нікому, окрім учнів свого гуртожитку (Слизерину), викладав предмет "зілля і настійки".

— Може, він захворів! — з надією вигукнув Рон.

— Або звільнився, — припустив Гаррі, — бо знову не став викладачем захисту від темних мистецтв!

— Або його вигнали! — захоплено вигукнув Рон. — Його ж усі ненавидять!

— Або... — пролунав за їхніми спинами неймовірно холодний голос, — він чекає, щоб довідатись, чому це ви не прибули на шкільному поїзді!

Гаррі рвучко озирнувся. Позад них у чорній мантиї, яку розвівав прохолодний вітерець, стояв Северус Снейп. Це був худорлявий блідий чоловік із гачкуватим носом і масним чорним волоссям, яке сягало йому плечей, а його посмішка свідчила, що Гаррі з Роном вскочили у велику халепу.

— Ідіть за мною, — звелів Снейп.

Не наважуючись навіть глянути один на одного, Гаррі й Рон слідом за Снейпом піднялися сходами до просторого лункого вестибюлю, освітленого вогнем смолоскипів. З Великої зали долинали духмяні пахощі страв, але Снейп повів їх чимдалі від тепла і світла вузькими кам'яними сходами, що вели в підвали.

— Сюди! — сказав він, відчинивши якісь двері серед холодного коридору й показуючи пальцем.

Тремтячи, вони увійшли до Снейпового кабінету. Вздовж тьмяних стін тяглися ряди полицок з великими банками, в яких плавали різні огидні речі. Камін був темний і порожній.

Снейп зачинив за собою двері й повернувся до них.

— Ну, — ледь чутно вимовив він, — то поїзд уже не підходить знаменитому Гаррі Поттерові і його незмінному спільнику Візлі? Хотіли прибути *ефектно*, га, хлопці?

— Ні, пане професоре, це перегородка на Кінгс-Крос, вона...

— Мовчіть! — холодно урвав їх Снейп. — Що ви зробили з машиною?

Рон аж задихнувся. Вже не вперше Гаррі здалося, що Снейп уміє читати думки. Але за мить йому все стало ясно, бо Снейп розгорнув свіжий номер "Вечірнього віщуну".

— Вас побачили, — просичав він, показавши на заголовок: "ЛЕТЮЧИЙ "ФОРД-АНГЛІЯ" СПАНТЕЛИЧИВ МАГЛІВ". Потім став читати вголос: "Два лондонські маглі переконані, що бачили, як над вежею поштамту пролітала стара машина... Опівдні в Норфолку місіс Геті Бейліс, вивішуючи білизну... Містер Енгус Фліт із Пібелза повідомив поліцію..." Загалом шість або сім маглів. Це, здається, *твій* батько працює у відділі нелегального використання маглівських речей? — глянув Снейп на Рона і ще гидкіше вишкірився. — Отак-то... Рідний синочок!

Гаррі мав таке відчуття, ніби його щойно бухнула в живіт одна з найтовстіших гілляк божевільного дерева. Якщо хтось довідається, що містер Візлі зачарував машину... Він про це й не подумав.

— Проходячи парком, я помітив, що завдано значної шкоди дуже цінній Войовничій Вербі, — вів далі Снейп.

— Ще більшої шкоди вона завдала *нам*! — не втерпів Рон.

— Помовч! — гаркнув Снейп. — На превеликий жаль, ви не з мого гуртожитку, і я не маю права сам вирішити, щоб вас вигнали. Але я зараз піду й покличу тих, хто, на щастя, має таке право. Чекайте тут.

Гаррі й Рон, бліді, як крейда, презирнулися. Гаррі вже навіть перехотілося їсти. Він почувався абсолютно розбитим, і намагався не дивитися на велику й слизьку гидоту, що плавала у банці з зеленою рідиною на полиці за Снейповим столом. Якщо Снейп пішов за професоркою Макгонегел, вихователькою грифіндорського гуртожитку, їм від цього аж ніяк не легше. Можливо, вона і справедливіша від Снейпа, але ж надто сувора.

Снейп повернувся хвилини за десять, і з ним, звичайно, була професорка Макгонегел. Гаррі вже мав кілька нагод бачити, як вона сердиться, але, мабуть, забув, якими вузькими стають її зціплені вуста, або ще ніколи не бачив її аж такою розлюченою.

Зайшовши, професорка Макгонегел відразу підняла свою чарівну паличку. Гаррі з Роном здригнулися, але вона скерувала її на порожній камін, де раптом спалахнуло полум'я.

— Сідайте, — звеліла професорка, і хлопці вмостилися в кріслах біля вогню. — Пояснійте! — лиховісно зблиснула вона окулярами.

Рон почав розповідь від вокзальної перегородки, яка відмовилася їх пропускати.

— Отож ми не мали вибору, пані професорко, ми не могли потрапити на поїзд.

— Чому ви не послали нам листа совою? Здається, *в тебе* є сова? — холодно звернулася до Гаррі професорка Макгонегел.

Гаррі витріщився на неї. Тепер, після її слів, така дія видавалася очевидною.

— Я... я не подумав.

— Воно й видно, — сказала професорка.

У двері кабінету хтось постукав, і Снейп, відверто радіючи, відчинив їх. Там стояв директор школи професор Дамблдор.

Гаррі заціпенів. Дамблдор мав незвично суворий вигляд. Опустивши свого гачкуватого носа, він глянув на них, і Гаррі раптом захотів, щоб його з Роном і далі лупцювала Войовнича Верба.

Запала тиша.

Тоді Дамблдор сказав:

— Прошу пояснити, чому ви це зробили.

Було б краще, якби він на них кричав. Гаррі було нестерпно чути його розчарований голос. Він чомусь не міг дивитися Дамблдорові в очі, а мовби звертався до його колін. Розповів директорові все, окрім того, що зачарована машина належала містеру Візлі, і тому видавалося, ніби вони з Роном просто випадково знайшли на стоянці біля вокзалу летючу машину. Гаррі розумів, що від Дамблдора годі щось приховати, але Дамблдор нічого не спитав про машину. Коли Гаррі закінчив, він просто й далі дивився на них крізь окуляри.

— Нам треба йти по свої речі? — безнадійно видихнув Рон.

— Візлі, що ти верзеш? — grimнула на нього професорка Макгонегел.

— Але ж ви нас виганяєте, правда? — запитав Рон. Гаррі зиркнув на Дамблдора.

— Не сьогодні, містере Візлі, — відповів Дамблдор. — Але я хотів би, щоб ви зрозуміли усю серйозність вашого вчинку. Я сьогодні ж напишу вашим родичам. І мушу попередити: коли знову станеться щось подібне, я не матиму іншого вибору, як виключити вас.

Снейп був такий приголомшений, ніби раптом відмінили Різдво. Він кахикнув і сказав:

— Професоре Дамблдоре, ці хлопці зневажили указ про обмеження чаклунства серед неповнолітніх, завдали великої шкоди старому й цінному дереву... Такі вчинки, безперечно...

— Северусе, це вже професорка Макгонегел вирішить, якої кари заслуговують ці хлопці, — спокійно обірвав його Дамблдор. — Вони з її гуртожитку, й вона за них відповідає. — Директор повернувся до професорки: — Мушу, Мінерво, вертатися на бенкет, треба зробити ще кілька оголошень. Ходімо, Северусе, там є дуже апетитний пиріг із заварним кремом, хотілося б його скуштувати.

Снейп зиркнув на Гаррі й Рона лихими очима, але був змушений вийти з кабінету. Вони залишилися наодинці з професоркою Макгонегел, яка й досі дивилася на них люто, мов шуліка.

— Візлі, тобі треба до шкільної лікарні, у тебе на чолі кров.

— Та то дрібничка, — сказав Рон, поспіхом зітерши рукавом крапельки крові з ранки над оком. — Пані професорко, чи можна подивитися, куди розподілять мою сестру?

— Церемонія Сортування вже закінчилася, — повідомила професорка Макгонегел. — Твоя сестра також у Грифіндорі.

— О, це добре! — зрадів Рон.

— І коли вже мова про Грифіндор... — знову посуворішала Макгонегел, але тут не витримав Гаррі:

— Пані професорко, коли ми сідали в ту машину, навчальний рік ще не почався, тому... в Грифіндору ще не можна забирати очки, правда? — випалив він, занепокоєно поглядаючи на неї.

Професорка Макгонегел гостро зиркнула на Гаррі, але він був певен, що вона ледве ховала посмішку. Принаймні її уста вже не були такі зціплені.

— Я не зніму з Грифіндору жодного очка, — промовила вона, і Гаррі значно полегшало на серці, — але вас обох буде покарано.

Це було краще, ніж сподівався Гаррі. А те, що Дамблдор напише родині Дурслів, — узагалі дрібниця. Гаррі чудово знав, що Дурслі будуть хіба тільки розчаровані тим, що Войовнича Верба не затовкла його на смерть.

Професорка Макгонегел знову підняла чарівну паличку і скерувала її на письмовий стіл Снейпа. Щось ляснуло, і там з'явилася велика тарілка з бутербродами, два срібні келихи і глечик з холодним гарбузовим соком.

— Повечеряйте тут і відразу до спальні, — звеліла вона. — Я теж мушу вертатися на бенкет.

Коли за нею зачинилися двері, Рон тихенько и протяжно свиснув.

— А я вже думав, нам гаплик, — сказав він, хапаючи бутерброда.

— І я теж, — підтакнув Гаррі, беручи з нього приклад.

— Але ж як нам не пощастило, га? — бурмотів Рон, напхавши повен рот курятиною та шинкою. — Фред із Джорджем літали тією машиною разів п'ять або й шість, і жоден магл їх не побачив. — Рон проковтнув те, що мав у роті, а тоді знову відкусив величезний шматок. — Чом ми не пройшли крізь ту перегородку?

Гаррі знизав плечима.

— Але тепер доведеться зважувати кожен свій крок, — проказав він, задоволено цмулячи гарбузовий сік. — Шкода, що ми не потрапили на бенкет.

— Вона не хотіла, щоб ми там світилися, — глибокодумно мовив Рон. — Бо інакше кожному закортить прибувати летючою машиною.

Доскочу наївшись бутербродів (тарілка сама себе наповнювала), хлопці встали, вийшли з кабінету і попрямували знайомою дорогою до грифіндорської вежі. У замку було тихо, бенкет, мабуть, уже закінчився. Вони проминули буркотливі портрети та скрипучі обладунки, а тоді піднялися вузькими кам'яними сходами аж до переходу, де за олійною картиною із зображенням Гладкої Пані в рожевій шовковій сукні ховався потаємний вхід до грифіндорської вежі.

— Пароль? — запитала пані, коли вони підійшли.

— Е-е... — збентежився Гаррі.

Вони не знали нового пароля, бо ще не бачили грифіндорського старости. Але допомога прийшла майже відразу.

Позаду почулися швидкі кроки і, озирнувшись, хлопці побачили, що до них біжить Герміона.

— Ось де ви! А де вас *носило*? Тут уже *таке* пліткують — хтось сказав, що вас вигнали, бо ви розбили летючу *машину*.

— Що ж, як бачиш, нас не вигнали, — заспокоїв її Гаррі.

— То невже ви *справді* прилетіли? — вражено запитала Герміона, видаючись не менш суворою, аніж професорка Макгонегел.

— Досить уже цих лекцій! — роздратовано скривився Рон, — краще скажи новий пароль.

— "Райський птах", — не менш роздратовано відповіла Герміона. — Але річ не в тому...

Та вона не встигла договорити, бо портрет Гладкої Пані відхилився, і почулися шалені оплески. Здається, ніхто в грифіндорському гуртожитку й не думав лягати спати. Уся заокруглена вітальня була забита учнями, які повилазили навіть на кривобокі столи й м'які крісла, чекаючи на них. В отворі за портретом з'явилося море рук, які затягли Гаррі й Рона досередини, забувши про Герміону, яка мусила лізти туди сама.

— Блискуче! — вигукнув Лі Джордан. — Вищий клас! Оце так прибуття! Влетіти машиною просто у Войовничу Вербу! Та про це будуть згадувати не один рік!..

— Браво! — похвалив Гаррі якийсь п'ятикласник, що ніколи досі з ним не спілкувався. Хтось підбадьорливо плескав його по плечах, неначе він щойно переміг у змаганнях із марафону. Фред із Джорджем ледве пробилися крізь натовп, щоб одночасно вигукнути: "Чому ви нас не покликали, га?" Рон почервонів і розгублено усміхався. Гаррі тим часом помітив одну особу, яка, здається, зовсім не раділа.

Понад головами першокласників височіла постать Персі. Він явно намагався підійти ближче, аби мати змогу сказати їм пару теплих слів.

Гаррі штурхнув Рона під ребра й показав на Персі. Рон миттю усе збагнув.

— О, нам треба вже йти нагору, ми трохи втомилися, — сказав він, і хлопці почали пробиватися до дверей на протилежному боці кімнати, за якими починалися гвинтові сходи до спальень.

— Надобраніч! — попрощався Гаррі з Герміоною, яка була сердита не менше за Персі.

Отримавши дорогою ще кілька схвальних попліскувань по плечах, друзі нарешті перейшли вітальню і опинилися у затишку сходів. Побігли нагору, до самого верху, і зрештою побачили перед собою двері до своєї торішньої спальні, де тепер висів напис: "*Другокласники*". Вони зайшли до знайомої округлої кімнати з високими, вузькими вікнами, де було п'ять ліжок зі стовпчиком на кожному розі, завішаних червоним оксамитом. Хтось уже приніс їхні валізи, і вони стояли біля ліжок.

Рон зиркнув на Гаррі з винуватою посмішкою.

— Я розумію, нам нема з чого радіти, та все ж...

Двері до спальні раптом відчинилися, і на порозі з'явилася решта другокласників-грифіндорців: Шеймус Фініган, Дін Томас і Невіл Лонгботом.

— *Неймовірно!* — аж сяяв Шеймус.

— Круто! — додав Дін.

— Фантастика! — захоплено вигукнув Невіл. Ну, і що мав робити Гаррі?

Він, звичайно, теж усміхнувся.

— РОЗДІЛ ШОСТИЙ — Гільдерой Локарт

Однак наступного дня Гаррі було не до сміху. Після сніданку у Великій залі раз по раз траплялися якісь прикросі. Чотири довгі столи були заставлені горщиками з кашею, тарелями з копченою рибою, цілими горами грінок і мисками з яйцями та беконом, а зверху нависала зачарована стеля (сьогодні непривітна й оповита сірими хмарами). Гаррі й Рон умостилися за грифіндорським столом поруч із Герміоною, яка читала "Вакації з вампірами", сперши книжку на глечик з молоком. Герміона привіталася "досить стримано, тож Гаррі зрозумів, що вона й досі не схвалює їхньої витівки з машиною. А от Невіл Лонгботом на їхню появу аж засяяв. Невіл був круглолицим хлопцем, з яким постійно ставалися якісь нещастя і який мав найгіршу пам'ять з усіх, кого знав Гаррі.

— Зараз буде пошта: бабуса, мабуть, пришле мені все, що я забув.

Гаррі тільки-но взявся до каші, як угорі щось зашуміло і з'явилося близько сотні сов, які закружляли залою, жбурляючи в гамірливу юрбу листи й пакунки. Грубий важкий пакунок влучив Невілові в голову, а ще за мить щось велике й сіре шубовснуло в Герміонин глечик, забризкавши їх усіх молоком і пір'ям.

— *Ерولا!* — скривився Рон, витягаючи за лапи брудну сову. Ерولا, знепритомнівши, гепнулася на стіл догори лапами. У дзьобі вона тримала мокрий червоний конверт.

— Ой, ні! — мало не задихнувся Рон.

— Усе гаразд, вона ще жива, — сказала Герміона, легенько тицяючи Еролу пальцем.

— Справа не в ній, а ось у *цьому*.

Рон показував на червоний конверт. Гаррі не побачив там нічого незвичайного, але Рон з Невілом дивилися на нього так, наче він мав вибухнути.

— У чому річ? — здивувався Гаррі.

— Вона... прислала мені *ревуна*, — ледь чутно вимовив Рон.

— Краще відкрий його, Роне, — боязко прошепотів Невіл. — Бо буде ще гірше. Моя бабуса колись прислала мені таке саме, а я на нього — нуль уваги, і... — Невіл проковтнув слину, — це був жах!

Гаррі глянув на їхні приголомшені обличчя, а тоді на червоний конверт.

— А що таке ревун? — поцікавився він.

Але Рон не спускав очей з листа, куточки якого закурилися.

— Відкрий його, — наполягав Невіл. — Кілька хвилин — і все скінчиться.

Рон тремтячою рукою вивільнив конверт з Еролиного дзьоба й роздер його. Невіл заткнув

пальцями вуха. Ще мить — і Гаррі зрозумів чому... Спершу йому навіть здалося, ніби конверт і *справді* вибухнув, бо величезну залу сповнило оглушливе ревіння, від якого зі стелі аж злітала пилюка.

— ВИКРАСТИ МАШИНУ! Я Б НЕ ЗДИВУВАЛАСЯ, ЯКБИ ТЕБЕ ВИГНАЛИ! СТРИВАЙ, Я ЩЕ ДОБЕРУСЯ ДО ТЕБЕ! ТИ НАВІТЬ НЕ УЯВЛЯЄШ, ЩО ПЕРЕЖИЛИ МИ З БАТЬКОМ, КОЛИ ПОБАЧИЛИ, ЩО ВОНА ЗНИКЛА!

Від підсиленого в сотні разів крику місіс Візлі забряжчали тарілки й ложки, а оглушливі звуки луною відбивалися від кам'яних стін. В усій залі учні вертіли навсібіч головами, щоб побачити, хто отримав ревуна, а Рон зіщулювався на своєму стільці так, що виднілося тільки його червоне чоло.

— ...ВЧОРА ЛИСТА ВІД ДАМБЛДОРА, Я ДУМАЛА, ТВІЙ БАТЬКО ПОМРЕ З СОРОМУ! МИ НЕ ДЛЯ ЦЬОГО ТЕБЕ ВИХОВУВАЛИ! ВИ З ГАРРІ МОГЛИ ЗАГИНУТИ!

Гаррі знав, що рано чи пізно прозвучить і його ім'я. Він щосили намагався вдавати, ніби не чує голосу, від якого мало не репали барабанні перетинки.

— ЯКА ГАНЬБА! ТВОГО БАТЬКА ЧЕКАЄ СЛУЖБОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ! ЦЕ ТІЛЬКИ ТВОЯ ПРОВІНА. І ЯКЩО ТИ ЩЕ КОЛИ-НЕБУДЬ УТНЕШ ЩОСЬ ТАКЕ, МИ НЕГАЙНО ЗАБЕРЕМО ТЕБЕ ДОДОМУ!

Запала лунка тиша. Червоний конверт випав Ронові з рук, спалахнув вогнем і обернувся на попіл. Гаррі й Рон заціпеніли, немов їх щойно накрило хвилею. Хтось засміявся, і помаленьку всі знову загомоніли.

Герміона закрила книжку "Вакації з вампірами" і глянула на Ронову потилицю.

— Ну, Роне, не знаю, на що ти сподівався, але...

— Тільки не кажи, що я заслужив це, — урвав її Рон.

Гаррі відсунув свою кашу. Його гризло сумління. Містера Візлі будуть допитувати на роботі. Після всього, що містер і місіс Візлі зробили для нього цього літа...

Та часу перейматися цим не було: професорка Макгонгел обходила грифіндорський стіл, роздаючи всім розклад уроків. Гаррі узяв свій розклад і побачив, що сьогодні першим уроком буде гербалогія разом із гафелпафцями.

Гаррі, Рон і Герміона вийшли із замку, проминули овочеві грядки й попрямували до оранжереї, де росли магічні рослини. Ревун зробив принаймні одну добру справу: Герміона вважала, що хлопців покарано достатньо, тож знову була з ними привітна.

Коло оранжереї вони побачили решту однокласників, які чекали на професорку Спраут. Тільки-но Гаррі, Рон і Герміона приєдналися до них, як професорка з'явилася на галявині в супроводі Гільдероя Локарта. Руки професорки Спраут були забинтовані, і Гаррі знову відчув докори сумління, побачивши вдалині Войовничу Вербу з перев'язаними гілками.

Професорка Спраут була маленькою присадкуватою чарівницею в полатаному капелюшку, з-під якого постійно розвівалося волосся; її одяг був завжди вимощений землею, а стан її нігтів одразу примусив би зомліти тітку Петунію. Натомість Гільде-рой Локарт був у бездоганній бірюзовій мантиї, а його золотаве волосся виблискувало з-під оздобленого золотом бірюзового капелюха, що елегантно височів на голові.

— О, вітаю вас! — вигукнув осяйний Локарт, звертаючись до учнів. — Я щойно показав професорці Спраут, як треба лікувати Войовничу Вербу! Тільки не подумайте, що я краще за неї знаю гербалогію! Просто під час моїх мандрів мені вже траплялися такі екзотичні рослини...

— Діти, сьогодні третя оранжерея! — оголосила професорка Спраут, явно незадоволена і не така бадьора, як завжди.

Учні зацікавлено загомоніли. Досі вони працювали тільки в першій оранжереї, а в оранжереї номер три були значно незвичніші й небезпечніші рослини. Професорка Спраут витягла з-за пояса великого ключа й відчинила двері. На Гаррі війнуло духом землі та добрим, змішаним із густими пахощами якихось величезних, завбільшки з парасольку, квітів, що звисали зі стелі. Він уже зібрався заходити туди слідом за Роном і Герміоною, як його зупинила Локартова рука.

— Гаррі! Я б хотів тебе на одне слово. Професорко Спраут, ви не заперечуєте, якщо він запізниться на кілька хвилин?

Судячи з того, як спохмурніла професорка Спраут, вона таки заперечувала, але Локарт додав:

— Ну, от і гаразд, — і просто перед її носом зачинив двері до оранжереї.

— Гаррі, — заговорив Локарт, похитуючи головою, а його великі білі зуби виблискували під сонцем. — Гаррі, Гаррі, Гаррі!

Гаррі мовчав, цілковито збентежившись.

— Коли я почув... Звичайно, це моя провина. Я мало не копнув сам себе.

Гаррі не розумів, про що йдеться. Хотів запитати, але Локарт уже говорив далі:

— Не знаю, чи був я колись ще дужче вражений! Полетіти в Гогвортс машиною! Ну, звісно, я відразу збагнув, чому ти це зробив. Шикарна реклама, Гаррі! Гаррі, *Гаррі!*

Неймовірно, як він умів виставляти напоказ кожен зі своїх бездоганних зубів навіть тоді, коли мовчав.

— Я дав тобі відчути смак реклами, правда? — поцікавився Локарт. — *Заразив* тебе цією ідеєю.

Ти потрапив зі мною на першу сторінку газети й не міг дочекатися наступної нагоди.

— Ой! Ні, пане професоре, розумієте...

— Гаррі, Гаррі, Гаррі! — схопив його Локарт за плече. — *Я розумію*. Природна річ — прагнути більшого, коли скуштував уперше, і я сам винен, що почаствував тебе цим тунком, який ударив тобі в голову, але зрозумій, юначе: не можна *літати машинами* тільки задля того, щоб привернути до себе увагу. Вгамуйся трохи, гаразд? Матимеш для цього купу часу, коли подорослішаєш. Так-так, я знаю, що ти думаєш! "Добре йому казати, бо він і так всесвітньо відомий чарівник!" Але, коли я мав дванадцять, я теж був ніким, як і ти тепер. Фактично, я взагалі був пустим місцем! Бо про тебе хоч трохи чули, правда? Вся ця пригода з Тим-Кого-Не-Можна-Називати! — Локарт глянув на шрам-блискавку на Гарріному чолі. — Знаю, знаю, що це далеко не те, що п'ять разів поспіль вигравати, як я, приз "Відьомського тижневика" за найчарівнішу усмішку, але це вже початок, Гаррі, це *початок!*

Дружно підморгнувши, Локарт подався геть. Кілька секунд Гаррі стояв заціпеніло, а тоді, пригадавши, що має бути в оранжереї, відчинив двері й тихенько зайшов.

Професорка Спраут стояла за розкладним стележем у центрі оранжереї. На стележі лежало з двадцять пар різнокольорових навушників.

Коли Гаррі став між Роном і Герміоною, професорка сказала:

— Ну, а сьогодні будемо пересаджувати мандрагору. Хто мені розповість про властивості мандрагори?

Нікого не здивувало, що Герміона першою підняла руку.

— Мандрагора — потужний тонізуючий засіб, — заторохкотіла Герміона з таким виглядом, ніби вивчила на зубок цілий підручник. — Її вживають для відновлення природного стану тих людей, які були закляті чи трансфігуровані.

— Чудово. Десять очок Грифіндору, — похвалила професорка Спраут. — Мандрагора — неодмінний складник більшості протиотрут. Але вона й небезпечна. Хто пояснить чому?

Герміона знову рвучко підняла руку, мало не збивши Гаррі окуляри.

— Крик мандрагори загрожує смертю тому, хто його почує, — швидко проторохкотіла вона.

— Саме так. Ще десять очок, — сказала професорка Спраут. — Так от, ми маємо тут ще зовсім молоденьку мандрагору.

Кажучи це, вона показала на довгу низку підносів із заглибинами, і всі підсунулися, щоб краще побачити. Там рядочками росли десь близько сотні маленьких врунистих рослин багряно-зеленого кольору.

Гаррі, котрий не мав найменшого поняття, що мала на увазі Герміона під "криком" мандрагори, не бачив у них нічого особливого.

— Прошу всіх узяти навушники, — звеліла професорка Спраут.

Зчинилася невеличка бійка, бо ніхто не хотів, щоб йому дісталися ті навушники, які були рожеві й пухнасті.

— Коли я скажу їх одягнути, кожен має пересвідчитися, що його вуха *цілковито* закриті, — наказала професорка Спраут. — Я дам вам знак, коли буде безпечно їх зняти. Що ж,

надягайте навушники!

Гаррі швиденько надягнув. Не стало чути жодного звуку. Професорка Спраут закрила свої вуха рожево-пухнастими навушниками, підкотила рукави мантії, міцно вхопила одну рослину і щосили її смикнула.

Гаррі здивовано вигукнув, хоча його ніхто й не почув.

Замість коріння з-під землі вигулькнуло крихітне, брудне і вкрай бридке немовля. Листя росло в нього просто з голови. Воно мало блідо-зелену поцятковану шкіру і виразно лементувало як навіжене.

Професорка Спраут видобула з-під столу великий квітковий горщик і посадила мандрагору в темний вологий компост. З горщика виднівся тільки пучечок листя.

Професорка Спраут витерла руки, дала всім знак і зняла навушники.

— Оскільки наші паростки мандрагори зовсім маленькі, то їхні крики ще не смертельні, — спокійно мовила вона, ніби й не робила нічого незвичайного, а просто поливала бегонію. — Проте їхні верески таки *можуть* відключити вас на кілька годин, а я не думаю, що вам хотілося б саме так відзначити перший день у школі.

Отож прошу пересвідчитися, що навушники щільно прилягають до вух. Я дам вам знати, коли урок закінчиться.

По четверо на кожну тацю... Горщиків вистачить для всіх... Компост ось тут у мішках... І будьте обережні з Отруйними Щупальцями, бо в них прорізаються зубки.

З цими словами вона ляснула рукою по колючій темно-червоній рослині, яка втягла назад свої довгі щупальця, що крадькома підповзали до плечей професорки.

До Гаррі, Рона й Герміони приєднався кучерявий гафелпафець, якого Гаррі знав на обличчя, але ще ніколи з ним не розмовляв.

— Джастін Фінч-Флечлі, — бадьоро відрекомендувався той, потиснувши Гаррі руку. — Вас, звичайно, я знаю. Ти відомий усім Гаррі Поттер, ти Герміона Грейнджер, завжди найкраща учениця, — Герміона засяяла, коли він і їй потиснув руку, — а ти Рон Візлі. То це була твоя летюча машина?

Рон навіть не усміхнувся. Він ще й досі не міг забути ревуна.

— Цей Локарт класний, правда? — захоплено сказав Джастін, наповнюючи горщик компостом із драконячих какульок. — Страшенно відважний. Ви читали його книжки? Я помер би зі страху, якби на мене в телефонній будці напав перевертень, а він був незворушний і — раз! Просто *фантастика!*.. Знаєте, мене вже були записали до Ітон-ського коледжу, але я дуже радий, що опинився саме тут. Звичайно, мама спочатку була трохи розчарована, але коли я змусив її перечитати Локартові книжки, думаю, вона почала розуміти, як корисно буде мати в родині чарівника з фаховою освітою.

Далі вони вже не мали нагоди багато розмовляти. Одягли навушники й зосередилися на мандрагорах. Дивлячись на професорку Спраут, можна було подумати, що це справа легка, але то тільки так здавалося. Мандрагори не хотіли вилазити з землі, але й назад залізати не хотіли. Вони звивалися, брикалися, розмахували гостренькими кулачками і скреготіли зубками; Гаррі витратив майже десять хвилин на те, щоб запхати в горщик один надто товстий екземпляр.

Наприкінці уроку Гаррі, як і всі решта, упрів, замастився землею, а все тіло йому боліло. Вони пошкандибали до замку, де швидко помилися, а тоді грифіндорці побігли на урок трансфігурації.

Професорка Макгонегел завжди ставила перед своїми учнями складні завдання, але сьогодні вона перевершила саму себе. Все, що Гаррі вивчив торік, за літо вивітрилося йому з голови. Він мав перетворити жука на гудзик, але спромігся тільки добряче поганяти його по парті, бо жук метався навсбіч, тікаючи від чарівної палички.

Ронові повелося ще гірше. Він зліпив докупі свою паличку позиченим чароскочем, але паличка, вочевидь, зазнала непоправних пошкоджень. Вона потріскувала та іскрилася в найнедоречніші моменти. Щоразу, коли Рон намагався трансфігурувати свого жука, вона огортала його густим сірим димом, що смердів тухлими яйцями. У тому диму Рон випадково роздушив жука ліктем і мусив просити нового. Не можна сказати, що це дуже втішило професорку Макгонегел.

Гаррі зрадів, коли пролунав дзвінок на обідню перерву. Його мізки були неначе викручена

губка. Усі повибігали з класу, окрім нього і Рона, який розлючено калатав по парті своєю чарівною паличкою.

— Дурна, маразматична штучка!

— Напиши додому, щоб тобі прислали іншу, — запропонував Гаррі, коли паличка вистрелила цілим залпом іскор, немов під час феєрверку.

— Ага! Щоб отримати ще одного ревуна!.. — похнюпився Рон, запихаючи шиплячу паличку в торбу. — *Ти сам винен, що зламав свою чарівну паличку!*

Вони пішли на обід, і Ронів настрій не покращав, коли Герміона показала їм цілу жменю гудзиків, які вона виготовила на уроці трансфігурації.

— Що там у нас після обіду? — поцікавився Гаррі, поспіхом міняючи тему.

— Захист від темних мистецтв, — миттєво відізвалася Герміона.

— *Цікаво*, — схопив Рон її розклад, — чи ти вже позначила сердечками Локартові уроки?

Почервонівши зі злості, Герміона вирвала розклад у нього з рук.

Пообідавши, вони вийшли на похмуре подвір'я. Герміона сіла на кам'яні сходи і знову поринула у читання "Вакацій з вампірами". Гаррі й Рон стояли й розмовляли про квідич, і тут Гаррі відчув, що хтось пильно на нього дивиться. Глянувши вгору, побачив дуже маленького хлопчика з волоссям мишачого кольору, який учора одягав Сортувального капелюха, а тепер приголомшено виричався на Гаррі. В руках він тримав звичайний маглівський фотоапарат, а коли Гаррі на нього подивився, враз почервонів.

— Як справи, Гаррі? Я... я — Колін Кріві, — затамувавши подих, відрекомендувався він і обережно ступив уперед. — Я теж у Грифіндорі. Як ти гадаєш... ти не образишся, якщо я... зроблю фото? — запитав він з надією, підносячи апарат.

— Фото? — тупо повторив Гаррі.

— Щоб я мав доказ про зустріч з тобою, — нетерпляче пояснив Колін Кріві, підступаючи ще на крок. — Я все про тебе знаю. Мені всі розповідали. Про те, як ти вижив, коли Відомо-Хто намагався тебе вбити, і як він щез і таке інше, і про те, що в тебе на чолі й досі є шрам-блискавка, — він пожадливо розглядав волосся Гаррі, — а хлопець із моєї спальні сказав, що варто тільки проявити плівку в належному розчині, і тоді фотки рухатимуться.

Тремтячи від збудження, Колін набрав повні легені повітря і повів далі:

— Тут *класно*, правда? Я навіть не знав, що всі ті дивні речі, які я виробляв, називаються магією, поки не отримав листа з Гогвортсу. Мій тато розвозить молоко, він теж не міг повірити. Тому я й роблю цілу купу знімків, щоб надіслати йому додому. Було б чудово, якби я мав твоє фото, — благально глянув він на Гаррі, — може, твій товариш міг би зняти нас удвох? А ти б тоді його підписав?

— *Підписав би фото?* Ти роздаєш фотки з автографами, Поттере?

Гучною луною на подвір'ї обізвався в'дливий голос Драко Мелфоя. Він стояв за Коліноювою спиною, а по обидва боки від нього були, як завжди, його здоровенні приятелі-головорізи Креб і Гойл.

— Кароче, усі в чергу! — загиготів на весь двір Мелфой. — Гаррі Поттер роздає фотки з автографами!

— Це неправда! — сердито заперечив Гаррі, стиснувши кулаки. — Заткнися, Мелфою!

— Ти просто заздриш, — утрутився Колін, усе тіло якого було десь таке завтовшки, як шия у Кребя.

— *Заздрю?* — перепитав Мелфой, якому вже не треба було кричати, бо до них прислухалася добра половина шкільного подвір'я. — Чого б це? Навіщо мені здався той паскудний шрам на лобі? Дуже дякую! Не думаю, що з подряпаною башкою стають якимись особливими.

Креб і Гойл дурнуватого гигакали.

— Щоб ти об'ївся слимаками, Мелфою! — сердито обізвався Рон. Креб перестав сміятися й почав загрозовито потирати свої тверді, мов залізо, кулаки.

— Фільтруй базар, Візлі! — вишкірився Мелфой. — Тобі не варто встрявати в халепу, бо тоді твоя матуся буде змушена забрати тебе зі школи. — Він заволав писклявим і пронизливим голосом: *"Якщо ти ще коли-небудь утнеш щось таке!.."*

Купка слизеринців-п'ятикласників, які були неподалік, голосно розреготалися.

— Візлі теж хотів би мати фото з твоїм автографом, Поттере! — глузливо вишкірився Мелфой. — Воно буде дорожчим за весь їхній будинок!

Рон вихопив свою заліплену чароскочем паличку, але Герміона з ляскотом закрила свої "Вакації з вампірами" й прошепотіла:

— Обережно!

— Що тут діється, що діється? — Гільдерой Локарт стрімко наближався до них у бірюзовій мантиї, що розвівалася під вітром. — Хто тут роздає фото з автографами?

Гаррі хотів було пояснити, але не встиг, бо Локарт обняв його за плечі й весело вигукнув:

— Тут і питати не треба! Ми знову зустрілися, Гаррі!

Не в змозі випручитися від Локарта і палаючи з сорому, Гаррі бачив, як усміхнений Мелфой розчинився в юрбі.

— Знімайте, містер Кріві! — заохотив Коліна Локарт, сяючи усмішкою. — Подвійний портрет — що може бути краще? І ми *обидва* підпишемо його!

Колін намацав фотоапарат, зробив знімок, і одразу ж пролунав дзвоник, сповіщаючи про кінець обідньої перерви.

— Ану на уроки! Мерщій! — звернувся Локарт до юрби учнів, прямуючи разом із Гаррі до замку. Гаррі шкодував, що не знає доброго заклинання, аби щезнути, бо й досі не міг відкараскатися від Локарта.

— Вислухай мою пораду, Гаррі, — по-батьківському мовив Локарт, коли вони зайшли до будівлі бічними дверима. — Я виручив тебе в цій ситуації — Кріві сфотографував і мене, тож твої шкільні приятелі не подумують, що ти надто задираєш носа.

Не зважаючи на Гарріні протести, Локарт поволік його вздовж коридору, переповненого зацікавленими учнями, а тоді сходами нагору.

— Хочу тобі сказати, що не надто розумно роздавати фото з автографами вже на самому початку кар'єри, бо, якщо чесно, Гаррі, це видається зарозумілістю. Колись, може, настане час, що й ти, подібно до мене, завжди носитимеш із собою цілу пачку таких знімків, але, — пирхнув він, — не думаю, що ти вже доріс до цього.

Вони підійшли до Локартового класу, і Локарт, нарешті, відпустив Гаррі.

Гаррі поправив мантию і пішов до парти аж у кінці кімнати. Він поклав перед собою усі сім Локартових підручників, щоб тільки не бачити самого автора.

Голосно перемовляючись, зайшли інші учні, і Рон з Герміоною вмостилися поруч із Гаррі.

— Ти був червоний, наче рак, — сказав Рон. — Дивися, щоб Кріві часом не зустрів Джіні, бо удвох вони заснують фан-клуб Гаррі Поттера.

— Заткнися! — огризнувся Гаррі. Не вистачає, щоб Локарт почув ще й фразу "фан-клуб Гаррі Поттера".

Коли всі повсідалися, Локарт гучно прокашлявся, і в класі запала тиша. Він нахилився, взяв у Невіла Лонгботома примірник "Трапези з тролями" й підніс його вгору, демонструючи власний портрет, який підморгував з обкладинки.

— Це я, — показав він на портрет, підморгуючи теж, — Гільдерой Локарт, кавалер ордена Мерліна третього ступеня, почесний член Ліги захисту від темних сил і п'ятиразовий володар призу "Відьомського тижневика" за найчарівнішу усмішку! Але мова не про це. Я ж не завдяки *усмішці* зумів позбутися Баби-Яги з Бендона!

Він зробив паузу, чекаючи, що всі засміються; кілька учнів непевно усміхнулися.

— Бачу, ви всі придбали повний комплект моїх книжок — дуже добре. Я так подумав, що для початку проведемо сьогодні невеличкий іспит. Нічого страшного — просто перевіримо, наскільки уважно ви читали їх, чи все зрозуміли.

Роздавши запитання, він повернувся до учнів:

— Маєте тридцять хвилин. Можна починати — *вперед!*

Гаррі глянув на список:

1. Який улюблений колір Гільдероя Локарта?
2. Яка заповітна мрія Гільдероя Локарта?
3. Яким, на вашу думку, є найбільше досягнення Гільдероя Локарта?

І так далі, в тому ж дусі, понад три сторінки тексту, що закінчувалися таким запитанням:

54. Коли день народження Гільдероя Локарта і яким був би ідеальний дарунок для нього?

Через півгодини Локарт зібрав усі відповіді і переглянув їх на очах усього класу.

— Отакої! Майже ніхто з вас не пам'ятає, що мій улюблений колір — бузковий. Я про це згадую в "Сніданку зі сніговою людиною". Декому також не завадить уважніше перечитати "Перерви з перевертнями", там у дванадцятому розділі чітко сказано, що ідеальним дарунком для мене була б гармонія між чарівниками й усіма простими людьми. Проте я не відмовився б і від пляшки старого віскі "Огден"!

Локарт знову пустотливо підморгнув учням. Рон дивився на нього з таким виразом, ніби не вірив своїм очам; Шеймус Фініган і Дін Томас, які сиділи спереду, аж тряслися від ледве стримуваного сміху. А от Герміона захоплено слухала Локарта і мало не підскочила, коли він назвав її ім'я.

— Але міс Герміона Грейнджер знала, що моєю заповітною мрією є звільнення світу від зла і завоювання ринку зіллям для догляду волосся моєї власної марки. Молодчина!.. До речі, — він переглянув її аркуші з відповідями, — прекрасна робота!.. Де міс Герміона Грейнджер?

Герміона піднесла тремтячу руку.

— Чудово! — засіяв Локарт, — просто чудово! Десять очок Гріфіндору! Ну, а тепер — до роботи!

Він нагнувся під столом, а тоді поставив на нього велику, накриту рядниною клітку.

— Отож — увага! Мій обов'язок — озброїти вас проти найжахливіших створінь чаклунського світу! У цій кімнаті ви можете зіткнутися зі своїми найгіршими страхами. Але знайте: поки я тут — вам ніщо не загрожує. Я вас тільки попрошу зберігати спокій.

Гаррі визирнув з-за книжкової барикади, щоб краще побачити клітку. Локарт узявся рукою за ряднину. Дін і Шеймус перестали сміятися. Невіл зіщулювався на своєму сидінні в передньому ряду.

— І ще прошу вас не кричати, — тихо сказав Локарт. — Бо це може спровокувати їх.

Учні затамували подих, а Локарт стягнув ряднину.

— Ось, — вимовив він драматичним голосом. — *Щойно піймані корнуольські ельфи.*

Шеймус Фініган не зміг стриматися. Він так явно реготнув, що навіть Локартові той звук не міг видатися нажаханим вигуком.

— Що? — усміхнувся він Шеймусові.

— Ну, але ж вони... не такі вже й *небезпечні*, правда? — давився сміхом Шеймус.

— Не будь таким певним! — роздратовано погрозив йому пальцем Локарт. — Іноді то такі чортенята, що о-го-го!

Ельфи були яскраво-сині й завбільшки десять — дванадцять сантиметрів, із гострими личками й такими пронизливими голосами, що аж у вухах закладало. Не накриті рядниною, вони почали галасувати, підстрибувати, торохкотіти по ґратах і химерно кривлятися перед учнями.

— Гаразд, — голосно мовив Локарт. — Побачимо, як ви з ними впораєтесь! — І відчинив клітку.

Зчинилося пекло. Ельфи кулями розлетілися навсібіч. Двоє з них схопили Невіла за вуха й підняли його в повітря. Деякі миттю вискочили через вікно, засипавши розбитим склом задні парти. Інші почали нищити все у класі значно ефективніше, ніж то зробив би розлючений носоріг. Вони хапали чорнильніці, поливаючи все чорнилом, Роздирали на клоччя книжки й папери, зривали зі стін картини, перевертали смітнички, жбурляли в розбите вікно портфелі й підручники. За кілька хвилин півкласу ховалося під партами, а Невіл висів на люстрі під стелею.

— Ану заженіть їх назад, заженіть їх, це ж тільки ельфи! — крикнув Локарт.

Він закотив рукави, махнув чарівною паличкою й заволав: *"Пескі-Піксі-Пестерномі!"*

Замовляння не мало жодного результату; якийсь ельф вихопив паличку з Локартових рук і теж викинув її у вікно. Локарт аж задихнувся і ледве встиг сховатися під столом, щоб його не розчавив Невіл, який щойно зірвався з люстри.

Задзвонив дзвоник і всі, мов несамовіті, кинулися до виходу. Стало трохи тихіше, а Локарт, підводячись, побачив Гаррі, Рона й Герміону, що були вже майже біля дверей, і сказав:

— Ну що ж, вас я попрошу посадити решту ельфів назад до клітки. — Пройшов повз них і

швидко зачинив за собою двері.

— *Бачите*, який він! — обурився Рон, коли один із неспійманих ельфів боляче вкусив його за вухо.

— Він просто хотів, щоб ми випробували щось на практиці, — пояснила Герміона, вправно знерухомивши паралітичним заклинанням відразу двох ельфів і запихаючи їх до клітки.

— *На практиці?* — здивувався Гаррі, намагаючись ухопити ельфа, котрий витанцьовував на безпечній відстані, висолопивши язика. — Герміоно, та він навіть не знав, що робить!

— Дурниці! — заперечила Герміона. — Ти ж читав його книжки — бачив, скільки він зробив дивовижного?

— *Каже*, що зробив, — скривився Рон.

— РОЗДІЛ СЬОМИЙ — Бруднокровці і бурмотіння

Кілька наступних днів, угледівши в коридорі Гільдероя Локарта, Гаррі куди-небудь ховався. Важче було уникати Коліна Кріві, що, здається, вивчив напам'ять Гаррін розклад. Ніщо так не тішило Коліна, як можливість запитати шість-сім разів на день: "Гаррі, як ти?" — і почути у відповідь: "Привіт, Коліне", хоч яким роздратованим міг бути голос Гаррі.

Гедвіга ще й далі сердилася на Гаррі за ту злощасну автомобільну подорож, а Ронова чарівна паличка й досі функціонувала абияк. Вона перевершила саму себе, коли в п'ятницю на уроці замовлянь вихопилася Ронові з рук і луснула старого крихітного професора Флитвіка просто межі очі, залишивши там великий зелений набряк. Отож Гаррі неабияк утішився, коли нарешті настали вихідні. Разом з Роном і Герміоною він планував у суботу вранці відвідати Гегріда. Проте його ще вдосвіта розбудив Олівер Вуд, капітан грифіндорської команди з квідичу.

— Щ-що сталося? — промимрив напівсонний Гаррі.

— Тренування з квідичу! — вигукнув Вуд. — Вставай!

Гаррі скося глянув у вікно. Рожево-золотаве небо було оповите легким серпанком. Голосно цвірінькали пташки.

— Олівере, — прохрипів Гаррі, — щойно тільки світає.

— Авжеж, — підтвердив Вуд.

Це був високий і кремезний шестикласник, очі якого тепер горіли несамовитим завзяттям.

— Віднині будемо тренуватися по-новому. Давай, бери мітлу і йдемо, — рішуче мовив Вуд. — Жодна інша команда досі не почала тренувань, тож цього року ми ще на старті випередимо всіх.

Позіхаючи і здригаючись від холоду, Гаррі вибрався з ліжка й почав шукати форму для квідичу.

— Молодець, — похвалив його Вуд. — За п'ятнадцять хвилин зустрінемося на стадіоні.

Знайшовши яскраво-червону форму й накинувши зверху мантию, щоб зігрітися, Гаррі нашкрябав Ронові записку, у якій пояснив, де він буде, а тоді зійшов гвинтовими сходами до вітальні, тримаючи на плечі "Німбус-2000". Тільки-но він підступив до отвору за портретом, як на сходах почувся тупіт і там з'явився Колін Кріві, що мчав, стискаючи щось у руці, а на його ший теліпався фотоапарат.

— Я чув, як хтось назвав твоє ім'я, Гаррі! Дивися, що я маю! Вже надрукував, зараз покажу!

Гаррі очманіло глянув на чорно-білу фотографію, якою розмахував Колін.

На ній Локарт щосили смикав чинюся руку, в якій Гаррі впізнав свою власну. Він задоволено відзначив, що його двійник на фотографії активно впирався і не бажав з'являтися в полі зору. Зрештою Локарт здався і, важко дихаючи, присів, зіпершись на біле обрамлення фотки.

— Ти мені підпишеш? — нетерпляче запитав Колін.

— Ні, — категорично відрубав Гаррі, озираючись, чи ніхто в кімнаті їх не бачив. — Вибач, Коліне, я поспішаю — тренування з квідичу.

Гаррі поліз у отвір за портретом.

— Ого! Зачекай! Я ще ніколи не бачив, як грають у квідич!

Колін поліз услід.

— Там не буде нічого цікавого, — запротестував Гаррі, але Колін його не слухав, і аж сявав від збудження.

— Ти наймолодший гравець за останні сто років, правда, Гаррі? Правда? — допитувався Колін, чимчикуючи поруч із ним. — Ти просто геній. Я ще ніколи не літав. Це не важко? А це твоя власна мітла? Вона найкраща з усіх?

Гаррі не знав, як його спекатися. У нього мовби з'явилася страшенно балакуча тінь.

— Я нічого не тямлю у квідичі, — захекано торохтів Колін. — Це правда, що там чотири м'ячі? А два з них гасають довкола і намагаються збити гравців з мітел?

— Так, — важко зітхнув Гаррі і почав пояснювати Колінові складні правила гри у квідич. — Ті м'ячі звуться бладжери. У кожній команді є по два відбивачі, які мають битки, щоб відбивати бладжери у бік суперників. Фред і Джордж Візлі — відбивачі Грифіндору.

— А навіщо інші м'ячі? — запитав Колін, спотикаючись, бо дивився на Гаррі, роззявивши рота.

— Ну, квафел — такий великий і червоний — це м'яч, яким забивають голи. По три загоничі в кожній команді кидають квафел один одному й намагаються закинути його в одне з кілець: на кожному кінці поля є три високі стовпи з кільцями вгорі.

— А четвертий м'яч?

— Це золотий сніч. Він дуже маленький, дуже швидкий, і його важко зловити. Саме це й має робити ловець, бо гра у квідич закінчується тільки тоді, коли зловлено сніч. Ловець, що піймав сніча, заробляє для своєї команди сто п'ятдесят очок.

— А ти грифіндорський ловець, так? — благоговійно запитав Колін.

— Так, — підтвердив Гаррі.

Тим часом вони вже вийшли з замку і крокували росяною травичкою.

— А ще є воротар. Він захищає стовпи з кільцями. Оце, власне, і все.

Але Колін не переставав засипати Гаррі питаннями, і Гаррі спекався його тільки перед самою роздягальнею. Колін гукнув йому вслід писклявим голосом:

— Я піду займу гарне місце, Гаррі! — і побіг до трибун.

Уся грифіндорська команда вже була в роздягальні. Вуд і досі був єдиним, хто по-справжньому прокинувся. Фред і Джордж, з припухлими очима та скуйовдженим волоссям, сиділи біля четвертокласниці Алісії Спінет, яка сперлася на стіну і клювала носом. Навпроти позіхали її колеги-загонички Кеті Бел і Анжеліна Джонсон.

— А ось і Гаррі. Чого ти так затримався? — жваво поцікавився Вуд. — Що ж, я хотів трохи поговорити з вами, перш аніж ми вийдемо на поле. Цього літа я розробив цілком нову тренувальну програму, завдяки якій, мені здається, ми багато чого досягнемо...

Вуд тримав у руках великий аркуш картону зі схемою поля для квідичу, на якій різнокольоровим чорнилом було накреслено багато ліній, стрілок і хрестиків. Він витяг чарівну паличку, вдарив легенько по картону, і стрілки на схемі заповзали, наче гусинь. Вуд почав пояснювати свої нові тактичні задуми, а Фред Візлі тим часом похилився головою на плече Алісії Спінет і захропів.

Пояснення першої схеми тривало мало не двадцять хвилин, але під нею була друга схема, а під другою третя. Поки Вуд без угаву бубонів, Гаррі сидів мов причмелений.

— Отож, — сказав нарешті Вуд, перериваючи сумні мрії Гаррі про те, що саме він з'їв би цієї миті на сніданок, — чи все вам зрозуміле? Є якісь запитання?

— Маю одне питання, Олівере, — сказав Джордж, раптом прокинувшись. — Чому ти не розповів нам це все вчора, коли ми були присутні?

Вудові це не сподобалось.

— Так-от, послушайте, — сказав він, сердито поглядаючи на них, — торік ми повинні були виграти чемпіонат. Ми були явно найкращою командою. Але, на жаль, через незалежні від нас обставини...

Гаррі винувато засовався на стільці. Під час торішньої фінальної гри він лежав непритомний у шкільній лікарні, і тому грифіндорській команді бракувало одного гравця, й вона зазнала найприкрішої поразки за останні триста років.

Минув якийсь час, поки Вуд знову опанував себе. Ця остання поразка ще й досі не давала йому спокою.

— Тому цього року слід тренуватися значно наполегливіше, ніж будь-коли. Гаразд, ходім випробовувати наші нові теорії на практиці! — вигукнув Вуд, хапаючи мітлу й виходячи з роздягальні. Команда рушила за ним, ледве пересуваючи ногами й позіхаючи.

Вони так довго сиділи в роздягальні, що сонце підбилося вже височенько, хоча над травною ще стелилися рештки туману. Ступивши на поле, Гаррі побачив на трибунах Рона й Герміону.

— Ви ще не закінчили? — здивовано гукнув Рон.

— Навіть не починали, — озвався Гаррі, заздрісно поглядаючи на грінки з повідлом у їхніх руках. — Вуд розучував з нами нові фінти.

Гаррі виліз на мітлу, відштовхнувся від землі й злетів у повітря. Свіжий ранковий вітерець обвіяв йому обличчя, і це розбурхало його набагато краще, ніж довгі Вудові лекції. Як добре знову повернутися на поле для квідичу. Він майнув довкола стадіону, переганяючи Фреда і Джорджа.

— Що це за дивне клацання? — гукнув йому Фред, коли вони стрімко розверталися.

Гаррі глянув на трибуни. Колін сидів на одному з верхніх рядів, піднявши вгору апарат, і клацав фотку за фоткою. На порожньому стадіоні те клацання видавалося дуже гучним.

— Гаррі, подивися сюди! Гаррі! — пронизливо заволав Колін.

— Хто це? — поцікавився Фред.

— Не знаю, — збрехав Гаррі, кулею помчавши якомога далі від Коліна.

— Що тут діється? — похмуро запитав Вуд, підлітаючи до хлопців. — Чому той першокласник нас знімає? Мені це не подобається. Може, це слизеринський шпигун, який намагається вивідати все про нашу нову тренувальну програму.

— Він із Грифіндору, — відразу озвався Гаррі.

— А слизеринцям, Олівере, шпигун не потрібен, — додав Джордж.

— Чому ти так думаєш? — роздратувався Вуд.

— Бо вони вже тут, — показав униз Джордж. Кілька постатей у зеленій формі з мітлами в руках виходили на поле.

— Не може бути! — розлючено засичав Вуд. — Я ж замовив на сьогодні стадіон! Зараз усе з'ясуємо.

Вуд понісся додолу, зі злості приземлившись занадто різко, і тому мало не впав, злізаючи з мітли, Гаррі, Фред і Джордж спустилися слідом за ним.

— Флінте! — гаркнув Вуд капітанові Слизерину. — Зараз наша година тренувань! Ми спеціально домовились! Можете забиратися!

Маркус Флінт був ще кремезніший, ніж Вуд. З підступним, яку троля, виразом обличчя він відповів:

— Вуде, тут вистачить місця для всіх. Підійшли також Анжеліна, Алісія й Кеті. У слизеринській команді дівчат не було, і всі слизеринці стояли пліч-о-пліч, скося поглядаючи на грифіндорців.

— Але я це поле замовив! — мало не вибухав зі злості Вуд. — Замовив заздалегідь!

— Ага, — сказав Флінт, — а я ось маю спеціальний дозвіл із підписом професора Снейпа. *"Я, професор Снейп, дозволяю команді Слизерину провести сьогодні тренування на полі для квідичу у зв'язку з необхідністю випробувати нового ловця"*.

— Ви маєте нового ловця? — розгубився Вуд. — А де ж він?

І тут з-поза спин шести кремезних постатей вигулькнув сьомий. Він був менший за них, а на його блідому загостреному обличчі сяяла самовдоволенна посмішка. То був Драко Мелфой.

— Ти часом не син Луціуса Мелфоя? — запитав Фред, неприязно глянувши на Мелфоя.

— Цікаво, що ти згадав його батька, — сказав Флінт, і всі слизеринці заусміхалися. — Зараз побачите, який щедрий дарунок він зробив команді Слизерину.

Усі семеро виставили вперед свої мітли.

Сім ретельно відшліфованих, новесеньких держаків і сім рядочків тоненьких золотих написів "Німбус-2001" виблискували перед самісінькими носами грифіндорців у промінні ранкового сонця.

— Найновіша модель. Випущена минулого місяця, — — недбало сказав Флінт, змахнувши порошинку з кінчика своєї мітли. — Думаю, вона набагато перевершує попередню двотисячну модель. А з тими старенькими "Клінсвіпами", — він огидно вишкірився до Фреда й Джорджа, що стискали свої "Клінсвіпи-5", — не варто й порівнювати.

Ніхто з грифіндорської команди навіть не знав, що відповісти.

Мелфой так самовдоволено посміхався від вуха до вуха, що його холодні очі перетворилися у вузьенькі щілини.

— Гляньте-но, — сказав Флінт, — напад на стадіон.

Через усе поле по траві бігли Рон і Герміона — подивитися, що діється.

— Що сталося? — звернувся Рон до Гаррі. — Чому ви не граєте? І що *цей* тут робить?

Він глянув на Мелфоя, який натягав на себе слизеринську форму для квідичу.

— Кароче, я новий ловець Слизерину, Візлі, — пихато мовив Мелфой. — Тут усі кайфують від мітел, які мій старий купив нашої команді.

Рон аж роззявив рота, побачивши перед собою сім розкішних мітел.

— Класні, правда? — посміхнувся Мелфой. — То, може, й грифіндорці нашкрябають трохи грошенят і куплять нові мітли? Маю ідею: розіграйте в лотерею свої "Клінсвіпи 5", — може, якийсь музей і купить їх.

Слизеринська команда мало не попадала зі сміху.

— Зате жоден з наших гравців не *купував* собі місця в команді, — втрутилася в розмову Герміона. — Вони *всі* потрапили сюди лише завдяки таланту.

Вираз Мелфоевого обличчя став не таким самовдоволеним.

— А тебе, задрипана бруднокровко, ніхто й не питає! — випалив він.

Гаррі збагнув, що Мелфой сказав щось дуже гидке, бо після його слів зчинився справжній гармидер. Флінт кинувся захищати Мелфоя, бо на того вже насакували Фред і Джордж. Алісія закричала: "Як ти смієш!", а Рон з криком: "Ти заплатиш за це, Мелфою!" видобув з мантиї свою чарівну паличку і скерував її Мелфоеві в обличчя, яке тієї миті ховалося під руками Флінта.

По стадіону розійшовся луною гучний вибух, і жмуток зеленого саява вистрелив з іншого кінця палички Рона, поціливши йому в живіт з такою силою, що Рон аж покотився по землі.

— Роне! Роне! Ти цілий? — закричала Герміона.

Рон розкрив рота, але не зміг нічого сказати. Натомість могутньо відригнув, і з його рота вискочило кілька слимаків, упавши йому на живіт і коліна.

Слизеринська команда мало не вмерла з реготу. Флінт аж зігнувся, хапаючись за свою нову мітлу, щоб не впасти.

Мелфой стояв рачки, гупаючи кулаком по землі. Грифіндорці обступили Рона, який усе ще блював великими, лискучими слимаками. Усім було навіть страшно до нього доторкнутися.

— Мабуть, треба відвести його до Геріда, це найближче, — сказав Гаррі Герміоні, яка відважно кивнула головою, й вони разом підвели Рона тримаючи його попід руки.

— Що сталося, Гаррі? Що сталося? Він захворів? Але його можна вилікувати, правда? — прибіг Колін з трибун і тепер витанцьовував навколо проводжаючи їх із поля.

Рон знову відригнув, вибльовуючи дедалі нових слимаків.

— Ого-о-о! — заворожено вимовив Колін, підносячи фотоапарат. — Гаррі, ти б не міг потримати його рівніше?

— Коліне, забирайся звідси! — розсердився Гаррі. Разом з Герміоною вони допомогли Ронові вийти зі стадіону й пішли полем до узлісся.

— Роне, вже близько, — заспокоювала його Герміона, побачивши неподалік хатину лісника. — За хвилику все буде добре, ще трошки...

До Герідової халупи лишалося метрів сім, коли раптом відчинилися двері, але там з'явився не Герід. Звідти вискочив Гільдерой Локарт, одягнений сьогодні в рожево-бузкову мантию.

— Сюди, мерщій! — просичав Гаррі, ховаючись із Роном за найближчим кущем. Герміона неохоче приєдналася.

— Це дуже просто, якщо знаєш, що робити! — голосно щось розтлумачував Гегрідові Локарт. — Якщо тобі потрібна допомога, ти знаєш, де мене шукати! Я подарую тобі примірник своєї книжки — дивно, що ти й досі її не маєш. Сьогодні ж підпишу й передам. Ну, тримайся! — І він покрокував до замку.

Гаррі дочекався, поки Локарт зникне з очей, тоді витяг Рона з-за куща і підвів його до Гегрі-дових дверей. Рішуче постукав.

У дверях з'явився сердитий Гегрід, але його обличчя проясніло, коли він побачив, хто до нього завітав.

— А я гадаю — кого се знову принесло?.. Заходіт, заходіт... Я вже подумав, що то си повернув професор Локарт.

Гаррі й Герміона допомогли Ронові переступити поріг і зайти до хатини. Власне, то була тільки невеличка кімната, в одному кутку якої стояло величезне ліжко, а в другому весело потріскував вогонь. Гегріда зовсім не схвилювала Ронина слимакова недуга, про яку розповів Гаррі, саджаючи Рона на стілець.

— Нехай си краще вилазять, аніж навпаки, — бадьоро сказав він, шпурляючи Ронові під ноги велику мідну миску. — Вибльовуй їх, Роне, вибльовуй.

— Не думаю, що тут можна чимось зарадити, треба просто чекати, доки все скінчиться, — стурбовано сказала Герміона, дивлячись, як Рон зігнувся над мискою. — Ти вибрав надто складне закляття, його важко наслати навіть з нормальною паличкою...

Гегрід метушився, заварюючи їм чай. Його пес-вовкодав Іклань тулився до Гаррі.

— Що від тебе хотів Локарт, Гегріде? — поцікавився Гаррі, чухаючи Ікланя за вухами.

— Радив мені, як вигнати з криниці водяника, — буркнув Гегрід. Він зігнав з пошкрябаного столу напівобскубаного півника і поставив там чайничок для заварки. — Ніби я й сам того не знаю. І варнякав, як він си позбув Баби-Яги... Коли у тому всьому є хоч півслова правди, я си готовий з'їсти свого чайника.

Було дуже незвично чути, що Гегрід критикує гогвортського вчителя, тож Гаррі здивовано глянув на нього. А от Герміона заперечила гострішим, ніж завжди, голосом:

— Мені здається, ви не зовсім справедливі. Професор Дамблдор явно вважав його найкращим претендентом на цю посаду.

— Він був *єдиним* претендентом на цю посаду, — сказав Гегрід, частуючи їх цукерками з патоки, а Рон тим часом натужно кахикав над мискою. — Одним-однісіньким. Щораз важче знайти якогось учителя для темних мистецтв. Ніхто, видиш, не хоче обіймати ту посаду. Гадають, що вона приносить біду. Ніхто на ній довго си не затримав... Ну, а тепер розкажіть, — Гегрід махнув головою на Рона, — кого він хотів заклясти?

— Мелфой обізвав Герміону. Це було якесь погане слово, бо всі просто подуріли.

— *Дуже* погане, — хрипко озвався Рон. Блідий і зіпрілий, він з'явився з-під столу. — Мелфой обізвав її *бруднокровкою*...

Рон знову нахилився над мискою, відчувши наплив іще однієї хвилі слимаків. Гегрід обурився.

— Не може бути! — гаркнув він.

— Це правда, — підтвердила Герміона. — Але я не знаю, що це означає. Хоча, звісно, слово брутальне.

— Це, мабуть, найпідліша образа, яку він міг вигадати, — простогнав, підводячись, Рон. — Бруднокровцями називають тих, хто народився серед маглів, тобто не мав батьків-чарівників. Є такі чарівники — наприклад, родина Мелфойів — хто вважає себе кращими за всіх, бо вони, як то кажуть, чистокровні. — Рон знову відригнув, і йому на долоню впав ще один слимак. Він кинув його в миску і повів далі: — Але всі ці поділи нічогісінько не означають. Ось візьміть Невіла Лонгботома — він чистокровний, але не знає навіть, яким боком ставити казана.

— Вони ще си не вигадали такого закляття, якого не могла б наслати наша Герміона, — гордо сказав Гегрід, змусивши її густо почервоніти.

— Як гидко, коли когось так обзивають! — сказав Рон, витираючи тремтячою рукою зіпріле чоло. — Кров, бачите, нечиста! Проста кров. Це жах! Але ж більшість сучасних чарівників — покручі. Коли б ми не одружувалися з маглами, то вже давно повимирали б.

Рон ригнув і знову схилився під стіл.

— Видиш, Роне, я тебе не звинувачую, що ти си намагав його закласти, — голосно сказав Гегрід, бо в миску знову хлюскали слимаки. — Але, може, то й fajно, що твоя паличка поцілила в тебе. Уявіть, що б то було, якби до школи приперси Луціус Мелфой, бо ти заляв його сина. А так ти бодай не матимеш клопоту.

Гаррі хотів зауважити, що важко придумати гірший клопіт, ніж блювання слимаками, але не міг нічого сказати, бо його щелепи безнадійно зав'язли в Гегрідових цукерках із меляси.

— Гаррі, — озвався раптом Гегрід, ніби йому саянула якась несподівана думка, — маю си до тебе одну справу. Чув, що ти роздаєш свої знімки з автографами. А чого я й досі такої не маю?

Розлючений Гаррі ледве розціпив свої зуби.

— Я не роздавав жодних фоток! — палко заперечив він. — Якщо Локарт і досі плете такі дурниці...

Але тут він побачив, що Гегрід сміється.

— Та я си жартую, — сказав Гегрід, добродушно поплескавши Гаррі по спині, від чого той аж луснувся головою об стіл. — Я знав, що насправді ти цього не робив. І Локартови сказав, що тобі воно ні до чого. Ти й так відоміший за нього.

— Мабуть, йому це не сподобалося, — сказав Гаррі, випростуючись і потираючи підборіддя.

— Мені теж так си здало, — погодився Гегрід, виблискуючи очима. — А тогди я ще додав, що ніколи не читав жодної його книжки, і він вирішив піти... Хочеш цукерочок? — запропонував він Ронові, який знову з'явився над столом.

— Ні, дякую, — ледь чутно відмовився Рон. — Краще не ризикувати.

— Ану гляньте, що я тут си вирощую, — запросив Гегрід, коли Гаррі й Герміона допили чай.

На невеличкій овочевій грядці за Гегрідовою халупою росло з десяток гігантських гарбузів. Кожен був завбільшки з величезну кам'яну брилу.

— Файненькі, га? — радісно мовив Гегрід. — То для бенкету на Гелловін. Мають дозріти на той час.

— Ти даєш їм якісь добрива чи як? — здивувався Гаррі.

Гегрід озирнувся, щоб пересвідчитись, що їх ніхто не чує.

— Знаєш... я їм... трохи це... допоміг...

Гаррі помітив, що Гегрідова рожева парасолька була приперта до стіни.

Гаррі давно вже підозрював, що ця парасолька була не зовсім тим, чим видавалася. По правді, він навіть не сумнівався, що в ній була захована стара шкільна чарівна паличка Гегріда. Гегрід не мав дозволу вдаватися до чарів. Його вигнали з Гогвортсу, коли він ще вчився у третьому класі, але Гаррі так і не пощастило дізнатися чому, бо при будь-якій згадці про ті давні події Гегрід відразу заходився кашлем і ставав мовби глухуватий, аж доки мінялася тема розмови.

— *Заклинання-розбукання*, якщо не помиляюся? — запитала Герміона чи то несхвально, чи то зацікавлено. — Ну, ти добряче попрацював!

— Саме так казала й твоя сестричка, — погодився Гегрід, киваючи на Рона. — Зустрів її щойно вчора. — Гегрід скося глянув на Гаррі, посмикуючи бороду. — Казала, ніби просто гуляє, але мені здалося інше: вона си сподівала ненароком когось тут зустріти... — він підморгнув Гаррі. — Мені так си здає, що вона б не відмовилась від знімки з...

— Ой, ну досить уже! — обірвав його Гаррі. Рон пирхнув зі сміху, і на землю посипалася нова порція слимаків.

— Обережно! — гаркнув Гегрід, відтягуючи Рона подалі від своїх безцінних гарбузів.

Наближалася обідня пора, і, коли зважити, що від самого ранку Гаррі ще нічого не мав у роті, окрім цукерок із меляси, йому вже не терпілося повернутися до школи на обід. Вони розпрощалися з Гегрідом і рушили назад до замку, причому Рон, попри гикавку, що ніяк не припинялася, видобув із себе тільки двох малесеньких слимачків.

Тільки-но вони зайшли до вестибюлю, як залунав чийсь голос:

— Ага, ось ви де, Поттер і Візлі! — До них із суворим виглядом прямувала професорка

Макго-негел. — Сьогодні ввечері ви відбудете своє покарання.

— А що нам треба буде робити, пані професорко? — стривожився Рон, намагаючись стримати гикавку.

— Ти будеш натирати срібло в кімнаті трофеїв разом із містером Філчем, — повідомила професорка Макго-негел. — І жодної магії, Візлі, — тільки своїми руками.

Рон проковтнув слину. Сторожа Аргуса Філча ненавидів кожен учень.

— А ти, Поттере, допомагатимеш професорові Локарту відповідати на листи його шанувальників, — додала професорка Макго-негел.

— Ой, ні! А чи не можна й мені попрацювати в кімнаті трофеїв? — з відчаєм запитав Гаррі.

— Звичайно, ні, — відповіла професорка Макго-негел, здивовано вигнувши брови. — Професор Локарт просив саме тебе. Рівно о восьмій! Обидва!

Гаррі й Рон понуро попленталися до Великої зали, а Герміона йшла слідом за ними, немов докоряючи їм усім своїм виглядом: *"Не треба було порушувати шкільних правил"*. Навіть пиріг із картоплею та м'ясом уже не смакував Гаррі так, як завжди. Вони з Роном мали відчуття, що їм дісталось найгірше з можливих покарань.

— Цілу ніч пробути з Філчем! — тяжко зітхнув Рон. — Без жодної магії! Та в тій кімнаті близько сотні різних кубків. А я зовсім не вмію нічого чистити по-маглівськи.

— Я б залюбки помінявся з тобою, — глухо обізвався Гаррі. — У Дурслів я тільки те й робив. Але відповідати на листи Локартових шанувальників — справжній кошмар!

Суботній день непомітно добіг кінця, і ось уже до восьмої вечора лишилося усього п'ять хвилин, а Гаррі, ледве пересуваючи ноги, прямував коридором третього поверху до Локартового кабінету. Скрегочучи зубами, постукав у двері.

Вони відразу відчинилися, і з кімнати, аж ся-ючи, визирнув Локарт.

— А ось і наш пройдисвіт! — вигукнув він. — Заходь, Гаррі, заходь.

На стінах висіло безліч обрамлених фотографій Локарта, яскраво освітлених численними свічками. Деякі з них він навіть підписав. На столі також лежала величезна купа знімків.

— Можеш адресувати конверти! — сказав Локарт Гаррі таким тоном, ніби ця робота була величезною насолодою. — Цей перший — до Гледіс Гаджен, дай їй, Боже, здоров'я, то моя велика шанувальниця.

Поволі спливали хвилини. Гаррі старався пропускати повз вуха Локартове базікання, і лише іноді вставляв: "Гм", "Так" чи "Ага". Час від часу до нього долинали такі фрази, як "Слава — це непостійна приятелька, Гаррі", або: "Популярність треба підтримувати, пам'ятай про це".

Свічки поступово догоряли, тож мерехтливе світло витанцьовувало на численних рухливих обличчях Локарта, що стежили за ним.

Затерплюю рукою Гаррі виводив, мабуть, уже на тисячному конверті адресу Вероніки Слезлі. "І коли це вже скінчиться?" — думав бідолашний Гаррі. І тут він щось почув — щось геть не схоже на шипіння гаснучих свічок і Локартові теревені про шанувальниць.

Це був голос, від якого хололо серце, крижаний голос, сповнений неймовірної ненависті.

— *Иди... йди до мене... я тебе розірву... пошматую... уб'ю!*

Гаррі аж підскочив, і на конверті з адресою Вероніки Слезлі розповзлася велика чорнильна пляма.

— *Що?!* — голосно вигукнув він.

— Ну, так! — зрадів Локарт. — Шість місяців поспіль на чолі списку бестселерів! Побила всі рекорди!

— Ні, — нестямно вимовив Гаррі. — Цей голос!

— Перепрошую? — здивувався Локарт. — Який голос?

— Голос, який сказав... Хіба ви його не чули? Локарт спантеличено глянув на Гаррі:

— Гаррі, про що ти? Може, ти вже задрімав? Боже мій, — подивися на годинник! Ми тут просиділи майже чотири години! Ніколи б не повірив: як пролетів час, правда?

Гаррі не відповів. Він напружено прислухався, чи не пролунає знову той голос, але не чулося нічого, окрім Локартового торохкотіння, мовляв, Гаррі нема чого сподіватися, що, відбуваючи якесь наступне покарання, він отримає таку ж насолоду, як тепер. Гаррі приголомшено вийшов.

Було вже так пізно, що грифіндорська вітальня майже спорожніла. Гаррі відразу попрямував до спальні. Рон ще не повернувся. Гаррі натягнув піжаму, забрався в ліжко й чекав. Десять за півгодини у напівтемряві з'явився Рон, розтираючи праву руку й пахнучи пастою для натирання.

— Мені дозволило всі м'язи, — простогнав він і впав на ліжко. — Філч заспокоївся, аж коли змусив мене чотирнадцять разів відполірувати кубок із квідичу! А тоді з мене знову посипалися слимаки просто на спеціальний приз за заслуги перед школою. Я так довго збирав ту слизоту... А як там у Локарта?

Тихенько, щоб не розбудити Невіла, Діна й Шеймуса, Гаррі розповів Ронові усе, що почув.

— І Локарт казав, що нічого не чує? — перепитав Рон. Навіть у місячному світлі Гаррі міг бачити, як Рон спохмурнів. — Думаєш, він збрехав? Але я не розумію: навіть хтось невидимий мав би якось відчинити двері...

— Знаю, — погодився Гаррі, лежачи на ліжку й розглядаючи завісу над головою. — Я теж нічого не збагну.

— РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ — Смертенини

Почався жовтень, насичуючи замок і навколишні луки вологістю й прохолодою. Мадам Помфрі, завідувачка шкільної лікарні, насилу давала раду епідемії застуд, яка охопила як учителів, так і учнів, її перцева настійка діяла відразу, але тому, хто її пив, ще кілька годин опісля курилося з вух.

Персі мало не силою змусив зовсім змарнілу Джіні Візлі випити трохи настійки. З-під її рудих кіс заструменів дим, і здавалося, ніби в неї на голові палає вогонь.

Величезні, мов кулі, дощові краплини з ранку до ночі розстрілювали замкові вікна; озеро мало не вийшло з берегів, квіткові клумби перетворилися в баюри з багнукою, а Гегрідові гарбузи стали завбільшки як чималенький курінь. Але попри це все Олівер Вуд і далі завзято провадив регулярні тренування, і саме тому одного дощового суботнього надвечір'я, за кілька днів до Гелловіну, Гаррі повертався до грифіндорської вежі змоклий до нитки і забрьоханий грязюкою.

Навіть якщо забути про дощ і вітер, це тренування аж ніяк його не втішило. Фред і Джордж, які шпигували за слизеринською командою, пересвідчилися на власні очі у швидкості нових "Німбусів-2001". Вони розповідали, що під час тренувань слизеринців можна розрізнити хіба сім зеленкуватих плям, які гасають у повітрі, наче реактивні літаки.

Чалапаючи спорожнілим коридором, Гаррі натрапив на когось, хто був стурбований не менше за нього. Майже-Безголовий Нік, привид вежі Грифіндор, понуро визирав з вікна, ледь чутно бурмочучи:

— ...Не відповідаю їхнім вимогам! Півдюйма, якщо це...

— Привіт, Нік! — сказав йому Гаррі.

— Привіт, привіт! — здригнувся, озираючись, Майже-Безголовий Нік. Він мав на своєму довгому кучерявому волоссі хвацького, оздобленого пір'їнами капелюха і був одягнений у каптан із круглим стоячим коміром, який приховував те, що його голова була майже відрізана. Нік був прозорий, наче дим, і Гаррі міг бачити крізь нього темне небо і рясну зливу за вікном.

— Юний Поттере, ти, здається, засмучений, — сказав Нік, складаючи прозорого листа й запихаючи його до внутрішньої кишені.

— Ти теж, — озвався Гаррі.

— Ет! — елегантно махнув рукою Майже-Безголовий Нік, — Пусте! Я не дуже й хотів брати в цьому участь, просто подав заяву, але, бачте, "не відповідаю вимогам"!

Попри безжурний тон, на його обличчі проступила гіркота.

— Але ж хіба не очевидно, — прорвало його раптом, і він знову витягнув з кишені листа, — що особа, якій завдали сорок п'ять ударів по шиї тупою сокирою, має повне право вступити у Товариство мисливців без голови?

— Ну... так, — відповів Гаррі, від якого, вочевидь, сподівалися згоди.

— Тобто, ніхто дужче за мене не бажав би, щоб усе сталося швидко і гладко, щоб мою голову відтяли так як слід — я б тоді уникнув би зайвого болю і глузувань. Але ж... — Майже-Безголовий Нік рвучко розгорнув листа й почав сердито читати: *"Ми приймаємо тільки тих мисливців, чиї голови від'єдналися від тіла. Просимо взяти до уваги, що в іншому разі члени Товариства не зможуть брати участі в таких мисливських іграх, як жонглювання головами на конях або головобол. Ось чому, на превеликий жаль, повідомляємо, що ви не відповідаєте нашим вимогам. З найкращими побажаннями, сер Патрик Делані-Подмор"*.

Майже-Безголовий Нік розгнівано заховав листа.

— Гаррі, мою голову підтримує лише півдюйма шкіри і сухожилків! Більшість людей вважали б, що її відтято як слід, але ж ні, цього не досить для сера Справді-Дорізаного-Подмора!

Майже-Безголовий Нік кілька разів глибоко зітхнув, а тоді запитав значно спокійнішим голосом:

— Ну, а що тебе непокоїть? Може, я допоможу?

— Та ні, — відповів Гаррі. — Хіба що ти знаєш, де можна роздобути сім безкоштовних "Німбусів-2001" для гри зі Сли...

Решту його слів заглушило пронизливе нявчання десь у нього в ногах. Він глянув униз і зустрівся очима з парою жовтих очиць, які світилися, мов ліхтарі. То була Місіс Норіс, кістлява сіра кицька, яку сторож Аргус Філч використовував як свого помічника у безкінечній війні зі школярами.

— Краще тікай звідси, Гаррі, — швидко порадив Нік. — Філч у кепському настрої. У нього грип, а окрім того, якісь третьокласники випадково розмазали по стелі п'ятого підвалу жаб'ячі мізки; він там цілий ранок чистив, і коли побачить, як ти скрізь розносиш грязюку...

— Справді, — погодився Гаррі, задкуючи під осудливим поглядом Місіс Норіс, але зробив це заповільно. Немовби притягнений сюди загадковою силою, що єднала його з цією бридкою кицькою, Аргус Філч, важко дихаючи й очманіло вишукуючи правопорушників, несподівано вискочив із-за гобелену, що висів праворуч від Гаррі. Його голову обвивав картатий вовняний шарф, а ніс був напрочуд буряковий.

— Бруд! — закричав він, аж трусячись, і показав, страшно вирячивши очі, на каламутну калюжу на тому місці, де стояв Гаррі у мокрій квідичній формі. — Скрізь безладдя і нечистоти! Я вже ситий по горло! Ану, Поттере, йди за мною!

Гаррі понуро помахав на прощання рукою Майже-Безголовому Нікові й почав спускатися сходами за Філчем, лишаючи нові брудні сліди.

Гаррі ще ніколи не бував у Філчевому кабінеті, і більшість учнів намагалися уникати того місця. Кімната була тьмяна й не мала жодного віконця, її освітлювала одна-єдина гасова лампа, що звисала з низької стелі. Скрізь трохи тхнуло смаженою рибою. Попід стінами стояли шафи для документів; судячи з написів, Гаррі зрозумів, що там зберігається інформація про кожного учня, якого коли-небудь карав Філч. Фреда і Джорджа Візлі пошанували: вони мали свою персональну шухляду. На стіні за Філчевим столом висіла ціла колекція відполірованих до блиску кайданів і наручників. Усі знали, що Філч завжди благав Дамблдора дозволити йому підвішувати учнів до стелі догори ногами.

Філч витяг із горщика на столі гусяче перо й зачовгав по кімнаті, шукаючи пергамент.

— Лайно! — розлючено бурмотів він. — Гарячі драконячі шмарки, жаб'ячі мізки! З мене вже досить! Я їм покажу! Де ж той бланк?.. Ага!

Сторож видобув із шухляди свого столу грубий сувій пергаменту і розгорнув його перед собою, вмочивши в каламар довге чорне перо.

— *Ім'я* — Гаррі Поттер. *Злочин*...

— Там було тільки трохи бруду! — обурився Гаррі.

— Це для тебе, хлопче, трохи бруду а мені те все треба зішкрябувати цілу годину! — зарепетував Філч. На кінчику його носа, що скидався на цибулину, затряслася бридка булька. — *Злочин* — осквернення замку. *Запропонований вирок*...

Помацавши носа, з якого вже аж дзюрило, Філч вовком подивився на Гаррі, що, затамувавши подих, чекав на вирок.

Але не встиг Філч опустити перо, як щось з усієї сили гримнуло по стелі кабінету — БАБАХ! — від чого аж задеренчала гасова лампа.

— ПІВЗ! — гаркнув Філч, розлючено віджбурнув-ши перо. — Цього разу я дістану тебе, я дістану!

І, навіть не глянувши на Гаррі, Філч прожогом вискочив з кабінету, а за ним побігла Місіс Норіс.

Півз Полтергейст був шкільним привидом, який, посміхаючись, носився в повітрі, загрожуючи кожному, бо страшенно полюбляв спричиняти колотнечу і неприємності. Гаррі не любив Півза, але не міг не відчувати вдячності за його таку вчасну появу. Хоч би що заподіяв Півз (а судячи з гуркоту, цього разу він знищив щось дуже велике), була надія, що Філч на якийсь час забуде про Гаррі.

Гадаючи, що треба, мабуть, зачекати Філча, Гаррі опустився в поточене міллю крісло біля письмового столу. Крім напівзаповненого бланка на Гаррі, там була тільки одна річ: великий, лискучий, пурпуровий конверт, підписаний срібlistими літерами. Зиркнувши на двері, щоб пересвідчитись, чи не вертається Філч, Гаррі узяв конверт і прочитав:

ЧАРИ ДЛЯ ЧАЙНИКІВ

Заочний курс магії

для початківців

Зацікавившись, Гаррі витяг із конверта цілу пачку аркушів пергаменту. На першій сторінці срібними закрученими літерами було написано:

Ви не орієнтуєтесь у світі сучасної магії? Шукаєте виправдань, коли вам не щастить виконати навіть найпростіші замовляння? З вас глузують через невміння маніпулювати чарівною паличкою?

ТУТ Є ВІДПОВІДЬ!

"Чари для чайників" — це цілком новий, надійний, пришвидшений і легкий курс. Сотні чаклунів і чарівниць скористалися методом "Чарів для чайників"!

Мадам З.Нетилз із Топшема пише:

"Я ніколи не могла запам'ятати магичних формул, а з моїх настійок глузувала вся родина! Тепер, після курсу "Чарів для чайників", я в центрі уваги на всіх вечірках, а друзі благають, щоб я дала їм рецепт моєї мікстури "Бадьорість"!"

Маг Д.Дж.Прод із Дідзбері засвідчує:

"Моя дружина висміювала недолугість моїх заклинань, але після місячного курсу ваших фантастичних "Чарів для чайників" я відразу перетворив її на яка! (тобто на ячку).

Дякую вам, "Чари для чайників!"

Гаррі заінтриговано перегорнув решту аркушів, які були в конверті. Навіщо Філчеві здався той курс "Чарів для чайників"? Невже це означає, що він не справжній чарівник? Гаррі якраз переглядав "Перший урок: як тримати чарівну паличку (деякі корисні поради)", коли човгання черевиків у коридорі дало йому знати, що повертається Філч. Хутко запхавши пергамент у конверт, Гаррі ледь устиг кинути його на стіл, як відчинилися двері. Філч мав переможний вигляд.

— Ця зникаюча шафа була надзвичайно коштовна! — радісно казав він Місіс Норіс. — Цього разу, золотце, він таки не спекається нас!

Його погляд зупинився на Гаррі, а тоді переметнувся до конверта "Чарів для чайників", що лежав, як трохи запізно усвідомив Гаррі, десь на пів-метра від того місця, де був спочатку.

Філчеве бліде обличчя стало червоним, як цегла. Гаррі приготувався до неймовірного спалаху люті. Філч пошкандибав до столу, схопив конверт і жбурнув його в шухляду.

— Ти... прочитав?! — просичав він.

— Ні, — швидко збрехав Гаррі.

— Якби я знав, — судомно скрутив свої вузлуваті руки Філч, — що ти читав мої приватні... Це не те, що мої... а одного приятеля... Хай там як, але...

Гаррі здивовано дивився на Філча: сторож ще ніколи не видавався таким нестямним. Його очі були вирячені, одна обвисла щока смикалася, а картатий шарф на голові робив його ще

страшнішим.

— Гаразд... Іди... і нікому ні слова. Не те що... але якщо ти не читав!.. Іди вже, я маю скласти рапорт на Півза... Йди!

Не вірячи своєму щастю, Гаррі вилетів з кабінету і помчав коридором, а тоді сходами нагору. Вирватися з Філчевого кабінету, не отримавши жодного покарання, — це, мабуть, був своєрідний шкільний рекорд.

— Гаррі! Гаррі! Ну що, спрацювало?

З якогось класу випливла постать Майже-Без-голового Ніка. Позад нього Гаррі побачив уламки великої золотисто-чорної шафи, яку, здається, хтось скинув із чималенької висоти.

— Я переконав Півза розтрити її саме над Філчевим кабінетом, — завзято похвалився Нік. — Подумав, що це відверне його увагу.

— То це був ти? — вдячно запитав Гаррі. — Так, усе спрацювало, мене навіть не покарали. Дякую, Нік!

Вони рушили разом уздовж коридору. Гаррі помітив, що Майже-Безголовий Нік і далі тримає в руках відмову сера Патрика.

— Якби я тільки міг якось допомогти тобі з тим Товариством мисливців без голови! — зітхнув Гаррі.

Майже-Безголовий Нік зненацька зупинився, і Гаррі пройшов просто крізь нього. Краще б він цього не робив: йому здалося, ніби він став під крижаний душ.

— Але ж ти *можеш* зробити щось для мене! — схвильовано сказав Нік. — Гаррі... може я прошу забагато... але ні... ти не погодишся.

— Що саме? — запитав Гаррі.

— Ну, якраз на цей Гелловін припадає рівно п'ятсот років з дня моєї смерті, — повідомив Майже-Безголовий Нік, випростуючись і набираючи по-важного вигляду.

— О, — вимовив Гаррі, не знаючи, сумувати чи радіти з цього приводу. — Справді.

— Я хочу відсвяткувати цей день в одному з най-просторіших підвалів. З усієї країни прибудуть мої друзі. Якби ти прийшов, це була б така честь для мене. Звісно, я був би радий бачити й містера Візлі та міс Грейнджер — але ж ти, мабуть, підеш на шкільний бенкет? — Він занепокоєно глянув на Гаррі.

— Ні, — швидко відповів Гаррі, — я прийду.

— Мій любий хлопче! Гаррі Поттер прийде на мої *смертенини*! Ох, — Нік завагався, хвилюючись, — чи не міг би ти нагадати серові Патрику, що я тобі здаюся *дуже* страшним і небезпечним?

— Зви... звичайно, — погодився Гаррі. Майже-Безголовий Нік просто засяяв.

— Смертенини? — заінтриговано перепитала Герміона, коли Гаррі нарешті переодягнувся і підійшов до них із Роном у вітальні. — Я певна, що небагато знайдеться живих людей, які бували на таких вечірках, — це буде так цікаво!

— Чого б це комусь хотілося святкувати день своєї смерті? — роздратовано спитав Рон, який саме робив домашнє завдання із зілля та настійок. — Це звучить смертельно нудно.

Дош і далі періщив у вікна, за якими вже залягала суцільна темрява, але всередині усе видавалося яскравим і привітним. Вогонь, що палахкотів у каміні, освітлював численні м'які крісла, в яких сиділи учні, читаючи, розмовляючи, працюючи над домашніми завданнями, або, як Фред і Джордж Візлі, намагаючись з'ясувати, що станеться, коли нагодувати саламандру піротехнікою від Флібустьєра. Фред "визволив" з класу "Догляд магічних істот" чудову помаранчеву вогнетривку ящірку, яка тепер повільно тліла на столі, що його обступила купка цікавих учнів.

Гаррі почав розповідати Ронові й Герміоні про Філча й "Чари для чайників". Раптом саламандра зі свистом знялася в повітря і божевільно закрутилася по кімнаті, вивергаючи з себе іскри й гучні вибухи. Дивлячись на Персі, що аж захрип, лаючи Фреда й Джорджа, на яскраве видовище, витворене золотистими зірками, що струменіли з рота саламандри, і на її втечу до каміна, після чого залунали нові вибухи, Гаррі цілком забув про Філча й конверт із "Чарами для чайників".

Настав Гелловін, і Гаррі вже шкодував, що так необачно пообіцяв прийти на смертенини. Ціла школа радісно готувалася до бенкету. Велика зала була прикрашена, як завжди, живими кажанами. З велетенських Гегрідових гарбузів вирізали ліхтарі, в яких могли спокійнісінько сидіти по троє осіб, а ще ходили чутки, ніби Дамблдор замовив для розваги трупу скелетів-танцюристів.

— Обіцянка є обіцянка, — рішуче нагадала Гаррі Герміона. — Ти сам сказав, що підеш на смертенини.

Тож о сьомій годині Гаррі, Рон і Герміона проминули вхід до багатолюдної Великої зали, що привітно виблискувала золотими тарелями і свічками, і натомість попрямували до підвалів, де колись була в'язниця.

Перехід до місця, де мала відбутися вечірка Майже-Безголового Ніка, теж був освітлений свічками, хоча це і не створювало радісного настрою: чорні, високі й тонесенькі воскові свічки горіли яскраво-блакитним полум'ям, від якого навіть їхні живі обличчя ставали невиразними й примарними. Що далі вони йшли, то нижче опускалася температура. Здригнувшись, Гаррі щільніше закутався в мантию, і тут йому почувся звук, ніби тисячі кігтів шкрябають величезну класну дошку.

— Це що — така *музика*? — прошепотів Рон. Вони завернули за ріг і побачили Майже-Безголового Ніка, що стояв біля дверей, завішаних чорними оксамитовими порт'єрами.

— Мої любі друзі, — скорботно привітався він, — заходьте, заходьте! Як добре, що ви прийшли!

Він скинув свого прикрашеного пір'їнами капелюха й уклонився, запрошуючи їх досередини.

То було неймовірне видовисько. Підвал був заповнений сотнями білих, як перли, й напівпрозорих постатей, які переважно кружляли у вальсі над танцювальним майданчиком під жахливий, деренчливий акомпанемент оркестру, що складався з тридцяти музичних пилок, розташованих на завішаній чорним платформі. Люстра з тисячами чорних свічок випромінювала темно-синє сяйво.

Із трьох учнівських ротів струменіла пара: вони ніби опинилися в холодильнику.

— Може, пройдемося? — запропонував Гаррі, щоб розігріти ноги.

— Стеж, щоб не пройти крізь когось, — нервово зауважив Рон, і вони рушили краєм танцювального майданчика. Проминули групу понурих черниць, обдертого чоловіка в кайданах і Гладкого Ченця, гафелпафського привида, що розмовляв із лицарем, у котрого з чола стирчала стріла. Гаррі не здивувався, що всі привиди обминали Кривавого Барона, кощавого й вирякуватого слизеринського привида, заляпаного срібlistою кров'ю.

— Ой, ні! — зненацька зупинилася Герміона. — Назад, назад, я не хочу говорити з Плаксивою Міртою!

— З ким? — здивувався Гаррі, коли вони швидко відійшли назад.

— Вона мешкає в дівочому туалеті на другому поверсі, — пояснила Герміона.

— *Мешкає в туалеті?*

— Так. Він не працював цілий рік, бо вона постійно біситься і затоплює його. Я взагалі стараюся туди не ходити, бо це просто жах, коли вона виє до тебе в кабінці!

— Дивіться, їжа! — вигукнув Рон.

На протилежному боці підвалу стояв довгий стіл, накритий знову-таки чорним оксамитом. Вони рішуче попрямували туди, але вже наступної миті нажахано завмерли. Запах був просто огидний. На чудових срібних тарелях лежали великі шматки гнилої риби, на тацях височіли купи підгорілих, аж чорних, кексів; були ще червиві баранячі тельбухи, кружало сиру, вкрите зеленою пліснявою, а на почесному місці — величезний сірий торт у формі надгробка, на якому чорною, мов дьоготь, глазур'ю, були виведені слова:

СЕР НІКОЛАС ДЕ МИМЗІ — ПОРПІНГТОН

ПОМЕР 31 ЖОВТНЯ 1492 РОКУ

Гаррі вражено спостерігав, як один огрядний привид наблизився до столу, пригнувся і пройшов крізь нього, широко розкривши рота, немов ковтаючи смердючого лосрся, що там лежав.

— Ви що, відчуваєте смак, проходячи крізь їжу? — поцікавився Гаррі.

— Майже, — сумно відповів привид, відходячи. — Ходімо звідси, бо мене нудить, — попросив Рон. Не встигли вони повернутися, як з-під столу раптом вилетів маленький чоловічок, який завис перед ними в повітрі.

— Привіт, Півзе, — обережно вимовив Гаррі. На відміну від решти привидів, Півз Полтергейст не був ані блідим, ані прозорим. Він мав яскраво-помаранчевого капелюха, метелика, а його лиховісне обличчя шкірилося широкою посмішкою.

— Скуштуєте? — люб'язно запропонував він їм мисочку запліснявілих горішків.

— Ні, дякуємо, — відмовилася Герміона.

— Чув твою розповідь про бідолашну Мірту — сказав Півз, бігаючи очима. — *Образила* ти сердешну Мірту. — Набравши повні груди повітря, він заверещав: — АГОВ! МІРТО!

— Ой, ні, Півзе, не кажи їй нічого! Це її так засмутить! — гаряче зашепотіла Герміона. — Я не хотіла, я їй не... О, привіт, Мірто!

До них наблизився привид присадкуватої дівчини. Гаррі ще в житті не бачив понурішого обличчя, яке наполовину ховалося за її прямим волоссям і товстими перламутровими окулярами.

— Що? — похмуро перепитала вона.

— Як справи, Мірто? — нещирим радісним голосом запитала Герміона. — Приємно зустріти тебе не в туалеті.

Мірта шморгнула носом.

— Міс Грейнджер щойно розповідала про тебе, — підступно зашепотів Півз на вухо Мірті.

— Я просто казала... казала... яка ти нині гарна, — залопотіла Герміона, люто глянувши на Півза.

Мірта підозріло зиркнула на Герміону.

— Ти насміхаєшся з мене, — мовила вона, а з її маленьких прозорих очей стрімко потекли сріблясті сльози.

— Ні, справді, хіба я не казала щойно, яка Мірта гарна? — Герміона боляче штурхнула під ребра Гаррі й Рона.

— Еге ж.

— Казала.

— Не брешіть мені, — аж давилася сльозами Мірта, а Півз задоволено хихотів за її плечима. — Думаєте, я не знаю, що мені кажуть услід? Жирна Мірта! Бридка Мірта! Жалюгідна, плаксива, занудна Мірта!

— А ще *прищав*, — підказав їй на вухо Півз.

Плаксива Мірта заголосила й вилетіла з підвалу. Півз кинувся слідом, шпурляючи в неї запліснявілі горішки й горлаючи:

— *Прищав! Прищав!*

— О Боже! — засмутилася Герміона.

До них крізь юрбу наближався Майже-Безголо-вий Нік.

— Гарно розважаєтеся?

— Еге ж, — збрехали вони.

— Досить багато народу, — гордо заявив Майже-Безголовий Нік. — Невтішна Вдова прибула з самого Кенту. Мені вже час виголосити промову, піду, мабуть, попереджу музик.

Але тієї миті музики й самі перестали грати. Вони замовкли разом з усіма, хто був у підвалі, почувши звук мисливського різка й схвильовано перезираючись.

— Отакої! — скривився Майже-Безголовий Нік. Крізь підвальну стіну забігло з десяток коней-привидів, і на кожному з них сидів безголовий вершник. Усі несамовито заплескали в долоні; Гаррі теж кілька разів плеснув, але відразу перестав, побачивши, як засмутився Нік.

Коні учвал помчали до центру танцювального майданчика й зупинилися, ставши дибки; кремезний привид на чолі кавалькади, чия бородата голова під пахвою сурмила в різок, спішився й підняв свою голову високо вгору, щоб мати змогу оглянути юрбу (усі засміялися), а тоді, поставивши голову на шию, рушив до Майже-Безголового Ніка.

— Ніче! — заревів він. — Як ся маєш? Голова й досі тримається?

Він голосно зареготав, поплескавши Майже-Безголового Ніка по плечу.

— Вітаю тебе, Патрику! — стримано озвався Нік.

— Живі люди! — вигукнув сер Патрик, помітивши Гаррі, Рона й Герміону. Він мовби аж підскочив з подиву, від чого його голова знову впала додолу (юрба так і зайшлася реготом).

— Дуже кумедно, — похмуро буркнув Майже-Безголовий Нік.

— Не звертайте увагу на Ніка! — заволатала з підлоги голова сера Патрика. — Він досі засмучений, що ми не дозволяємо йому вступити до Товариства! Але ж послухайте, — подивіться на нього!

— Я гадаю, — втрутився поспіхом Гаррі, помітивши багатозначний погляд Ніка, — що Нік дуже... страшний і... е-е...

— Га-га-га! — заверещала голова сера Патрика. — Таж він сам, мабуть, і попросив тебе таке сказати!

— Прошу уваги, я хотів би виголосити промову! — голосно сказав Майже-Безголовий Нік, прямуючи до помосту, освітленого холодним синім світлом.

— Мої покійні добродії, пані та панове, я з превеликим сумом...

Але далі ніхто нічого не почув. Сер Патрик і решта вершників почали грати в хокей з головою, а натовп став приглядатися до гри. Майже-Безголовий Нік марно намагався привернути увагу аудиторії, але зрештою піддався, коли повз нього під голосні підбадьорливі вигуки юрби просвистіла голова сера Патрика.

Гаррі вже дуже замерз, не кажучи про голод.

— Я більше не витримаю, — промимрив Рон, клацаючи зубами, а оркестр тим часом знову заскреготів, і привиди заповнили танцмайданчик.

— Ходімо, — погодився Гаррі.

Вони позадкували до дверей, вклоняючись і посміхаючись усім, хто їх помічав, і за хвилину вже бігли переходом назад, де було повно чорних свічок.

— Може, там ще лишився пудинг, — з надією вимовив Рон, першим наближаючись до сходів у вестибюль.

І тут Гаррі почулося знову:

— *...порву, пошматую, уб'ю!*

Це був той самий голос, той самий холодний, убивчий голос, який він чув у Локартовому кабінеті.

Гаррі спіткнувся й зупинився. Він ухопився за кам'яну стіну, напружуючи слух, озируючись довкола і вдивляючись у тьмяно освітлений перехід.

— Гаррі, ти що?

— Знову той голос... Замокніть на хвильку.

— *...такий голодний... так довго!*

— Слухайте! — наполог Гаррі, і Рон з Герміоною завмерли, поглядаючи на нього.

— *...вбивати... пора вбивати!*

Голос почав слабнути. Гаррі був певен, що він віддалявся кудись угору. Охоплений і страхом, і цікавістю, хлопець глянув на темну стелю: як той голос міг рухатися вгору? Може, це якась мара, якій не можуть перешкодити кам'яні стелі?

— Сюди! — гукнув він і почав бігти вгору сходами до вестибюлю. Але тут годі було сподіватися щось почути, бо з Великої зали, де бенкетували з нагоди Гелловіну, долинав гомін голосів. Гаррі помчав мармуровими сходами на другий поверх, а Рон і Герміона тупотіли слідом за ним.

— Гаррі, що ми...

— ТСС!

Гаррі прислухався. З верхнього поверху долинув далекий і дедалі слабший голос:

— *Я чую запах крові! Я ЧУЮ ЗАПАХ КРОВІ!*

Гаррі аж серце стиснулося.

— Воно зараз когось уб'є! — закричав він і, не зважаючи на ошелешені обличчя Рона й Герміони, помчав угору перестрибуючи по три сходинок і намагаючись почути ще щось, окрім гупання своїх кроків.

Гаррі вилетів на третій поверх, а слідом за ним засапані Рон і Герміона. Вони не

зупинялися, аж доки завернули за ріг, де починався останній порожній коридор.

— Гаррі, *що* все це означає? — запитав Рон, витираючи з чола піт. — Я нічого не чую!

Але Герміона раптом роззявила рота, показуючи углиб коридору.

— *Дивіться!*

Там щось світилося на стіні. Вони поволі підійшли, мружачись у п'ятні. На стіні поміж двома вікнами були виведені літери заввишки із тридцять сантиметрів, які мерехтіли у світлі смолоскипів.

ТАЄМНУ КІМНАТУ ВІДЧИНЕНО. СТЕРЕЖІТЬСЯ, ВОРОГИ СПАДКОЄМЦЯ!

— Що то там висить знизу? — запитав тремтячим голосом Рон.

Гаррі мало не послизнувся, коли вони підступили ближче: на підлозі була велика калюжа води, рон з Герміоною підтримали його, і всі поволі підійшли до напису, не спускаючи очей з якоїсь темної тіні під ним. Раптом вони збагнули, що то, й відскочили назад, розбризкавши воду.

На скобі для смолоскипа була підвішена за хвіст Місіс Норіс, кицька шкільного сторожа. Вона вже задубіла, вирячивши невидючі очі.

На кілька секунд вони заціпеніли. А тоді Рон проказав:

— Пішли звідси.

— Може, треба допомогти, — промимрив Гаррі.

— Повір мені, — сказав Рон, — краще, щоб нас тут не бачили.

Але було вже запізно. Гул, який нагадував гуркіт грому, свідчив, що бенкет щойно закінчився. З обох кінців коридору, в якому вони стояли, донісся тупіт сотень ніг і голосний, веселий гамір нагородованих учнів. Наступної миті увесь коридор заповнила юрба.

Розмови, вигуки, галас зненацька вщухли, коли учні, що були попереду, побачили підвішену кицьку. Гаррі, Рон і Герміона стояли самотньо посеред коридору, де раптом усе завмерло. Учні пропихалися вперед, щоб глянути на це жахливе видовисько.

А тоді серед тиші пролунав чийсь крик:

— Стережіться, вороги спадкоємця! Бруднокров-ці, тепер ваша черга!

То був Драко Мелфой. Його холодні очі ожили, а зазвичай бліде обличчя налилося кров'ю, коли він, посміхаючись, пробрався крізь натовп і став Розглядати підвішену кицьку.

— РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ — Напис на стіні

— Що тут діється? Що діється?

Почувши, безперечно, Мелфойів крик, крізь юрбу пропихався Аргус Філч. Коли він побачив Місіс Норіс, то відсахнувся й перелякано схопився за обличчя.

— Моя киця! Моя киця! Що сталося з Місіс Норіс?! — лементував він.

Його вирячені очі натрапили на Гаррі.

— *Tu!* — вереснув він. — *Tu!* Ти вбив мою кицю! *Tu!* замордував! Я тебе вб'ю! Я тебе...

— *Аргусе!*

У супроводі кількох інших учителів з'явився Дамблдор. Він миттю промайнув повз Гаррі, Рона й Герміону і відв'язав Місіс Норіс від скоби.

— Ходи зі мною, Аргусе, — звелів він Філчу. — Ви також, містере Поттере, містере Візлі, міс Грейнджер.

Локарт відразу вийшов із натовпу.

— Пане директоре, мій кабінет найближче, тут, нагорі. Прошу, заходьте!

— Дякую, Гільдерою, — погодився Дамблдор. Мовчазна юрба розступилася, давши їм дорогу.

Локарт, схвильований і гордий, поспішив за Дамблдором; за ним пішли професорка Макгонгел і Снейп.

Коли всі зайшли до темного Локартового кабінету, на стінах зчинилася метушня. Гаррі побачив, як декілька Локартів з бігудями у волоссі раптом повтікали з фотографій. Справжній

Локарт запалив свічки на письмовому столі й відступив назад. Дамблдор поклав Місіс Норіс на гладеньку поверхню й почав її оглядати. Гаррі, Рон і Герміона тривожно Perezирнулися і сіли в крісла якомога далі від свічок.

Кінчиком свого довгого, гачкуватого носа Дамблдор мало не торкався хутра Місіс Норіс. Він пильно розглядав її крізь окуляри, що скидалися на два півмісяці, і щось там намацував довгими пальцями. Професорка Макгонегел також схилилася над столом, примруживши очі. Снейп стовбичив за ними, наполовину в затінку, з дуже дивним виразом: здавалося, він насилу тамує в собі посмішку. А Локарт вештався довкола, снуючи всілякі здогади.

— Її, безперечно, вбив якийсь проклін, можливо, метаморфозне катування. Я вже не раз із цим стикався, шкода, що мене не було поблизу, бо я знаю антипроклін, який урятував би її.

Локартове базікання переривали сухі, болісні схлипування Філча. Не в змозі дивитися на Місіс Норіс, він упав у крісло біля столу й затулив лице руками. Хоч як Гаррі не любив Філча, але тепер навіть трохи його жалів, хоча значно менше, ніж самого себе. Якщо Дамблдор повірить Філчеві, Гаррі, звичайно, виженуть.

Дамблдор почав ледь чутно бурмотіти якісь дивні слова, торкаючись Місіс Норіс своєю чарівною паличкою, але нічого не відбувалося, вона й далі скидалася на опудало.

— ...пам'ятаю, щось подібне трапилося в Уага-дугу, — розповідав Локарт, — ряд нападів, це все я описав у своїй автобіографії. Я спромігся забезпечити жителів міста різними оберегами, і тоді Усе відразу владналося...

Локартові фотографії на стінах ствердно кивали головами. Одна з них забула зняти сітку для волосся.

Нарешті Дамблдор випростався.

— Вона не мертва, Аргусе, — стиха мовив він. Локарт, що саме перераховував убивства, яким він запобіг, зупинився на півслові.

— Не мертва? — задихнувся Філч, дивлячись на Місіс Норіс крізь пальці. — Але чому... чому вона така застигла й задубіла?

— Хтось паралізував її, — пояснив Дамблдор ("Ага! Я так і думав!", — вигукнув Локарт). — Але як, я не можу сказати.

— А ви *його* запитайте! — заверещав Філч, повертаючи до Гаррі своє прищаве й заплакане обличчя.

— Жоден другокласник не зміг би цього зробити, — рішуче заперечив Дамблдор. — Тут треба володіти чорною магією найвищого...

— Це він зробив, він! — бризкав слиною Філч, а його брезкле обличчя почервоніло. — Ви бачили, що він написав на стіні! Він знайшов... у моєму кабінеті... він знає, що я... що я, — Філчеве обличчя скривилося. — Він знає, що я *сквиб*! — нарешті видушив він.

— Я навіть не *торкався* Місіс Норіс! — голосно вигукнув Гаррі, відчуваючи незручність через те, що всі, навіть Локарти зі стін, вступили в нього. — І я навіть не знаю, що таке сквиб.

— Дурниці! — гаркнув Філч. — Він бачив мого листа з "Чарами для чайників!"

— Дозвольте мені сказати, пане директоре, — почувся Снейпів голос, і лихі передчуття Гаррі тільки посилюлися: він був певен, що жодне Снейпове слово не віщує йому добра.

— Можливо, Поттер та його друзі просто опинилися не в той час і не в тому місці, — почав той, криво посміхаючись, немов і сам сумнівався, — але ми маємо декілька підозрілих моментів. Чому вони взагалі потрапили до цього коридору? Чом не були на бенкеті з нагоди Гелловіну?

Гаррі, Рон і Герміона почали водночас розповідати про смертенини:

— ...там були сотні привидів, вони підтвердять, що ми були серед них!

— Але чому ж ви після цього не пішли одразу на бенкет? — поцікавився Снейп, виблискуючи в саяві свічок своїми чорними очима. — Чому піднялися сюди, до цього коридору?

Рон і Герміона глянули на Гаррі.

— Бо ми... ми... — промимрив Гаррі, чиє серце шалено закатало: щось підказувало йому, що розповідь про те, як він побіг сюди за безтілесним голосом, якого ніхто більше не чув, звучатиме вкрай невірогідно, і тому промовив: — Бо ми втомилися й хотіли спати.

— Навіть не повечерявши? — здивувався Снейп, а на його кощавому обличчі зблиснула

переможна посмішка. — А я й не думав, що привиди на своїх вечірках подають страви, їстівні для живих людей.

— Ми були не голодні! — голосно вигукнув Рон, щоб заглушити бурчання в животі.

Бридка Снейпова посмішка стала ще тріумфальнішою:

— Мені здається, пане директоре, що Поттер не каже нам усієї правди, — припустив він. — Було б непогано позбавити його певних привілеїв, аж Доки він буде готовий розповісти нам *усе*. Як на мене, його треба вивести зі складу грифіндорської команди з квідичу, якщо він такий нечесний.

— Слухай, Северусе, — втрутилася професорка Макгонегел, — я не розумію, чому він не може грати у квідич? Цю кицьку ніхто не вдарив мітлою по голові. Немає жодних доказів, що Поттер зробив щось погане.

Дамблдор допитливо глянув на Гаррі. Погляд його мерехтливих ясно-блакитних очей пронизав Гаррі, наче рентгеном.

— Невинний, поки не доведено провини, Северусе, — рішуче сказав він.

Снейп був розлючений. Філч також.

— Мою кицю паралізовано! — вереснув він, вирячивши очі. — Когось-таки треба *покарати*!

— Ми вилікуємо її, Аргусе, — терпляче пояснив Дамблдор. — Мадам Спраут недавно зуміла дістати кілька мандрагор. Тільки-но вони дозріють, буде виготовлено зілля, щоб оживити Місіс Норіс.

— Я його приготую, — втрутився Локарт. — Я вже робив це сотні разів, я навіть уві сні можу виготовити порцію тонік-мандрагорівки.

— Перепрошую, — холодно урвав його Снейп, — але, здається, зілля в цій школі готую я.

На мить усі зніяковіли й замовкли.

— Можете йти, — звелів Дамблдор Гаррі, Ронові й Герміоні.

Вони швиденько вийшли, насилу стримуючись, аби не побігти. Піднявшись на поверх вище від Локартового кабінету, зайшли в порожній клас і тихенько зачинили за собою двері.

Гаррі примружився і глянув на своїх спохмурнілих приятелів.

— Думаєте, треба було сказати про той голос, що я чув?

— Ні, — не вагаючись, заперечив Рон. — Чути голоси, які ніхто інший не чує, — це погана ознака, навіть у світі чарівників.

Інтонація, з якою Рон вимовив ці слова, спонукала Гаррі запитати:

— Але ж ти мені віриш, правда?

— Звичайно, — відразу відповів Рон. — Але погодься, що це дивно.

— Знаю, що дивно, — кивнув Гаррі. — Усе це дуже дивно. Що то за напис на стіні? *Кімнату відчинено...* Що це може означати?

— Знаєш, я дещо пригадую... — поволі вимовив Рон. — Здається, хтось колись мені розповідав про таємну кімнату в Гогвортсі... Може, то був Білл?

— А що таке в біса сквиб? — поцікавився Гаррі. На його подив, Рон мало не захихотів.

— Ну, насправді це й не смішно, — сказав він, — але оскільки йдеться про Філча... Сквиб — це той, хто народився в родині чарівників, але не має жодних чаклунських здібностей. Це мовби протилежність чарівникам, які народилися серед маглів, тільки сквиби трапляються досить рідко. Якщо Філч намагається вивчити магію з допомогою курсу "Чарів для чайників", то він, мабуть, таки сквиб. Це багато чого пояснює. Скажімо, те, чому він так ненавидить учнів. — Рон задоволено усміхнувся. — Це все його бісить.

Десь пробамкав годинник.

— Північ, — сказав Гаррі. — Краще ходімо спати, доки сюди не прийшов Снейп і не звинуватив нас іще в чомусь.

Кілька днів у школі тільки й говорили про напад на Місіс Норіс. Філч нікому не давав про це забути, постійно приходячи на місце нападу, мовби гадав, що злочинець повернеться туди знов. Гаррі бачив, як Філч намагався зішкрябати напис зі стіни універсальним магічним плямочистом "Місіс Шкряберс", але йому не пощастило: слова на камені виблискували не менш яскраво, ніж доти. Коли Філч не чатував на місці злочину, то вештався коридорами і зненацька нападав на учнів. Він навіть намагався покарати їх за такі речі, як "гучний подих" або

"радісний вигляд".

Джіні Візлі була дуже стривожена долею Місіс Норіс. Рон пояснював це її великою любов'ю до котів.

— Але ж ти навіть не знала Місіс Норіс, — заспокоював він її. — Якщо чесно, нам усім значно краще без неї. — Вуста Джіні затремтіли. — Таке в Гогвортсі не часто трапляється, — запевняв її Рон. — Того психа, що це зробив, упіймають і миттю викинуть звідси. Я тільки сподіваюся, що він перед тим ще встигне спаралізувати Філча. Я пожартував, — швиденько додав Рон, бо Джіні поблідла.

Цей напад вразив і Герміону. Вона й так багато читала, але тепер, окрім читання, майже нічого не робила. Гаррі з Роном так і не почули від неї, що вона задумала, і все з'ясувалося тільки наступної середи.

Гаррі затримався на уроці зілля й настійок, бо Снейп звелів йому позбирати з парт морських хробаків. Нашвидку пообідавши, він побіг до Рона в бібліотеку й побачив, що йому назустріч іде Джастін Фінч-Флечлі, гафелпафський хлопець, з яким він познайомився на гербалогії. Гаррі вже відкрив було рота, щоб привітатися, коли Джастін, помітивши його, круто розвернувся й побіг у протилежному напрямку.

Гаррі знайшов Рона в кінці бібліотеки, де той вимірював довжину своєї домашньої роботи з історії магії. Професор Бінс звелів написати твір завдовжки в один метр на тему "Середньовічна асамблея європейських чарівників".

— Я не вірю! Мені не вистачає двадцяти сантиметрів, — розсердився Рон, випускаючи з рук пергамент, який одразу скрутився в сувій, — а Герміона вже написала сто тридцять п'ять сантиметрів, і то *дрібнесеньким* почерком.

— А де вона? — спитав Гаррі, хапаючи вимірювальну стрічку і розгортаючи свою домашню роботу.

— Десь там, — показав Рон на полиці, — шукає ще якусь книжку. Мені здається, вона збирається перечитати до Різдва всю бібліотеку.

Гаррі розповів Ронові, як від нього втікав Джастін Фінч-Флечлі.

— Не знаю, чого ти переймаєшся, думаю, він просто недоумок, — сказав Рон, похапцем пишучи щось величезними літерами. — Ото лиш ходить і патякає про Локартову велич!

З-за книжкових полиць вийшла Герміона. Вона була чимсь невдоволена, але нарешті таки обізвалася до них.

— Розібрали *всі* примірники "Історії Гогвортсу", — повідомила вона, сідаючи біля Гаррі й Рона. — Треба чекати принаймні два тижні. *Шкода*, що я лишила свою книжку вдома — вона вже не вміщалася у валізу разом з усіма Локартовими творами.

— Навіщо вона тобі? — запитав Гаррі.

— Для того, що й іншим, — відповіла Герміона, — Щоб знайти там легенду про Таємну кімнату.

— І про що та легенда? — відразу зацікавився Гаррі.

— Якби ж я знала. Не пам'ятаю, — закусила губу Герміона. — І я більш ніде не можу її знайти.

— Герміоно, дай почитати твій твір, — розпачливо попросив Рон, поглядаючи на годинник.

— Не дам, — раптом посуворішала Герміона. — Ти мав десять днів, щоб усе закінчити.

— Мені лишилося всього п'ять сантиметрів, ну дай! Задзвонив дзвоник. Рон і Герміона першими рушили на урок історії магії, не припиняючи суперечки.

Історія магії була найнуднішим предметом. Професор Бінс, що викладав її, був єдиним учителем-привидом, і найцікавішим на його уроках було те, як він заходив до класу крізь дошку. Він був старий і зморщений, а дехто розповідав, що він не помітив, коли помер. Одного дня він просто пішов на уроки, покинувши власне тіло на кріслі перед каміном в учительській; відтоді його звички анітрохи не змінилися.

Сьогодні було нудно, як і завжди. Професор Бінс розклав свої папери й почав читати рівно й монотонно, наче старий пілосос, поки майже всі учні опинилися в стані глибокого заціпеніння, вряди-годи отямлюючись, щоб занотувати якесь ім'я чи дату, а тоді знову засинали. Він уже говорив десь із півгодини, коли сталося щось таке, чого не траплялося

ніколи.

Герміона підняла руку.

Професор Бінс, який саме бубонів смертельно нудну лекцію про Міжнародну чаклунську конференцію 1289 року, здивовано глянув на неї.

— Міс... е-е...

— Грейнджер, пане професоре... Чи не могли б ви трохи розповісти нам про Таємну кімнату, — чітко запитала Герміона.

Дін Томас, що з роззявленим ротом сонно визирав у вікно, пробудився зі свого трансу. Лаванда Браун підняла голову з рук, а Невілів лікоть зіскочив із партії.

Професор Бінс закліпав очима.

— Мій предмет — історія магії, — сказав він своїм занудним, хрипким голосом. — Я, міс Грейнджер, маю справу з *фактами*, а не з міфами й легендами. — Він прокашлявся, ніби хтось хрумнув шматочок крейди, і став читати далі: — У вересні того року, підкомітет чарівників Сардинії...

Затнувшись, він зупинився. Герміона знову розмахувала рукою.

— Міс Грент?

— Перепрошую, пане професоре, але хіба легенди не засновані на фактах?

Професор Бінс так очманіло дивився на неї, що Гаррі був певен: досі його не перебивав жоден учень, ні живий, ні мертвий.

— Ну, — поволі вимовив професор Бінс, — думаю, можна вважати й так. — Він дивився на Герміону, ніби взагалі вперше побачив учня. — Проте легенда, яку ви згадали, — надто *сенсаційна*, ба навіть просто *сміховинна* вигадка.

Але увесь клас уже жадібно ловив кожне слово професора Бінса. Він мимохіть глянув на всі звернені до нього обличчя. Раптовий вияв такої цікавості був для нього цілковитою несподіванкою.

— Ну, гаразд, — повільно протягнув він. — Зараз я пригадаю... Таємна кімната...

Ви всі, звичайно, знаєте, що понад тисячу років тому — точна дата невідома — Гогвортс заснували чотири найвидатніші чаклуни й чарівниці того часу. Їхні імена збереглися в назвах чотирьох шкільних гуртожитків — Годрик Грифіндор, Гелга Гафелпаф, Ровіна Рейвенклов і Салазар Слизерин. Вони разом побудували цей замок, якнайдалі від допитливих маглівських очей, бо то були часи, коли звичайні люди боялися чарів, а чаклуни й чаклунки зазнавали великих утисків.

Професор Бінс зупинився, обвів кімнату затьмареним поглядом і повів далі:

— Кілька років засновники працювали разом у повній гармонії: вони шукали молодь із чаклунськими здібностями і привозили її у замок для навчання. Але згодом між ними виникли непорозуміння. Почався розкол між Слизерином і рештою. Слизерин вважав, що учнів до Гогвортсу треба приймати вкрай *вибірково*. Доводив, що магичні знання не повинні виходити за межі чарівничих родин. Йому не подобалося, коли набирали учнів маглівського походження, бо їм, на його думку, не можна довіряти. Минуло ще трохи часу, і між Слизерином і Грифіндором спалахнула через те палка суперечка, і Слизерин покинув школу.

Професор Бінс знову замовк. Зі стуленими вустами він скидався на зморщену стару черепаху.

— Надійні історичні джерела більше нічого не повідомляють, — сказав він, — але ці вірогідні факти були перекручені завдяки химерній легенді про Таємну кімнату. Легенда сповіщає, ніби Слизерин побудував у замку засекречену кімнату, про яку нічого не знала решта засновників.

Слизерин, згідно з легендою, цю Таємну кімнату запечатав — щоб ніхто не зміг її відкрити, аж доки до школи прийде його справжній спадкоємець. Тільки спадкоємець зуміє розпечатати Таємну кімнату, випустити жажіття, яке там є, і з його допомогою очистити школу від усіх, хто не гідний вивчати магію.

Коли професор Бінс скінчив свою розповідь, запала тиша, але аж ніяк не та звичайна сонна тиша, що панувала на його уроках. Відчувався якийсь неспокій, і всі дивилися на нього, сподіваючись, що він знову заговорить. Професор Бінс трохи роздратувався.

— Але усе це, звісно, самі нісенітниця! — додав він. — Школу, природно, не раз

обстежували, щоб знайти бодай які-небудь свідчення існування тієї кімнати, і це робили найдосвідченіші чаклуни й чарівниці. Кімнати не існує. Це тільки вигадка для залякування легковірних.

Герміона знову підняла руку.

— Пане професоре, а що ви мали на увазі під "жахіттям", яке є в кімнаті?

— Гадають, ніби то якась потвора, яку може контролювати тільки спадкоємець Слизерина, — відповів професор Бінс сухим пронизливим голосом.

Учні стривожено Perezирнулися.

— Кажу ж вам — нічого немає! — наполягав професор Бінс, перекладаючи папери. — Немає ані Таємної кімнати, ані потвори!

— Але ж, пане професоре, — засумнівався Шей-мус Фініган, — якщо ту кімнату може відкрити тільки справжній спадкоємець Слизерина, ніхто інший *не зможе* її знайти, хіба не так?

— Дурниці, О'Флегерті! — роздратовано заперечив професор Бінс. — Якщо стільки гогвортських Директорів і директорок нічого не знайшли...

Пане професоре, — пискнула Парваті Патіл, — але ж для того, щоб її відкрити, мабуть, потрібно вдатися до чорної магії.

— Те, що чарівник *не вдається* до чорної магії, ще не означає, що він *не може* до неї вдатися, міс Пеніфезер! — відрубав професор Бінс. — Я повторюю: якщо такі, як Дамблдор...

— Але, можливо, треба бути якимось родичем Слизерина, і тому Дамблдор не міг... — заговорив Дін Томас, але професорові Бінсу цього було вже забагато.

— Досить! — гостро урвав він його. — Це просто міф! Кімнати не існує! Немає жодного свідчення, що Слизерин побудував бодай таємну кімнату для мител! Я вже шкодую, що розповів вам цю безглузду вигадку! А тепер, якщо ваша ласка, берімося знову до *історії*, до солідних, вірогідних, перевірених *фактів*!

І вже через п'ять хвилин учнів знову охопила звична апатія.

*

— Я завжди підозрював, що Салазар Слизерин був старим гидким маразматиком, — сказав Рон Гаррі й Герміоні, коли після уроку вони штовхалися в багатолюдних коридорах, щоб швидше занести портфелі й піти вечеряти. — Але я не знав, що це він розпочав те безглуздя з приводу чистої крові. Я б не пішов до їхнього гуртожитку, навіть якби мені платили. Чесно вам кажу: якби Сортивальний капелюх намагався заплхати мене у Слизерин, я б відразу сів на поїзд додому.

Герміона енергійно закивала головою, але Гаррі мовчав, бо тієї миті відчув як йому опустилося серце-Гаррі ніколи не розповідав Ронові й Герміоні, що Сортивальний капелюх намірявся віддати *його с* аме в Слизерин. Він надто виразно пам'ятав тихенький голосок, що говорив йому на вухо рік то-му, коли він надяг на голову капелюха: "*Знаєш, ти можеш бути видатним, це все в твоїй голові, а Слизерин допоможе тобі здобути велич, тут годі сумніватися...*"

Але Гаррі, вже знаючи, що зі Слизерину виходять темні чаклуни, розпачливо подумав: "Тільки не в Слизерин!" І капелюх сказав:

"Що ж, коли ти такий певний, нехай буде Грифіндор!"

Друзі пропихалися крізь юрбу, і тут повз них пройшов Колін Кріві.

— Честь, Гаррі!

— Привіт, Коліне! — автоматично відповів Гаррі.

— Гаррі! Гаррі! Один хлопець з мого класу казав, що ти...

Але Колін був такий маленький, що його відразу підхопив потік учнів, несучи до Великої зали; вони ще почули, як він пропищав: "До зустрічі, Гаррі!" — і зник.

— Що міг казати про тебе хлопець з його класу? — зацікавилася Герміона.

— Мабуть, що я — спадкоємець Слизерина, — відповів Гаррі, відчувши, що його серце впало ще нижче, бо раптом згадав, як під час обідньої перерви від нього втівав Джастін Фінч-Флечлі.

— Тут повірять у що завгодно, — скривився Рон. Юрба порідшала, й вони спокійно піднялися на наступний поверх.

— Ти *справді* думаєш, що існує Таємна кімнату? — запитав Рон Герміону.

— Не знаю, — спохмурніла вона. — Дамблдор не зміг вилікувати Місіс Норіс, тому я думаю, що на неї напало щось... ну... нелюдське.

Розмовляючи, вони завернули за ріг і опинилися наприкінці того самого коридору, де стався напад. Зупинилися й озирнулися. Все було так, як і тієї ночі, хіба що на скобі не висіла нерухома кицька, а під стіною з написом "Кімната відчинена" стояв стілець.

— Це тут чатує Філч, — пробурмотів Рон. Вони переглянулися. Коридор був порожній.

— Не зашкодить тут трохи понишпорити, — сказав Гаррі. Він скинув портфель, став навкарач-ки і почав повзати, шукаючи бодай якісь сліди.

— Щось підпалене! — сказав він. — Тут... і ось тут.

— Ходи-но глянь на це! — поклікала Герміо-на. — Дивно!

Гаррі підвівся й підійшов до вікна поряд із написом на стіні. Герміона показувала на верхню шибку, де через маленьку тріщину в склі відчайдушно намагалися втекти десь зо два десятки павуків. Довга сріблиста павутинка гойдалася там, наче мотузка, якою вони поспішливо дряпалися, щоб вибратись надвір.

— Ви колись бачили, щоб павуки так поводитися? — здивувалася Герміона.

— Ні, — відповів Гаррі, — а ти, Роне? Роне! Він озирнувся. Рон стояв ззаду, ледве стримуючись, щоб не дременути.

— Що сталося? — запитав Гаррі.

— Я... не... люблю... павуків, — напружено відповів Рон.

— Я цього не знала, — здивовано глянула на Рона Герміона. — Ти стільки разів робив різні настійки з павуками...

— Я нічого не маю проти мертвих павуків, — пояснив Рон, намагаючись не дивитися на вікно, — але я не люблю, коли вони ворухнуться.

Герміона захихотіла.

— Це не смішно! — розсердився Рон. — І якщо вже хочете знати, то мені було три роки, коли Фред перетворив мого... мого іграшкового ведмедика на великого брудного павука, бо я зламав його дитячу мітлу. Ви б теж їх зненавиділи, якби тримали в руках ведмедика, а в нього раптом повиростало багато лап і...

Затремтівши, Рон замовк. Герміона й далі ледве стримувала сміх. Відчуваючи, що варто змінити тему, Гаррі сказав:

— Пам'ятаєте ту воду на підлозі? Звідки вона взялася? Хтось уже витер її.

— Вона була тут, — сказав Рон, пройшовши кілька кроків повз Філчеве крісло й показуючи пальцем. — Біля цих дверей.

Він узявся за мідну клямку і раптом відсмикнув руку, як обпечений.

— Що там? — стривожився Гаррі.

— Я не можу туди зайти, — прохрипів Рон, — Це дівочий туалет.

— Ой, Роне, таж там нікого немає! — підійшла до нього Герміона. — Хіба що Плаксива Мірта. Ходімо подивимось.

Не звертаючи уваги на великий напис "Туалет не працює", вона відчинила двері.

То був найпонуріший, найнеприємніший туалет, До якого коли-небудь заходив Гаррі. Під великим потрісканим і вкритим плямами дзеркалом простягся цілий ряд щербатих кам'яних умивальників. Мокра підлога відбивала невиразне світло кількох недогарків, що чаділи у свічниках; дерев'яні дверцята кабінки були облуплені й пошкрябані, а одні з них, наполовину зірвані з завісів, похитувалися.

Герміона приклала пальця до вуст і підійшла до останньої кабінки.

— Привіт, Мірто! Як справи? — сказала вона. Гаррі й Рон підійшли теж. Плаксива Мірта плавала в туалетному бачку, видушуючи прищик на підборідді.

— Це *дівочий* туалет, — підозріло глянула вона на Рона й Гаррі. — Вони не дівчата.

— Ні, — погодилася Герміона. — Я просто хотіла їм показати, як... е-е... тут гарно.

Вона невиразно махнула рукою в бік старого брудного дзеркала й мокрої підлоги.

— Запитай, чи вона щось бачила, — ледь чутно попросив Герміону Гаррі.

— Що ти там шепочеш? — глянула на нього Мірта.

— Нічого, — швидко озвався Гаррі. — Ми просто хотіли запитати...

— Я не хочу, щоб за моєю спиною про щось перемовлялися! — проказала Мірта, ковтаючи сльози. — Я *все* відчуваю, хоч і *померла*!

— Мірто, тебе ніхто не хоче образити, — пояснила Герміона. — Гаррі тільки...

— Мене ніхто не хоче образити! Отакої! — завилла Мірта. — Моє життя у цій школі було таким жалюгідним, а тепер ще й хочуть спаскудити мою смерть!

— Ми хотіли запитати, чи ти останнім часом не помічала чогось дивного, — швидко додала Герміона, — бо під час Гелловіну перед дверима цього туалету хтось напав на кицьку.

— Чи ти бачила тут когось того вечора? — запитав Гаррі.

— Я не звертала уваги! — драматично проказала Мірта. — Півз мене так образив, що я прийшла сюди і намагалася сама себе *вбити*. Але потім я, звичайно, пригадала, що я... що я...

— Уже мертва, — підказав Рон.

Мірта заридала, знялася в повітря, а тоді перевернулася й пірнула в унітаз сторч головою, забризкавши їх і зникнувши з очей. Судячи з приглушених ридань, вона забилася в якийсь вигин каналізаційної труби.

Гаррі й Рон роззявили роти, але Герміона втомлено знизала плечима й сказала:

— Якщо чесно, сьогодні Мірта була майже веселою. Гаразд, ходімо звідси.

Гаррі ледве встиг зачинити двері, за якими чулися булькітливі Міртині схлипування, як пролунав гучний голос, від якого всі аж підскочили.

— РОНЕ!

На сходах завмер геть приголомшений Персі Візлі, на грудях якого виблискував значок старости.

— Це *дівочий* туалет! — зойкнув він. — Що ви там...

— Просто дивилися, — знизав плечима Рон. — Чи нема яких слідів, розумієш...

Персі аж роздужся, нагадавши Гаррі місіс Візлі.

— Забирайтеся звідси! Геть! — замахав він руками, відганяючи їх. — Невже вам *байдуже*, що можуть подумати? А ви знову прийшли сюди, коли всі вечеряють!

— А чого б не прийти? — обурився Рон, зупинившись і люто зиркнувши на Персі. — Слухай, ми ту кицьку й пальцем не чіпали!

— Я так і казав Джіні, — сердито озвався Персі, — але вона й досі думає, що вас виженуть; я ще ніколи не бачив її такою засмученою, вона вся в сльозах! Ти хоч би подумав про *неї*, усі першокласники тільки про це й говорять.

— Це якраз *тобі* начхати на Джіні! — розгнівався Рон, вуха якого почервоніли. — Ти тільки боїшся, щоб це не завадило тобі стати старостою школи!

— Знімаю з Грифіндору п'ять очок! — відрубав Персі, потираючи пальцями значок старости. — Сподіваюся, це буде наукою для тебе! Більше ніяких *детективних розслідувань*, бо я напишу мамі!

І він подався геть, а його шия була така ж червона, як Ронові вуха.

*

Того вечора Гаррі, Рон і Герміона посідали у вітальні якомога далі від Персі. Рон і далі мав кепський настрій, раз по раз ляпаючи чорнилом на своє домашнє завдання з заклинань. Коли він не уважно взявся за чарівну паличку, щоб витерти чергову ляпку, вона підпалила йому пергамент. Спалахнувши, наче пергамент, але від злості, Рон із ляскотом закрив свою "Стандартну книгу заклинань, 2-й курс". На подив Гаррі, Герміона зробила те саме.

— Хто ж то міг бути? — сказала вона тихенько, наче продовжуючи розпочату розмову. — Хто *хотів би* повиганяти з Гогвортсу усіх сквибів і учнів маглівського роду?

— Ану, подумаймо! — вдаючи збентеженість, сказав Рон. — Хто ж це вважає за покидьків усіх учнів маглівського роду?

Він подивився на Герміону. Герміона невпевнено глянула на нього.

— Якщо ти маєш на увазі Мелфоя...

— А кого ж іще! — вигукнув Рон. — Ти ж чула, як він казав: "Бруднокровці, тепер ваша

черга!" Слухай, та варто тільки глянути на його гидку щурячу морду, аби зрозуміти, що то він!

— Мелфой — спадкоємець Слизерина? — скептично мовила Герміона.

— Подивися на його родину, — додав Гаррі, також закриваючи книжку. — Вони всі були в Слизерині, він завжди цим вихваляється. Вони цілком можуть бути нащадками Слизерина. Його ж батько такий лихий!

— Вони могли сторіччями зберігати ключі від Таємної кімнати! — припустив Рон. — Передавати їх від батька до сина.

— Ну... — невпевнено протягла Герміона, — може, й так.

— Але як це довести? — спохмурнів Гаррі.

— Є один спосіб, — поволі вимовила Герміона, зиркнувши на Персі на тому краю кімнати і ще більше стиснувши голос. — Це, звичайно, нелегко. І небезпечно, дуже небезпечно. Треба порушити, здається, мало не півсотні шкільних правил.

— Якщо десь за місяць, або й більше, ти надумаєш це пояснити, то скажеш нам, добре? — роздратувався Рон.

— Добре, — холодно озвалася Герміона. — Для Цього нам треба проникнути у слизеринську вітальню і поставити Мелфоеві кілька запитань, але так, щоб він не збагнув, що то ми.

— Але ж це неможливо! — здивувався Гаррі, а Рон усміхнувся.

— Ні, можливо, — заперечила Герміона. — Треба тільки дістати трохи багатозільної настійки.

— Що це? — запитали водночас Гаррі й Рон.

— Кілька тижнів тому про неї на своєму уроці згадував Снейп.

— Ти гадаєш, на уроках зілля й настійок ми не маємо іншої роботи, як слухати Снейпа? — буркнув Рон.

— Ця настійка трансформує одну людину в іншу. Подумайте про це! Ми могли б перетворитися на трьох слизеринців. Ніхто б не здогадався, що то ми. Мелфой міг би розповісти нам що завгодно! Може, він і зараз вихваляється десь у слизеринській вітальні, — якби ж ми могли його чути!

— Ця багатозільна штука мене трохи лякає, — насупився Рон. — А що, як ми назавжди лишимося слизеринцями?

— З часом вона втрачає свою силу, — нетерпляче махнула рукою Герміона, — а от дістати рецепт буде дуже важко. Снейп казав, що він є в книжці під назвою "Найпотужніші настійки", яка зберігається в бібліотеці у відділі службової літератури.

На жаль, існував тільки один спосіб узяти книжку зі службового відділу — мати письмовий дозвіл котрогось учителя.

— Ой, нелегко буде пояснити, навіщо нам ця книжка, — засумнівався Рон. — Усі відразу здогадаються, що ми хочемо зробити якусь заборонену настійку.

— Мені здається, — заперечила Герміона, — що, переконавши когось, ніби нас цікавить тільки теорія, ми мали б шанс.

— Ой, перестань, ніхто з учителів на таке не купиться! — скривився Рон. — Хіба якийсь останній дурень.

— РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ — Скажений бладжер

Після прикрої пригоди з ельфами професор Локарт уже не приносив живих істот до класу. Натомість читав учням уривки зі своїх книжок, а іноді відтворював найдраматичніші епізоди з них.

Здебільшого він просив Гаррі допомогти йому з тими театралізаціями, тож Гаррі — хоч-не-хоч — мусив виконувати ролі то простого трансильванського селянина, котрого Локарт вилікував від словоточивого прокльону, то снігової людини з нежитем, то вампіра, який після зустрічі з Локартом не їв нічого, окрім салатів.

На одному з уроків захисту від темних мистецтв Гаррі знову стояв перед усім класом, щоб

виконувати роль вовкулаки. Можна було б і відмовитись, але він мав поважну причину не псувати Локартові настрою.

— Ану, Гаррі, голосно завий!.. Чудово! А тоді, ви не повірите, я кинувся на нього, — отак! — *збив* на землю, — раз! — тримав однією рукою, а другою приставив до горла чарівну паличку! А потім зібрав усю свою силу і виконав надзвичайно складне заклинання "Гоморфус"! Вовкулака жалібно заскавулів, — давай, Гаррі! Пронизливіше!.. О, чудово! — і шерсть раптом зникла, кігті зменшились, і він знову перетворився на людину... Просто, але ефектно! І тепер іще одне село довіку буде прославляти мене як героя, який звільнив бідолашних людей від щомісячних жахливих нападів вовкулаки.

Задзвонив дзвоник, і Локарт підвівся.

— Домашнє завдання: скласти вірш, присвячений моїй перемозі над вовкулакою з Вага-Вага! Автор найкращого твору отримає книжку "Я — магічний" з моїм автографом!

Учні почали розходитися, а Гаррі подався в кінець класу, де на нього чекали Рон і Герміона.

— Готові? — прошепотів Гаррі.

— Тільки нехай усі підуть, — нервово озвалася Герміона. — Гаразд...

Міцно затиснувши в руці аркуш паперу, вона попрямувала до Локартового письмового столу, а Гаррі з Роном — услід за нею.

— Е-е... пане професоре Локарте! — затинаючись, почала Герміона. — Я б хотіла... взяти з бібліотеки цю книжку. Для позакласного читання. — Тремтячою рукою вона простягла аркуш паперу. — Але річ у тому, що вона у відділі службової літератури, і треба, щоб хтось з учителів підписав дозвіл. Я певна, що вона допоможе мені краще зрозуміти ваші слова з "Упертих упирів" про отрути сповільненої дії.

— Ах, "Уперті упирі"! — вигукнув Локарт, беручи в Герміони аркуш і задоволено усміхаючись. — Мабуть, то моя найулюбленіша книжка! Вона тобі сподобалась?

— О, так! — у захваті підтвердила Герміона. — А як винахідливо ви впіймали того останнього упиря в капкан із чайного ситечка!

— Ну... гадаю, ніхто не заперечить, якщо я трохи допоможу найкращій учениці року, — приязно сказав Локарт, витягуючи довжелезне павичеве перо. — Гарне, правда? — хибно витлумачив він гримасу на Роновім обличчі. — Звичайно я вживаю його для автографів.

Локарт вивів свій величезний підпис із закру-тасами і віддав дозвіл Герміоні.

— Ну, Гаррі, — почав Локарт, а Герміона тим часом неслухняними пальцями склала дозвіл і запхала його в торбинку, — завтра, здається, перший у сезоні матч із квідичу? Грифіндор проти Слизерину, так? Я чув, що ти здібний гравець. Я теж був ловцем. Мене запрошували до національної збірної, але я вирішив присвятити своє життя боротьбі з темними силами. Але, якщо захочеш потренуватися зі мною особисто, звертайся без вагань. Я завжди радий поділитися досвідом із гравцем-початківцем.

Гаррі щось буркнув і побіг наздоганяти Рона з Герміоною.

— Неймовірно! — здивувався він, розглядаючи з друзями підпис на дозволі. — Він навіть не *подивився*, що то за книжка.

— Бо він заплішений дурень! — скривився Рон. — Але це нам на руку — маємо те, що треба.

— Ніякий він не дурень! — обурено пискнула Герміона, коли вони вже бігли до бібліотеки.

— Це тому, що назвав тебе найкращою ученицею року?..

Увійшовши до бібліотеки, де панувала приглушена тиша, вони замовкли. Бібліотекарка мадам Пінс була високою, дратівливою жінкою, що скидалася на голодну гієну.

— "Найпотужніші настійки?" — підозріло перепитала вона, намагаючись забрати в Герміони аркуш із дозволом, проте дівчина не випускала його з рук.

— Чи не могла б я лишити його собі? — ледь чутно запитала вона.

— Ой, перестань! — скривився Рон, вихопив у неї дозвіл і простягнув його мадам Пінс. — Ми дістанемо тобі ще один автограф. Локарт підпише будь-який папірець, який покладеш перед ним.

Мадам Пінс піднесла аркуш до світла, немовби намірившись викрити фальшивку, але все

було правильно. Вона зникла десь між високих стелажів і за кілька хвилин повернулася з великою й мовби запліснявілою книжкою. Герміона обережно поклала її в торбинку, і вони пішли геть. Старалися не бігти і не видаватися надто винними.

Через п'ять хвилин вони знову сховалися у занедбаному туалеті Плаксивої Мірти. Герміона не зважала на Ронові заперечення, пояснивши, що сюди не зайде жодна нормальна людина, тож їм майже ніхто не заважатиме.

Плаксива Мірта голосно рюмсала у своїй кабінці, але вони не звертали уваги на неї, а вона на них.

Герміона обережно розгорнула "Найпотужніші настійки", й вони схилилися над покритими де-не-де цвіллю сторінками. З першого погляду стало зрозуміло, чому ця книжка зберігається у відділі службової літератури. Деяке зілля призводило до таких жахливих наслідків, що про них і думати не хотілося, а до того ж там були гидезні ілюстрації, скажімо, чоловік, вивернутий навиворіт, або відьма, з чиєї голови росло багато рук.

— Ось вона, — схвилювано мовила Герміона, знайшовши сторінку під назвою "Багатозільна на-стійка". Сторінка була прикрашена малюнками людей, які вже наполовину перетворилися на інших осіб. Гаррі щиро сподівався, що той лютий біль, який викривив їм обличчя, був тільки витвором уяви художника.

— Це найскладніша настійка, про яку я коли-небудь читала, — сказала Герміона, переглядаючи рецепт. — Мереживокрилі мушки, п'явки, м'ята і спориш, — бурмотіла вона, перебігаючи пальцем список компонентів. — Ну, це досить легко, усе це є в шкільній коморі, ми дамо собі раду. О... нічого собі! — молотий ріг дворога, — не знаю, де нам його й дістати? Покришена шкіра африканського змія бумсленга, — і це буде непросто, — а ще, звичайно, частинка тієї людини, якою треба стати.

— Перепрошую! — гостро озвався Рон. — Що ти маєш на увазі? *Я не питиму* настою Кребових нігтів!

Герміона ніби його й не чула:

— Цим зараз не треба перейматися, ті частинки додають аж наприкінці.

Ронові мов заціпило й він обернувся до Гаррі, але того тривожило інше.

— Герміоно, ти хоч уявляєш, скільки нам усього треба вкрати? У шкільній коморі точно немає покришеної шкіри бумсленга. І що тоді — ламати Снейпів приватний сейф? Не знаю, чи це добра ідея.

Герміона з ляскотом закрила книжку.

— Ну, якщо ви боїтеся, то нехай! — розсердилася вона. Її обличчя розпашілося, а очі блищали яскравіше, ніж завжди. — Ви знаєте, що я не люблю порушувати правил. Але, як на мене, погрози всім, хто маглівського роду, — то набагато гірше порушення, ніж виготовлення складної настійки. Але якщо вам байдуже — причетний до цього Мелфой чи ні, я одразу ж піду до мадам Пінс і віддам книжку!

— Ніколи не думав, що дочекаюся дня, коли ти будеш переконувати нас порушити правила! — здивувався Рон. — Гаразд, ми це зробимо. Тільки без нігтів, о'кей?

— А як довго треба готувати настійну? — поцінавився Гаррі, коли повеселіла Герміона знову розгорнула книгу.

— Ну, якщо м'яту треба збирати при повному місяці, а мереживні крильця настоювати три тижні, то, гадаю, вона буде готова десь за місяць. Треба тільки дістати всі компоненти.

— Місяць? — засмутився Рон. — Та за цей час Мелфой переб'є половину учнів маглівського роду! — Але Герміоніні очі знову небезпечно звузилися, тож він швиденько додав: — Але це найкращий план, який ми маємо. Отож — повний вперед!

Проте, поки Герміона виглядала, чи їм безпечно вийти з туалету, Рон прошепотів до Гаррі:

— Було б значно менше мороки, якби ти завтра просто збив Мелфоя з мітли.

*

Гаррі прокинувся в суботу ще вдосвіта і якийсь час лежав, думаючи про сьогоднішній матч із квідичу. Він хвилювався, уявляючи, *що* скаже Вуд, коли Гріфіндор програє, і

переживав, *що* буде, коли перед ними з'явиться команда на найшвидших у світі спортивних мітлах. Він ще ніколи так сильно не бажав перемоги над Слизериним. Пролежавши так з півгодини й відчуваючи, як тривожно стискається його серце, він піднявся, одягнувся й пішов снідати доволі рано. За довгим порожнім столом він побачив решту гравців грифін-дорської команди, які з напруженим виглядом збилися до купи.

Наближалася одинадцята, і вся школа рушила на стадіон для квідичу. Був досить паркий день, який обіцяв грозу. Рон з Герміоною підбігли, щоб

побажати Гаррі удачі, перше ніж він зайде до роздягальні. Гравці одягли яскраво-червону грифін-дорську форму, а тоді посідали, щоб вислухати традиційні передматчеві настанови Вуда.

— Слизерин має кращі мітли, ніж ми, — промовив він, — тут годі заперечити. Але ми маємо кращих *гравців*. Ми тренувалися ретельніше за них, літали і в погоду, і в негоду ("Що правда, то правда, — пробурмотів Джордж Візлі. — Я ще від серпня не був сухим"), тож вони ще проклинатимуть той день, коли дозволили малому слизняку Мелфоя купити собі місце в команді.

Схвильовано здіймаючи груди, Вуд повернувся до Гаррі:

— Ти, Гаррі, повинен показати їм, що для ловця багатий батько — то ще не все. Гаррі, ти мусиш або впіймати сніча раніше за Мелфоя, або померти. Сьогодні нам конче потрібна перемога! Нічого, окрім перемоги!

— Так що розслабся, Гаррі, — підморгнув йому Фред.

Коли грифіндорці виходили на поле, їх привітав гамір трибун; здебільшого лунали підбадьорливі вигуки, адже Рейвенклов і Гафелпаф бажали Сли-зеринові поразки. Проте слизеринці зняли теж чималий галас і засвистіли. Мадам Гуч, тренер з квідичу, попросила Флінта й Вуда потиснути руки, і капітани, обмінявшись загрозливими поглядами. Щосили стиснули один одного.

— Починаємо після свистка, — сказала мадам Гуч. — Три... два... один...

Натовп збуджено загудів, і чотирнадцять гравців злетіли у свинцеве небо. Гаррі здійснювався вище за всіх і примружився, шукаючи сніча.

— Що, кайфуєш, башка зі шрамом? — крикнув Мелфой, проносячись під ним, мовби демонструючи швидкість своєї мітли.

Гаррі не мав часу відповісти. Саме тієї миті у нього мало не влучив важкий чорний бладжер; Гаррі ледве ухилився, відчувши, як бладжер черкнув по волоссю.

— Пильнуй, Гаррі! — майнувши поряд, гукнув Джордж із биткою в руці, готовий відбити блаждера назад до слизеринців. Гаррі побачив, як він з усієї сили вгатив по бладжеру, скерувавши його на Адріана Пасі, але бладжер розвернувся і знову понісся до Гаррі.

Гаррі стрімко пірнув униз, ухилиючись від м'яча, а Джордж потужно відбив його в напрямку Мелфоя. І знову бладжер розвернувся, немов бумеранг, і прицілився в голову Гаррі.

Гаррі розігнався і полинув на протилежний край поля. Він чув, як бладжер зі свистом летить услід. Що діється? Блаждери ніколи не полювали тільки на одного гравця, а прагнули збити якомога більше учасників.

На тому краю поля Фред Візлі приготувався зустріти блаждера. Гаррі пірнув униз, а Фред щосили влупив, і бладжер змінив напрямок польоту.

— Готово! — радісно закричав Фред, але радіти було зарано: бладжер знову помчав до Гаррі, який притягував його, наче магніт, і Гаррі знову мусив щодуху від нього втікати.

Почався дощ. Гаррі відчув, як важкі краплини падають на обличчя і забризкують окуляри. Він навіть не знав, що відбувається на полі, доки не почув, як Лі Джордан, коментатор матчу, оголосив: "Слизерин веде з рахунком 60 : 0".

Слизеринські супермітли явно робили свою справу, а божевільний бладжер тим часом уперто намагався збити Гаррі просто в повітрі. Фред із Джорджем мусили тепер летіти так близько, що Гаррі нічого не бачив, окрім мигтіння їхніх рук, і не мав жодної нагоди не те що піймати, а навіть побачити сніча.

— Щось трапилося з тим бладжером! — прохрипів Фред, щосили замахуючись биткою на м'яч, аби перешкодити новому нападкові на Гаррі.

— Треба взяти тайм-аут! — гукнув Джордж, намагаючись одночасно дати сигнал Вудові і

завадити бладжеру розбити Гаррін ніс.

Вуд, очевидно, зрозумів. Пролунав свисток мадам Гуч. і Гаррі, Фред та Джордж пішли на посадку, й далі уникаючи скаженого бладжера.

— Що діється? — запитав Вуд, коли грифіндорська команда зібралася разом, а слизеринці в натовпі глузливо зареготали. — З нас просто знущаються! Фреде, Джордже, де ви були, коли той бладжер не дав Анжеліні забити гол?

— Олівере, ми були на шість метрів вище й не давали другому бладжеру вбити Гаррі! — сердито пояснив Джордж. — Хтось зачарував його, він не дає Гаррі спокою і цілу гру ганяється тільки за ним! Ці слизеринці щось йому поробили!

— Але ж бладжери ще з останнього тренування були замкнені в кабінеті мадам Гуч, і тоді вони літали нормально! — стурбовано заперечив Вуд.

Мадам Гуч прямувала до них. Гаррі бачив, як за її плечима команда Слизерину глузувала й показувала на нього пальцями.

— Послухайте, — сказав Гаррі, поки вона не підійшла, — якщо ви обоє постійно будете літати довкола мене, я ніколи не зможу впіймати сніча, хіба що він сам залетить мені в рукав. Вертайтеся до команди, а я з тим божевільним бладжером упораюся сам.

— Не будь дурним, — сказав Фред. — Він відірве тобі голову.

Вуд поглядав то на Гаррі, то на братів Візлі.

— Олівере, це божевілля! — сердито озвалася Алісія Спінет. — Не можна лишати Гаррі віч-на-віч з тією штукою! Треба провести розслідування!

— Якщо ми зараз припинимо гру, нам зарахують поразку! — вигукнув Гаррі. — А ми не повинні програти Слизеринів через якогось скаженого бладжера! Давай, Олівере, скажи їм, що я впораюся сам!

— Ти сам у цьому винен, — сердито звинуватив Вуда Джордж. — "Упіймати сніч або померти!" — як можна було молоти такі дурниці!

Підійшла мадам Гуч.

— Готові грати далі? — запитала вона Вуда. Вуд оцінив рішучий вираз обличчя Гаррі.

— Добре, — сказав він. — Фред, Джордж, ви чули, що казав Гаррі? — облиште його, він сам собі дасть раду з бладжером.

Дощ посилювався. Після свистка Гаррі щосили відштовхнувся від землі й відразу почув за спиною знайомий свист бладжера. Гаррі підіймався вище й вище. Він петляв та йшов у піке, літав по спіралі, зигзагами й колами. Голова йому трохи паморочилась, але він ні на мить не заплющував очей. Дощ заливав йому окуляри й затікав у ніздрі, коли він перевертався догори ногами, уникаючи чергової підступної атаки бладжера. Він чув, як регочуть у натовпі, знав, що видається кумедним, але скажений бладжер був тяжкий і не міг так швидко, як він, міняти напрям руху. Гаррі гасав довкола стадіону, немов на американських гірках, приглядаючись крізь сріблясту запону дощу до грифіндорських воріт, де Адріян Пасі намагався облетіти Вуда.

Бладжер знову мало не влучив у Гаррі, просвистівши над самісіньким його вухом; Гаррі круто повернув праворуч і помчав у протилежному напрямку.

— Хочеш, Поттере, стати балериною — зареготав Мелфой, коли Гаррі кумедно перекрутився в повітрі, уникаючи бладжера. Гаррі відлетів, а бладжер мчав за ним слідом на відстані не більше метра — і тут, розлючено зиркнувши на Мелфоя, Гаррі побачив *золотого сніча*. Сніч висів за кілька сантиметрів над лівим вухом Мелфоя, а той, глузуючи з Гаррі, його не помічав.

Гаррі на мить завис у повітрі, не наважуючись помчати до Мелфоя, щоб той не озирнувся й не побачив сніча.

БАХ!!!

Ця мить виявилася задовгою. Бладжер нарешті таки влучив йому в лікоть, і Гаррі відчув, як хруснула рука. Мов у тумані, запаморочений від пекучого болю, він боком сповз зі своєї мокруючої мітли, чіпляючись за неї однією ногою, тоді як права рука безпорадно звисала. Бладжер розвернувся для нової атаки, цього разу цілячись йому в обличчя. Гаррі встиг ухилитися, і лиш одна думка пронизувала його занімілий мозок: *дістатися до Мелфоя*.

Ледве не зомліваючи від болю, він пірнув крізь запону дощу просто на вишкірене розмите обличчя, що було під ним, і побачив нажахані очі: Мелфой подумав, що Гаррі атакує його.

— Що за... — аж задихнувся він, тікаючи від Гаррі.

Гаррі пустив мітлу, випростав здорову руку і щосили шарпнувся вперед; він відчув, як пальці схопили холодного сніча, але тримав тепер мітлу тільки ногами. Глядачі аж зойкнули, коли він став падати на землю, відчайдушно намагаючись не втратити свідомість.

Він гепнувся в калюжу, розляпавши болото на всі боки, а мітла кудись відскочила. Його рука неприродно стирчала. Скривившись від болю, Гаррі почув, мов крізь вату, вигуки й свист. Глянув на сніч, затиснутий у другій руці.

— О... — ледь чутно вимовив, — ми виграли. І знепритомнів.

Коли Гаррі отямився, дощ періщив йому в обличчя, він і далі лежав на полі, а над ним хтось нахилився. Він побачив блискучі зуби.

— Ой, ні... тільки не ви! — застогнав Гаррі.

— Не розумію, що він каже, — голосно мовив Локарт стривоженим грифіндорцям, які обступили їх. — Не журися, Гаррі — я зараз зцілю тобі руку.

— *Hi!* — вигукнув Гаррі. — Хай буде така, яка є, дякую!..

Він спробував сісти, але біль був нестерпний. Почув неподалік знайоме клацання.

— Коліне, я не хочу, щоб це знімали! — голосно запротестував він.

— Приляж, Гаррі, — почав заспокоювати його Локарт. — Це просте замовляння, до якого я вдавався безліч разів.

— Чому я не можу просто піти до лікарні? — спитав Гаррі, зціпивши зуби.

— Так буде краще, пане професоре, — порадив брудний Вуд, ледве стримуючи усмішку, дарма що його ловець дістав травму. — Як ти класно впіймав його, Гаррі! Як ефектно! Поки що це твоє найвище досягнення!

Крізь цілий ліс ніг довкола нього Гаррі помітив фреда і Джорджа Візлі, що запихали скаженого бладжера в коробку. Той і досі відчайдушно пручався.

— Відступіть! — звелів Локарт, закативши рукави своєї зеленої, мов нефрит, мантиї.

— Ні, не треба! — ледь чутно попросив Гаррі, але Локарт уже махнув чарівною паличкою, а ще за мить скерував її просто на його руку.

Гаррі відчув, як з його плечем, а тоді й з усією рукою аж до нігтів відбулося щось дуже дивне і неприємне. Було таке враження, ніби з руки випустили повітря. Він не наважувався глянути, що сталося. Заплющив очі й відвернувся, але, почувши, як зойкають учні і як нестямно заклацав фотоапаратом Колін Кріві, збагнув, що найстрашніше таки сталося. Його рука вже не боліла, але тепер він навіть не відчував, що має руку.

— Ох!.. — зойкнув Локарт. — Ти ба! Що ж, іноді трапляється й таке. Але найголовніше — кістки вже не зламані. Ось що треба мати на увазі... Гаразд, Гаррі, тепер можеш іти до шкільної лікарні. Агов, містере Візлі, міс Грейнджер! Може, ви заведете його? Мадам Помфрі зможе... е-е... трохи тебе підправити.

Підвівшись, Гаррі почувався немов перекинутим. Набравши повні груди повітря, він глянув на свій правий бік. Від побаченого він знову мало не знепритомнів.

З-під мантиї визирало щось схоже на товсту гумову рукавичку тілесного кольору. Гаррі спробував поворушити пальцями. Анічогісінько!..

Локарт *не зцілив* йому кісток. Він їх просто *ліквідував*.

*

Мадам Помфрі аж ніяк цьому не зраділа.

— Ти мусив відразу йти до мене! — обурювалася вона, тримаючи жалюгідний, обм'яклий залишок того, що півгодини тому було нормальною рукою. — Вправити кістки я можу за секунду, а от *відростити* їх!..

— Але ж ви зможете це зробити, правда? — жалібно запитав Гаррі.

— Звичайно, зможу, але це болюча процедура, — похмуро відповіла мадам Помфрі, кидаючи Гаррі піжаму. — Мусиш залишитися тут на ніч.

Герміона зачекала за завісою, а Рон допоміг Гаррі вдягнути піжаму. Було нелегко запхати в рукав руку без кісток, вона була немов гумова.

— Герміоно, *як* ти можеш захищати того Локарта, га? — запитав Рон крізь завісу,

пропихаючи крізь манжет розм'яклі пальці Гаррі. — Якби Гаррі хотів лишитися без кісток, він би сам про це попросив.

— Кожен може помилитися, — відповіла Герміона. — Але ж рука тепер не болить, правда, Гаррі?

— Ні, — втішив її Гаррі, — вона взагалі не діє. Він упав на ліжку, а рука безпорадно хляпнулася біля нього.

Герміона і мадам Помфрі зайшли за завісу. Мадам Помфрі тримала велику пляшку з написом "Косторіст".

— Матимеш тяжку ніч, — попередила вона, наливаючи в мензурку паруючу рідину і подаючи її Гаррі. — Вирощування кісток — не вельми приємна штука.

Неприємним був і сам косторіст. Зілля обпало Гаррі рота й горлянку, і він почав хахикати й захлинатися. Нарікаючи на небезпечні види спорту і невдатних учителів, мадам Помфрі відійшла.

Рон з Герміоною допомагали Гаррі запивати ліки водою.

— А все ж ми виграли! — сказав Рон, засіявши усмішкою. — І як ти піймав його! А Мелфой який став! Здається, ще трохи — і вб'є тебе!

— Хотіла б я знати, як він зачарував того бладжера, — похмуро озвалася Герміона.

— Можна додати це до списку запитань, які ми поставимо йому, коли вип'ємо багатозільну настійну, — запропонував Гаррі, лягаючи на подушки. — Сподіваюся, вона приємніша за цю гидоту!..

— Особливо, якщо в ній будуть частинки сли-зеринців! Ти, мабуть, жартуєш, — скривився Рон.

Тієї миті раптово відчинилися двері лікарняної палати — то прийшли перевідати Гаррі брудні й мокрі, як хлющі, члени грифіндорської команди.

— Неймовірний політ, Гаррі! — палко вигукнув Джордж. — Я щойно бачив, як Маркус Флінт лаяв Мелфоя. Мовляв, сніч у нього на голові, а йому й байдуже!.. Мелфой так-то вже скривився!..

Гравці принесли печиво, цукерки і пляшки з гарбузовим соком. Тільки-но вони обступили Гарріне ліжко й налаштувалися на непогану вечірку, як До палати вбігла мадам Помфрі:

— Хлопцеві потрібен спокій, у нього має вирости тридцять три кістки! Геть звідси! ГЕТЬ!..

І Гаррі лишився на самоті з пекучим болем в обм'яклій руці.

*

Минуло кілька годин, і Гаррі раптом прокинувся серед суцільної темряви, зойкнувши з болю: йому здавалося, ніби в його руці повно великих скалок. Якусь мить він думав, що саме це його й розбудило. А тоді перелякано збагнув, що хтось у темряві витирає йому губкою чоло.

— Іди геть! — крикнув він, але потім упізнав: — *Добі!*

Вирячені, завбільшки з тенісний м'яч, очі ельфа-домовика приглядалися в пільмі до Гаррі, а його довгим загостреним носом стікала самотня сльоза.

— Гаррі Поттер повернувся до школи, — жалібно прошепотів він. — А Добі не раз попереджав Гаррі Поттера. Ох, паничу, чому ви не послухали Добі? Чому Гаррі Поттер не вернувся додому, коли спізнився на поїзд?

Гаррі присів на подушках і відхилив губку.

— Що ти тут робиш? — запитав він. — І як ти довідався, що я спізнився на поїзд?

Вуста Добі затремтіли, і Гаррі раптом щось запідозрив.

— Це був *ти!* — поволі вимовив він. — *Ти* зробив так, щоб та перегородка нас не впустила!

— Звичайно, паничу, — зізнався Добі, енергійно киваючи головою й ляскаючи вухами. — Добі сховався і стежив за Гаррі Поттером, запечатав вихід, а тоді Добі мусив покласти руки під праску, — він показав Гаррі десять довгих забинтованих пальців. — Але Добі було байдуже, паничу, бо він думав, що Гаррі Поттер у безпеці, Добі *ніколи* і в гадці не мав, що Гаррі Поттер потрапить до школи іншим шляхом!

Добі погойдувався назад і вперед, хитаючи своєю бридкою головою.

— Добі був такий приголомшений, коли почув про повернення Гаррі Поттера до Гогвортсу, що спалив обід свого господаря!.. Добі ще ніколи так не шмагали, пане!..

Гаррі знову впав на подушки.

— Через тебе мене з Роном мало не вигнали зі школи! — розлючено сказав він. — Краще, Добі, забирайся, поки не відросли мої кістки, бо я тебе задушу!

Добі криво усміхнувся.

— Добі звук, що йому погрожують смертю, паничу. Вдома Добі по п'ять разів на день чує такі погрози.

Він висякався в ріжок брудної наволочки, яку мав на собі, і видавався таким жалюгідним, що Гаррі відчув, як його гнів потроху вщухає.

— Добі, чому ти носиш це на собі? — поцікавився він.

— Оце, паничу? — перепитав Добі, смикаючи за наволочку. — Це символ рабства ельфа-домовика, паничу. Добі може бути вільним тільки тоді, коли його господарі дадуть йому одяг, паничу. Родина пильнує, щоб випадково не дати Добі навіть шкарпетки, паничу, бо тоді він зможе назавжди покинути їхній дім.

Добі витер свої вибалушені очі і раптом сказав:

— Гаррі Поттер *мусить* вертатися додому! Добі гадав, що його бладжера вистачить, щоб...

— *Твого* бладжера? — обурився Гаррі, знову закипаючи гнівом. — Це ти про що? Це *ти* зробив так, щоб той бладжер спробував мене вбити?

— Не вбити, паничу, аж ніяк не вбити! — заперечив шокований Добі. — Добі хоче врятувати життя Гаррі Поттера! Паничу, краще поїхати додому з тяжкою травмою, ніж лишатися тут! Добі тільки хотів, щоб Гаррі Поттер покалічився і його відправили додому!

— Ох, і це все?! — сердито перепитав Гаррі. — А може, ти ще й повідомиш, *чому* ти хотів, щоб мене відправили додому скаліченого?

— Ой, якби ж Гаррі Поттер знав! — прохрипів Добі, і на його пошарпану наволочку потекли сльози. — Якби він тільки знав, *що* він означає для нас, покірних, підневільних покидьків магічного світу! Добі, паничу, пам'ятає, *що* діялося, коли Той-Кого-Не-Можна-Називати перебував на вершині своєї могутності! До нас, ельфів-домовиків, ставилися, як до наволочі! Звичайно, до Добі і досі так ставляться, паничу, — зізнався він, витираючи наволочкою обличчя. — Але загалом, паничу, наше життя покращало відтоді, як ви перемогли Того-Кого-Не-Можна-Називати. Гаррі Поттер вижив, а могутності Лорда Темряви настав кінець, і це був новий світанок, паничу. Гаррі Поттер став маяком надії для тих із нас, хто думав, що морок ніколи не скінчиться! А тепер у Гогвортсі має відбутися щось страхотливе... Воно, можливо, вже відбувається, і Добі не може дозволити, щоб Гаррі Поттер лишався тут, коли історія має повторитися, коли Таємну кімнату знову відчинено...

Добі завмер, охоплений жахом, тоді схопив глечик для води зі столика біля ліжка Гаррі. Гупнув ним себе по голові і впав під ліжко. За мить знову виліз назад, косячи очима й бурмочучи:

— Поганий Добі, дуже поганий Добі!

— А де ця Таємна кімната? — прошепотів Гаррі. — І... ти, здається, сказав, що колись вона *була* відчинена? Скажи мені, Добі!

Він схопив кістляву руку Добі, бо той уже знову потягнувся по глечик.

— Я ж не маглівського роду — чому мені має загрожувати та кімната?

— Ох, паничу, нічого не питайте, більше нічого не питайте в бідолашного Добі! — почав затинатися ельф, світлячи в п'яті величезними очима. — У цьому замку планують щось лихе, але Гаррі Поттер не повинен тут бути, коли воно станеться. Гаррі Поттере, їдьте додому! Додому! Гаррі Поттер не повинен ні в що встрявати, це надто небезпечно!

— Хто це був, Добі? — запитав Гаррі, міцно тримаючи Добі за руку, щоб той знову не вдарив себе глечиком. — Хто її відчинив? Хто відчинив її минулого разу?

— Добі не може, паничу, Добі не може, Добі не повинен говорити! — верещав ельф. — Додому, Гаррі Поттере, їдьте додому!

— Я нікуди не поїду! — розлючено відповів Гаррі. — Одна з моїх найкращих приятельок

маглівського роду, і вона буде першою на черзі, якщо ця кімната справді відчинена!..

— Гаррі Поттер ризикує своїм життям заради друзів! — простогнав Добі в якомусь жалюгідному екстазі. — Як шляхетно! Як гідно! Але він мусить урятувати себе, він *мусить*! Гаррі Поттер не повинен...

Доббі раптом завмер, а його кажаннячі вуха затремтіли. Гаррі теж почув звуки. В коридорі за дверима наближалися чийсь кроки.

— Добі мусить тікати! — видихнув переляканий ельф. Щось гучно ляснуло, і Гаррі раптом відчув, що стискає рукою порожнечу. Він упав на ліжко, дивлячись на темні двері палати, а кроки тим часом ближчали.

Наступної миті до палати спиною вперед зайшов Дамблдор у довгому вовняному халаті й нічному ковпаку. Він тримав у руках наче голову якоїсь статуї. За мить у дверях з'явилася професорка Макгонегел, підтримуючи ноги тієї статуї. Удвох вони поклали її на ліжко.

— Покличте мадам Помфрі! — прошепотів Дамблдор, і професорка Макгонегел вибігла з палати повз ліжко Гаррі. Гаррі лежав тихенько, вдаючи, ніби спить. Він почув стурбовані голоси, а тоді в палату знову прибігла професорка Макгонегел, а слідом за нею мадам Помфрі, на ходу натягаючи поверх нічної сорочки вовняний джемпер. Хтось голосно охнув.

— Що сталося? — прошепотіла мадам Помфрі Дамблдорові, схилившись над статуєю на ліжку.

— Ще один напад, — відповів Дамблдор. — Мінерва знайшла його на сходах.

— Біля нього лежало гроно винограду, — повідомила професорка Макгонегел. — Думаю, він намагався прокрастися сюди, щоб провідати Поттера.

Гаррі опустилося серце. Він обережно підвівся, щоб роздивитися ту статую. Її обличчя освітлював місячний промінь. Це був Колін Кріві. Його очі були широко розплющені, а руки з фотоапаратом застигли перед грудьми.

— Паралізований? — прошепотіла мадам Помфрі — Так, — підтвердила професорка Макгонегел. — Але страшно подумати, що... Якби Албус не спускався по гарячий шоколад, хтозна, що могло б... Усі троє дивилися на Коліна.

Потім Дамблдор нахилився і витягнув з його негнучких рук фотоапарат.

— Ви гадаєте, що він устиг сфотографувати нападника? — з надією запитала професорка Макгонегел.

Дамблдор не відповів. Він відкрив задню накривку апарата.

— Боже мій милий! — вигукнула мадам Помфрі. З фотоапарата зі свистом вирвався струмінь диму. Гаррі, що лежав через три ліжка від них, відчув ядучий сморід спаленої фотоплівки.

— Розтопилося, — здивувалася мадам Помфрі, — все розтопилося!

— Що це означає, Албусе? — наполегливо запитала професорка Макгонегел.

— Це означає, — відповів Дамблдор, — що Таємна кімната і справді знову відчинена.

Мадам Помфрі з переляку закрила рот рукою. Професорка Макгонегел дивилася на Дамблдора.

— Але ж, Албусе... Дійсно!.. *Хто?*..

— Питання не в тому — *хто*, — відказав Дамблдор, не спускаючи очей з Коліна, — а в тому — *як?*

Судячи з того, що зміг побачити Гаррі на затіненому обличчі професорки Макгонегел, вона збагнула ці слова не краще, ніж він сам.

— РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ — Клуб дуелянтів

Прокинувшись у неділю вранці, Гаррі побачив, що лікарняну палату заливає сяйво зимового сонця, а його рука знову має нормальні кістки, хоча згинається на превелику силу. Він рвучко сів і глянув на Колінове ліжко, але його заступала висока завіса, за якою Гаррі вчора переодягався. Побачивши, що він прокинувся, мадам Помфрі метушливо принесла йому тацю зі сніданком, а тоді почала згинати й розтягати йому руку і пальці.

— Усе гаразд, — сказала вона, коли Гаррі незграбно їв лівою рукою кашу. — Поїж і можеш іти.

Гаррі мерщій одягнувся й побіг до грифіндорської вежі, прагнучи розказати Ронові з Герміоною про Коліна й Добі, але їх там не було. Він почав їх скрізь шукати, дивуючись, куди вони могли подітися, і трохи навіть ображався на них, бо вони й не поцікавилися, відросли його кістки чи ні.

Проходячи повз бібліотеку, Гаррі побачив Персі Візлі, який був у значно кращому настрої, аніж під час їхньої минулої зустрічі.

— О, привіт, Гаррі! — сказав він. — Ти вчора чудово літав, просто чудово! Грифіндор тепер лідер у кубку гуртожитків — ти заробив п'ятдесят очок!

— Ти не бачив Рона з Герміоною, га? — запитав Гаррі.

— Ні, не бачив, — відказав Персі, і його усмішка згасла. — Сподіваюся, Рон не зайшов до ще одного *дівочого туалету*!

Гаррі силувано всміхнувся, зачекав, поки Персі зникне з очей, а тоді рушив просто до туалету Плаксивої Мірти. Він не дуже й сподівався побачити їх там, але, пересвідчившись, що поблизу немає ні філча, ні старост, відчинив двері і почув їхні голоси, що долинали з замкнутої кабінки.

— Це я, — сказав він, зачиняючи за собою двері. В кабінці щось дзенькнуло, почувся плюскіт і приглушений зойк, а тоді у замковій шпарині з'явилося Герміонине око.

— *Гаррі!* — вигукнула вона. — Ти нас так налякав! Заходь! Як там твоя рука?

— Добре, — відповів Гаррі, пробираючись у кабінку. На унітазі стояв старий казан, а потріскування знизу підказувало, що там палав вогонь. Начаклувати переносний водотривкий вогонь — це для Герміони раз плюнути.

— Ми прийшли б по тебе, але вирішили взятися за багатозільну настійку, — пояснив Рон, коли Гаррі насилу спромігся замкнути дверцята кабінки. — Ми подумали, що тут її ховати найбезпечніше.

Гаррі почав розповідати їм про Коліна, але Герміона урвала його.

— Ми вже знаємо, чули, як професорка Макгонегел казала про це вранці професорові Флитвіку. Ось чому ми подумали, що краще не баритися.

— Що швидше ми змусимо Мелфоя зізнатися, то краще, — мовив Рон. — Знаєте, що я думаю? Він після матчу мав такий паскудний настрій, що вирішив зігнати злість на Кріві.

— Це ще не все, — сказав Гаррі, дивлячись, як Герміона бере жмутки споришу і додає його до на-стійки. — Серед ночі мене відвідав Добі.

Рон і Герміона здивовано глянули на нього. Гаррі Переказав їм усе, що розповів і не розповів йому Добі. Рон з Герміоною слухали, пороззявлявши роти.

— Таємна кімната була відчинена *й раніше*? — перепитала Герміона.

— Тепер усе зрозуміло! — радісно вигукнув Рон. — Луціус Мелфой відчиняв кімнату, коли ще вчився тут у школі, а тепер розповів своємулюбому Дракові, як це робиться. Це ж очевидно! Шкода тільки, що Добі не розказав, що за потвора там сидить. Хотів би я знати, як це ніхто не помітив, що вона крадькома лазить по школі.

— Може, вона вміє ставати невидимою? — припустила Герміона, запихаючи п'явки на дно казана. — Або маскується: стає схожа на лицарський обладунок абощо. Я читала про упирів-хамелеонів...

— Ти забагато читаєш, Герміоно, — скривився Рон, висипаючи на п'явок мертвих мереживокри-лих мушок. Зіжмакавши порожній пакетик з-під мушок, він озирнувся на Гаррі.

— Отже, Добі не пустив нас на поїзд і зламав тобі руку, — Рон похитав головою. — Знаєш що, Гаррі? Якщо Добі не перестане рятувати тобі життя, то незабаром він тебе таки вб'є.

*

У понеділок зранку уже вся школа гула про напад на Коліна Кріві й про те, що він тепер лежить у лікарні, наче мертвий. Повітря мовби аж загусло від чуток і підозр.

Першокласники ходили по замку, збившись до купи, ніби боялися, що на них також нападуть, якщо вони блукатимуть поодиноці.

Джінні Візлі, що на уроці замовлянь сиділа поруч із Коліном Криві, була вкрай пригнічена, і Гаррі відчував, що Фред і Джордж обрали не найкращі засоби підбадьорити її. Вони з допомогою чарів вкривали своє тіло то шерстю, то виразками, і зненацька вискакували на неї з-поза статуй. Перестали вони це робити тільки тоді, коли Персі, шаленіючи з люті, пообіцяв написати місіс Візлі, що Джінні через них страждає від кошмарів.

Тим часом, потай від учителів, у школі розквітла жвава торгівля талісманами, оберегами та іншими захисними засобами. Невіл Лонгботом купив велику і смердючу зелену цибулину, шпичастий пурпуровий кристал і зогнилого тритонового хвоста, перше ніж решта грифіндорців сказали, що йому нічого боятися: він чистокровний, а отже, на нього ніхто не нападе.

— Вони почали з Філча, — заперечив Невіл, і його кругле обличчя зблідло зі страху, — а всі знають, що я також майже сквиб.

*

Коли почався другий тиждень грудня, професорка Макгонегел стала, як завжди, записувати прізвища тих, хто залишиться в школі на Різдво. Гаррі, Рон і Герміона сказали, щоб записали і їх. Вони чули, що Мелфой також лишається, і це здалося їм вельми підозрілим. А ще канікули були чудовою нагодою випробувати багатозільну настійку і все в нього вивідати.

На жаль, настійка була готова лише наполовину. Вони ще й досі не мали рогу дворога і бумсленгової шкіри, а єдиним місцем, де б їх можна дістати, був Снейпів приватний сейф. Проте Гаррі в глибині душі волів краще зіткнутися віч-у-віч з легендарною слизеринською потворою, аніж дати Снейпові нагоду застукати його під час пограбування того сейфу.

— Нам потрібно відвернути його увагу, — жваво давала вказівки Герміона напередодні уроку зілля й настійок, що мав відбутися в четвер пополудні. — Тоді хтось із нас зможе заскочити в Снейпів кабінет і взяти все необхідне.

Гаррі з Роном стривожено глянули на неї.

— Думаю, що викрадати буду я, — вела далі Герміона, немов ішлося про щось очевидне. — Вас обох виженуть, якщо ви знову потрапите в халепу, а моя репутація чиста. Вам треба тільки зняти якусь бучу, аби Снейп відволікся хвилин на п'ять.

Гаррі непевно усміхнувся. Навмисно здіймати бучу на Снейповім уроці зілля й настійок було не менш небезпечно, аніж штрикати в око сплячого дракона.

Лекції зілля й настійок відбувалися в одному з найбільших підвалів. Урок у четвер проходив як звичайно. Двадцять казанів, де щось булькало й парувало, стояли коло дерев'яних парт, захаращених мідними терезами та банками з різними складниками. Снейп походжав серед тих випарів, роблячи дошкульні зауваження грифіндорцям, а сли-зеринці лише схвально хихотіли. Драко Мелфой, улюблений Снейпів учень, нишком стріляв у Рона й Гаррі своїми риб'ячими очима. Але вони знали, що варто йому відповісти, і їх покарають швидше, ніж вони встигнуть сказати: "Це несправедливо!"

Розчин для роздування, який робив Гаррі, був надто рідким, але він думав про значно важливіші речі. Він чекав Герміониного сигналу і майже не слухав Снейпа, який зупинився, щоб поглузувати з його водянистої настійки. Коли Снейп відійшов і став чіплятися до Невіла, Герміона піймала погляд Гаррі й кивнула.

Гаррі мерщій нахилився над своїм казаном, витяг з кишені феєрверк з Фредового комплекту піротехніки від Флібустьєра і швидко штурхнув його чарівною паличкою. Феєрверк зашипів і зашкварчав. Знаючи, що в запасі в нього лічені секунди, Гаррі випростався, прицілився й підкинув його в повітря; феєрверк влучив точнісінько в ціль — у Гойлів казанок.

Гойлова настійка вибухнула, заливши собою увесь клас. Учні верещали, бо їх заляпало бризками розчину для роздування. Мелфоеві залило обличчя, і його ніс почав надуватися, як повітряна кулька; Гойл тинявся по класу наосліп, прикривши руками очі, які тепер скидалися на великі тарілки, а Снейп намагався усіх заспокоїти і з'ясувати, що сталося. Гаррі побачив, як у цьому гармидері Герміона тихенько вислизнула з підвалу.

— Тихо! ТИХО! — ревів Снейп. — Усі, кого забризкало, підходьте сюди для процедури здування. Хай-но я з'ясую, хто це зробив!..

Гаррі ледве стримував сміх, дивлячись на Мел-фоя, що побіг до Снейпа, схилившись під

вагою власного носа, який став завбільшки з невеличку диню.

Поки півкласу стояло в черзі перед Снейповим столом — дехто ледве підносив руки, що стали мов довбні, а дехто не міг говорити через страшенно розпухлі губи, — Гаррі помітив, що до підвалу повернулася Герміона, і її мантия спереду трохи віддимається.

Коли учні випили по ковтку протиотрути, й усі пухлини пощезали, Снейп кинувся до Гойлового казана і виловив звідти чорні покручені залишки феєрверку. В класі раптом запала тиша.

— Якщо я з'ясую, хто це кинув, — прошипів Снейп, — то доб'юся, щоб того учня вигнали!

Гаррі зробив здивоване обличчя. Снейп дивився просто на нього, і дзвоник, що пролунав хвилин за десять, був рятівним.

— Він знав, що це я, — сказав Гаррі Ронові й Герміоні, коли вони бігли до туалету Плаксивої Мирти. — Одразу було видно.

Герміона вкинула до казана нові компоненти й почала гарячково розмішувати.

— За два тижні буде готове, — радісно повідомила вона.

— Снейп не може довести, що то був ти, — заспокоював Рон Гаррі. — Що він тобі зробить?

— Знаючи Снейпа, можна сподіватися тільки якогось паскудства, — відповів Гаррі.

А настійка тим часом кипіла й булькала.

*

Минув тиждень, і Гаррі з Роном та Герміоною, проходячи вестибюлем, побачили біля дошки оголошень чималу купку учнів, які читали щойно почеплений там аркуш пергаменту. Шеймус Фініган і Дін Томас, сяючи від захвату, загукали:

— Відкривається клуб дуелянтів! — пояснив Шеймус. — Сьогодні перші збори! О, такі уроки мені подобаються. Колись, може, стануть у пригоді!

— Думаєш, що слизеринська потвора викличе тебе на дуель? — усміхнувся Рон, але також зацікавлено перечитав оголошення.

— Це може згодитися, — сказав він Гаррі й Герміоні по дорозі на обід. — Підемо?

Гаррі й Герміона не заперечували, тож о восьмій вечора вони побігли до Великої зали. Довгі обідні столи пощезали, а під однією стіною з'явилася золота сцена, освітлена тисячами свічок, які плавали над нею. Стеля знову була оксамитово-чорна, і в залу напхалося учнів з усієї школи. Вони тримали чарівні палички і збуджено перемовлялися.

— Цікаво, хто нас навчатиме? — запитала Герміона, продираючись крізь галасливий натовп. — Хтось мені казав, що Флитвік замолоду був чемпіон-дуелянт — то, може, він?

— Аби тільки не... — почав було Гаррі, але відразу застогнав: на сцену виходив Гільдерой Локарт у розкішній мантиї темно-фіалкового кольору, а супроводив його не хто інший, як Снейп у традиційному чорному одязі.

Локарт підняв руку, вимагаючи тиші, і вигукнув:

— Ставайте довкола! Чи всі мене бачать? Чи всі менечують? Чудово!

Отже, професор Дамблдор дозволив мені відкрити цей невеличкий клуб дуелянтів, щоб я підготував вас на випадок, коли вам доведеться боронитися, як і сам я боронився безліч разів! А кого цікавлять подробиці, прошу звертатися до моїх опублікованих творів.

Дозвольте відрекомендувати мого асистента професора Снейпа, — блиснув усмішкою Локарт. — Він також трішечки знається на дуелях і люб'язно погодився допомогти мені дещо вам продемонструвати. До речі, не турбуйтеся: ваш учитель зілля и настійок після цієї показової дуелі залишиться живий! Не бійтеся!

— А правда, було б класно, якби вони один одного повбивали? — прошепотів Рон на вухо Гаррі.

Верхня губа у Снейпа аж задерлася, і Гаррі дивувався, чому Локарт і досі усміхається: якби Снейп подивився так *на нього*, він уже б давно дременув.

Локарт і Снейп стали обличчям одне до одного і вклонилися, принаймні Локарт, який зробив широкий жест руками. Снейп тільки роздратовано кивнув головою. Потім вони підняли

перед собою чарівні палички, немов мечі.

— Як бачите, ми тримаємо чарівні палички у традиційній бойовій позиції, — проінструктував Локарт мовчазну юрбу. — На рахунок *три* ми обмінємося першими закляттями. Жоден із нас, звичайно, не збирається вбивати суперника.

— Я б не був таким певним, — пробурмотів Гаррі, дивлячись, як вишкірив зуби Снейп.

— Один!.. Два!.. Три!

Обидва дуелянти підняли палички вгору. Снейп вигукнув: "*Експеліармус!*" Спалахнуло яскраво-червоне сяйво, і Локарта збило з ніг, він зірвався зі сцени, гепнувся плечима об стіну і сповз, розпростершись, на підлогу.

Мелфой і ще дехто зі слизеринців радісно закричали. Герміона увесь час ставала навшпиньки.

— Як, по-вашому, він цілий? — пропищала вона, прикривши пальцями рот.

— А хіба не все одно? — обізвалися разом Гаррі й Рон.

Локарт невпевнено зіп'явся на ноги. Його капелюх злетів, а хвилясте волосся стояло сторч.

— Ну, ось так! — сказав він, знову вилазячи на сцену. — Це було знезброювальне заклинання... Як бачите, я загубив свою паличку... О, дякую, міс Браун. Так, чудова думка показати їм це, професоре Снейпе, але, якщо ви не заперечуєте, мушу сказати, що ваші наміри були надто вже очевидні. Якби я захотів вас зупинити, це було б дуже легко. Але я вирішив, що для них буде наукою побачити...

Снейп мав убивчий вигляд. Професор Локарт, мабуть, таки це зауважив, бо швиденько промовив:

— Гаразд, досить демонстрацій! Я зараз вийду до вас і поділю всіх на пари. Професоре Снейпе, чи не могли б ви мені допомогти?..

Учителі рушили крізь юрбу, добираючи партнерів. Локарт поєднав Невіла з Джастіном Фінч-Флечлі, а Снейп найперше підійшов до Гаррі й Рона.

— Пора, я думаю, роз'єднати нашу команду-мрію! — вишкірився він. — Візлі, твоїм партнером буде Фініган. Поттере...

Гаррі автоматично рушив до Герміони.

— Я так не думаю, — холодно всміхнувся Снейп. — Містере Мелфою, підійдіть-но сюди. Побачимо, що ви зробите зі славним Поттером. А ви, міс Грейнджер... вашою партнеркою буде міс Булстроуд.

Мелфой підійшов, самовдоволено посміхаючись. За ним дибала слизеринська дівчина, яка нагадала Гаррі малюнок із книжки "Феєрії з фуріями". Вона була дебела й незграбна, а її важкі щелепи агресивно випиналися.

Герміона привітала її легенькою усмішкою, на яку та навіть не відповіла.

— Станьте обличчям до партнерів, — вигукнув зі сцени Локарт, — і вклоніться!

Гаррі й Мелфой ледь помітно схилили голови, не спускаючи один з одного очей.

— Палички наготові! — крикнув Локарт. — Коли я порохую до трьох, обмінюйтеся закляттями для знезброєння суперника, — *тільки* для знезброєння! — нам не потрібні нещасні випадки. Один!.. Два!.. Три!!!

Гаррі махнув паличкою над плечем, але Мелфой почав ще на рахунок "два", і його проклін ударив Гаррі з такою силою, ніби хтось гупнув його по голові баняком. Він заточився, але не більше, і тієї ж миті скерував свою чарівну паличку просто на Мелфоя.

— *Ріктусемпра!* — вигукнув він.

Пучок срібlistого саява вдарив Мелфоя в живіт, і той зігнувся, важко дихаючи.

— *Я ж казав, тільки для обеззброєння!* — стривожено закричав Локарт над головами войовничого натовпу. А Мелфой упав навколішки: Гаррі наслав на нього закляття-лоскіт, і той зі сміху ледь не вмирав. Гаррі позадкував, відчуваючи, що не дуже чесно зачаровувати лежачого Мелфоя, але це було помилкою. Набравши повітря, Мелфой скерував свою паличку на його коліна і прошипів: "*Таранталегра!*". Наступної миті Гарріні ноги почали безконтрольно смикатися, мовби він танцював чарльстон.

— Стоп! Стоп! — заверещав Локарт, але Снейп перехопив ініціативу.

— *Фініте Інкантатем!* — крикнув він, і Гаррі перестав танцювати, Мелфой — сміятися,

й усі нарешті змогли роззирнутися довкола.

Над залом висіла пелена зеленуватого диму і Невіл, і Джастін лежали, важко дихаючи, на підлозі; Рон підтримував Шеймуса з посірілим обличчям, вибачаючись за все, що накоїла його поламана чарівна паличка, а от Герміона і Мілісент Булст-роуд і далі вовтузилися: Мілісент затисла Герміоні голову руками, і та скімлила з болю. Їхні чарівні палички валялися на підлозі. Гаррі підскочив до дівчат і відтягнув Мілісент. Це було нелегко, бо вона була значно більша за нього.

— Отакої! — бідкався Локарт, бігаючи серед учнів і оцінюючи наслідки поєдинків. — Вставай, Макмілане! Обережно, міс Фосет! Міцно затисни, Буте, і кров зараз перестане текти!

— Думаю, вас треба навчити, як *блокувати* недоброзичливі закляття, — сказав Локарт, схвильовано зупинившись посеред зали. Він глянув на Снейпа, який поблискував лихими очима, і швидко відвернувся. — Потрібна пара добровольців, — Лонгботоме і Фінч-Флечлі, як ви на це дивитесь?

— Погана думка, професоре Локарте, — заперечив Снейп, насуваючись, як великий лиховісний кажан. — Лонгботом усе нищить навіть найпростішими заклинаннями. Нам доведеться відправити до шкільної лікарні те, що лишиться від Фінча-Флечлі, у сірниковій коробці. — (Кругле червоне обличчя Невіла стало ще червонішим.) — А от як щодо Мелфоя і Поттера? — запитав Снейп із кривою посмішкою.

— Чудова ідея! — погодився Локарт, запрошуючи Гаррі й Мелфоя на середину зали. Юрба відступила, звільняючи їм місце.

— Так-от, Гаррі, — сказав Локарт, — коли Драко скерує на тебе паличку, зроби ось *так*.

Він підніс угору свою чарівну паличку, спробував виконати нею складні фігури, але випустив її з рук. Снейп глузливо посміхнувся, а Локарт швиденько підібрав її зі словами:

— Ох, моя паличка надто збуджена!

Снейп підійшов до Мелфоя, зігнувся і прошепотів йому щось на вухо. Мелфой також посміхнувся.

Гаррі нервово глянув на Локарта і попросив:

— Пане професоре, чи не могли б ви ще раз показати оте блокування?

— Злякався? — прошипів Мелфой так, щоб Локарт його не почув.

— Не діждешся! — ледь чутно відповів Гаррі. Локарт весело поплескав Гаррі по плечу:

— Просто роби, як я, Гаррі!

— Що, випустити паличку з рук? Та Локарт його не слухав.

— Три!.. Два!.. Один!.. Старт! — вигукнув він. Мелфой стрімко підняв свою паличку й заволав:

— *Серпенсортія!*

Кінець його палички вибухнув. Гаррі приголомшено стежив, як з неї вилетіла довжелезна чорна змія, що важко гупнулася на підлогу поміж ними й підвела голову, приготувавшись до нападу. Почулися зойки, і юрба швидко розступилася.

— Поттере, не рухайся! — ліниво вимовив Снейп, вочевидь насолоджуючись виглядом Гаррі, що стояв нерухомо, віч-на-віч із лютою змією. — Я її заберу.

— Дозвольте мені! — крикнув Локарт. Він скерував свою паличку на змію — пролунав гучний постріл, але змія, замість зникнути, злетіла на три метри в повітря, а тоді знову бебехнулася на підлогу. Розлючено шиплячи, вона підповзла до Джастіна Фінч-Флечлі і знову підвела голову, виставивши отруйні зуби й готуючись до нападу.

Гаррі й сам не був певен, що спонукало його діяти саме так. Він навіть не знав, чи взагалі щось вирішував. Пам'ятав тільки, що ноги самі понесли його вперед, наче він був на роликах, і що він — хоч яким це видавалося безглуздом — крикнув змії:

— Облиш його!..

І тієї ж миті якимось незбагненим дивом змія впала на підлогу, покійно завмерла, наче товстий чорний садовий шланг, і прикипіла очима до Гаррі. Він раптом відчув, що позбувся страху, і був певен, що змія вже ні на кого не нападе, хоча не зміг би пояснити, звідки він це знає.

Гаррі усміхнувся і глянув на Джастіна, сподіваючись побачити його заспокоєного, здивованого чи навіть вдячного — але аж ніяк не сердитого й наляканого.

— Що ти виробляєш?! — зарепетував Джастін і, перше ніж Гаррі встиг вимовити бодай слово, повернувся й вискочив із зали.

Снейп вийшов наперед, махнув своєю паличкою — і змія зникла, розчинившись у невеличкому клубі чорного диму. Снейп також дивився на Гаррі якось несподівано: довгим проникливим поглядом, який ніби щось вираховував, і Гаррі це не подобалось. Окрім того, звідусіль до нього невиразно долинали несхвальне бурмотіння. А тоді враз відчув, що хтось тягне його ззаду за мантію.

— Пішли! — почув він над вухом Ронів голос. — *Давай, ходімо!*

Рон вивів його із зали, поруч з ними дріботіла Герміона. Коли вони підійшли до дверей, усі розступились, наче боялися підхопити якусь заразу. Гаррі не розумів, що відбувається, і ані Рон, ані Герміона нічого йому не пояснювали, аж поки завели до грифіндорської вітальні. Тоді Рон штовхнув його в крісло і промовив:

— Ти — парселмовець. Чому ти нам цього не казав?

— *Хто* я? — здивувався Гаррі.

— *Парселмовець!* — повторив Рон. — Ти можеш розмовляти зміїною мовою!

— Я знаю, — погодився Гаррі. — Тобто щойно це сталося вдруге в моєму житті. Якось у зоопарку я випадково нацькував на свого двоюрідного брата Дадлі боа-констриктора, — тут довго розповідати, — але той боа-констриктор зізнався мені, що ніколи не бачив Бразилії, і я звільнив його, хоч і не мав такого наміру. Це було ще перед тим, як я довідався, що я чарівник.

— Боа-констриктор розповів тобі, що ніколи не бачив Бразилії? — ледь чутно перепитав Рон.

— Ну то й що? — здивувався Гаррі. — Та тут повно людей, мабуть, знають зміїну мову.

— Та ні, не знають, — заперечив Рон. — Це досить незвичайне обдарування. Гаррі, це погано.

— Що тут поганого? — обурився Гаррі, який уже починав сердитись. — Що з вами всіма? Послухай, якби я не звелів тій змії не чіпати Джастіна...

— То ось що ти їй сказав!..

— Про що це ти? Ви ж там були і... чули мене.

— Я чув, що ти розмовляв парселмовою, — сказав Рон, — тобто зміїною мовою. Ти міг говорити що завгодно. Не дивно, що Джастін налякався, бо здавалося, ніби ти підбурюєш ту змію. Знаєш, мені аж мурашки поповзли по тілу.

Гаррі витріщився на нього.

— Я розмовляв іншою мовою? Але ж... я не усвідомлював цього! Як міг я говорити якоюсь мовою, не знаючи її?

Рон знизав плечима. І він, і Герміона мали такий вигляд, ніби хтось помер. Гаррі не розумів, що тут такого жахливого.

— Та ви хоч скажете мені, що поганого в тому, що я не дав величезній гидкій змії відкусити Джастінові голову? — запитав він. — Яка різниця, як я це зробив, якщо Джастінові не треба вступати до товариства мисливців без голови?

— Є різниця, — заговорила нарешті Герміона приглушеним голосом, — бо вмінням розмовляти зі зміями уславився Салазар Слизерин. Ось чому змія — символ слизеринського гуртожитку.

Гаррі роззявив рота.

— Саме так, — підтвердив Рон. — І тепер уся школа думатиме, що ти, мабуть, його прапрапраправнук.

— Але ж це не так! — заперечив Гаррі, відчувши якийсь незбагненний страх.

— Це буде важко довести, — сказала Герміона. — Він жив майже тисячу років тому. Всяке може бути.

*

Тієї ночі Гаррі довго не міг заснути. Крізь щілину в завісі довкола свого ліжка він бачив вікно вежі, за яким починав падати сніг, і думав.

Чи *міг* він бути нащадком Салазара Слизерина? Зрештою, він нічого не знав про родину

свого батька. Дурслі завжди забороняли йому розпитувати про його родичів-чарівників.

Гаррі тихенько спробував сказати щось на пар-селмові. Нічого не виходило. Мабуть, для цього необхідно зіткнутися зі змією.

"Але ж я в *Грифіндорі!* — подумав Гаррі. — Сортувальний капелюх не скерував би мене сюди, якби я мав Слизеринову кров..."

— *Ага*, — пролунав у нього в голові гидкий то-енький голосочок, — але ж Сортувальний капелюх *хотів* віддати тебе у Слизерин, хіба ти не пам'ятаєш?

Гаррі перевернувся в ліжку. Завтра він побачить Джастіна на гербології і пояснить, що він змію відганяв, а не нацьковував, хоч це й так мало б бути зрозумілим (сердито подумав він, вдаривши кулаком подушку) кожному дурневі.

*

Але до ранку невеличкий снігопад, який почався вночі, перетворився на таку хуртовину, що останній у семестрі урок гербології скасували: професорка Спраут мала підібрати мандрагорам шкарпетки й шарфики, а таку складну процедуру не можна було довірити нікому, надто тепер, коли треба було якнайшвидше їх виростити, щоб оживити Коліна Кріві й Місіс Норіс.

Зажурений Гаррі сидів біля каміна грифіндорської вітальні, а Рон з Герміоною скористалися вільним від уроку часом, щоб зіграти партію в чарівні шахи.

— Та ради бога, Гаррі! — сердито озвалася Герміона, бо один з Ронових слонів збив вершника з її коня й потягнув його з дошки. — *Піди і знайди* свого Джастіна, якщо ти так цим переймаєшся!

Тож Гаррі встав і вийшов через отвір у портреті, гадаючи, де міг би бути Джастін.

Через лапятий сірий сніг, що кружляв за вікнами замку, було темніше, ніж звичайно. Здрагаючись, Гаррі проминав класи, де йшли уроки, і заглядав, що там діється. Професорка Макгонгел давала прочуханки комусь, хто, судячи зі звуку, перетворив свого приятеля на борсука. Ледве стримуючись, щоб туди не заглянути, Гаррі пішов далі, думаючи, що Джастін міг використати вільний від уроку час для того, щоб трохи попрацювати, і тому вирішив спочатку перевірити бібліотеку.

І справді, в бібліотеці була ціла група гафелпафців, які також були вільні від гербології, але аж ніяк не видавалося, що вони працюють. Крізь довгі ряди високих книжкових стелажів Гаррі міг бачити, що вони стулили до купи голови, захопившись якоюсь розмовою. Він не бачив, чи є серед них Джастін. Рушив туди, але тут до нього долинули уривки їхньої розмови. Зачаївшись у секції книг про невидимість, він зупинився, щоб послухати.

— Хай там як, — промовляв якийсь гладкий хлопець, — а я сказав Джастінові сховатися в нашій спальні. Тобто, якщо Поттер вибрав його наступною жертвою, то краще, нехай він якийсь час ніде не з'являється. Звичайно, Джастін сподівався, що таке може статися, і то ще відтоді, як бовкнув Поттерові, що він маглівського роду. Фактично Джастін *сам* йому признався, що мав іти до Ітонського коледжу. Це, мабуть, не найкраща тема для розмов із спадкоємцем Слизерина, га?

— То ти справді думаєш, що це Поттер, Ерні? — схвильовано перепитала дівчина з білявими кісочками.

— Анно, — поважно відповів гладкий хлопець, — він — парселмовець. Усі знають, що це ознака чорного чаклуна. Чи ти коли-небудь чула про нормального чарівника, який розмовляв би зі зміями? А от Слизерина називали зміємовцем.

Усі загомоніли, а Ерні тим часом вів далі:

— Пам'ятаєте, що було написано на стіні? "*Стережіться, вороги Спадкоємця*". Поттер мав якусь сутичку з Філчем, і відразу після того стався напад на Філчеву кицьку. Той першокласник Кріві роздратував Поттера під час матчу з квідичу, він. сфотографував його в брудній калюжі, і відразу після цього стався напад на Кріві.

— Але ж він завжди був такий милий, — засумнівалася Анна, — та ще й примусив зникнути Відомо-Кого. Ну, як він може бути таким поганим, га?

Ерні загадково стишив голос, гафелпафці підсунулися ближче, і Гаррі теж підступив на

крок, щоб почути слова Ерні.

— Ніхто не знає, як він вижив після нападу Відомо-Кого. Тобто, коли те сталося, він був ще немовлям. Його мало розірвати на дрібні кавалки. Тільки дуже могутній чорний чаклун міг би вижити після такого прокльону. — Ерні ще стишив голос, перейшовши майже на шепіт, і додав: — Ось, мабуть, чому Відомо-Хто так хотів його вбити. Боявся *конкуренції* з боку ще одного Лорда Темряви. Цікаво, які ще свої здатності приховує Поттер?

Гаррі не міг цього витримати. Голосно кахикнувши, він вийшов з-за полиць. І якби не був таким сердитим, картина, яку він побачив, здалася б йому кумедною: кожен без винятку гафелпафець завмер, неначе спаралізований, побачивши його постать, а обличчя Ерні стало білим, як молоко.

— Привіт, — сказав Гаррі. — Я шукаю Джастіна Фінч-Флечлі.

Найгірші побоювання гафелпафців явно підтверджувались. Усі вони перелякано глянули на Ерні.

— Що ти від нього хочеш? — тремтячим голосом запитав Ерні.

— Я хочу розповісти йому, що *насправді* сталося з тією змією в клубі дуелянтів, — відповів Гаррі.

Ерні закусив свої поблідлі губи, а тоді, глибоко вдихнувши, сказав:

— Ми всі були там. Ми бачили, що сталося.

— Тоді ви помітили, що після моїх слів змія відступила? — запитав Гаррі.

— Я тільки бачив, — уперто повторив Ерні, хоч і далі тремтів, — що ти розмовляв парселмовою і нацьковував змію на Джастіна.

— Я не нацьковував її! — вигукнув Гаррі, а його

голос гнівно задрижав. — Вона його навіть не *торкнулася*!

— Але лишалося небагато, — заперечив Ерні. — І якщо ти щось задумав, — додав він поспіхом, — мушу тобі сказати, що в моїй родині — ти можеш перевірити — дев'ять поколінь чарівниць і чаклунів, моя кров чиста, тому...

— Начхати мені на твою кров! — розлючено вигукнув Гаррі. — Чого б це я мав нападати на тих, хто маглівського роду?

— Але ж ти ненавидиш тих маглів, з якими живеш, — швидко вставив Ерні.

— Будь-хто, поживши в Дурслів, зненавидів би їх, — відповів Гаррі. — Хотів би я побачити тебе на своєму місці!

Він стрімко розвернувся й вилетів з бібліотеки, заслуживши несхвальний погляд мадам Пінс, яка витирала позолочену обкладинку великої книги заклинань.

Гаррі був такий розлючений, що йшов коридором наосліп, навіть не помічаючи, куди прямує. В результаті він зіткнувся з чимось великим і твердим, від чого аж відскочив на підлогу.

— О, привіт, Гегріде! — сказав Гаррі, підвівши голову.

Гегрідове обличчя майже цілком ховалося за вовняною вушанкою, покритою снігом, але це не міг бути хтось інший: адже його постать у шубі з кротячого хутра займала собою увесь коридор. Однією величезною рукою він тримав мертвого півня.

— Всьо файно, Гаррі? — поцікавився Гегрід, відсунувши з очей вушанку. — Чого ти не на уроці?

— Скасували, — відповів Гаррі, підводячись. — А ти що тут робиш?

Гегрід показав на півня.

— Цього семестру вбили вже другого, — пояснив він. — Або лисиці, або страхопуд-кровопивця. Мушу дістати дозвіл від директора, аби захистити курник чарами.

Гегрід уважніше придивився до Гаррі з-під своїх кошлатих засніжених брів:

— Ти певен, що всьо файно? Ти наче якийсь знервований?

Гаррі не мав сили переповідати все, що про нього казали Ерні й решта гафелпафців.

— Та, дурниці, — відповів він. — Мушу йти, Гегріде, зараз урок трансфігурації, і мені треба взяти підручники.

Гаррі рушив далі, не перестаючи думати про те, що казав про нього Ерні.

"Джастін сподівався, що таке може статися, ще відтоді, як бовкнув Поттерові, що він маглівського роду".

Гаррі піднявся сходами і звернув у інший коридор, який був дуже темним; смолоскипи погасли від сильного крижаного протягу, що утворився завдяки незакріпленій шибці. Десь посередині коридору Гаррі раптом полетів сторч головою, зачепившись за щось на підлозі.

Озирнувся, щоб глянути, що то, і відчув, як усе в ньому похолело.

На підлозі лежав Джастін Фінч-Флечлі, нерухомий і холодний, на обличчі в нього застиг вираз жаху, а невидючі очі втупилися в стелю. І це ще не все. Біля нього простерлася інша постать, і то була найхімерніша картина, яку коли-небудь бачив Гаррі.

Це був Майже-Безголовий Нік, але вже не перлисто-білий і прозорий, а чорний і задимлений; він завис нерухомо на відстані п'ятнадцяти сантиметрів від підлоги. Його голова напівзвисала з шиї, а на обличчі застиг вираз такого самого жаху, що й у Джастіна.

Гаррі звівся на ноги, дихаючи швидко й уривчасто, а його серце било по ребрах, немов у бубон. Він нестямно роззирнувся в порожньому коридорі й побачив низку павуків, які щодуху відповзали від цих двох тіл. Єдиними звуками були приглушені голоси вчителів, що долинали з довколишніх класів.

Гаррі міг би втекти, й ніхто б не довідався, що він тут був. Але він не міг просто лишити їх тут, треба когось розшукати. А чи повірить йому хто-небудь, що він до цього непричетний?

Поки Гаррі стояв, пронизаний страхом, праворуч від нього відчинилися із грюкотом двері, і з них вилетів Півз Полтергейст.

— О, наш уті-путі Поттер! — вишкірився Півз, пролетівши так близько від Гаррі, що аж зачепив йому окуляри. — А що Поттер задумав? Чого це Поттер зачався...

Півз зупинився в повітрі, не докінчивши сальта.

Застиг догори ногами, бо раптом угледів Джастіна і Майже-Безголового Ніка. Перекрутився, набрав у легені повітря і, перше ніж Гаррі встиг його зупинити, заверещав:

— НАПАД! НАПАД! ЩЕ ОДИН НАПАД! УСІ В НЕБЕЗПЕЦІ — І ПРИВИДИ, І СМЕРГНІ! РЯТУЙСЯ ХТО МОЖЕ! НАПА-А-А-АД!

Грюк! Грюк! Грюк! — одні за одними в коридорі відчинялися двері, і звідти вискакували учні.

Кілька довгих хвилин панувало таке безладдя, що Джастіна мало не затоптали, а учні зупинялися просто посеред Майже-Безголового Ніка. Гаррі при-тисли до стіни, а вчителі кричали, вимагаючи тиші. Професорка Макгонгел прибігла у супроводі учнів свого класу, один з яких ще й досі мав смугасте чорно-біле волосся. Вона голосно стрілила своєю чарівною паличкою, після чого запанувала тиша, і наказала всім вертатися в класи. Ще не встигли всі розійтися, як прибіг засапаний Ерні з Гафелпафу.

— *Пійманий на гарячому!* — заверещав поблідлий Ерні, театральнo тицяючи пальцем на Гаррі.

— Облиш, Макмілане! — гостро урвала його професорка Макгонгел.

Півз погойдувався вгорі й лиховісно шкірився, дивлячись на цю сцену. Півзові завжди подобався безлад. Коли вчителі схилилися над Джастіном і Майже-Безголовим Ніком, Півз раптом заспівав:

— Ой, Поттере-компоттере, ну що ти витворяєш? Для власної для втіхоньки нам учнів убиваєш!

— Досить уже, Півзе! — гаркнула професорка Макгонгел, і Півз позадкував, показуючи Гаррі язика.

Професор Флитвік і професор Сіністра, учитель астрономії, віднесли Джастіна до шкільної лікарні але ніхто, здається, не знав, що робити з Майже-Безголовим Ніком. Зрештою професорка Макгонгел вичаклювала просто з повітря велике віяло, дала його Ерні і звеліла, розмахуючи ним, переправити Майже-Безголового Ніка вгору сходами. Ерні так і зробив, підганяючи Ніка віялом, наче то був безшумний чорний корабель на повітряній подушці. Після цього у коридорі залишився тільки Гаррі з професоркою Макгонгел.

— Сюди, Поттере, — показала вона.

— Пані професорко, — відразу сказав Гаррі, — присягаюся, я не...

— Це не мені вирішувати, Поттере! — урвала його професорка Макгонгел.

Вони мовчки завернули за ріг, і професорка зупинилася біля великого й бридкого кам'яного гаргуйля.

— Лимонний шербет! — проказала вона. Це, очевидно, був пароль, бо гаргуйль раптом ожив і відскочив убік, а стіна за ним розділилася на дві половини. Навіть украй збентежений за свою майбутню долю Гаррі не міг не відчутти захвату. За стіною були гвинтові сходи, які поволи рухалися вгору, наче ескалатор. Коли Гаррі разом з професоркою Макгонегел став на сходи, він почув, як позаду з гуркотом знову зійшлася стіна. Вони колами підносилися вгору, щораз вище й вище, поки нарешті Гаррі, якому вже паморочилось у голові, побачив перед собою лискучі дубові двері з мідним кільцем у формі грифона.

Він знав, куди його привели. Саме тут мав жити Дамблдор.

— РОЗДІЛ ДВНАДЦЯТИЙ — Багатозільна настійка

Професорка Макгонегел постукала. Двері безшумно відчинилися, й вони увійшли. Професорка Макгонегел веліла Гаррі зачекати й лишила його самого.

Гаррі став розглядатися. З усіх учительських кабінетів — а він цього року побував у багатьох із них — кабінет Дамблдора був найцікавіший. Якби Гаррі так страшно не боявся, що його ось-ось виключать, то був би дуже радий нагоді оглянути його.

Це була велика й гарна округла кімната, у якій постійно лунали доволі кумедні звуки. Якись незвичні срібні прилади стояли на довгоногих столиках — вони сюркотіли і випускали клубочки диму. На стінах висіли портрети колишніх директорів і директорок, які тихенько дрімали у своїх рамах. Ще там був величезний письмовий стіл на пазуристих ніжках, а ззаду на полиці лежав убогий і обшарпаний *Сортувальний капелюх*.

Гаррі завагався. Він обережно кинув оком на сплячих чаклунів і чарівниць на стінах. Мабуть, нікому з них не зашкодить, якщо він візьме і знову одягне цього капелюха? Просто так, для перевірки... для певності, що капелюх *справді* віддав його у правильний гуртожиток.

Він тихенько обійшов довкола столу, зняв капелюха з полицки й повільно надів його на голову. Капелюх був завеликий і наліз йому на самі очі, як і минулого разу. Гаррі дивився на чорну підкладку капелюха й чекав. Аж ось у його вусі пролунав тихенький голосочок:

— Щось тебе мучить, Гаррі Поттере?

— Е-е, так, — пробурмотів Гаррі. — Е-е... пере-прошую, що турбую, я хотів запитати...

— Тебе цікавить, чи я правильно вибрав гуртожиток для тебе, — здогадався кмітливий капелюх. — Так, з тобою було досить важко. Але я й далі вважаю, — серце Гаррі підскочило, — що ти *багато* чого досяг би в Слизерині.

У Гаррі всередині наче все обірвалося. Він ухопився за вершок капелюха і стягнув його. Капелюх, брудний і вицвілий, повис у нього в руці. Гаррі поклав його назад на полицку, відчуваючи, що його нудить.

— Ти помиляєшся, — голосно сказав він мовчазному капелюхові. Той не ворухнувся. Гаррі позадкував, не відриваючи від нього погляду. Раптом його змусив обернутися дивний здавлений звук за спиною.

Виявляється, він був не сам. На позолоченому сідалі біля дверей сидів старезний птах, який нагадував напівобскубаного індики. Гаррі подивився на нього, а птах похмуро зиркнув у відповідь і знову видувив із себе той самий звук. Гаррі здалося, що птах має дуже хворобливий вигляд. Його очі потьмяніли, а з хвоста, просто в Гаррі на очах, випало кілька пір'їн.

І тільки-но Гаррі подумав, що йому бракує лише смерті цього Дамблдорського птаха, і то саме тепер, коли він опинився з ним наодинці, як птах зненацька спалахнув вогнем.

Гаррі перелякано зойкнув і відступив до столу. Він гарячково почав шукати бодай склянку з водою, але не знайшов нічого. Птах тим часом перетворився на вогняну кулю, голосно скрикнув, і наступної миті від нього не лишилося нічого, окрім жменьки попелу, що курився на підлозі.

Відчинилися двері до кабінету, і зайшов Дамблдор з дуже похмурим виглядом.

— Пане професоре, — мало не задихнувся Гаррі, — ваш птах! Я нічого не міг зробити, він просто згорів!

На Гаррін подив, Дамблдор усміхнувся. — Давно пора, — сказав він. — Він уже кілька

днів насилу дихав, і я казав йому, що час починати. Його розвеселило приголомшене обличчя Гаррі.

— Фоукс — це фенікс, Гаррі. Фенікси спалахують, коли їм пора вмирати, а потім відроджуються з попелу. Он подивися.

Гаррі глянув і побачив, як крихітне й зморщене новонароджене пташеня вистромило з попелу голівку. Воно було не менш бридке, ніж старий птах.

— Шкода, що ти побачив його в день спалення, — пожалкував Дамблдор, сідаючи за свій письмовий стіл. — Переважно він дуже гарний і має розкішне червоно-золоте пір'я. Дивовижні істоти, ті фенікси. Можуть тягати неймовірно важкі вантажі, їхні сльози мають лікувальні властивості, а ще вони надзвичайно *вірні* птахи.

Приголомшений тим, як згорів фенікс, Гаррі навіть забув, чого він тут опинився, але миттю все пригадав, коли Дамблдор уместився за своїм столом у кріслі з високою спинкою і вп'явся в Гаррі пронизливим ясно-блакитним поглядом.

Але, перше ніж Дамблдор устиг вимовити бодай слово, двері його кабінету зі страшенним грюкотом відчинилися, і туди увірвався Гегрід із божевільним виразом очей, з вушанкою, що ледь трималася його кошлатого чорного волосся, і з мертвим півнем, що й далі погойдувався в його руці.

— То був не Гаррі, пане професоре Дамблдоре! — відразу заявив Гегрід. — Я си розмовляв з ним за кілька *секунд* до того, як знайшли того хлопаку, він би не мав часу, пане...

Дамблдор намагався щось сказати, але Гегрід не зупинявся, збуджено розмахуючи півнем, від чого скрізь розліталось пір'я.

— То не міг бути він! Якщо треба, я готовий присягнути в Міністерстві магії!

— Гегріде, я...

— Ви не на того си подумали, пане, я *знаю*, що Гаррі ніколи...

— *Гегріде!* — голосно перебив його Дамблдор. — Я не думаю, що Гаррі нападав на тих людей.

— Ух! — зітхнув Гегрід, і півень знову повис нерухомо. — Файно. То я зачекаю там, пане директоре. І присоромлено пошкандибав геть.

— То ви не думаєте, що це був я, пане професоре? — перепитав з надією Гаррі, поки Дамблдор змітав зі столу півняче пір'я.

— Ні, Гаррі, не думаю, — відповів Дамблдор, хоча його обличчя знову спохмурніло. — Але я однаково хочу поговорити з тобою.

Гаррі нервово чекав, поки Дамблдор дивився на нього, склавши до купи кінчики своїх довгих пальців.

— Хочу запитати, Гаррі, чи не бажав би ти розповісти мені що-небудь? — сказав він лагідно. — Що завгодно.

Гаррі не знав, що й казати. Подумав про Мелфоя, Що верещав: "Бруднокровці, тепер ваша черга!", про багатозільну настійку, що булькотіла десь у туалеті Плаксивої Мірти. Потім подумав про безтілесний голос, який він чув уже двічі, і пригадав Ронові слова: "*Чути голоси, які ніхто інший не чує, — то погана ознака, навіть у світі чаклунів*". Подумав і про те, які дурниці поширюють про нього, і про свій жах, що він може бути якимось пов'язаний із Салазаром Слизерином...

— Ні, — відповів Гаррі, — нічого, пане професоре.

*

Подвійний напад на Джастіна і Майже-Безголового Ніка перетворив загальну нервозність, яка панувала доти, на справжню паніку. Цікаво, що всіх найбільше стурбувала доля Майже-Безголового Ніка. Як можна було вплинути на привида, запитували всі одне одного; яка жахлива сила могла заподіяти шкоду тому, хто й так уже мертвий? Учні панічно замовляли квитки на "Гогвортський експрес", який мав відвезти їх на Різдво додому.

— Я бачу, ми тут залишимося самі, — сказав Рон Гаррі й Герміоні. — Ми, Мелфой, Креб і Гойл. Але ж і веселі будуть у нас свята!

Креб і Гойл, які завжди мавпували Мелфоя, також лишалися в школі на канікули. Але

Гаррі був задоволений, що більшість учнів поїде. Він уже втомився, коли в коридорах усі його обминали, ніби він от-от мав вишкірити ікла або бризнути отрутою; втомився від нескінченного бурмотіння, тицання пальцями й сичання, коли він проходив де-небудь.

Фредові й Джорджу все це здавалося дуже кумедним. Вони аж зі шкіри пнулися, щоб мати змогу пройти коридорами поперед Гаррі, вигукуючи: "Дорогу спадкоємцеві Слизерина! Наближається найлихіший чаклун!"

Персі рішуче засудив таку поведінку.

— Тут *немає* з чого сміятися, — холодно заявив він.

— Ой, Персі, забирайся з дороги! — відповів на те Фред. — Гаррі поспішає!

— Атож, біжить до Таємної кімнати на чашечку чаю зі своїм ікластим слугою, — додав, пирхаючи, Джордж.

Джіні також не бачила в цьому нічого кумедного.

— Ой, *ні!* — стогнала вона щоразу, коли Фред голосно запитував Гаррі, на кого той тепер планує напасти, або коли Джордж, зустрівши Гаррі, вдавано захищався від нього зубчиком часнику.

Гаррі не заперечував; він навіть почувався краще, бо принаймні Фред і Джордж також вважали безглуздою думку про те, що він спадкоємець Слизерина. Проте видавалося, ніби їхнє блазнювання дратує Драко Мелфоя, що ставав дедалі невдоволеніший.

— Це тому, що його аж *розпирає* сказати, що то насправді він, — переконував Рон. — Ти знаєш, як він не любить, коли хтось випереджає його в чомусь, а тут тобі приписують всі заслуги за його брудні справи.

— Уже не довго, — задоволено повідомила Герміона. — Багатозільна настійка майже готова. Невдовзі ми витягнемо з нього всю правду.

*

Нарешті закінчився семестр, і в замку запанувала тиша, глибока, наче сніг на довколишніх полях. Гаррі вважав її радше приємною, аніж понурою, і радів з того, що він, Герміона і брати Візлі були повними господарями грифіндорської вежі. Це означало, що вони могли не криючись грати у вибухові карти, нікого не турбуючи, і потай братися до Дуелей. Замість провідувати Білла в Єгипті разом із містером і місіс Візлі, Фред, Джордж і Джіні вирішили зостатися в школі. Персі, не схвалюючи їхньої легковажної поведінки, рідко з'являвся у грифіндорській вітальні. їм він пихато пояснив, що *мусить* лишитися тут на Різдво тільки тому, що цієї тривожної пори він, як староста, зобов'язаний підтримати вчителів.

Настав різдвяний ранок, холодний і засніжений. Рона й Гаррі, які тепер тільки удвох займали цілу спальню, ранесенько розбудила Герміона — вже одягнена і з дарунками в руках.

— Вставайте! — вигукнула вона, відслоняючи штори.

— Герміоно! Тобі не можна сюди заходити! — запротестував Рон, затуляючись рукою від світла.

— Вітаю тебе з Різдвом! — сказала Герміона, кидаючи йому дарунок. — Я вже майже годину на ногах, додала до настійки ще трохи мереживокрилих мушок. Вона вже готова.

Гаррі сів на ліжку, забувши про сон.

— Ти певна?

— Абсолютно! — сказала Герміона, відганяючи пацючка Skeberca, щоб присісти на краєчку ліжка. — Якщо ви не передумали, то краще це зробити сьогодні ввечері.

Тієї миті в кімнату залетіла Гедвіга з малесеньким пакуночком у дзьобі.

— Привіт! — радісно озвався Гаррі, коли вона сіла до нього на ліжку. — Ти вже не гніваєшся на мене?

Сова добродушно щипнула його за вухо, і це було для нього значно кращим дарунком, аніж той, який вона принесла від родини Дурслів. Вони прислали Гаррі зубочистку й записку, в якій просили з'ясувати, чи не можна йому лишитися в Гогворт-сі ще й на літні канікули.

Решта різдвяних дарунків були значно приємнішими. Гегрід прислав йому велику коробку цукерків з м'яси, які Гаррі вирішив спочатку розігріти біля вогню, щоб вони трохи розм'якли; Рон подарував йому книжку "Літаючи з "Гарматами", де були цікаві факти з життя його

улюбленої команди, а Герміона купила йому розкішне орлине перо. Відкривши останній пакунок, Гаррі побачив новий джемпер ручної в'язки від місіс Візлі та сливовий пиріг. Дивлячись на її вітальну картку, Гаррі знову відчув себе винним, згадавши машину містера Візлі, якої ніхто не бачив, відколи вона врізалась у Войовничу Вербу. А ще він подумав про цілу купу тих правопорушень, які вони з Роном надумали здійснити.

*

Всі учні, навіть ті, кого жахала думка, що невдовзі їм доведеться пити багатозільну настійку, не могли не тішитися різдвяною вечерею в Гогвортсі.

Велика зала виглядала розкішно. Окрім покритих памороззю різдвяних ялинок і густих гірлянд гостролисту й омели, що навскоси звисали зі стелі, згори сипався зачарований сніг, теплий і сухий. Дамблдор з усіма разом проспівав кілька своїх улюблених колядок, а Гегрід після кожного випитого келиха дедалі голосніше підтягував йому гугнявим голосом.

Персі, не помітивши, що Фред зачарував його значок старости (там тепер красувалося "Бовдур"), питав усіх, чого вони так регочуть. Гаррі навіть не зважав, що Драко Мелфой за слизеринським столом голосно і схибно глузує з його нового джемпера.

Якщо все буде гаразд, Мелфой дістане своє вже за кілька годин.

Гаррі з Роном ще не доїли своєї третьої порції різдвяного пудинга, як Герміона вже випхала їх із зали, щоб остаточно все розпланувати.

— Нам ще треба дістати частинки тих людей, на яких ми перетворимося, — промовила вона буденним тоном, ніби йшлося про купівлю в супермаркеті прального порошку. — І очевидно, що найкраще взяти щось від Креба з Гойлом; вони найближчі друзі Мелфоя, тож він їм усе розповість. А ще нам треба мати впевненість, що справжні Креб і Гойл не припруться саме тоді, коли ми будемо його розпитувати.

— Я вже все це продумала, — спокійно повела вона далі, не звертаючи уваги на ошелешені обличчя Гаррі й Рона. Герміона показала їм два пухкі шоколадні тістечка. — Я поклала туди трохи снодійного. Вам тільки треба зробити так, щоб Креб і Гойл знайшли їх. А ви знаєте, які то ненажери. Як побачать — зразу зжеруть. А коли вони поснуть, вирвіть у них по кілька волосин, а їх самих затягніть у комірчину з мітлами.

Гаррі й Рон скептично презирнулися.

— Герміоно, я не думаю...

— З цього може нічого не вийти...

Але Герміонині очі рішуче поблискували, і це чомусь відразу нагадало їм професорку Макгонегел.

— Без Кребового й Гойлового волосся настійна буде ні до чого не придатна, — твердо повторила вона. — Ви *справді* хочете розпитати Мелфоя чи ні?

— Ну, добре, добре, — погодився Гаррі. — А ти як? Чиє волосся вискубаш?

— А я вже маю! — бадьоро відповіла Герміона.

Вона витягла з кишені маленьку пляшечку з волосинкою всередині. — Пам'ятаєте, як зі мною в клубі дуелянтів змагалася Мілісент Булстроуд? Вона лишила це на моїй мантиї, коли намагалася мене задушити! До того ж вона поїхала на Різдво додому, тож мені треба тільки сказати слизеринцям, що я надумала повернутися.

Коли Герміона квапливо побігла ще раз перевірити багатозільну настійку, Рон повернувся до Гаррі з приреченим виглядом:

— Ти чув коли-небудь про план дій, де кожна дрібничка загрожує повним провалом?

*

Однак, на превелике здивування друзів, перший етап операції пройшов дуже гладко, як і обіцяла Герміона. Після різдвяного чаю з десертом вони причаїлися в порожньому вестибюлі й чекали поки Креб і Гойл, що вже лиш удвох сиділи за слизеринським столом, дожують четверту порцію бісквітів. Гаррі поклав шоколадні тістечка на самому краю перил. Помітивши, що Креб і Гойл виходять з великої зали, Гаррі з Роном швиденько сховалися за лицарськими

обладунками біля входних дверей.

— Скільки можна жерти? — здивовано прошепотів Рон, коли Креб радісно показав Гойлові на тістечка. Дурнувато усміхаючись, вони схопили тістечка, позапахали їх до своїх пащек і з переможним виглядом почали жувати. А тоді з точнісінько таким самим виразом повалилися навznak на підлогу.

Найважче було запхати їх до комірчини. Коли їх нарешті надійно прилаштували між відрами та швабрами, Гаррі висмикнув кілька волосин з Гойла, а Рон — із Креба. Довелося зняти з них ще й черевики, бо їхні власні були явно замалі для ніг Кребового й Гойлового розміру.

Тоді, й далі приголомшені тим, що вони щойно вчинили, побігли до туалету Плаксивої Мірти.

Вони майже нічого не бачили крізь густий чорний дим, який курився з кабінки, де Герміона розмішувала розчин у казані. Затуливши обличчя мантиями, Гаррі й Рон легенько постукали в двері.

— Герміоно?

Почулося клацання замка, і звідти визирнула сяюча і збуджена Герміона. Позад неї побулькивала густа, немов меляса, настійка. На унітазній накривці уже стояли три склянки.

— Ну, що, дістали? — тихенько запитала Герміона.

Гаррі показав їй Гойлове волосся.

— Добре. А я поцупила з пральні ці запасні мантиї, — показала Герміона на невеличкий клунок. — Коли станете Кребом і Гойлом, вам знадобиться одяг більшого розміру.

Хлопці зазирали до казана. Зблизька настійка нагадувала густу чорну грязюку, яка мляво побулькивала.

— Я певна, що все зробила правильно, — сказала Герміона, нервово перечитуючи заляпану сторінку "Найпотужніших настійок". — Усе так, як у книжці. Коли вип'ємо, будемо мати рівно годину, перше ніж знову станемо собою.

— І що тепер? — прошепотів Рон.

— Розіллємо в три склянки й додамо волосини. Герміона налила у кожную склянку по великій порції настійки, а потім тремтячою рукою витрусила волосину зі своєї пляшечки у першу склянку.

Настійка гучно зашипіла, немов киплячий чайник і почала шалено клекотіти. За секунду вона забарвилася у хворобливо жовтий колір.

— Бе-е... натуральна Мілісент Булстроуд, — скривився Рон, гидливо поглядаючи на склянку. — Мабуть, і на смак паскудне.

— А тепер додайте своє, — звеліла Герміона.

Гаррі з Роном кинули в склянки по волосині Гойла і Креба. Обидві склянки зашипіли й завирували — Гойлова стала кольору хакі зі шмарками, а Кребова — брудно-брунатною.

— Зачекайте, — сказав Гаррі, коли Рон з Герміоною вже потяглися до склянок. — Краще не пиймо їх тут усі разом, бо коли станемо Кребом і Гойлом, ми тут не помістимось. Та й Мілісент Булстроуд — не крихтний ельф.

— Добра думка, — погодився Рон, відмикаючи двері. — Займемо окремі кабінки.

Обережно, щоб не пролити жодної краплі своєї багатозільної настійки, Гаррі зайшов до середньої кабінки.

— Готові? — запитав він.

— Готові, — обізвалися голоси Рона й Герміони.

— Один! Два! Три!..

Затиснувши носа, Гаррі двома великими ковтками випив настійку до дна. Вона смакувала, як переварена капуста.

Йому відразу закрутило в животі, ніби він проковтнув живу змію. Гаррі зігнувся і подумав, що зараз його знудить, проте раптом щось обпекло йому шлунок, і це відчуття миттю розійшлося по всьому тілу аж до кінчиків пальців. Потім він тяжко задихав і впав навкарачки, бо з жахом відчув, що починає мовби танути. Шкіра на його тілі стала пухиритися, наче гарячий віск, і просто на очах його руки збільшилися, пальці потовстішали, нігті поширшали, а суглоби пальців випнулися і затвердли. Його плечі болісно поширшали, а поколювання на лобі

свідчило, що чоло заросло йому волоссям аж до брів; його мантия тріснула під натиском грудей, які стали, мов діжка, що розриває свої обручі; ноги, стиснуті меншими на чотири розміри черевиками, страшенно боліли...

Усе припинилося так само зненацька, як і почалося. Гаррі лежав долілиць на холодній кам'яній підлозі, слухаючи, як в останній кабінці понуро схлипує Мірта. Він насилу стягнув свої черевики й підвівся. То ось як воно — бути Гойлом.

Великою тремтячою рукою він скинув свою стару мантию, що висіла тепер за тридцять сантиметрів над підлогою, одягнув ту, що принесла Герміона, й зав'язав шнурівки величезних, як човен, Гойлових черевиків. Хотів було відкинути з очей волосся, але намацав на чолі тільки коротку жорстку щетину.

Тут він усвідомив, що йому заважають окуляри, бо Гойл, звичайно, їх не носив.

Він зняв їх і крикнув:

— Як ви там, о'кей? — Його голос був низьким і хрипким, як у Гойла.

— Так, — прогарчав праворуч грубий Кребів голос.

Гаррі прочинив двері й підійшов до надтріснутого дзеркала. На нього своїми тупими, глибоко посадженими очима дивився Гойл. Гаррі почухав вухо. Гойл зробив те саме.

Відчинилися Ронові двері. Вони глянули одне на одного. Якщо не зважати на блідий і спантеличений вигляд, то Рона неможливо було відрізнити від Креба, починаючи від зачіски "під макітру" до довжелезних, як у горили, лап.

— Неймовірно! — вимовив Рон, підходячи до дзеркала і штурхаючи пальцем приплюснутий Кребів ніс. — *Неймовірно!*

— Мабуть, треба вже йти, — сказав Гаррі, послаблюючи ремінець годинника, що боляче вп'явся в товстий Гойлів зап'ясток. — Нам ще треба знайти слизеринську вітальню, сподіваюся, хтось покаже нам дорогу.

Рон, дивлячись на Гаррі, промовив:

— Ти не повіриш, як дивно бачити Гойла, який *думає*. — Він постукав до Герміони. — Давай, нам пора!

Йому відповів пронизливий голос:

— Я... я взагалі, мабуть, не піду. Ідіть без мене.

— Герміоно, ми розуміємо, що Мілісент Булст-роуд бридка, але ж ніхто не знатиме, що це саме ти.

— Ні, справді. Я таки не піду. А ви біжіть, не гайте часу.

Гаррі ошелешено глянув на Рона.

— О, тепер ти — викапаний Гойл! — сказав Рон. — Він такий щоразу, коли вчителі про щось його запитують.

— Герміоно, з тобою все гаразд? — запитав Гаррі.

— Так, усе добре. Ви йдіть.

Гаррі глянув на годинника. Вже проминуло п'ять з їхніх неоцінених шістдесяти хвилин.

— Зустрінемося знову тут, добре? — сказав він. Вони обережно відчинили двері туалету, пересвідчилися, що нікого немає, і вийшли.

— Не розмахуй так руками, — пробурмотів Гаррі Ронови.

— Що?

— У Креба вони просто звисають.

— Отак?

— Ага, це краще.

Мармуровими сходами вони зішли донизу. Тепер їм було потрібно знайти якогось слизеринця що провів би їх до слизеринської вітальні, але довкола не було нікого.

— Що робити? — буркнув Гаррі.

— Слизеринці завжди приходять на сніданок десь звідти, — показав Рон на вхід до підвалів. Не встиг він це сказати, як там з'явилася дівчина з довгим кучерявим волоссям.

— Вибач, — підбіг до неї Рон, — я зовсім забув, де наша вітальня.

— Перепрошую, — холодно озвалася дівчина. — *Наша* вітальня?.. Я з Рейвенклоу!

Підозріло поглядаючи, вона відійшла.

Гаррі й Рон збігли кам'яними сходами донизу, де залягала пітьма. Їхні кроки, коли

величезні Кре-бові та Гойлові ноги торкалися підлоги, відлунювали надто гучно. Виглядало, що все буде не так легко, як вони сподівалися.

Закручені, мов лабіринти, переходи були порожні. Вони дедалі нижче опускалися під школу, раз по раз поглядаючи на годинники, щоб знати, скільки часу їм лишилося. Коли минуло чверть години, і вони вже почали зневірятися, попереду залунали чийсь кроки.

— Ага! — вигукнув схвильовано Рон. — Нарешті хоч один слизеринець!

З бічної кімнати вийшла якась постать. Однак коли вони підбігли, їхні серця завмерли. Це був не слизеринець, а Персі.

— Що ти тут робиш? — здивувався Рон.

Персі був вражений таким зухвальством.

— Не твоє діло, — холодно відповів він. — Це Креб чи хто?

— Е-е... ну, так, — підтвердив Рон.

— Ну, то йди у свою спальню, — суворо звелів йому Персі. — Зараз тут небезпечно блукати темними коридорами.

— А *ти*? — показав на нього Рон.

— Я староста, — випнув Персі груди. — На *мене* ніхто не нападе.

Раптом за спинами Гаррі й Рона пролунав чийсь голос. До них наближався Драко Мелфой, і вперше в житті Гаррі зрадив, побачивши його.

— Ось ви де! — ліниво протягнув Мелфой. — Що, досі нажертись не могли? Кароче, я вас шукав, хочу показати щось дуже смішне.

Мелфой вороже зиркнув на Персі.

— А ти що тут робиш, Візлі? — вишкірився він. Персі розлютився:

— Маєш виявляти трохи більше поваги до старости! — обурився він. — Мені не подобається твій тон!

Мелфой криво посміхнувся і дав знак Гаррі й Ро-нові, щоб ті йшли за ним. Гаррі вже хотів було вибачитися перед Персі, але вчасно схаменувся. Разом з Роном він поспішив за Мелфоем.

— Ох уже той Пітер Візлі!.. — прошипів Мелфой, коли вони повернули в наступний перехід.

— Персі, — машинально виправив його Рон.

— Яка різниця? — скривився Мелфой. — Я бачу, він постійно тут тиняється останнім часом. Думає, що зможе зловити спадкоємця Слизерина!

Він коротко й презирливо реготнув. Гаррі й Рон схвильовано перезирнулися.

Мелфой зупинився біля голої й вологої кам'яної стіни.

— Який там новий пароль? — спитав він Гаррі.

— Е-е... — протягнув Гаррі.

— Ага, "чистокровка"! — пригадав Мелфой, не слухаючи Гаррі, і кам'яні двері, заховані в стіні, ковзнули вбік. Мелфой зайшов, а Гаррі з Роном рушили слідом за ним.

Слизеринська вітальня була довгою, низькою підземною кімнатою з шорсткими кам'яними стінами і стелею, з якої звисали на ланцюгах круглі зеленкуваті лампи. Попереду, в майстерно вирізьбленому каміні, потріскував вогонь, а довкола каміна вимальовувалися силуети кількох слизеринців у різьблених кріслах.

— Зачекайте тут, — звелів Мелфой Гаррі й Ронові, підштовхнувши їх до пари порожніх стільців поодаль від вогню. — Зараз принесу... мені це щойно прислав мій старий...

Гадаючи, що ж їм покаже Мелфой, Гаррі й Рон присіли, вдаючи, ніби почувуються затишно.

Мелфой вернувся за хвилину з газетною вирізкою в руках. Тицьнув її Ронові під ніс.

— Тут є з чого поржати! — сказав він.

Гаррі побачив, як приголомшено виричалися Ронові очі. Рон швидко прочитав вирізку, силувано гигикнув і подав її Гаррі.

То була вирізка зі "Щоденного віщуна", і йшлося в ній про таке:

РОЗСЛІДУВАННЯ В МІНІСТЕРСТВІ МАГІЇ

Артура Візлі, начальника відділу нелегального використання маглівських речей, сьогодні оштрафовано на п'ятдесят галеонів за те, що він зачарував маглівську

машину.

Містер Луціус Мелфой, член Ради опікунів Гогвортської школи чарів і чаклунства (саме на її території й розбилася зачарована машина на початку цього навчального року), висунув сьогодні вимогу про відставку містера Візлі.

— Візлі зашкодив репутації міністерства, — сказав містер Мелфой нашому кореспондентові. — Він явно не спроможний укласти наші закони, а його сміховинний Акт про захист маглів слід негайно скасувати.

Ми ніде не змогли розшукати містера Візлі, натомість його дружина звеліла журналістам забиратися геть і пригрозила спустити на них родинного упира.

— Ну, — нетерпляче сказав Мелфой, коли Гаррі віддав йому вирізку. — Скажи, правда, смішно?

Гаррі видушив із себе посмішку.

— Артур Візлі так любить маглів, що йому краще зламати свою чарівну паличку й приєднатися до них, — зневажливо пирскнув Мелфой. — Дивлячись на тих Візлі, важко повірити, що вони чистокровці.

Ронове — чи точніше Кребове — обличчя розлючено перекошилося.

— Креб, що сталося? — здивувався Мелфой.

— Шлунок болить, — прохрипів Рон.

— Ну, то піди в лікарню і дай копняка від мене тим бруднокровцям, — пирхнув Мелфой. — Але мені, знаєш, дивно: у "Щоденному віщуні" досі нічого не пишуть про ці напади, — задумався він. — Мабуть, Дамблдор хоче все приховати. Його ж виженуть, якщо це невдовзі не припиниться. Мій старий завжди казав, що Дамблдорові тут не місце. Він любить усіх тих маглівських виродків. Нормальний директор ніколи не пустив би сюди таких, як той Кріві.

Мелфой зробив вигляд, ніби він фотографує, — уїдливо, але досить точно перекиркуючи Коліна — "Поттере, можна я тебе сфотографую, Поттере? Можна взяти твій автограф? Можна лизнути твій черевик, будь-ласка, Поттере?" А тоді здивовано глянув на друзів:

— Та *що* це з вами сьогодні?

З великим запізненням Гаррі й Рон таки видушили з себе якийсь сміх, і Мелфой, здається, задовольнився й ним; можливо, до Креб з Гойлом завжди все доходило заповільно.

— Святий Поттер, друг бруднокровців, — протягнув Мелфой. — Та хто він такий?! У ньому нема й краплі чаклунської гідності! Справжній чаклун не злигався б з тією Грейнджер-Брудклов. А люди ще думають, ніби *він* — Слизеринів спадкоємець!

Гаррі й Рон чекали, затамувавши віддих: ще мить, і Мелфой видасть свою таємницю. Але тут...

— *Якби* ж я знав, хто то насправді, — роздратовано буркнув Мелфой. — Я б йому допоміг.

Ронова щелепа відвисла, і Кребове лице виглядало тепер ще тупішим, ніж звичайно. На щастя, Мелфой цього не помітив, і Гаррі, швидко зметикувавши, сказав:

— Але ж ти, мабуть, здогадуєшся, хто за цим стоїть?

— Та ж ні, скільки тобі про це торочити? — відрубав Мелфой. — І мій старий *нічого* не розкаже мені про те, коли Таємна кімната була відчинена востаннє. Звичайно, це було п'ятдесят років тому, ще перед ним, але він про це знає все і каже, що справу зам'яли, і що буде підозріло, якщо я, тіпа, забагато знатиму. Знаю тільки одне: останнього разу, як була відчинена Таємна кімната, *здох* якийсь бруднокровець. Тому я певен, що рано чи пізно одного з них прикінчать і тепер. Сподіваюся, це буде зубрилка Грейнджер", — додав він з насолодою. Рон стиснув величезні кребівські кулаки. Відчуваючи, що вони можуть себе викрити, якщо Рон лусне Мелфоя, Гаррі кинув йому застережливий погляд і запитав:

— А чи піймали того, хто востаннє відчиняв Таємну кімнату?

— Ну, так... Кажуть, їх звідси вигнали, — відповів Мелфой. — Мабуть, вони й досі в Азкабані.

— В Азкабані? — спантеличено перепитав Гаррі.

— Ну, так, у *в'язниці для чаклунів*, — недовіжливо глянув на нього Мелфой. — Чесно, Гойл, до тебе сьогодні доходить, як до жирафи.

Мелфой незадоволено засовався на стільці, а тоді сказав:

— Старий мені каже нікуди не лізти. Нехай спадкоємець робить свою справу. Каже, що школу треба почистити від тих бруднокровців, але щоб я У те не встрявав. Звичайно, він і так має зараз купу проблем: минулого тижня Міністерство магії робило обшук у нашому маєтку.

Гаррі спробував надати тупому Гойловому обличчю стурбованого вигляду.

— Так... — скривився Мелфой. — На щастя, багато там не знайшли. Кароче, в батька є деякі *дуже* цінні Речі з темних місцев. Але класно, що ми маємо власну таємну кімнату під підлогою у вітальні... — Ого! — вихопилось у Рона.

Мелфой глянув на нього. Гаррі теж.

Рон зашарівся. Почервоніло навіть його волосся.

А ще його ніс почав видовжуватися — година вже майже минула. Рон перетворювався на самого себе, і судячи з переляку, з яким він подивився на Гаррі з його приятелем відбувалося те саме. Вони зірвалися на ноги.

— Мій шлунок! — прохрипів Рон, і вони не роздумуючи кинулися бігти зі слизеринської вітальні, штурхнули кам'яну стіну й помчали коридором, безнадійно сподіваючись, що Мелфой нічого не помітив. Гаррі відчував, що поменшав на зріст: величезні Гойлові черевики почали спадати йому з ніг, а мантию довелося підібгати. Вони помчали сходами до темного вестибюлю, де з комірчини, в якій були зачинені Креб і Гойл, долинали приглушене гупання.

Кинувши черевики біля дверей комірчини, вони в самих шкарпетках помчали мармуровими сходами до туалету Плаксивої Мірти.

— Ну, час не зовсім змарнований! — захекано сказав Рон, зачиняючи за собою двері туалету. — Хоч ми й не з'ясували, хто здійснює ті напади, але принаймні завтра я напишу татові листа, щоб він добре перевірів, що ховають Мелфої під підлогою у вітальні.

Гаррі глянув на своє обличчя в тріснутому дзеркалі. Воно знову стало нормальним. Він одяг окуляри, а Рон тим часом загунав у двері Герміоніної кабінки:

— Герміоно, виходь, у нас є багато новин...

— Ідіть, ідіть! — пискнула Герміона. Гаррі й Рон перезирнулися.

— У чому річ? — здивувався Рон. — Ти ж маєш бути знову нормальною, ось ми...

Але раптом з дверей кабінки виплила постать Плаксивої Мірти. Гаррі ще ніколи не бачив її такою щасливою.

— У-у-у-ух, що ви зараз побачите! — тішилася вона. — Це *повний кошмар!*

Вони почули, як клацнув замок, і звідти вийшла заплакана Герміона, затуливши мантиєю голову.

— Що сталося? — невпевнено спитав Рон. — у тебе й далі ніс Мілісент чи що?

Герміона опустила мантию, і Рон мало не впав на унітаз. Її обличчя було вкрите чорною шерстю. Очі пожовкли, а крізь волосся випиналися довгі загострені вуха.

— То була к-котяча волосина! — завилала вона. — М-мабуть, М-мілісент мала kota! А ця н-настійка не призначена для тваринних трансформацій!

— Ого-о! — вимовив Рон.

— Тебе будуть *жахливо* дражнити! — радісно повідомила Мірта.

— Не журися, Герміоно! — швидко вставив Гаррі. — Ми зараз відведемо тебе до шкільної лікарні. Мадам Помфрі ніколи не питає зайвого.

Герміону довелося дуже довго вмовляти, щоб вона вийшла з туалету.

Плаксива Мірта весело реготала їм услід.

— Почекай, вони ще побачать твого *хвоста!*

— РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ — Найпотаємніший щоденник

Герміона пролежала в лікарні кілька тижнів. Її зникнення породило море чуток серед учнів, які повернулися з різдвяних канікул. Усі, звичайно, думали, що на неї вчинено напад і намагалися бодай заглянути до палати. Щоб уберегти дівчину від ганьби (якби хтось випадково побачив її заросле шерстю обличчя), мадам Помфрі затулила Герміонине ліжко завісами.

Гаррі й Рон щовечора відвідували Герміону. Почався новий семестр, і вони щодня приносили їй домашні завдання.

— Якби в мене вирости котячі вуса, я б трохи відпочив від роботи, — зітхнув Рон, звалюючи стос книжок на столик біля ліжка Герміони.

— Не кажи дурниць, Роне. Мені не можна відставати від вас, — жваво заперечила Герміона.

Її настрій значно покращав: з обличчя їй уже зникло волосся, а очі знову ставали карими.

— Є новини? — додала вона пошепки, щоб не почула мадам Помфрі.

— Ніяких, — понуро обізвався Гаррі.

— Я був *упевнений*, що то Мелфой! — уже, мабуть, усоте повторив Рон.

— Що це? — спитав Гаррі, угледівши золотисту картку, що стирчала з-під Герміониної подушки.

— Звичайні побажання, — відповіла вона, поспіхом намагаючись заховати картку, але Рон виявився спритніший. Він вихопив її, розгорнув і прочитав уголос:

"Міс Грейнджер, із побажаннями найшвидшого одужання,
від її занепокоєного вчителя професора Гільдероя Локарта,
кавалера ордену Мерліна третього ступеня, почесного члена
Ліги захисту від темних сил і п'ятиразового володаря призу
"Відьомського тижневика" за найчарівнішу усмішку".

Рон недовірко глянув на Герміону.

— І ти спиш з *оцим* під подушкою?

Від відповіді Герміону врятувала мадам Помфрі, яка принесла вечірню дозу ліків.

— Чи ти бачив слизькішого типа, ніж той Локарт? — обурювався Рон дорогою до грифіндорської вежі.

Снейп задав їм стільки уроків — не переробити й до шостого класу. Рон побивався, що не встиг запитати Герміону, скільки їжачих голочок додають до Дибкиволосого зілля, як раптом з верхнього поверху до них долинув сердитий крик.

— Це Філч! — пробурмотів Гаррі, і вони побігли сходами нагору. Причаївшись, стали прислухатися.

— Може, знову на когось напали? — стривожено запитав Рон.

Вони витягли шиї в той бік, звідки долинав доволі істеричний голос Філча.

— ...а мені ще більше клопоту! Я цілу ніч мушу прибирати! Ніби в мене роботи іншої нема! Ні, це вже остання крапля, я йду до Дамблдора!..

Його кроки стихли, і десь удалині грюкнули двері.

Хлопці зазирали за ріг. Філч, очевидно, щойно покинув свій спостережний пост — місце, де став-ся напад на Місіс Норіс. Вони відразу збагнули, чому так обурювався Філч. Півкоридора було затоплено водою, що й далі дзюркотіла з-під дверей балету Плаксивої Мірти. Крик Філча змінився

Міртиними завиваннями. Її плач відлунював від туалетних стін.

— *Що* з нею? — здивувався Рон.

— Пішли поглянемо, — сказав Гаррі. Підібгавши мантиї, вони почалапали через велику калюжу аж до дверей із написом "Туалет не працює", і, як звичайно, не зважаючи на нього, увійшли. Плаксива Мірта ридала голосніше й ревніше (якщо таке взагалі було можливим), ніж будь-коли. Було темно, бо вода, якою просякла не тільки підлога, а й стіни, загасила свічки.

— Що сталося, Мірто? — поцікавився Гаррі.

— Хто це? — жалібно схлипнула Мірта. — Прийшли знову чимось у мене кинути?

Гаррі підійшов до її кабінки й запитав:

— Чого б я мав у тебе чимось кидатися?

— Не питай мене! — визирнула Мірта, хлюпнувши новою хвилею води. — Я тут сиджу, нікому не заважаю, а хтось думає, що це так кумедно — жбурляти в мене книжкою!..

— Але ж тобі від цього не гірше! — розважливо мовив Гаррі. — Книжка просто пролітає крізь тебе, і все.

Цього не варто було казати. Мірта ображено заверещала:

— Ну то прошу — жбурляйте всі книжками в Мірту! Вона однак нічого не відчуває! Десять очок тому, хто влучить їй книжкою в шлунок! П'ятдесят тому, хто попаде в голову! Ах, як смішно! Яка весела гра!.. Але мені чомусь зовсім не весело!

— То хто ж у тебе її кинув? — запитав Гаррі.

— Я не знаю... Я сиділа собі в каналізаційній трубі і думала про смерть, а вона впала мені просто на голову, — обурено глянула на них Мірта. Вона ось тут, геть намокла.

Гаррі й Рон зазирнули під унітаз, куди показувала Мірта. Там лежала тоненька книжечка. Вона мала пошарпану чорну обкладинку й була мокра, як і все в цьому туалеті. Гаррі хотів був її підняти, але Рон схопив його за руку.

— Ти чого? — здивувався Гаррі.

— Чи ти здурів? — озвався Рон. — Це небезпечно.

— *Небезпечно?* — засміявся Гаррі. — Перестань, яка тут небезпека!

— Ти навіть не уявляєш, — недовіжливо глянув на книжечку Рон. — Серед книжок, які конфіскувало міністерство — це тато мені розповідав, — була одна, яка всім випалювала очі. А кожен, хто прочитав "Сонети чаклуна", до самої смерті розмовляв віршиками-лічилками. А ще одна стара відьма з Бата мала таку книжку, що як її відкриєш, то будеш *читати безперестанку!* Просто ходиш собі, втикнешся в неї носом і читаєш, а все інше мусиш робити однією рукою. А...

— Та досить, я зрозумів, — скривився Гаррі. Книжка лежала на підлозі, мокра й непримітна.

— Але ж ми нічого не довідаємось, поки не глянемо на неї, — додав Гаррі, обійшов Рона й підняв книжку з підлоги.

Гаррі відразу побачив, що це щоденник, якому, судячи з року на обкладинці, було вже півстоліття. З цікавістю його розгорнув. На першій сторінці він зміг розібрати тільки ім'я — Т. Я. РЕДЛ, — виведене розмитим чорнилом.

— Стривай! — Рон обережно наблизився і зазирнув Гаррі через плече. — Я знаю це ім'я... П'ятдесят років тому Т.Я.Редл був нагороджений за особливі заслуги перед школою.

— Звідки ти знаєш? — здивувався Гаррі.

— А звідти, що Філч примусив мене разів з п'ятдесят полірувати ту нагороду! — обурено відповів Рон. — Я тоді *обвекав* її своїми слимаками. І ти б запам'ятав, якби цілу годину витирав слиз із чийогось імені.

Гаррі погортав вологі сторінки. Вони були абсолютно чисті. Там не було жодних записів, навіть таких, як "День народження тітки Мейбл" або "Зубний лікар — 15.30".

— Він тут нічого не писав, — розчаровано сказав Гаррі.

— Цікаво, навіщо його викинули в унітаз? — замислився Рон.

Гаррі глянув на зворотний бік чорної обкладинки й побачив там прізвище власника газетного кіоску на Воксгол-роуд у Лондоні.

— Мабуть, він був маглівського роду, — припустив Гаррі, — якщо купував щоденника на Воксгол-роуд.

— Що ж, користі з нього небагато, — обізвався Рон, а тоді стишив голос: — П'ятдесят очок, якщо влучиш Мірті в носа.

Але Гаррі запхав щоденника до кишені.

*

Герміона покинула шкільну лікарню на початку лютого — без вусів, без шерсті і без хвоста. Першого ж вечора, коли вона повернулася до грифіндорської вежі, Гаррі показав їй щоденник Т. Я. Ред-ла й розповів, як вони його знайшли.

— Ого, то він, мабуть, має приховані сили! — зацікавилася Герміона, пильно розглядаючи щоденник.

— Навіть коли й так, то приховує їх дуже надійно, — сказав Рон. — Може, соромиться. Не знаю, Гаррі, чого ти його не викинеш?

— Я хотів би знати, чому хтось *намагався* його викинути, — відповів Гаррі. — А ще —

за які *особливі* заслуги перед Гогвортсом нагородили Редла.

— Усяке могло бути, — припустив Рон. — Може, він отримав тридцять С.О.В. або врятував якогось учителя від гігантського спрута. А може, прикандичив Мірту, а це, погодься, величезна послуга для всіх...

Із зосередженого погляду Герміони, Гаррі зрозумів, що вона думає про те саме, що й він.

— Що з вами? — здивувався Рон.

— Слухай-но, Таємна кімната була відкрита п'ятдесят років тому, правда? — запитав Гаррі. — Так казав Мелфой.

— Ну, так... — поволі вимовив Рон.

— А *цьому щоденнику* якраз п'ятдесят років! — схвильовано додала Герміона.

— Ну?

— Ой, Роне, прокидайся! — вигукнула Герміона. — Ми знаємо, що *того*, хто минулого разу відкрив Таємну кімнату, вигнали звідси *п'ятдесят років тому*. Знаємо, що Т. Я. Редл *п'ятдесят років тому* отримав нагороду за особливі заслуги перед школою. А що, як Редла нагородили за те, що він *зловив спадкоємця Слизерина*? Його щоденник міг би розповісти нам, мабуть, усе: де Таємна кімната, як її відчинити, що за істота там живе? А той, хто влаштовує напади тепер, звичайно, не хотів би, щоб він потрапив комусь на очі, правда?

— *Класна* теорія, Герміоно! — сказав Рон. — Але має одне "але": у щоденнику *нічого не* написано.

Проте Герміона вже витягала з торбинки чарівну паличку.

— Може, це невидиме чорнило? — прошепотіла вона.

Тричі вдарила щоденник паличкою і вимовила:

— *Апареціум!*

Нічого не сталося. Герміона знову рішуче запхала руку в торбинку і видобула звідти щось подібне до яскраво-червоної гумки.

— Це *виявляч*, я купила його на алеї Діагон, — пояснила вона.

Герміона старанно потерла напис "1 січня". Щоденник не піддавався.

— Кажу ж вам, тут нічого шукати! — повторив Рон. — Редлові просто подарували цей щоденник на Різдво, а йому було ліньки щось записувати.

*

Гаррі нікому, навіть самому собі, не зміг би пояснити, чому він відразу не викинув Редлового щоденника. Власне, навіть *знаючи*, що всі сторінки чисті, він однаково гортав їх, немов то була історія, яку він хотів дочитати. І хоча Гаррі був переконаний, що ніколи раніше не чув імені *Т. Я. Редл*, йому чомусь здавалося, мовби воно для нього щось означало, мовби Редл — напівзабутий приятель його дитинства. Але це абсурд. До Гогвортсу він ніколи не мав друзів, адже всі боялися Дадлі.

Отож Гаррі твердо вирішив довідатися про Редла більше. Наступного дня під час перерви він попрямував до кімнати трофеїв, щоб оглянути Редлову нагороду. З ним пішли й захоплена Герміона, і знуджений Рон: кімнатою трофеїв він був пересичений на все життя...

Блискучий золотий щит з Редловим ім'ям стояв у шафі в кутку. На ньому не було жодних пояснень, за *що* його дали ("Чудово, бо інакше цей щит був би ще більший — я б і досі його чистив", — зауважив Рон). А втім, вони знайшли Редлове ім'я на старій медалі "За магічні заслуги" і в списку колишніх шкільних старост.

— Щось він дуже нагадує мені Персі, — скривився Рон. — Староста гуртожитку, староста школи, — мабуть, був найкращим учнем у кожному класі.

— Ти так кажеш, ніби це погано, — образилася Герміона.

*

Над Гогвортсом знову викотилося сонце. У настроях учнів почала проблискувати надія. Після Джастіна й Майже-Безголового Ніка нових нападів не було. Мадам Помфрі радісно повідомляла, що мандрагори стали дратівливими й мовчазними, а це означало, що їхне

дитинство швидко минало.

— От зникнуть їхні прищі, і їх можна буде знову саджати в горщики, — розраджувала вона Філча. — А після того ми їх зріжемо й відваримо. Скоро Місіс Норіс буде знову з вами.

Можливо, спадкоємець Слизерина просто злякався, подумав Гаррі. Відчиняти Таємну кімнату стає дедалі ризикованіше — за цим пильнує уся школа. Може, та потвора знову залягла в сплячку на наступні п'ятдесят років...

Проте Ерні Макмілан з Гафелпафу не поділяв такого оптимістичного погляду. Ерні й далі був переконаний, що в усьому винен Гаррі, адже, на думку Ерні, він сам "виказав себе з головою" у клубі дуелянтів. А тут іще й Півз підливав масла у вогонь: він несподівано вигулькував у людних коридорах і горлав: *"Ох, Поттере-компоттере, ну що ти виробляєш!.."* — та ще й пританцьовував.

Гільдерой Локарт, здавалося, вважав, ніби це він зупинив напади. Гаррі підслухав його вихваляння перед професоркою Макгонегел, поки грифіндорці сходилися на урок трансфігурації.

— Мінерво, я не думаю, що виникнуть якісь нові проблеми, — авторитетно заявляв він, постукуючи пальцем по кінчику носа й підморгуючи. — Гадаю, цього разу Кімнату зачинено назавжди. Злочинець, мабуть, зрозумів, що рано чи пізно йому не втекти від мене. Вирішив, що краще вчасно зупинитися, поки я не знищив його остаточно. Зараз треба тільки піднести учням настрій. Забути все, що сталося минулого семестру! Не розкриватиму всіх карт, але, гадаю, я *знаю*, що робити.

Він знову постукав пальцем по носі і відійшов.

Локартова ідея підняти настрій втілилася чотирнадцятого лютого за сніданком. Вчорашнє тренування з квідичу затяглося допізна, тож Гаррі прибіг у Велику залу з невеличким запізненням. На якусь мить йому здалося, ніби він помилився дверима.

Усі стіни були прикрашені великими, блідо-рожевими квітами, а зі світло-синьої стелі сипалося конфеті у формі сердечок.

Гаррі підійшов до грифіндорського столу, де сидів роздратований Рон і усміхнена Герміона.

— Що тут діється? — запитав він, сідаючи за стіл і струшуючи конфеті зі свого бекона.

Рон мовчки показав на учительський стіл. Від страшної огиди він не міг говорити.

Локарт у блідо-рожевій (під колір квітів) мантиї махав рукою і вимагав тиші. Учителі обабіч нього сиділи з кам'яними обличчями. Гаррі бачив, як смикаються щелепи професорки Макгонегел. Снейп мав такий вигляд, ніби щойно випив велику склянку косторосту.

— Вітаю вас із днем Валентина! — вигукнув Локарт. — Хочу подякувати тим сорока шести учням, які прислали мені вітальні картки! Отже, я набрався духу організувати для вас цю маленьку несподіванку, — але це ще не все!

Локарт плеснув у долоні, і до Зали увійшло з десятків похмурих карликів. І то не просто карликів. У кожного були золотисті крильця, а в руках — арфи.

— Вітайте моїх милих купідонів! — засяяв Локарт. — Сьогодні вони будуть ходити по школі і розноситимуть валентинчики! Але це ще не кінець нашого свята! Я певен, мої колеги допоможуть підтримати цей святковий настрій! Давайте попросимо професора Снейпа, щоб він показав нам, як варити любовне зілля! А професор Флитвік — цей старий хитрий пес — краще за будь-якого чаклуна може розповісти про способи причаровування!

Професор Флитвік затулив руками обличчя. Снейп усім виглядом показував, що він змусить випити отруту кожного, хто звернеться по любовне зілля.

— Герміоно, благаю, скажи — тебе ж не було серед тих сорока шести учнів! — допитувався Рон по дорозі на перший урок. Та Герміона раптом почала шукати в торбинці розклад уроків і нічого не відповіла.

Цілісінький день карлики розносили по школі валентинчики, дратуючи вчителів. Пополудні, коли грифіндорці піднімалися на урок заклинань, один із карликів, найпонуриший, почав наздоганяти Гаррі.

— Гей, Гаї Поттей! — вигукнув карлик, розпихаючи учнів.

Гаррі обсипало жаром. Не вистачало, щоб йому вручили валентинчика на очах у всіх першокласників, серед яких була й Джіні Візлі. Він кинувся тікати, але карлик метнувся крізь

натовп, луплячи по ногах усіх перехожих, і миттю наздогнав Гаррі,

— Я маю особисто пеєдати Гаї Поттею музичне вітання, — повідомив карлик і загрозливо бренькнув у струни своєї арфи.

— *Не тут!* — засичав Гаррі, вириваючись.

— *Не юхайся!* — прохрипів карлик і вхопився за портфель Гаррі.

— Відпусти! — пручався Гаррі.

Портфель гучно луснув і розірвався навпіл. Книжки, чарівна паличка, пергамент і перо випали на підлогу. Чорнильниця розбилася і заляпала все довкола. Гаррі кинувся збирати речі, щоб чкурнути ще до того, як карлик почне свій спів.

У коридорі зчинилася тиснява.

— Що тут діється? — пролунав холодний протяжний голос Драко Мелфоя.

Гаррі гарячково запихав усе до свого подертого портфеля. Тільки б Мелфой не почув його музичного вітання!

— Що за гармидер? — почувся ще один знайомий голос, цього разу Персі Візлі.

Гаррі запанікував і кинувся бігти, але карлик обхопив його за коліна й повалив на підлогу.

— Отоз-бо, — сказав він, усівшись на Гарріні ноги, — ось твій пісенний ваєнтинчик:

В нього оці зеєні, мов ж-жабка,
А войосся цол-л-нюсце, мов ш-шапка!
Ох, якби — (тйим-би-би!) — мені сейце віддав
той Гейой, котий Темного Йойда здоїв!

Гаррі радо проміняв би усе своє золото з Грінготсу, аби лиш розтанути зараз у повітрі.

Він підвівся, і, розминаючи затерплі під вагою карлика ноги, героїчно старався усміхатися разом з усіма. Персі Візлі тим часом розганяв натовп. Дехто з учнів аж плакав зі сміху.

— Розходитесь, розходитесь! Дзвінок був ще п'ять хвилин тому! Мерщій розходитесь по класах! — повторював Персі, розпихаючи учнів. — Тебе це *також стосується, Мелфой*.

Озирнувшись, Гаррі побачив, що Мелфой нахилився і щось підібрав. Гигикнувши, він показав свою знахідку Кребові й Гойлу. То був щоденник Редла.

— Віддай, — спокійно сказав Гаррі.

— Цікаво, що ж тут Поттер нашкрывав? — мовив Мелфой. Він явно не помітив напису на обкладинці і вирішив, що то щоденник самого Гаррі. Запала тиша. Джіні перелякано поглядала то на щоденника, то на Гаррі.

— Мелфой, віддай! — суворо звелів Персі.

— Спочатку погортаємо, — глузливо сказав Мелфой, розмахуючи щоденником перед носом Гаррі.

— Як староста гуртожитку... — заговорив був Персі, але Гаррі урвався терпець. Він витяг чарівну паличку й гукнув:

— *Експеліармус!* — і подібно до того, як Снейп роззброїв Локарта, щоденник вилетів Мелфоеві з рук. Рон, радісно усміхаючись, його зловив.

— Гаррі! — голосно вигукнув Персі. — Жодної магії в коридорах! Знай, я буду змушений про це доповісти!

Але Гаррі не зважав. Він перемиг Мелфоя, а це важило більше, ніж утрата Грифіндором п'яти очок. Мелфой був розлючений.

Коли Джіні проходила повз нього, він в'їдливо гукнув їй услід:

— Не думаю, що Поттер закайфував від твого валентинчика!

Затуливши лице руками, Джіні заскочила в клас. Розгніваний Рон теж ухопився за свою паличку, але Гаррі вчасно його зупинив. Ще не вистачало, щоб Рон цілий урок замовляв блював слимаками.

Тільки перед класом професора Флитвіка Гаррі помітив одну дивну особливість щоденника. Усі інші його підручники були заляпані червоним чорнилом, а от щоденник Редла виявився абсолютно чистим. Гаррі хотів показати це Ронові, але Рон знову мав проблеми зі своєю паличкою: з її кінця вилізли великі пурпурові бульки, тож тепер його більше нічого не цікавило.

*

Того вечора Гаррі пішов до спальні раніше за всіх: почасти тому, що не мав бажання у сотий раз вислуховувати "музичного ваєнтинчика" у виконанні Фреда і Джорджа, а почасти тому, що хотів ще раз переглянути Редлів щоденник.

Гаррі сів на ліжко й почав гортати сторінки. На жодній з них не було й сліду червоного чорнила. Далі дістав із шафки біля ліжка новий каламар, вмокнув перо і ляпнув чорнилом на першу сторінку. Чорнило якусь секунду виблискувало на папері, а тоді зникло, немов його хтось усмоктав у сторінку. Гаррі схвильовано знову занурив перо в каламар і написав: "Мене звати Гаррі Поттер".

Слова на мить засвітилися і знову безслідно зникли. І тут нарешті щось сталося. На сторінці з'явилися слова, виведеш тим самим чорнилом:

"Привіт, Гаррі Поттере! Мене звати Том Редл. Як ти знайшов мій щоденник?"

Ці слова також випарувалися, але Гаррі відразу нашкрябав відповідь:

"Хтось намагався викинути його в унітаз".

Він нетерпляче чекав Редлової відповіді.

"На щастя, я робив свої записи не чорнилом, а трохи надійнішим засобом. Я знав, що знайдуться такі, хто не захоче, щоб цей щоденник прочитали".

"Що ти маєш на увазі?" — накарлякав Гаррі, лишаючи від хвилювання чорнильні плями на сторінці.

"Те, що в цьому щоденнику містяться спогади про жахливі речі. Речі, що їх намагалися приховати. Спогади про те, що сталося в Гогвортській школі чарів і чаклунства".

"Це саме там, де я знаходжуся, — швидко написав Гаррі. — У Гогвортсі знову творяться жахливі речі. Чи ти знаєш що-небудь про Таємну кімнату?"

Гарріне серце мало не вискакувало. Редлова відповідь не забарилася, а його почерк став неохайнішим, ніби він поспішав викласти все, що знає:

"Звичайно, мені відомо про Таємну кімнату. Коли я вчився, нам казали, що це легенда, що такої кімнати не існує. Але то була брехня. Як я вчився в п'ятому класі, кімнату відчинили — потвора напала на кількох учнів і вбила одну дівчину. Я піймав того, хто відчинив кімнату, і його вигнали. Але директор школи, професор Діпін, дуже соромився, що таке могло статися в Гогвортсі, і заборонив мені казати правду. Вони вигадали історію, ніби дівчина загинула від нещасного випадку. А мене нагородили гарним, блискучим призом з викарбуванням моїм ім'ям і попередили, щоб я тримав язик за зубами. Але я знав, що все може повторитися. Потвора залишалася живою, а той, хто міг її випустити, і далі був на свободі".

Гаррі так поспішав писати, що мало не перекинув каламар:

"Це знову повторюється. Було вже три напади. Невідомо, хто за цим стоїть... А хто це зробив минулого разу?"

"Якщо хочеш, я можу тобі показати, — з'явилася Редлова відповідь. — Не мусиш, вірити мені на слово. Я можу впустити тебе у свої спогади про ту ніч, коли я його піймав".

Гаррі завагався, і його перо застигло над щоденником. Що мав на увазі Редл? Як можна потрапити в чийсь спогади? Гаррі стривожено глянув на двері спальні. Було вже досить темно. Він знову глянув на щоденник, і побачив там нові слова:

"Давай, покажу".

Гаррі на мить замислився, а тоді написав:

"О'кей".

Сторінки щоденника почали гортатися, мовби на них подув сильний вітер, і зупинилися посередині червня. Роззявивши рота, Гаррі побачив, що квадратик із написом "13 червня" перетворився на крихтний телеекран. Тремтячими руками він підніс книжку і припав оком до того екранчика. Раптом його нахилило вперед, екранчик розширився, і Гаррі відчув, як його тіло відірвалося від ліжка, і він сторч головою влетів крізь отвір у сторінці у вир тіней і кольорів.

Відчув, як його ноги торкнулися твердої підлоги, а розпливчасті форми довкола нього раптом набули виразності.

Гаррі відразу здогадався, куди потрапив. Та округла кімната з заспаними портретами була Дамблдоровим кабінетом, але за столом сидів не Дамблдор. Біля свічки читав листа зморшкуватий, кволий і лисий, якщо не рахувати кількох пасем сивого волосся, чарівник. Гаррі ніколи раніше його не бачив.

— Перепрошую, — невпевнено мовив він, — я не хотів вас турбувати...

Але чарівник навіть не глянув на нього. Трохи спохмурнівши, він продовжував читати. Гаррі підійшов ближче і пробурмотів:

— Е-е... я, мабуть, піду, можна?

Чарівник і далі не звертав на нього уваги. Здавалося, він навіть його не чує. Гаррі вирішив, що чарівник, можливо, глухий, тому підвищив голос:

— Вибачте, що потурбував, я вже йду, — мало не крикнув він.

Чарівник, зітхнувши, склав листа, підвівся, пройшов повз Гаррі і засунув штори.

Небо за вікном було яскраво-червоним: сонце, мабуть, уже заходило. Чарівник вернувся до столу, сів, покрутив великими пальцями один довкола одного і втупився поглядом у двері.

Гаррі оглянув кабінет. Ніде не було ані фенікса Фоукса, ні сюркотливих срібних пристроїв. То був Гогвортс, яким знав його Редл, а отже, директором був цей невідомий чарівник, а не Дамблдор, а сам Гаррі лишався цілком невидимим для людей, що жили п'ятдесят років тому.

Хтось постукав у двері кабінету.

— Заходьте, — ледь чутно мовив старий чарівник.

Зайшов хлопець років шістнадцяти, знявши гостроверхого капелюха. На грудях у нього поблискував срібlistий значок старости. Він був значно вищим від Гаррі, але також мав чорне, як смола, волосся.

— А-а, Редл! — сказав директор.

— Ви хотіли мене бачити, професоре Діліте? — занепокоєно запитав Редл.

— Сідай, — звелів Діпіт. — Я щойно читав твого листа.

— О! — вимовив Редл.

Він сів і міцно стиснув руки.

— Мій любий хлопче, — лагідно мовив Діпіт, — я, мабуть, не зможу дозволити тобі лишитися на літо в школі. Ти ж хочеш, звичайно, поїхати на канікули додому?

— Ні, — відразу заперечив Редл, — я краще побуду в Гогвортсі, аніж повернуся до цього... до цього...

— Під час канікул ти, здається, живеш у маглівському притулку для сиріт? — поцікавився Діпіт.

— Так, пане професоре, — відповів, почервонівши, Редл.

— Ти маглівського роду?

— Я покруч, пане професоре, — пояснив Редл. — Тато — магл, а мати — чаклунка.

— І вони обоє?..

— Моя мама померла, коли я народився, пане професоре. У притулку мені сказали, що вона тільки встигла дати мені подвійне ім'я: Том — на честь батька, Ярволод — на честь дідуся.

Діпіт співчутливо покладав язиком.

— Річ у тім, хлопче, — зітхнув він, — що для тебе можна було б зробити виняток, але за теперішніх обставин...

— Пане професоре, ви маєте на увазі всі оці напади? — запитав Редл, а серце Гаррі тьохнуло.

Він підсунувся ближче, щоб нічого не пропустити.

— Саме так, — погодився директор. — Мій любий хлопче, ти повинен розуміти, як безвідповідально з мого боку дати тобі дозвіл залишитися в замку після закінчення семестру, а надто якщо врахувати нещодавню трагедію... смерть тієї бідлоашної дівчинки... У притулку тобі буде значно безпечніше. До речі, в Міністерстві магії навіть ідуть розмови про закриття школи. Ми так і не можемо визначити... е-е... джерело цих неприємностей... Редлові очі округлилися:

— Пане професоре, а якби... ту особу впіймали? Якби усе це припинилося?..

— Що ти маєш на увазі? — аж підвівся у кріслі Діпіт, а голос його зірвався. — Редл є, чи

тобі щось відомо про ті напади?

— Ні, пане професоре, — швидко відповів Редл. Але Гаррі був певен, що ця відповідь не зовсім щира, бо й він уже якось казав таке саме "ні" професорові Дамблдору.

— Можеш іти, Томе... — Трохи розчарований Діпіт знову вмовився у кріслі.

Редл зісковзнув з крісла і вийшов. Гаррі пішов за ним. Вони спустилися рухомими гвинтовими сходами і опинилися біля кам'яного гаргуйля в темному коридорі. Редл зупинився. Гаррі теж. Гаррі бачив, як Редл щось зосереджено обмірковує. Він кусав губи і морщив чоло.

Тоді, ніби раптом щось вирішивши, кинувся геть. Гаррі безшумно рушив за ним. Вони нікого не зустріли, і тільки у вестибюлі високий чоловік з довгим каштановим волоссям і такою ж бородою покликав Редл а з мармурових сходів.

— Чого ти тут ходиш так пізно, Томе?

Гаррі придивився до чарівника. Це був не хто інший, як молодший на п'ятдесят років Дамблдор.

— Я був у директора, — пояснив Редл.

— Ну, а тепер іди спати, — сказав Дамблдор, пронизавши Редла дуже знайомим Гаррі поглядом. — Зараз краще не тинятися коридорами. Відтоді, як...

Не доказавши, він тяжко зітхнув, побажав Ред-лові "на добраніч" і пішов далі. Редл зачекав, поки Дамблдор зникне, а тоді швидко збіг кам'яними сходами, що вели до підвалу. Гаррі кинувся за ним.

Він був розчарований тим, що Редл завів його не в якийсь прихований перехід або таємний тунель, а саме у той підвал, де відбувалися Снейпові уроки зілля й настійок. Смолоскипи не горіли, тож коли Редл майже причинив за собою двері, Гаррі бачив тільки, як той стоїть, мов укопаний, біля дверей і пильнує за коридором.

Гаррі здалося, ніби вони простояли там не менше години. Редл і далі стовбичив біля дверей, підглядаючи у шпарку. І от тоді, коли Гаррі вже ні на що не сподівався і почав навіть думати про повернення в теперішній час, за дверима почулися чийсь кроки.

Хтось скрадався в переході. Гаррі чув, як той хтось проминув їхній підвал. Редл безшумно, мов тінь, вислизнув з дверей і рушив услід, а Гаррі скрадався за ним навшпиньки, забувши, що його й так не чути.

Хвилин із п'ять вони прямували слідом за тими кроками, аж поки Редл раптом зупинився, прислухаючись до нових звуків. Гаррі почув, як зі скрипом відчинилися двері, а тоді хтось хрипко зашепотів:

— Давай! Мушу тебе випустити!.. Йди сюди... У ящик!..

Голос був досить знайомий.

Зненацька Редл одним стрибком зник за рогом. Гаррі рушив за ним. Він побачив темний силует здорового хлопця, який присів біля відчинених дверей, тримаючи в руках великий ящик.

— Привіт, Рубеусе! — голосно сказав Редл.

Хлопець з грюкотом зачинив двері й підвівся.

— Що ти си тут робиш, Томе? Редл підступив ближче.

— Ну, все, Рубеусе! — мовив він. — Я все про тебе розповім. Якщо напади не припиняться, можуть закрити школу.

— Що ти си верзеш?

— Я не думаю, Рубеусе, що ти хотів когось убити. Але з монстра милу хатню тваринку не зробиш. Ти, мабуть, просто випустив його побігати і...

— Він нікого не вбивав! — вигукнув великий хлопець, позадкувавши до зачинених дверей. За його спиною Гаррі міг чути якесь дивне шарудіння і клацання.

— Годі, Рубеусе, — ще на крок підступив Редл. — Завтра тут будуть батьки померлої дівчинки. Мінімум, що може зробити для них Гогвортс, — це знищити монстра, який убив їхню доньку.

— То не він! — крикнув хлопець, і голос його відбився луною в темному переході. — Він такого б не зробив! Ніколи!..

— Відійди, — звелів Редл, витягаючи чарівну паличку.

Ного заляття залило коридор яскравим саявом. Двері за спиною великого хлопця

відчинилися з такою силою, що його самого жбурнуло на протилежну стіну. А з дверей вилізло щось таке, від чого Гаррі пронизливо закричав, хоча того крику Нікто, крім нього, й не почув.

На них мовби напочувалося велике приземкувате волохате тіло з безліччю чорних лап, блиском численних очей і парою гострих, мов бритва, клешень.

Редл знову підняв свою паличку, але було надто пізно.

Збивши його з ніг, чудовисько стрімко промчало коридором і зникло з очей. Редл зіп'явся на ноги і, дивлячись йому вслід, підняв чарівну паличку. Але великий хлопець стрибнув на нього, вирвав паличку, пожбурих її і дико закричав:

— Hi-i-i-i-i-i-i-i-i-i!!!

Усе довкола закружляло, і настала темрява.

Гаррі відчув, як він кудись провалюється, далі відчув удар, а тоді побачив, що лежить на своєму ліжку в грифіндорській спальні.

Редлів щоденник лежав у нього на животі.

Гаррі ще не встиг перевести дух, як відчинилися двері спальні і зайшов Рон.

— Ось ти де! — зрадів він.

Гаррі сів. Він тремтів і вкрився потом.

— Що сталося? — стурбовано глянув на нього Рон.

— То був Гегрід, Роне! П'ятдесят років тому Гегрід відчинив Таємну кімнату.

— РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ —
Корнеліус Фадж

Гаррі, Рон і Герміона давно знали, що Гегрід має нездорову пристрасть до великих і потворних створінь. Ще коли вони вчилися в першому класі, він спробував виростити у своїй дерев'яній хатинці дракона, а його здорового триголового пса Флафі вони не забудуть довіку.

Отож Гаррі не сумнівався: якщо Герід ще хлопцем довідався, що десь у замку чаїться якась потвора, то він готовий був на все, аби лиш поглянути на неї. А тоді йому, мабуть, стало шкода, що потвору зачинили так надовго, і він вирішив випустити її, щоб вона розім'яла свої незчисленні лапи. Гаррі навіть уявляв, як тринадцятирічний Герід намагається надягти їй нашійник. Але Гаррі так само не сумнівався, що Герід ніколи не міг би когось убити.

Гаррі уже й жалкував, що проник у таємницю Редлового щоденника. Рон з Герміоною знову і знову змушували його все переповідати. Гарі вже нудило від своєї розповіді та її безкінечних обговорень.

— Редл міг і помилитися, — мовила Герміона. — Може, на людей нападала якась інша потвора.

— Скільки, ти думаєш, тут могло бути потвор? — понуро запитав Рон.

— Ми знаємо, що Гегріда виключили зі школи, — засмучено мовив Гаррі. — І після цього напади припинилися. Інакше Редл не отримав би своєї нагороди.

Рон підійшов до справи з іншого боку:

— Редл *точнісінько*, як Персі. Ну, хто його просив доносити на Гегріда?

— Роне, але ж потвора когось *убила*, — нагадала Герміона.

— А якби закрили Гогвортс, Редл мусив би повертатися у маглівський притулок для сиріт,
— додав Гаррі. — І я розумію, чого він хотів лишитися тут.

Рон закусив губу, а тоді невпевнено запитав:

— Ти зустрів Гегріда на алеї Ноктерн, правда?

— Він там купував отрутку проти слимаків, — поспішно відповів Гаррі.

Вони замовкли.

Після довгої паузи Герміона запитала, мабуть, про найтяжче:

— Як по-вашому, нам треба піти й *поговорити* з самим Гегрідом?

— От же й мила буде зустріч! — скрикнув Рон. — Привіт, Гедриде! Скажи нам, чи не випускав ти недавно в замку щось волохате і скажене?

Зрештою вони вирішили нічого не казати Гегрдові, поки не станеться нового нападу. І що

довше не появлявся той загадковий безтілесний голос, то дужче вони сподівалися, що їм ніколи не доведеться розпитувати Гегріда, чому його вигнали зі школи.

Відколи були спаралізовані Джастин і Майже-Безголовий Нік, минуло з чотири місяці, тож тепер мало не всі вважали, що злочинець дав їм спокій. Півзові нарешті набридла пісенька "Ох, Поттере-компоттере", а Ерні Макмілан на одній з гербологій дуже чемно попросив Гаррі передати йому відерце зі стрибучими грибами-поганками.

У березні кілька мандрагор влаштували у третій оранжереї галасливу вечірку. Це дуже втішило професорку Спраут.

— Тільки-но вони почнуть лазити в горщики один до одного, це буде сигнал, що вони вже цілком дозріли, — пояснила вона Гаррі. — Тоді ми зможемо оживити отих бідолах у шкільній лікарні.

*

Під час Великодніх канікул другокласники отримали новий клопіт. Настала пора вибирати предмети для третього року навчання. Герміона поставилася до цього вкрай серйозно.

— Це може вплинути на наше майбутнє, — сказала вона Гаррі й Ронові, які переглядали списки нових предметів, позначаючи їх галочками.

— Я хотів би позбутися зілля й настійок, — сказав Гаррі.

— Не можна, — похмуро озвався Рон. — Усі старі предмети лишаються. Інакше я б із задоволенням викреслив захист від темних мистецтв!

— Але ж це дуже важливий предмет! — обурилася Герміона.

— Тільки не та бридня, якої навчає Локарт! — скривився Рон. — Я не навчився в нього нічого. Ну, хіба тільки те, що не можна давати волю ельфам.

Усі родичі Невіла Лонгботома — чарівники й чарівниці — засипали його листами з абсолютно різними порадами про корисні предмети. Невіл цілком заплутався, перечитуючи список з висолопленим язиком, і допитувався, який предмет складніший — ворожіння на числах чи вивчення стародавніх рун. Дін Томас, що виріс, як і Гаррі, серед маглів, добирав предмети, наосліп тицяючи У список своєю чарівною паличкою. Герміона не слухала жодних порад, а просто записалася на всі нові предмети.

Гаррі уявив, що сказали б дядько Вернон і тітка Петунія, якби він спробував обговорити з ними свою майбутню чаклунську кар'єру. Хоч не можна сказати, що йому бракувало порадишників: Персі Візлі був радий поділитися своїм досвідом.

— Гаррі, все залежить від того, чого ти хочеш досягти, — пояснював він. — Завжди варто вчасно подумати про майбутнє, тому я раджу тобі вивчати віщування. Дехто каже, ніби несерйозним вибором є магґологія, але особисто я вважаю, що чарівники повинні добре знати немагічну громаду, а надто, коли збираються з ними співпрацювати, — візьми мого батька — він постійно мусить мати справу з магґами. А мій брат Чарлі завжди любив працювати на свіжому повітрі, тому й вирішив вивчати догляд магічних істот. Відчуй, до чого тебе найдужче тягне.

Але Гаррі відчував, що його тягнуло тільки до одного — до квідичу. Зрештою, він вибрав ті самі предмети, що й Рон: коли в нього щось не вийде, поруч завжди буде приятель, який йому допоможе.

*

У наступному матчі з квідичу Грифіндор зустрічався з Гафелпафом. Вуд наполягав на щоденних тренуваннях після вечері, тож Гаррі майже не лишалося часу на щось інше, окрім квідичу й домашніх завдань. Чи то через дедалі плідніші тренування, чи через відсутність постійних дощів, але йдучи до спальні напередодні суботнього матчу, Гаррі відчував, що шанси Грифіндору здобути кубок з квідичу ще ніколи не були кращими.

Але його бадьорий настрій тривав не довго. Нагорі на сходах, які вели до спальні, він зіткнувся з розгубленим і вкрай приголомшеним Невілом Лонгботомом.

— Гаррі, я не знаю, хто це зробив! Я зайшов і бачу...

Боязко поглядаючи на Гаррі, Невіл штовхнув двері до спальні.

Усі речі з Гарріної валізи були розкидані по кімнаті. На підлозі валялася розірвана мантия. З ліжка зірвали білизну, а з тумбочки хтось витяг шухляду і все, що в ній було, висипав на матрац.

Ошелешений Гаррі підійшов до ліжка, наступаючи на вирвані сторінки "Трапези з тролями".

Коли вони з Невілом почали знову застеляти ліжко, до спальні увійшли Рон, Дін і Шеймус.

— Що тут таке, Гаррі? — голосно запитав Дін.

— Не уявляю, — відповів Гаррі. Рон тим часом оглядав мантию. Усі кишені були вивернуті.

— Хтось тут щось шукав, — сказав Рон. — Нічого не пропало?

Гаррі почав збирати свої речі, кидаючи їх у валізу. Лише коли жбурнув туди останню з Локартових книжок, він зрозумів, чого бракувало.

— Пропав щоденник Редла, — сказав він упівголоса до Рона.

— *Що?*

Гаррі кивнув головою на двері до спальні, і Рон вийшов з кімнати слідом за ним. Вони побігли до напівспорожньої грифіндорської вітальні й сіли біля Герміони, яка самотньо читала книгу "Як розуміти стародавні руни".

Герміона була вражена новиною.

— Але ж... украсти міг тільки грифіндорець! Більше ніхто не знає нашого пароля! — Саме так, — погодився Гаррі.

Наступного ранку, коли вони прокинулись, їх привітало яскраве сонячне світло й легенький свіжий вітерець.

— Ідеальні умови для квідичу! — завзято вигукнув Вуд за грифіндорським столом, накладаючи яєшню на тарілки своїх гравців. — Гаррі, на, бери, тобі треба добре підкріпитися.

Гаррі розглядав грифіндорський стіл, навколо якого тіснилися учні, й думав, чи не сидить десь поміж ними новий власник Редлового щоденника. Герміона наполягала, щоб він повідомив про крадіжку, але Гаррі ця думка не подобалась. Довелося б розповісти комусь із учителів про щоденник — а хто тепер пам'ятає, за що Гегріда вигнали зі школи п'ятдесят років тому?

Гаррі не хотів ворухити ті давні події. Коли він вийшов з Великої зали разом з Роном і Герміоною, щоб узяти квідичну форму, до всіх його тривог додалася ще одна, і то дуже серйозна. Тільки-но він поставив ногу на мармурову сходинку, як почув знову:

— *Цього разу я вб'ю!.. Розірву!.. Пошматую!..* Гаррі зойкнув, а Рон з Герміоною злякано відсахнулись від нього.

— Голос! — сказав, озираючись, Гаррі. — Я щойно чув його знову! А ви?..

Вирячивши очі, Рон похитав головою. А от Герміона ляснула себе долонею по чолі.

— Гаррі, я, здається, зрозуміла! Я мушу піти в бібліотеку!

І вона побігла сходами нагору.

— *Що* вона зрозуміла? — розгублено мовив Гаррі. Він і далі озирався, аби з'ясувати, звідки лунав той голос.

— Хе, чого не розумію я, — похитав головою Рон.

— Але чому вона побігла до бібліотеки?

— Бо це Герміонин стиль, — знизав плечима Рон. — Коли сумніваєшся — біжи в бібліотеку.

Розгублений Гаррі стояв і прислухався, чи не почується знову той голос, проте з Великої зали за його спиною вже виходили, поспішаючи на стадіон, учні, які голосно перемовлялися.

— Мабуть, рухайся, — порадив Рон. — Уже майже одинадцята, скоро початок.

Гаррі побіг до грифіндорської вежі, схопив "Німбус-2000" і приєднався до великої юрби, що сунула на матч. Проте думками він і далі був у замку, де чувся той безтілесний голос. Надягаючи в роздягальні яскраво-червону форму, заспокоював себе тим, що всі зараз прийшли сюди, щоб дивитися гру.

Команди вийшли на поле під бурхливі оплески. Олівер Вуд облетів стовпи, щоб розігрітися, а мадам Гуч витягла м'ячі. Гафелпафці, у яскраво-жовтій формі, збилися до купи,

щоб востаннє обговорити тактику гри.

Гаррі вже сідав на мітлу, як раптом на поле вибігла професорка Макгонегел з величезним пурпуровим мегафоном у руках.

Гарріне серце каменем зірвалося додолу.

— Матч відмінюється! — гукнула професорка Макгонегел у мегафон, і переповнені трибуни зірвалися обуреними вигуками і гулом. Розгублений Олівер Вуд приземлився й побіг до професорки Макгонегел, забувши навіть злізти з мітли.

— Але ж, пані професорко! — вигукнув він. — Ми мусимо грати! Кубок!.. Грифіндор!..

Професорка Макгонегел не звертала на нього уваги, вона й далі кричала в мегафон:

— Всім учням негайно повернутися до своїх гуртожитків! Там ви отримаєте подальшу інформацію! Будь ласка, якомога швидше!

Вона опустила мегафон і підкликала до себе Гаррі.

— Поттере, тобі краще піти зі мною.

Не розуміючи, в чому його підозрюють тепер, Гаррі побачив, як з розбурханого натовпу вискочив Рон. Він підбіг до них, коли вони вже прямували до замку. На Гаррін подив, професорка не заперечувала.

— Так, Візлі, ти також, мабуть, ходи з нами.

Деякі учні нарікали на те, що відмінили гру, а інші були явно стурбовані. Гаррі й Рон слідом за професоркою Макгонегел повернулися до школи і піднялися мармуровими сходами нагору. Але цього разу їх не повели до жодного кабінету.

— Ця звістка, мабуть, вас приголомшить, — сказала професорка Макгонегел на диво лагідним голосом, коли вони підійшли до шкільної лікарні. — Стався новий напад... новий подвійний напад.

Гаррі увесь похолов. Професорка Макгонегел штовхнула двері, і вони з Роном увійшли.

Мадам Помфрі схилилася над дівчиною з п'ятого класу з довгим кучерявим волоссям. Гаррі її впізнав: це була та дівчина з Рейвенклоу, в якій вони хотіли дізнатися, де слизеринська вітальня. А на сусідньому ліжку лежала...

— *Герміона!*.. — простогнав Рон.

Герміона лежала цілком нерухомо з розплющеними й застиглими очима.

— Їх знайшли біля бібліотеки, — сказала професорка Макгонегел. — Ви часом нічого не знаєте про ось це? Воно лежало біля них на підлозі...

Вона показала їм невеличке кругле дзеркальце.

Гаррі й Рон заперечно похитали головами, не спускаючи очей з Герміойи.

— Я відведу вас до грифіндорської вежі, — засмучено сказала професорка Макгонегел. — Треба зробити оголошення.

*

— Всі учні повинні повертатися до своїх гуртожитків не пізніше шостої години вечора. Після цього ніхто не має права залишати свої спальні. На уроки ви будете ходити в супроводі вчителів. У туалет і ванну — тільки з дозволу вчителів. Усі тренування і матчі з квідичу відмінюються. Активна діяльність у вечірній час заборонена.

Грифіндорці, що заповнили вітальню, мовчки слухали професорку Макгонегел. Вона згорнула пергамент, з якого читала оголошення, і схвилювано вимовила:

— Мабуть, не варто додавати, що я давно вже не була така стривожена. Школу, цілком імовірно, закриють, поки не будуть піймані злочинці. Прошу всіх, хто має хоч якісь здогади, повідомити мені.

Професорка досить незграбно вилізла через отвір у портреті, а грифіндорці відразу загомоніли.

— Послухайте, ми вже втратили двох грифіндорців, не рахуючи грифіндорського привида, одного рейвенкловця і одного гафелпафця, — промовив, загинаючи пальці, приятель близнюків Лі Джордан. — Невже *ніхто* з учителів не помітив, Що нічого не сталося тільки зі слизеринцями? Невже не *очевидно*, що все це йде зі Слизерину, — Слизеринів *спадкоємець*, слизеринська *потвора*... Чому просто не взяти й не викинути звідси усіх слизеринців? —

обурювався він під схвальні кивання і поодинокі оплески.

Персі Візлі сидів на кріслі відразу за Лі, але цього разу не поспішав викладати свої думки. Він був блідий і приголомшений.

— Персі шокований, — тихенько шепнув Гаррі Джордж. — Та рейвенкловська дівчина — Пенелопа Клірвотер, теж староста. Він, мабуть, не допускав, що потвора відважиться напасти на *старосту*.

Але Гаррі слухав його не уважно. Перед його очима й далі була Герміона, яка лежала на лікарняному ліжку, немов статуя. І якщо злочинців не зловлять якнайшвидше, то він приречений цілісіньке життя прожити з Дурслями. Том Редл доніс на Гегріда, бо, якби школу закрили, він мав би повертатися у маглівський сиротинець. Гаррі тепер добре розумів, що відчував тоді Редл...

— Що нам робити? — прошепотів Рон йому на вухо. — Думаєш, вони підозрюють Гегріда?

— Треба піти й поговорити з ним, — вирішив Гаррі. — Я не вірю, що це знову він, але, якщо він колись уже випускав потвору, то знає, як дістатися до Таємної кімнати, а це вже непогано.

— Але Макгонегел казала, що після уроків ми повинні сидіти у вежі...

— Я думаю, — ледь чутно вимовив Гаррі, — що прийшла пора знову витягти старий батьків плащ.

*

Гаррі успадкував від свого батька тільки одну річ — довгий і сріблястий плащ-невидимку. Це була єдина можливість непомітно вислизнути зі школи, щоб відвідати Гегріда. Вони, як завжди, полягали на свої ліжка, зачекали, поки Невіл, Дін і Щеймус наговоряться про Таємну кімнату й нарешті заснуть, а тоді встали, знову одяглися й накинули плащ.

Подорож темним і порожнім замком — не найприємніша річ. Проте Гаррі, який не раз блукав уночі по замку, ще ніколи не бачив його таким багатолюдним після заходу сонця. Учителі, старости й привиди парами ходили по коридорах, вистежуючи щось незвичайне. Плащ-невидимка не приховував шумів, тому, коли Рон спіткнувся усього за кілька метрів від Снейпа, який вийшов на чергування, виникла напружена ситуація. На щастя, Снейп чхнув саме тієї миті, коли Рон вилаявся. Друзі полегшено зітхнули, коли нарешті дійшли до дубових вхідних дверей і обережно їх відчинили.

Ніч була зоряна і ясна. Вони побігли в напрямку освітленого вікна Гегрідової халупи, і скинули плаща тільки тоді, коли підійшли до дверей.

Постукали, і тієї ж миті Гегрід рвучко розчахнув двері. Вони побачили скерований на них арбалет, а за Гегрідовою спиною голосно гавкав вовкодав Іклань.

— Овва! — здивувався він, опускаючи арбалет і дивлячись на них. — Що ви си тут робите?

— А це для чого? — запитав Гаррі, показуючи на арбалет, коли вони увійшли до хатини.

— Та то ніц... ніц... — буркнув Гегрід. — Я чекав... але йой, то пусте!.. Сідайте, я заварю чай.

Він, здається, не розумів, що робить. Розхлюпав воду, мало не загасивши вогонь; тоді розбив чайничок для заварки, нервово смикнувши своєю велетенською рукою.

— Гегріде, все нормально? — занепокоївся Гаррі. — Ти чув про Герміону?

— Ох, чув, чув!.. — відповів Гегрід надламаним голосом.

Він і далі нервово поглядав на вікна. Налив їм великі кухлики окропу (але забув налити заварки) і взявся якраз викладати на тарілку шматок фруктового пирога, як раптом хтось загнукав у двері.

Пиріг випав у Гегріда з рук. Гаррі й Рон злякано презирнулися, а тоді швиденько накинули плащ-невидимку і заховалися в кутку. Гегрід пересвідчився, що їх не видно, схопив арбалет і знову рвучко відчинив двері.

— Добрий вечір, Гегріде!

То був Дамблдор. Він увійшов з надзвичайно серйозним виглядом. Слідом за ним з'явився

досить чудернацький чоловік.

Незнайомець був низенький та огрядний, з розкошланим волоссям і стурбованим обличчям. Його одяг був напрочуд строкатий: смугастий костюм, яскраво-червона краватка, довга чорна мантия й гостроносі пурпурові черевики. Під рукою він тримав зелений капелюх-котелок.

— Це татів шеф! — ледь чутно видихнув Рон. — Корнеліус Фадж, міністр магії!

Гаррі боляче стусонув Рона ліктем, щоб той замовк.

Гегрід поблід і вкрився потом. Він важко впав у крісло і поглядав то на Дамблдора, то на Корнеліуса Фаджа.

— Погані справи, Гегріде, — заговорив Фадж, ковтаючи слова. — Дуже погані... Тому я тут. Чотири напади на учнів маглівського роду. Це вже занадто. Міністерство повинне діяти.

— Та я... я ж ніколи!.. — благально глянув на Дамблдора Гегрід. — Ви знаєте, я ніколи, професоре Дамблдоре, прошу пана!..

— Корнеліусе, я хочу наголосити: Гегрід має мою цілковиту довіру, — спохмурнівши, звернувся до Фаджа Дамблдор.

— Слухай, Албусе, — зніжковів Фадж. — Гегрід має погану репутацію. Міністерство мусить щось побити, члени Ради опікунів уже зверталися до нас.

— А я ще раз тобі кажу, Корнеліусе: арешт Гегріда не допоможе анітрохи, — наполягав Дамблдор. Його сині очі палали вогнем, якого Гаррі досі ще не бачив.

— А ти стань на моє місце! — доводив Фадж, крутячи в руках капелюха. — На мене тиснуть з усіх боків. Треба, щоб усі побачили, що я вживаю заходів. Якщо виявиться, що то не Гегрід, він зразу повернеться і буде все гаразд. Але я мушу його забрати. Мушу. Це мій обов'язок.

— *Забрати мене?* — тремтячим голосом перепитав Гегрід. — Куди забрати?

— Лише ненадовго, — пояснив Фадж, уникаючи Гегрідових очей. — Це не покарання, Гегріде, а радше запобіжний захід. Якщо піймають когось іншого, тебе випустять і вибачаться перед тобою.

— Це не в Азкабан? — хрипко запитав Гегрід. Але перше ніж Фадж устиг відповісти, хтось знову загроював у двері. Відчинив їх Дамблдор. Тепер уже Гаррі дістав ліктем під ребра, надто голосно зойкнувши.

До Гегрідової хатини увірвався містер Луціус Мелфой, закутаний у довгу чорну дорожню мантию, з холодною вдоволеною посмішкою на вустах.

Іклань загарчав.

— Фадже, ти вже тут! — схвально вимовив він. — Добре, добре...

— Чого ти сюди приперся? — розлютився Гегрід. — Забирайся з моєї хати!

— Чоловіче дорогий, повір, я не маю жодної втіхи від перебування у твоїй... е-е... і ти називаєш це хатою? — вишкірився Луціус Мелфой, оглядаючи маленьку Гегрїдову хижку. — Я просто прийшов до школи, й мені сказали, що директор тут.

— А чого ти хотів від мене, Луціусе? — поцікавився Дамблдор. Він намагався говорити ввічливо, але його блакитні очі й далі палахкотіли вогнем.

— *Жахлива* річ, Дамблдоре, — ліниво відповів містер Мелфой, витягуючи довгий сувій пергаменту, — але члени Ради опікунів гадають, що тобі час відпочити. Ось наказ про тимчасову відставку — ти знайдеш там усі дванадцять підписів. Нам здається, що ти втрачаєш авторитет. Скільки тут уже було нападів?.. І ще два сьогодні, чи не правда? Якщо піде так і далі, то невдовзі у Гогвортсі не залишиться жодного учня маглівського роду! Це буде *жахлива* втрата для школи! Ми всі це знаємо.

— Ох!.. Не спіши! Слухай, Луціусе... — стурбовано заговорив Фадж. — Звільнити Дамблдора... Ні, ні!.. За нинішніх обставин цього не можна робити аж ніяк.

— Фадже, призначення або звільнення директорів належить до компетенції Ради опікунів, — спокійно урвав його містер Мелфой. — А оскільки Дамблдор не спромігся припинити ці напади...

— Стривай, Луціусе! Якщо *Дамблдор* не спромігся їх зупинити, — заперечив Фадж, верхня губа якого вкрилася потом, — то хто ж тоді зможе?

— Це ще побачимо! — відповів Мелфой з огидною посмішкою. — Та оскільки ми всі

дванадцяттеро проголосували...

Гегрід зірвався на ноги й черкнув стелю своєю чорною кудлатою головою.

— Мелфою, — гаркнув він, — а скільком із них ти погрожував або шантажував їх, доки вони си підписали, га?

— Знаєш, голубе, оця твоя навіжена вдача таки заведе тебе колись у халепу, — сказав містер Мелфой. — Я порадив би тобі, Гегріде, не кричати отак на варту в Азкабані. Їм це не дуже сподобається.

— Можеш забирати Дамблдора! — горлав Гегрід, аж вовкодав Іклань зіщулився й заскавулів у своєму кошику. — Забери його — і учні маглівського роду не будуть мати ані одного шансу!.. Будут нові трафунки!

— Заспокойся, Гегріде! — гостро зупинив його Дамблдор і глянув на Луціуса Мелфоя: — Луціусе, якщо Рада опікунів прагне моєї відставки, я, звичайно, піду.

— Але ж... — затнувся Фадж.

— *Hi!!!* — заревів Гегрід.

Дамблдор не відводив своїх ясно-синіх очей від холодних сірих зіниць Луціуса Мелфоя.

— Однак, — дуже повільно й чітко — щоб ніхто не пропустив ані слова — вимовив Дамблдор, — ти побачиш, що *насправді* я покину цю школу тільки *тоді*, коли тут не лишиться *жодної* відданої мені людини. Ти також побачиш, що в Гогвортсі завжди нададуть допомогу тому, хто її попросить.

На якусь мить — Гаррі був майже впевнений — Дамблдорові очі глянули в той кут, де зачалися вони з Роном.

— Чудові побажання! — сказав, уклонившись, Мелфой. — Нам усім, Албусе, не вистачатиме твоєї... е-е... вельми специфічної манери роботи. Лишається тільки сподіватися, що твій наступник зуміє запобігти будь-яким... е-е... *трафункам*.

Він підійшов до дверей, відчинив їх і, вклонившись, випустив Дамблдора. Фадж, який і далі вертів у руках котелок, намірився пропустити вперед Гегріда, але той, не зрушивши з місця, набрав у груди повітря й повільно проказав:

— Якби хтось захтів щось знайти, нехай си піде слідом за *навуками*. Вони заведуть його куди слід. Це всьо, що я мав сказати!

Фадж здивовано глянув на нього.

— Всьо файно, я вже йду, — сказав Гегрід, накидаючи свою шубу з кротячого хутра. І вже виходячи з дверей слідом за Фаджем, знову зупинився і голосно додав: — А ще хтось мав би годувати Ікланя, поки мене тут не буде.

Двері з грюкотом зачинилися, і Рон скинув плаща-невидимку.

— Ми вскочили в халепу! — прохрипів він. — Немає Дамблдора. Сьогодні можуть закрити школу. Без нього напади будуть щодня.

Іклань завив і почав дряпати зачинені двері.

— РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ — Апоґог'

На полях довкола замку вже відчувався подих літа; небо й озеро стали барвінково-блакитними, а в оранжереях зацвіли великі, мов капуста, квіти. Але без Гегріда, якого разом з Ікланем раніше завжди можна було побачити з замкових вікон, цей краєвид не тішив Гаррі. Не краще, до речі, було і в самому замку, де все пішло шкереберть.

Гаррі й Рон хотіли відвідати Герміону, але до шкільної лікарні тепер не пускали відвідувачів.

— Ми не можемо ризикувати, — суворо попередила їх мадам Помфрі через шпаринку в лікарняних дверях. — Дуже перепрошую, але є небезпека, що напасник може прийти сюди, щоб остаточно покінчити з ними.

Коли не стало Дамблдора, скрізь поширився небувалий страх. Навіть сонце, нагріваючи замкові мури, мовби боялося зазирнути у віконні шиби. У школі важко було побачити безтурботне обличчя, а будь-який сміх лунав у коридорах різко й неприродньо і відразу

завмирав.

Гаррі постійно згадував прощальні Дамблдорові слова: *"Насправді я покину цю школу тільки тоді, коли тут не лишиться жодної відданої мені людини... в Гогвортсі завжди нададуть допомогу тому, хто її попросить"*. Але яка користь з тих слів? Кого просити про допомогу, якщо всі довкола не менше за них перелякані й приголомшені?

Набагато зрозуміліша була Гегрідова підказка про Павуків, але біда в тім, що в замку, здається, не лишилося жодного павука — тож за ким іти слідом?

Гаррі шукав їх скрізь, на відміну від Рона, який робив це неохоче. Звичайно, їхні пошуки ускладнювалися заборорою ходити без супроводу: вони мушили пересуватися по замку разом з іншими грифіндорцями. Їхні однокласники були раді, що їх водили з класу в клас, але Гаррі це дуже дратувало.

Проте одному учневі явно подобалася така атмосфера страху та підозр. Драко Мелфой ходив по школі з таким виглядом, ніби його щойно призначили старостою школи. Гаррі не міг збагнути, чого він так радіє.

Але десь через два тижні після відходу Дамблдора і Гегріда на уроці зілля й настійок йому випало сидіти позаду Мелфоя, і він підслухав його розмову з Кребом і Гойлом.

— Я, кароче, завжди знав, що саме мій старий викине Дамблдора, — нахвалявся той, навіть не стишуючи голосу. — Він переконаний, що Дамблдор — найгірший директор з усіх, які керували школою. Може, хоч тепер дістанемо кльового директора. Такого, що не стане зачиняти Таємну кімнату. Макгонегел довго не протягне, вона тут так, тимчасово...

Снейп пройшов повз Гаррі, не звертаючи уваги на порожнє місце Герміони та її казанок.

— Пане професоре, — звернувся до нього Мелфой. — А чому б *вам* не зголоситися на посаду директора?

— Не поспішай, Мелфою, — мовив Снейп, хоч і не міг приховати ледь помітної посмішки. — Рада опікунів тільки тимчасово усунула Дамблдора. ДУ" маю, невдовзі він знову до нас повернеться.

— Ага, якраз! — вишкірився Мелфой. — Я думаю, мій батько голосуватиме за вашу кандидатуру. Я пане професоре, скажу йому, що ви тут найкращий учитель.

Снейп самовдоволено посміхнувся, походжаючи підвалом. На щастя, він не помітив, як Шеймус Фініган зобразив, ніби блює в казанок.

— Я дивуюся, чому бруднокровці досі не пакують своїх валіз, — і далі патякав Мелфой. — Ставлю п'ять галеонів, що наступна жертва помре. Шкода, що то буде не Грейнджер!

Саме тієї миті, на щастя, задзвонив дзвоник, бо Рон уже скочив із стільця. Проте серед метушні, коли всі почали збирати портфелі, ніхто, окрім Гаррі й Діна, які вчепилися йому за руки, не зауважив Ронових намагань дістатися Мелфоя.

— Пустіть мене! — хрипів Рон, — Мені наплювати, мені не потрібна паличка, я вб'ю його голими руками!..

— Ворушіться, я відведу вас на гербологію! — гаркнув Снейп. Учні стали ланцюжком, який завершували Гаррі, Дін і Рон, що й далі намагався вирватись. Його відпустили аж тоді, коли Снейп вивів дітей із замку, й вони повз овочеві грядки попрямували до оранжерей.

На уроці гербології було незвично тихо — у їхньому класі бракувало вже двох учнів — Джастіна й Герміони.

Професорка Спраут звеліла їм підрізати абіссінські зів'ялі фіги. Гаррі поніс оберемок засохлих пагонів на компостну купу і наштотхнувся там на Ерні Макмілана. Ерні тяжко зітхнув і сказав дуже офіційним тоном:

— Гаррі, хочу вибачитися за те, що я тебе підозрював. Я знаю, що ти ніколи б не напав на Герміону Грейнджер. Прошу вибачення за все, що я тоді наговорив. Тепер ми всі в однаковому становищі, а тому...

Він подав свою пухкеньку руку, і Гаррі її потиснув.

Ерні та його приятелька Анна підрізали ті самі фіги, що й Гаррі з Роном.

— Той тип Драко Мелфой, — сказав Ерні, обламаючи засохлі гілки, — ви бачили, як він з цього всього радіє? Знаєте, я навіть думаю, що він і є спадкоємцем Слизерина.

— І хто б таке подумав! — уїдливо мовив Рон, що не міг пробачити Ерні так легко, як Гаррі.

— Гаррі, а як *по-твоєму* — це Мелфой? — запитав Ерні.

— Ні! — Гаррі заперечив так рішуче, що Ерні й Анна глянули на нього з неабияким здивуванням.

Наступної миті Гаррі помітив щось таке, що аж ударив Рона по руці своїми ножицями.

— Ой! Ти що!..

Гаррі показував на землю. Там, на відстані півметра від них, швидко бігли великі павуки.

— О... ти ба!.. — марно силкувався зобразити радість Рон. — Але ж ми не можемо зараз кинутися слідом за ними.

Ерні й Анна зацікавлено прислухалися. Гаррі дивився, як тікають павуки.

— Таке враження, що вони біжать до Забороненого лісу.

Рон засмутився ще більше.

Коли задзвенів дзвоник, професорка Спраут відвела учнів на урок захисту від темних мистецтв. Гаррі й Рон трохи від них відстали, щоб спокійно перекинутися словом.

— Нам знову потрібен плащ-невидимка, сказав Гаррі. — Можна взяти з собою Ікланя. Він звик ходити з Гегрідом до лісу, — може, стане нам у пригоді.

— Гаразд, — озвався Рон, нервово крутячи свою чарівну паличку. — Е-е... чи... А чи нема в тому лісі вовкулак? — додав він, коли вони сіли на свої звичні місця в самому кінці Локартового класу.

— Там є багато цікавого. Наприклад, кентаври, єдинороги... — уникаючи відповіді на запитання, сказав Гаррі.

Рон ще ніколи не був у Забороненому лісі. Гаррі уже раз туди ходив, і сподівався, що йому більше ніколи не доведеться бувати там знову.

Раптом до класу влетів Локарт, і здивовані погляди учнів прикипіли до нього. Усі вчителі були тепер похмуріші, ніж звичайно, але Локарт і далі випромінював життєрадісність.

— У чому річ? — бадьоро вигукнув він. — Чому такі понурі обличчя?

Учні роздратовано презирнулися, але ніхто не зронив і слова.

— Невже ви не зрозуміли? — почав терпляче, ніби до них туго доходило, розтовкмачувати їм Локарт. — Небезпека минула! Злочинця вже забрали!

— Хто це сказав? — засумнівався Дін Томас.

— Юначе, міністр магії не арештував би Гегріда, якби не був на сто відсотків переконаний у його провині, — сказав Локарт таким тоном, ніби пояснював, що два плюс два — чотири.

— Ще й як арештував би! — заперечив Рон голосніше за Діна.

— Насмілюся думати, що про Гегрідів арешт я знаю трі-і-щечки більше за тебе, містере Візлі, — самовдоволено вимовив Локарт.

Рон почав був сперечатися, що він так не вважає, але замовк на півслові, коли Гаррі щосили штурхонував його під партою.

— Нас там не було, ти що, забув? — зашипів він.

Але неприємна Локартова веселість, його натяки на те, що він ніколи не довіряв Гегрідові, упевненість, що все найгірше вже позаду, так роздратовали Гаррі, що він був ладен жбурнути "Упертих упирів" прямісінько в тупу Локартову фізіономію. Але замість цього він нашкрібав Ронові записку: "Зробимо це сьогодні".

Рон прочитав, ковтнув повітря і скося глянув на порожнє місце, де зазвичай сиділа Герміона. Це, мабуть, додало йому духу, і він кивнув на знак згоди.

*

У грифіндорській вітальні тепер завжди було повно учнів, що не мали права нікуди виходити після шостої вечора. Їм було про що поговорити, тож вітальня порожніла тільки опівночі, або й пізніше.

Відразу після вечері Гаррі витяг зі своєї валізи плаща-невидимку й просидів на ньому цілісінький вечір, чекаючи, коли нарешті всі підуть спати.

Фред і Джордж запропонували Гаррі й Ронові зіграти кілька партій у вибухові карти. Джіні була глядачем, вона принишкло сиділа в улюбленому кріслі Герміони. Гаррі й Рон навмисне програвали, щоб швидше закінчити партії, проте, коли Фред, Джордж і Джіні нарешті

пішли, було вже далеко за північ.

Гаррі й Рон зачекали, поки зачиняться двері обох спалень, а тоді схопили плаща, накинули його на себе і полізли в отвір за портретом.

Почалася ще одна нелегка мандрівка замком, бо треба було ухилятися від численних учителів. Нарешті дійшли до вестибюлю, уважно, щоб не зарипіти, прочинили дубові вхідні двері і вийшли в місячну ніч.

— Знаєш, — раптом сказав Рон, коли вони йшли темним полем, — може статися, що ми заберемося в ліс і нікого там не знайдемо. Ті павуки могли бігти зовсім не туди. Звичайно, здавалося, ніби вони рухаються у цьому напрямку, але...

Ронів голос був сповнений надії.

Вони підійшли до Гегрідової хатинки, що мала сумний і понурий вигляд, бо жодне її віконце не світилося. Коли Гаррі відчинив двері, Іклань, побачивши їх, ошалів з радості.

Непокоячись, що він своїм гучним гавкотом побудить увесь замок, вони поспіхом нагодували його цукерками з меляси, що лежали в бляшанці на каміні. Цукерки відразу склеїли його щелепи.

Гаррі лишив плаща-невидимку на Гегрідовому столі. У чорному мороці лісу він був не потрібний.

— Ікланю, гуляти! — Гаррі поплескав собаку по лапі, і той услід за ними радісно вискочив з хати, побіг на узлісся і задер лапу біля високого явора.

Гаррі витяг чарівну паличку, промовив: "*Лумос!*", і на її кінчику засвітилося слабеньке світло, достатнє, щоб побачити, чи є на стежці павуки.

— Класна ідея! — похвалив його Рон. — Я б засвітив і свою, але знаєш... Вона ще вибухне або що...

Гаррі поплескав Рона по плечі і показав на траву. Два самотні павуки тікали від світла палички в затінок дерев.

— О'кей, — зітхнув Рон, приготувавшись до найгіршого. — Я готовий. Ходімо.

І вони в супроводі Ікланя, який бігав довкола, обнюхуючи коріння й листя, заглибилися в ліс. При світлі чарівної палички вони простували за довгою вервечкою павуків, що бігли уздовж стежини. Так вони йшли хвилин із двадцять, не розмовляючи й уважно прислухаючись до всіх інших окрім тріску гілочок і шелесту листя, звуків. Згодом, коли ліс став такий густий, що вже не було видно зірок над головою, а чарівна паличка жевріла самотнім промінчиком у суцільному морі темряви, вони побачили, що їхні павуки-провідники звертають зі стежки кудись убік.

Гаррі зупинився, щоб розгледіти, куди вони прямують, але, крім невеличкої освітленої смужки, не було видно нічого. Він ще ніколи не заходив так далеко в цей ліс і добре пам'ятав, що минулого разу Гегрід радив йому не сходити зі стежки. Але ж Гегрід зараз далеко, можливо, в тюремній камері Азкабану, і він чітко їм сказав: треба йти слідом за павуками.

Щось вологе торкнулося Гарріної руки — він відсахнувся, наступивши Ронові на ногу, — але то просто Іклань ткнувся в нього носом.

— Ну що, підемо? — запитав Гаррі. У світлі чарівної палички він ледве розрізняв Ронові очі.

— Та вже ж не будемо вертатися, — відповів Рон.

І вони подалися углиб лісу за рухливими тінями павуків. Тепер вони посувалися повільніше — перечіпаючись об коріння й пеньки, майже непомітні в суцільній пітьмі. Гаррі відчував на руці гаряче дихання Ікланя. Доводилося не раз зупинятися, щоб Гаррі, припавши до землі, міг знайти павуків.

Вони йшли, мабуть, із півгодини, чіпляючись мантиями за кущі і нижні гілляки дерев. Трохи згодом помітили, що спускаються якимось схилом, хоч ліс і далі був такий самий густий.

Раптом Іклань голосно й лунко гавкнув. Гаррі й Рон з несподіванки аж підскочили.

— Що таке? — вигукнув Рон, вдивляючись у темряву і боляче стискаючи Гаррі за лікоть.

— Там щось рухається, — видихнув Гаррі. — Слухай... Щось досить велике.

Обидва прислухалися. Десь праворуч від них щось велике ламало гілки, мовби продираючись крізь дерева.

— Ой ні!.. — забідкався Рон. — Ой ні, ой ні, ой...

— Помовч! — просичав Гаррі. — Воно почує...

— Почує мене? — неприродно тоненьким голосом запитав Рон. — Та воно вже почуло Ікланя!

Темрява аж тиснула їм на очі; вони з жахом стояли й чекали. Почувся дивний гуркіт, і знову все стихло.

— Що воно робить? — здивувався Гаррі.

— Мабуть, готується стрибнути, — відповів Рон. Вони чекали, тремтіли і не рухалися з місця.

— Може, воно втекло? — прошепотів Гаррі.

— Н-не знаю...

І тут праворуч від них зненацька спалахнуло світло — таке яскраве в пітьмі, що вони затулили руками очі. Іклань заскавулів і кинувся тікати, але застряг поміж колючок і заскімлив ще голосніше.

— Гаррі! — з полегшенням вигукнув Рон. — Гаррі, це ж наша машина!

— Що?

— Ходи швидше!

Гаррі наосліп рушив за Роном у напрямку світла. Спотикаючись на кожному кроці, вони за якусь Мить вийшли на галявину.

Порожня машина містера Візлі стояла серед густих дерев, що накривали її лапатим гіллям, мов Дахом, і світила передніми фарами. Коли ошелешений Рон наблизився до неї, вона поволі рушила йому назустріч, неначе великий бірюзовий пес який зустрічає свого господаря.

— Вона увесь час була тут! — вражено вигукнув Рон, обходячи машину довкола. — Глянь на неї! Трохи здичавіла в цьому лісі...

Крила машини були подряпані й брудні. Вона, очевидно, вже звикла самотійно пересуватися лісом. Іклань, здається, був не в захваті від неї. Пес тремтів і не відходив від Гаррі. Перевівши подих, Гаррі сховав чарівну паличку в кишеню мантиї.

— А ми боялися, що вона на нас нападе! — усміхнувся Рон. Він притулився до машини і поплескав її долонею. — А я думав — де ж це вона пропала?

Гаррі, примружуючись, шукав на землі павуків, але від світла фар вони всі повтікали.

— Ми загубили слід, — сказав він. — Пішли, треба його відшукати.

Але Рон не відповідав. Він навіть не ворухився. Його очі прикипіли до чогось, що височіло відразу за Гарріною спиною на висоті трьох метрів від землі. Ронове обличчя заціпеніло від жаху.

Гаррі не встиг навіть озирнутися. Почулося гучне клацання, і він відчув, як щось довге й волохате обхопило його за пояс і підняло над землею догори ногами. Перелякано випручуючись, він почув, як знову щось клацає, і побачив, що Ронові ноги також відриваються від землі. Тоді заскавулів Іклань, і наступної миті його теж піднесло вгору поміж темними деревами.

Висячи вниз головою, Гаррі побачив, що істота, яка його спіймала, пересувалася на шістьох довгезелних, волохатих ногах, а ще дві передні біля лискучих чорних клешнів міцно його стискали.

Він чув, як позаду рухається таке ж чудовисько, яке тримало Рона. Вони рухалися в саме серце лісу. Гаррі чув, як Іклань, голосно скімлячи, намагався визволитися від третьої потвори, а от сам Гаррі не зміг би кричати, навіть якби захотів — голос його залишився десь на галявині біля машини. Гаррі не уявляв, скільки часу він пробув у лапах того чудовиська. Темрява раптом розсіялась, і він побачив, що засипана листям земля аж кишить павуками. Вигинаючи шию, з'ясував, що вони опинилися на краю великої улоговини, де вже не було дерев. Зорі яскраво освітлювали найжахливішу картину, яку він будь-коли бачив.

Павуки! Але не ті маленькі павучки, що сновигали поміж листям унизу, а павуки завбільшки з коня — восьмиокі, восьминогі, чорні, волохаті, величезні! Те *гігантосько*, що тримало у своїх лапах Гаррі, зійшло крутим схилом до примарного куполу, зітканого з павутини в самому центрі улоговини. Решта павуків обступили його зусібіч, збуджено клацаючи клешнями при вигляді здобичі.

Павук відпустив Гаррі, і він упав навкарачки на землю. Рон та Іклань гепнулися неподалік

від нього. Іклань уже не скавулів, а лише мовчки щулився на землі. Рон, здається, почувався так само, як і Гаррі — роззявив рота від німого крику і вирячив очі.

Раптом Гаррі усвідомив: павук, який його приніс, Щось каже. Розібрати слова було важко, бо, вимовляючи їх, він водночас клацав клешнями. — Арагог! — кликав когось павук. — Арагог!.. З-під сірого павутинного куполу дуже повільно виліз павук завбільшки, як невеличкий слон. На його чорному тілі і лапах де-не-де видніла сивина, а кожне око на бридкій голові з клешнями світилося більмом. Він був сліпий.

— Що тут таке? — запитав він, швидко клацаючи клешнями.

— Люди, — клацнув у відповідь павук, який приніс Гаррі.

— Це Гегрід? — поцікавився Арагог, підсуваючись ближче і блимаючи своїми вісьмома більмами.

— Незнайомці, — клацнув павук, який приніс Рона.

— Убийте їх! — роздратовано клацнув Арагог. — Я спав...

— Ми друзі Гегріда, — крикнув Гаррі. Його серце, здавалося, гупало не в грудях, а десь у горлі.

Звідусіль залунало павучаче клацання. Арагог замислився.

— Гегрід ще ніколи не прислав у нашу улоговину людей, — повільно вимовив він.

— Гегрід потрапив у біду! — сказав Гаррі, уривчасто дихаючи. — Тому ми й прийшли.

— У біду? — перепитав старий павук, і Гаррі здалося, ніби його клешні заклацали якось стурбовано. — Але чому він прислав вас?

Гаррі хотів було підвестися, але передумав — злякався, що не втримається на ногах. Він і далі сидів на землі, намагаючись говорити якомога спокійніше.

— Там у школі думають, що Гегрід нацькував... е-е... когось на учнів. Його забрали до Азкабану.

Арагог люто заклацав клешнями, і той звук, повторений павучим збіговиськом, луною розійшовся в улоговині. Це звучало, як оплески, хоча, зазвичай, після оплесків Гаррі ніколи не ціпенів від жаху.

— Але ж то було так давно! — роздратувався Арагог. — Багато років тому... Я все добре пам'ятаю. Саме тому його й вигнали зі школи. Вони вирішили, що я — той монстр, який сидів у Таємній кімнаті. Думали, що Гегрід відчинив її, щоб випустити мене на волю.

— А ви... ви не з Таємної кімнати?.. — запитав Гаррі, і на його чолі проступив холодний піт.

— Я? — сердито клацнув Арагог. — Я народився не тут, не в замку. Я родом з далекого краю. Один подорожній віддав мене Гегрідові, коли я ще був у яйці. Гегрід тоді був малим хлопцем, але він доглядав мене, ховав у замковій коморі і годував недоїдками зі свого столу. Гегрід — мій добрий друг і добра людина. Коли мене знайшли і звинуватили у смерті дівчинки, він мене захистив... Відтоді я живу тут, у лісі, а Гегрід часом мене перевідує. Він навіть знайшов мені дружину — Мосаг. Бачиш, яка тепер велика у нас родина? То все завдяки Гегрідовій доброті.

Гаррі зібрав рештки своєї відваги.

— То ви ніколи... ніколи ні на кого не нападали?

— Ніколи! — крякнув старий павук. — Я міг би дати волю своїм інстинктам, але з поваги до Гегріда ніколи не заподіяв шкоди жодній людині. Тіло вбитої дівчинки знайшли в туалеті, а я в тому замку не бачив нічого, окрім своєї комори. Ми любимо темряву і спокій.

— Але... Може ви знаєте, що вбило ту дівчину? — запитав Гаррі. — Бо воно повернулося і знову нападає на людей.

Гарріні слова потонули в гучному клацанні й шарудінні багатьох ніг, що люто зачовгали; довкола Завурушилися великі чорні тіні.

— Її вбило те, що живе в замку, — сказав Арагог. — Це стародавнє створіння, якого ми, павуки, боїмося понад усе. І досі пам'ятаю, як я благав Гегріда відпустити мене, коли відчув, що воно блукає по школі.

— А що воно таке? — нетерпляче запитав Гаррі і знову гучне клацання й шарудіння; павуки, здається, підступали все ближче.

— Ми про нього не говоримо! — розлютився Арагог. — Ми не вимовляємо його імені! Я

навіть Гегрідові не сказав назви цього жахливого звіра, хоч він і не раз мене просив.

Павуче коло стискалося, і Гаррі вирішив не наполягати. Арагог, здавалося, втомився говорити. Він позадкував під свій павутинний купол, але решта павуків і далі сповільна наближалися до Гаррі й Рона.

— Ми, мабуть, підемо! — у відчаї гукнув Арагогові Гаррі, почувши, як за його спиною шарудить листя.

— Підете? — ліниво перепитав Арагог. — Не думаю...

— Але ж... але...

— Мої сини й доньки не шкодять Гегрідові, бо такий мій наказ. Але я не можу заборонити їм скуштувати свіжої людятини, якщо вона сама так люб'язно до нас завітала. Прощай, Гегрідів друже!

Гаррі озирнувся. Десь за півметра над ним нависала ціла армія павуків — вони клацали клешнями й виблискували сотнями очей на своїх бридких чорних головах.

Гаррі намацав свою чарівну паличку, але що вона допоможе? — їх надто багато. Він спробував підвестися, готовий стояти на смерть, як раптом пролунав голосний, протяжний сигнал — і улоговину залило яскраве світло.

Зі схилу гуркотіла машина містера Візлі — фари виблискували, сигнал пронизливо гудів! Павуки розліталися навсіді; деякі попадали на спини і безпорадно розмахували в повітрі своїми незліченними ногами. Машина зі скреготом зупинилася перед хлопцями і хвацько відчинила їм дверцята.

— Візьми Ікланя! — крикнув Гаррі, стрибаючи на переднє сидіння.

Рон обхопив вовкодава за живіт і, не зважаючи на скавчання, запхнув його на заднє сидіння. Дверцята з грюкотом зачинилися. Рон навіть не встиг натиснути на газ, як машина рушила сама: двигун заревів, і вони рвонули вперед, розганяючи павуків. Піднялися схилом догори, виїхали з улоговини й помчали через ліс. Гілля шмагало по вікнах, а машина щоразу знаходила найширші прогалини, їдучи шляхом, який, мабуть, уже добре вивчила.

Гаррі поглянув на Рона: його рот і досі був роззявлений, але очі вже не були такі виражені.

— Ти там живий?

Але Рон тільки дивився просто перед собою і мовчав; він не міг говорити.

Машина продиралася крізь кущі, а на задньому сидінні не переставав скавчати Іклань. Гаррі побачив, як відлетіло бокове дзеркальце, коли вони мало не в'їхали у величезного дуба. Після десяти хвилин гуркоту і немилосердних підкидань ліс нарешті порідшав, і знову з'явилося небо.

Машина зупинилася так несподівано, що хлопці Мало не вилетіли через переднє скло. Вони опинилися на узліссі. Іклань стрибав на вікно і рвався на волю. Коли Гаррі відчинив дверцята, він, підгорнувши хвоста, гайнув до Гегрідової хатини. Гаррі також вибрався з машини, а хвилиною пізніше виліз і Рон, який нарешті знову відчув свої затерпілі кінцівки. Шия йому не згиналася, а очі були нерухомі. Гаррі вдячно поплескав машину, — вона заднім ходом рушила до лісу і зникла в темряві.

Гаррі зайшов до хатини, щоб забрати плаща-невидимку. Іклань уже сидів під рядном у своєму кошику і тремтів. Вийшовши, Гаррі побачив, що Рон на гарбузовій грядці несамовито блює.

— Ідіть за павуками!.. — ледь чутно прохрипів він, витираючи рукавом рота. — Я Гегрідові цього ніколи не пробачу... Це ще диво, що ми живі!

— Він, мабуть, був упевнений, що Арагог не скривдить його друзів, — захищав Гегріда Гаррі.

— Він точно якийсь прибацаний! — гупнув Рон кулаком по стіні хатини. — Вічно думає, що монстри не такі страшні, як з вигляду!.. І ось куди це його привело! В Азкабанську тюрму! — Рон тепер увесь тремтів. — Навіщо було нас туди посилати? Що ми таке з'ясували?

— Що Гегрід ніколи не відчиняв Таємної кімнати. Що він невинний! — відповів Гаррі, накинувши на Рона плащ і легенько підштовхуючи його з місця.

Рон голосно пирхнув. Він вважав, що виростити Арагога в коморі замку не така вже й невинна затія.

Коли вони підійшли до замку, Гаррі обсмикнув плаща — щоб гарно прикрити й ноги — а

тоді легенько штовхнув рипучі двері. Обережно перетнули вестибюль і піднялися мармуровими сходами нагору, намагаючись навіть не дихати в коридорах, де блукали пильні вартові.

Нарешті вони опинилися в безпеці, у рідній вітальні, де замість вогню у каміні тепер жеврів попіл. Скинули плаща і піднялися гвинтовими сходами у спальню.

Рон упав на ліжко, навіть не роздягаючись. А от Гаррі не спалося. Він сидів на краєчку ліжка, ретельно обмірковуючи все, що казав Арагог.

Та істота, що ховалася десь у замку, думав він, була для монстрів таким собі Волдеморт — павуки навіть боялися вимовляти її ім'я. Але вони з Роном так і не довідалися, *що* то за істота і *як* вона паралізовувала свої жертви. Навіть Герід не знав, хто був у Таємній кімнаті.

Гаррі підібгав ноги і прихилився на подушки, дивлячись на місяць, що світив на нього крізь темне вікно вежі.

Він не знав, що робити. Скрізь безвихідь. Редл піймав не того, кого треба, спадкоємець Слизерина вислизнув геть. Невідомо, хто відчинив Таємну кімнату цього разу — той самий злочинець чи хтось інший? І запитати нема в кого. Гаррі приліг, і далі думаючи про Арагогові слова.

Він уже почав дрімати, коли зненацька його осяяла думка, яка могла стати їхньою останньою надією. Гаррі випростався і сів на ліжку.

— Роне! — прошипів він у темряві. — Роне! Прокинувшись, Рон заскільки, наче Іклань, ошелешено роззірнувся і побачив Гаррі.

— Роне, ота дівчинка, яка померла! Арагог казав, що її знайшли в туалеті, — говорив Гаррі, перешіптуючи Невілове хропіння. — А що, як вона так і не вийшла з туалету? Що, як вона й досі там?..

Рон протер очі, мружачись від місячного світла. І раптом збагнув.

— Та *невже*... Невже це *Плаксива Мірта*?

— РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ — Таємна кімната

— Ми стільки разів товклися в тому туалеті, а вона ж була через три кабінки від нас! — бідкався Рон наступного ранку за сніданком. — Ми ж могли її спитати, а тепер...

Знайти павуків було нелегко. А ось утекти на тривалий час від учителів і пробратися в дівочий туалет — та ще й у той, що був поряд із місцем першого нападу — майже неможливо.

Але на першому уроці сталося таке, що вони — вперше за кілька тижнів — навіть забули про Таємну кімнату. На початку трансфігурації професорка Макгонгел оголосила, що іспити розпочнуться першого червня, тобто рівно за тиждень.

— *Іспити?* — заволав Шеймус Фініган. — Невже у нас таки будуть іспити?

За Гарріною спиною щось грюкнуло — у Невіла Лонгботома вислизнула з рук чарівна паличка і знищила одну з ніжок його парти. Професорка Макгонгел відновила ніжку помахом своєї палички і похмуро глянула на Шеймуса.

— Ми не закрили нашої школи тільки для того, щоб дати освіту таким, як ти, — суворо пояснила вона. — Тому іспити відбудуться як звичайно, і сподіваюся, що ви ретельно повторюєте матеріал.

Ретельно повторюєте!.. Гаррі не допускав навіть думки про цьогорічні іспити — у замку ж таке діється!.. Кімнату заповнив невдоволений гамір, а професорка Макгонгел спохмурніла ще більше.

— Згідно з настановами професора Дамблдора, школа повинна працювати якомога нормальніші — сказала вона. — А для цього, як ви розумієте, необхідно перевірити, чого ви навчилися за цей рік.

Гаррі глянув на пару білих кроликів, яких він мав перетворити на капці. Що він вивчив за цей рік? Він не міг згадати нічого такого, що згодилося б йому на іспитах.

Рон мав такий вигляд, ніби йому щойно повідомили, що він житиме в Забороненому лісі.

— Ти можеш собі уявити, як я здам екзамен із *оцим*? — запитав він Гаррі, тримаючи в руках свою чарівну паличку, що раптом почала гучно свистіти.

*

За три дні до першого іспиту професорка Макгонегел зробила за сніданком ще одне оголошення.

— Маю гарні новини, — почала вона, і в притихлій Великій залі зчинився галас.

— Повертається Дамблдор! — радісно заволали кілька учнів.

— Зловили спадкоємця Слизерина! — пискнула дівчинка за рейвенкловським столом.

— Відновлюються матчі з квідичу! — збуджено заревів Вуд.

Коли гамір ущух, Макгонегел повела далі:

— Професорка Спраут мені повідомила, що нарешті можна зрізати мандрагору. Сьогодні ми зможемо оживити наших паралізованих бідолах. Вам, мабуть, не треба пояснювати, що дехто з них, можливо, розповість, *хто* або *що* на них напало. Я сподіваюся, що цей жахливий рік закінчиться тим, що ми піймаємо злочинців.

Зала радісно загомонила. Гаррі кинув погляд на слизеринський стіл і зовсім не здивувався, що Драко Мелфой не поділяв загальної радості. А от Рон уперше за останні дні видавався щасливим.

— Тепер уже байдуже, що ми так і не розпитали Мірти! — сказав він Гаррі. — Герміона, мабуть, усе нам розповість! Попереджаю: вона ошаліє, коли довідається, що через три дні екзамени. Вона ж нічого не повторила! Мабуть, їй було б краще не прокидатися до закінчення екзаменів.

До них підійшла Джіні й сіла поруч із Роном. Вона мала напружений і схвилюваний вигляд, а її руки постійно теребили одна одну.

— Що сталося? — запитав Рон, накладаючи собі каші.

Джіні не відповіла, а тільки перелякано поглядала на грифіндорський стіл. Вираз її обличчя когось дуже нагадував Гаррі, але він не міг пригадати, кого.

— Кажи вже! — мовив Рон, дивлячись на сестру. Гаррі раптом збагнув, на кого скидалася Джіні.

Вона хиталася в кріслі вперед і назад точнісінько як Добі, коли той вагався — розповідати чи не розповідати щось заборонене.

— Я маю вам щось сказати, — пробелькотіла Джіні, старанно уникаючи Гарріного погляду.

— Що саме? — запитав Гаррі. Джіні, здавалося, не могла підшукати слухних слів.

— *Що?* — нетерпеливився Рон.

Джіні відкрила рот, але не видобула жодного звуку.

Гаррі нахилився вперед і тихенько, щоб чули тільки Джіні й Рон, сказав:

— Це щось пов'язане з Таємною кімнатою? Ти щось бачила? Хтось дивно поводитьсь?..

Джіні набрала в легені повітря, але саме тієї миті з'явився Персі Візлі, втомлений і блідий.

— Джіні, якщо ти вже поїла, я сяду на твій стілець. Умираю з голоду. Я щойно з чергування.

Джіні підскочила, немов стілець ударив її струмом, перелякано глянула на Персі й вибігла.

Персі сів на її місце і взяв з середини столу кухоль.

— Персі! — сердито вигукнув Рон. — Вона от-от мала розповісти нам щось важливе!

Персі, що якраз почав пити чай, похлинувся.

— Що саме? — запитав він, відкашлюючись.

— Я її запитав, чи не бачила вона чогось дивного, й вона почала говорити...

— А-а! Це... це не має нічого спільного з Таємною кімнатою, — відразу урвав його Персі.

— Звідки ти знаєш? — запитав Рон, вигнувши брови.

— Ну, е-е... якщо вам цікаво, Джіні... е-е... одного разу застукала мене, коли я був... ну, гаразд, це пусте!.. Річ у тім, що вона побачила, як я щось робив, і я... гм... попросив, щоб вона нікому цього не розповідала. Мушу сказати, я сподівався, що вона дотримає слова. Це справді дурниця, я б краще...

Гаррі ще ніколи не бачив Персі таким розгубленим.

— А що ж ти таке робив, Персі? — хихикнув Рон. — Розкажи нам, ми сміятися не будемо. Але Персі навіть не усміхнувся у відповідь.
— Передай мені он ті булочки, Гаррі. Я вмираю з голоду.

*

Гаррі знав, що завтра таємниця, мабуть, буде розкрита, і то без їхньої допомоги. Але все ж хотів поговорити з Міртою. На його щастя, така нагода і справді трапилася того самого ранку, коли Гільдерой Локарт вів їх на урок історії магії.

Локарт, який так часто запевняв їх, ніби небезпека минула (хоч потім одразу виявлялося, що він помилявся), був тепер щиро переконаний, що нарешті відпала потреба й супроводити учнів коридорами. Ще б пак: його волосся було не таке лискуче, як завжди; чергуючи на п'ятому поверсі, він, напевне, не спав цілу ніч.

— Запам'ятайте мої слова, — сказав він, завертаючи за ріг разом з учнями, — перше, що нам скажуть ті спаралізовані бідолахи: *"Це зробив Геріод"*. Чесно кажучи, мене вражає те, що професорка Макгонегел і досі не відмінила всі ці заходи безпеки.

— Цілком з вами згоден, пане професоре, — сказав Гаррі, а в Рона з подиву аж випали книжки.

— Дякую, Гаррі, — люб'язно сказав йому Локарт, поки вони пропускали довгу вервечку гафелпафців. — Я маю на увазі, що ми, вчителі, маємо купу роботи і без цих прогулянок з учнями на уроки та нічних чергувань!

— Це правда, — погодився Рон, збагнувши, куди хилить Гаррі. — Чому б вам не покинути нас тут, пане професоре, — лишився тільки один коридор.

— Знаєш, Візлі, мабуть, я так і зроблю, — зрадив Локарт. — Мені й справді треба ще підготуватися до наступного уроку.

І Локарт пішов.

— Підготуватися до уроку! — глузливо посміхнувся Рон. — Мабуть, побіг підкручувати волосся!

Вони пропустили решту грифіндорців, а тоді завернули в бічний перехід і побігли до туалету Плаксивої Мірти. Але саме тоді, коли вони вже вітали один одного з блискучим задумом...

— Поттере! Візлі! Що ви тут робите? — пролунав голос професорки Макгонегел, а її уста були стиснуті в найтоншу на світі лінію.

— Ми... ми... — почав затинатися Рон, — ми збиралися... піти й побачити...

— Герміону! — допоміг приятелеві Гаррі.

Рон з професоркою Макгонегел одночасно глянули на нього.

— Пані професорко, ми вже хтозна-скільки її не бачили, — поспіхом заговорив Гаррі, наступивши Ронові на ногу. — Ми хотіли заскочити до шкільної лікарні, сказати... що мандрагора майже готова і... е-е... що Герміоні не треба журитися.

Професорка Макгонегел не спускала з нього очей, і на якусь мить Гаррі подумав, що вона зараз вибухне криком.

Але коли вона заговорила, її голос був на диво схвильований.

— Звичайно, — погодилася вона, і здивований Гаррі побачив, як у її очах-намистинках зблиснула сльоза. — Так-так, я розумію, що найтяжче пережити усе це друзям... які... Так, Поттере, звичайно, вам можна відвідати міс Грейнджер. Я повідомлю професорові Бінсу, куди ви пішли. Скажіть мадам Помфрі, що я дала дозвіл.

Й досі не вірячи, що їм пощастило уникнути покарання, Гаррі й Рон звернули за ріг і виразно почули, як висякалася професорка Макгонегел.

— Це була, — палко вимовив Рон, — твоя найкраща вигадка!

Вони тепер не мали іншого вибору, як піти до Шкільної лікарні й сказати мадам Помфрі, що професорка Макгонегел дозволила їм відвідати Герміону.

Мадам Помфрі, хоч і неохоче, таки впустила їх.

— Який *сенс* казати щось паралізованій людині! — пробурмотіла вона.

Присівши на стільці біля Герміони, хлопці зразу переконалися в її правоті. Було очевидно:

Герміона навіть не здогадувалася, що до неї хтось прийшов. З таким самим успіхом можна було б утішати її тумбочку.

— Цікаво, чи бачила вона нападника? — запитав Рон, сумно поглядаючи на застигле обличчя Герміони. — Бо якщо він підкрадався до них непомітно, то ще невідомо...

Проте Гаррі не дивився на Герміонине обличчя. Його більше зацікавила її права рука, що лежала зверху на ковдрі. Він підсунувся ближче і помітив аркушик паперу, затиснутий у кулаці.

Пересвідчившись, що поблизу немає мадам Помфрі, Гаррі вказав на нього Ронові.

— Спробуй-но витягнути, — прошепотів Рон, пересуваючи стілець, щоб затулити Гаррі від мадам Помфрі.

Це було нелегко. Герміонині пальці так міцно стискали аркушик, що Гаррі боявся його порвати. Поки Рон стежив за мадам Помфрі, він кілька хвилин смикав папірець, поки той нарешті таки піддався.

Це була сторінка, вирвана з дуже старої бібліотечної книжки. Гаррі нетерпляче розгладив її, а Рон підсунувся ближче, щоб теж прочитати.

"З багатьох грізних звірів і потвор, що мешкають у наших краях, найдивнішим і найжахливішим є Василіск, відомий ще під назвою Зміїний король. Цей змій, який може досягати гігантських розмірів і прожити не одну сотню років, вилуплюється з курячого яйця, висидженого жабою. Щоб убити когось, він удається до дивовижних засобів, бо, крім страхітливих отруйних зубів, Василіск має вбивчий погляд, і всі, на кого він погляне, відразу помирають.

Павуки тікають від Василіска, бо то їхній смертельний ворог, а Василіск боїться тільки співу півня, що згубний для нього..."

Знизу рукою Герміони — Гаррі зразу упізнав її почерк — було дописано лиш одне слово: "*Труби*". Раптом у його голові проясніло.

— Рон, — видихнув Гаррі, — це воно! Ось де відповідь! Потвора в Таємній кімнаті — це *Василіск*, гігантський змій! Ось чому я скрізь чув той голос, якого ніхто інший не чув. Це тому, що я розумію парселмову!

Гаррі глянув на інші ліжка.

— Василіск убиває людей поглядом. Але ніхто не помер — бо ніхто не дивився йому просто в очі. Колін побачив його через вічко фотоапарата. Василіск спалив плівку, але Коліна тільки спаралізувало. Джастін... Джастін, мабуть, побачив Василіска крізь Майже-Безголового Ніка! А Нікові дістався основний удар, але він не міг померти знову... А біля Герміони й тієї рейвенкловської старости знайшли дзеркальце. Герміона якраз довідалася, що та потвора — Василіск. Я певен — вона попередила першого, кого зустріла, що треба, завертаючи за ріг, дивитися спершу в дзеркальце! Та дівчина витягла своє дзеркальце і...

Рон аж рота роззявив.

— А Місіс Норіс? — нетерпляче прошепотів він.

Гаррі замислився, уявляючи собі сцену під час Гелловіну.

— Вода... — поволі вимовив він. — Повінь з туалету Плаксивої Мірти. Сто відсотків, що Місіс Норіс бачила тільки відображення.

Гаррі ще раз глянув на аркуш. Що довше вчитувався, то зрозумілішими ставали всі попередні події.

— "*Спів півня згубний для нього*"! — прочитав він уголос. — Хтось убив Геґрідових півнів! Спадкоємець Слизерина не хотів, щоб вони були коло замку, коли відчинять Таємну кімнату! *Павуки тікають від нього*!.. Все збігається!

— Але як той Василіск пересувався тут? — запитав Рон. — Здоровенна зміюка. Хтось би побачив.

Але Гаррі показав на слово, яке нашкрябала Герміона внизу сторінки.

— Труби, — сказав він. — Труби. Роне, він лазив по трубах водогону! Я чув той голос у стінах...

Раптом Рон схопив Гаррі за руку.

— Вхід до Таємної кімнати! — прохрипів він. — А що, як це туалет? Що, як він у...

— ...туалеті Плаксивої Мірти? — докінчив за нього Гаррі.

Вони схвильовано присіли, не знаючи, вірити в це чи ні.

— Це означає, — здогадався Гаррі, — що я — не єдиний парселмовець у школі. Спадкоємець Слизерина теж знає зміїну мову. Отак він і контролює Василіска.

— Що робити? — запитав Рон, чії очі аж палали. — Іти просто до Макгонегел?

— Ходімо до вчительської! — скочив на ноги Гаррі. — Вона там буде хвилин за десять, скоро перерва.

Хлопці побігли сходами вниз. Аби ніхто не бачив, як вони тиняються коридором, заскочили просто в порожню учительську. Це була простора оббита панелями кімната, заставлена кріслами з темного дерева. Гаррі й Рон походили по ній, надто збуджені, щоб сісти.

Але дзвоник на перерву так і не продзвенів.

Натомість, відлунюючи в коридорах, пролунав магічно підсилений голос професорки Макгонегел:

"Всім учням негайно повернутися до спалень! Усім учителям зібратися в учительській. Прошу, негайно!"

Гаррі глянув на Рона.

— Невже новий напад? Саме тепер?

— А нам що робити? — приголомшено запитав Рон. — Вертатися до спальні?

— Ні! — відповів, озираючись, Гаррі. Ліворуч від нього була якась незрозуміла шафа, де висіли вчительські мантиї. — Давай-но сюди! Послухаємо, що трапилось. А тоді розкажемо, що ми знайшли.

Вони сховалися в шафі, прислухаючись до тупоту сотень учнівських ніг над їхніми головами. Невдовзі двері учительської з грюкотом відчинилися, і з-поміж складок запліснявілих мантий вони побачили вчителів, які заповнювали кімнату. Дехто з них був приголомшений, а дехто й геть переляканий. Потім з'явилася професорка Макгонегел.

— Це сталося, — повідомила вона мовчазних учителів. — Потвора викрала ученицю. Затягла просто в Таємну кімнату.

Професор Флитвік вискnuв. Професорка Спраут затулила долонями рота. Снейп міцно стиснув спинку крісла й запитав:

— Звідки ви знаєте?

— Спадкоємець Слизерина, — відповіла зблідла професорка Макгонегел, — зробив ще один напис. Унизу під попереднім. "Її скелет лишиться в Таємній кімнаті назавжди".

Професор Флитвік залився сльозами.

— Хто це? — запитала мадам Гуч, упавши на крісло. — Хто саме з учнів?

— Джіні Візлі.

Гаррі відчув, як Рон мовчки сповз біля нього на долівку шафи.

— Завтра будемо відправляти всіх учнів додому, — розпорядилася професорка Макгонегел. — Це кінець Гогвортсу. Дамблдор завжди казав...

Знову відчинилися двері учительської. На якусь дивну мить Гаррі подумав, що то має бути Дамблдор. Але прийшов усміхнений Локарт.

— Перепрошую! Трохи задрімав. Я щось пропустив?

Він, здається, не помічав, що решта вчителів дивляться на нього з ледве тамованою ненавистю.

Снейп ступив крок уперед.

— Ось хто нам треба! — сказав він. — Так, тільки він. Локарте, потвора зловила дівчинку. Затягла її в Таємну кімнату. Нарешті настав твій час.

Локарт побілів.

— Справді, Гільдерою, — додала професорка Спраут. — Чи ж не казав ти вчора, що знаєш, де вхід до Таємної кімнати?

— Я... ну, я... — забелькотів Локарт.

— Атож, хіба ти не казав мені, що знаєш, хто там усередині? — втрутився професор Флитвік.

— Н-н-невже?... Я не пригадую...

— Я добре пам'ятаю, як ти нарікав, що потвори не потрапила в твої руки раніше, ніж заарештували Гегріда, — сказав Снейп. — Хіба ти не казав, що ми геть усе спартачили, і що треба було дати тобі повну свободу дій з самого початку?

Локарт глянув на скам'янілі обличчя своїх колег.

— Я... я справді ніколи... Ви мене не так зрозуміли!

— Гільдерою, то ми тобі й доручаємо це завдання! — сказала професорка Макгонегел. — Ти матимеш сьогодні чудову нагоду показати себе. Ми подбаємо, щоб тобі ніхто не заважав. Займешся потворою власноручно. Повна свобода дій!

Локарт розгублено озирнувся, але ніхто не прийшов йому на допомогу. Від його принакності не лишилося й сліду. Вуста йому тремтіли, а без своєї звичної білозубої усмішки він видавався перестрашеним і недолугим.

— Д-дуже добре, — промимрив він. — Я... б-буду в своєму ка-кабінеті, щоб... щоб підготуватися.

І вийшов з кімнати.

— Чудово! — сказала професорка Макгонегел. Її ніздрі гнівно роздimalися. — Тепер він принаймні не заважатиме. Вихователі гуртожитків мають піти й повідомити учням про те, що сталося. Скажіть, що "Гогвортський експрес" завтра вранці відвезе їх додому. Всіх решту прошу подбати, щоб жоден учень не виходив зі своїх спалень.

Учителі підвелися і вийшли одне за одним.

*

Це був, мабуть, найгірший день у житті Гаррі.

Він, Рон, Фред і Джордж сиділи в куточку грифіндорської вітальні і не мали сил навіть розмовляти.

Персі там не було. Він пішов відправити сову містерові і місіс Візлі, а тоді зачинився у своїй спальні.

Жоден день ще не тягнувся довше за цей, і жодного разу грифіндорська вежа не була така багатолюдна і тиха водночас. Коли сонце вже сідало, Фред і Джордж не витримали і пішли до спальні.

— Вона щось знала, Гаррі! — вперше заговорив Рон, відколи вони сховалися до шафи в учительській кімнаті. — Ось чому забрали саме її. То не була якась дурничка щодо Персі. Вона щось дізналася про Таємну кімнату. Саме тому її... — витирав очі Рон. — Адже вона була чистокровна. Тут тільки одна причина...

Криваво-червоне сонце сідало за обрій. Гаррі ще ніколи не було так погано. Коли б він міг щось зробити. Бодай що-небудь!

— Гаррі... — сказав Рон, — думаєш, є хоч якийсь шанс, що вона не... ну, розумієш...

Гаррі не знав, що й казати. Надії на те, що Джіні жива, майже не було.

— Знаєш, що? — знову озвався Рон. — Давай підемо до Локарта. Розкажемо йому про всі наші здогади — про Василіска, про місце Таємної кімнати. Він спробує туди проникнути.

Гаррі погодився. Він хотів щось робити, хоч і не знав як. Усі грифіндорці були такі засмучені і так жаліли братів Візлі, що ніхто й не намагався зупинити Рона з Гаррі, коли вони встали, перетнули кімнату й вийшли через отвір у портреті.

Поки вони йшли до Локартового кабінету, сутінки дедалі густішали. В кабінеті щось діялося. Вони чули шкрябання, глухі удари і метушливі кроки.

Гаррі постукав — і раптом усе завмерло. Двері ледь-ледь прочинилися, й вони побачили крізь тонесеньку шпарку одне Локартове око.

— Ох, містере Поттере, містере Візлі! — сказав він, ще на якийсь сантиметр відчиняючи двері. — Я зараз дуже заклопотаний. Хіба що ви швиденько...

— Пане професоре, ми маємо для вас деяку інформацію, — сказав Гаррі. — Вона може вам знадобитися...

— Еє... ну... не дуже й... — та частина Локартового обличчя, яку вони бачили, мала дуже стривожений вигляд. — Тобто... ну, гаразд...

Локарт відчинив двері, і вони увійшли.

Кабінет світив голими стінами. На підлозі лежали дві великі відчинені валізи. В одну з них були поспіхом запхані мантиї — яскраво-зелена, бузкова і темно-синя, а в другій лежала купа недбало скиданих книжок. Фотографії, що прикрашали стіни, тепер були складені в

коробках на столі.

— Ви кудись їдете? — здивувався Гаррі.

— Е-е... ну, так, — пробелькотів Локарт, здираючи з дверей і згортаючи в рулон плакат, на якому він був зображений на повен зріст. — Терміновий виклик, невідкладний... Мушу їхати...

— А як же моя сестра? — обурився Рон.

— Ну, це... Дуже прикро, — сказав Локарт, уникаючи їхніх очей. Він висунув шухляду, щоб перекласти з неї все в торбу. — Ніхто так не шкодує, як я...

— Ви ж викладаєте захист від темних мистецтв! — вигукнув Гаррі. — Як ви можете їхати! Тут діються такі темні речі!..

— Ну, мушу сказати... Коли я приймав цю посаду, — бурмотів Локарт, складаючи зверху на мантиї шкарпетки, — в контракті навіть згадки не було... Я не сподівався!..

— Тобто ви *тікаєте*? — усе ще не міг повірити Гаррі. — Після усіх ваших подвигів, описаних у книжках?

— Книжкам не завжди можна вірити, — тихенько мовив Локарт.

— Але ж ви самі їх написали! — крикнув Гаррі.

— Мій любий хлопче, — випростався і спохмурнів Локарт. — Не забувай про здоровий глузд. Я б не продав і половини своїх книжок, якби люди не думали, що те все зробив саме я. Ніхто не читатиме про якогось там старого бридкого чаклуна з Вірменії, навіть якби він і справді врятував село від перевертнів. Уявіть собі, який жахливий вигляд він мав би на обкладинці. Жодного стилю в одязі. А та відьма, що вигнала бабу-ягу з Бендона, мала заячу губу. Ну що тут ще говорити?..

— То ви просто приписали собі те, що робили зовсім інші люди? — недовірливо запитав Гаррі.

— Гаррі, Гаррі, — нетерпляче похитав головою Локарт, — це аж ніяк не так просто. Над цим треба було попрацювати. Знайти усіх тих людей. Докладно розпитати їх, як вони все те зробили. Тоді наслати на них чари забуття, щоб вони те все забули. Чим-чим, але своїми чарами забуття я справді можу пишатися! Отож-то, Гаррі, на це пішло багато праці. Розумієш, це не просто підписування книжок і рекламні фотознімки! Якщо прагнеш слави, треба бути готовим до тривалої й тяжкої праці.

Він зачинив і позамикав валізи.

— Ну ось, — сказав він. — Думаю, це все... Угу... Лишилося тільки одне.

Локарт видобув свою чарівну паличку й повернувся до Рона й Гаррі:

— Мені страшенно шкода, хлоп'ята, але тепер я мушу наслати на вас чари забуття. Не хочу, щоб ви розбовкали мої таємниці. Тоді я не продам жодної своєї книжки...

Гаррі вчасно вихопив з кишені чарівну паличку. Не встиг Локарт підняти свою, як Гаррі закричав:

— *Експеліармус!*

Локарт, перечепившись об валізу, відлетів назад. Його чарівна паличка високо знялася в повітря; Рон зловив її і жбурнув у відчинене вікно.

— Ви самі винні, що професор Снейп навчив нас цього трюку! — розлючено мовив Гаррі, відпихаючи ногою Локартову валізу.

Локарт витріщився на нього, втративши рештки самовпевненості. Гаррі й далі націлявся в нього чарівною паличкою.

— Що ти від мене хочеш? — кволо запитав його Локарт. — Я не знаю, де Таємна кімната. Я нічим не можу допомогти.

— Вам пощастило, — порадував його Гаррі, рухом палички піднявши Локарта на ноги. — Бо ми, здається, знаємо, де вона. І знаємо, хто в ній. Ходімо.

Вони вивели Локарта з кабінету, а тоді спустилися найближчими сходами і пішли вздовж темного коридору, де на стіні — аж до дверей туалету Плаксивої Мірти — сяяли написи.

Локарта пустили наперед. Гаррі втішено дивився, як той тремтить.

Мірта сиділа в останній кабінці на бачку.

— О, це ти! — сказала вона, побачивши Гаррі. — Чого ти хочеш тепер?

— Запитати, як ти померла, — відповів Гаррі. Мірта відразу різко змінилася.

Здавалося, її ще ніколи не запитували про такі приємні речі.

— О-о-ох, це було жахливо! — радісно протягла вона. — Це сталося саме тут. Я померла в оцій кабінці. Я дуже добре пам'ятаю це. Я сховалася, бо Олива Горнбі глузувала з моїх окулярів. Двері були зачинені, я плакала, а тоді почула, що зайшли якісь люди. Вони дуже кумедно розмовляли. Якоюсь незрозумілою мовою. Але найдужче мене обурило, що говорив *хлопець*. Тому я відчинила двері, хотіла сказати, щоб він забирався до свого туалету, а тоді... — Мірта поважно випнула груди, а її обличчя засіяло, — *я померла*.

— Але як? — запитав Гаррі.

— Не знаю, — тихенько відповіла Мірта. — Я тільки пам'ятаю двоє величезних жовтих очей. Усе моє тіло мовби застигло, а тоді я кудись попливла... — Вона замріяно глянула на Гаррі. — Потім я знову повернулася сюди... Знаєш, я вирішила позбиткуватися над Оливою Горнбі. О, вона таки пошкодувала, що насміхалася з моїх окулярів!..

— А де ти побачила ті очі? — поцікавився Гаррі.

— Десь там, — непевно показала Мірта на раковину навпроти своєї кабінки.

Гаррі й Рон підійшли туди. Локарт лишився ззаду, а його обличчя застигло в цілковитому жаху.

На перший погляд це була звичайна раковина. Вони уважно оглянули її з усіх боків, навіть труби під нею. Аж раптом Гаррі побачив — на одному з мідних кранів була зображена маленька змійка.

— Цей кран ніколи не працював, — весело сказала Мірта, коли Гаррі спробував його відкрутити.

— Гаррі, — порадив Рон, — скажи що-небудь. Парселмовою.

— Але ж я... — Гаррі замислився. Досі йому вдавалося говорити зміїною мовою тільки тоді, коли він опинявся перед справжньою змією. Він пильно глянув на зображення змії, намагаючись уявити, що вона справжня.

— Відчинися! — звелів він. Допитливо глянув на Рона.

— Це наша мова, — зітхнув, похитавши головою, Рон.

Гаррі знову подивився на змійку, силкуючись повірити, що вона жива. Поворушив головою, і в мерехтливому сяйві свічки йому здалося, ніби й вона ворухнулася.

— Відчинися! — повторив він.

Але цього разу замість слів з нього вирвалося дивне сичання, кран засіяв сліпучо-білим світлом і почав відкручуватися. Наступної миті зарухалася раковина. Зненацька вона просто зникла, і на її місці відкрилася велика труба, досить широка, щоб туди могла пролізти людина.

Гаррі почув, як охнув Рон, і повернувся до нього. Він уже вирішив, що робити.

— Я лізу туди, — сказав Гаррі.

Він не міг не полізти, надто тепер, коли знайдено вхід до Таємної кімнати і доки існує хоч найменший, найнеймовірніший шанс, що Джіні жива.

— Я з тобою, — додав Рон. Запала тиша.

— Ну, я вам, мабуть, уже й не потрібен, — спробував усміхнутися Локарт, хоч то була тільки тінь його колишньої усмішки. — Тоді я...

Він уже взявся за дверну клямку, як Рон і Гаррі одночасно навели на нього чарівні палички.

— Підете першим! — крикнув Рон.

Блідий Локарт, який уже не мав своєї палички, поплентався до отвору.

— Хлоп'ята... — ледь чутно промимрив він, — хлоп'ята, яка вам з цього користь?

Гаррі штрикнув його в спину чарівною паличкою.

Локарт запхав ноги в трубу.

— Я справді не думаю, що... — почав він, але Рон штовхнув його, і Локарт зник з їхніх очей. Гаррі також не став зволікати. Обережно заліз у трубу а тоді відпустив руки.

Він полинув додолу якимось нескінченним, слизьким і темним жолобом. Бачив інші труби, що розходилися навсібіч, але жодна з них не була такою великою, як ця, що, звиваючись, круто опускалася донизу. Гаррі знав, що падає на таку глибину, якої не сягали навіть шкільні підвали. Він чув, як слідом за ним летить Рон, легенько гупаючись об стінки труби на поворотах.

І ось, коли Гаррі вже почав непокоїтися, що станеться, як він торкнеться землі, труба вигнулася горизонтально, і він вилетів з неї, гепнувшись на вологу долівку темного кам'яного тунелю, такого великого, що в ньому можна було вільно стояти. Вимощений слизом і блідий, наче мрець, неподалік підводився на ноги Локарт. Гаррі вчасно відступив убік — з труби зі свистом вилетів Рон.

— Ми спустилися, мабуть, на кілька кілометрів під школою, — припустив Гаррі, і голос його луною відбився в чорному тунелі.

— Може, навіть аж під озеро, — додав Рон, придивляючись до темних, слизьких стін.

Усі троє почали вдивлятися в темряву.

— *Лумос!* — шепнув Гаррі, і його чарівна паличка засвітилася. — Пішли, — покликав він Рона й Локарта, після чого вони гучно почалапали по мокрій підлозі.

В тунелі було так темно, що вони майже нічого не бачили перед собою. У світлі чарівної палички їхні тіні на стінах видавалися страховиськами.

— Пам'ятайте, — неголосно сказав Гаррі, — тільки почувете якийсь шурхіт — відразу заплющуйте очі!

Але в тунелі було тихо, як у могилі, і першим несподіваним звуком був гучний хрускіт, коли Рон наступив на те, що виявилось щурячим черепом. Гаррі опустив чарівну паличку і побачив, що вся підлога всіяна кістками дрібних тваринок. Намагаючись навіть не думати, якою буде Джіні, коли вони її знайдуть, Гаррі попрямував далі. Нарешті темний тунель звернув убік.

— Гаррі, там щось є! — хрипко вимовив Рон, схопивши його за плече.

Завмерши, вони почали придивлятися. Гаррі міг розрізнити тільки контури чогось великого й заокругленого, що лежало поперек тунелю. Воно не рухалося.

— Може, воно спить, — ледь чутно вимовив він, озирнувшись.

Локарт затулив очі руками. Гаррі знову глянув туди, і його серце загупало ще шаленіше.

Майже заплющившись, Гаррі дуже повільно ступив уперед, тримаючи наготові чарівну паличку.

Світло впало на велетенську зміїну шкіру ядучо-зеленого кольору, що лежала покручена й порожня на долівці тунелю. Зміюка, яка її скинула, була, Мабуть, не менше шести метрів завдовжки.

— О, Боже! — ледь чутно видихнув Рон. Раптом за їхніми спинами щось гупнуло — у Локарта підігнулися коліна.

— Вставайте! — наказав Рон, скеровуючи на Локарта чарівну паличку.

Локарт звівся на ноги, а тоді раптово стрибнув на Рона, збивши його на підлогу.

Гаррі кинувся до них, але запізно. Ледве дихаючи, Локарт підводився з Роноюю паличкою в руках. Він знову саяв посмішкою.

— Кінець вашій авантюрі, хлоп'ята! — промовив він. — Я візьму нагору шматочок цієї шкіри. Скажу їм, що трохи запізнився, аби врятувати дівчинку, і ще скажу, що ви обидва з'їхали з глузду, коли побачили її понівечене тіло. Прощайтеся зі своєю пам'яттю!

Локарт високо над головою підняв обмотану чароскочем чарівну паличку Рона й заволав:

— *Забуттятус!*

Паличка вибухнула, немов маленька бомба. Прикриваючи голову руками, Гаррі побіг, ковзаючись на скрученій зміїній шкірі й ухиляючись від великих брил, що з гуркотом падали зі стелі тунелю. Наступної миті він уже стояв за цілою стіною кам'яних брил.

— Рон! — закричав він. — Ти живий?.. Роне!

— Я тут! — долинув приглушений Ронів голос з іншого боку завалу. — Зі мною все в порядку. А з тим ідіотом, здається, ні! Його добряче пальнула моя чарівна паличка!

Почувся глухий удар і голосний зойк. Мабуть, Рон копнув Локарта по нозі.

— Що тепер? — запитав розпачливий Ронів голос. — Ми не зможемо тут пролізти. Це забере купу часу...

Гаррі глянув на тунельну стелю. У ній з'явилися величезні тріщини. Він ще ніколи не пробував розбивати чарами щось таке велике, як це каміння, а зараз був не найкращий момент для експериментів — а що, як обвалиться увесь тунель?

За камінням знову почулися удар і зойк.

Вони марнували час. Джіні вже кілька годин перебувала в Таємній кімнаті. Гаррі знав, що є тільки один вихід.

— Чекай мене тут! — крикнув він Ронові. — Чекай разом з Локартом. Я піду далі. Якщо не повернуся за годину...

Запала промовиста тиша.

— Я спробую розчистити прохід, — сказав Рон, намагаючись говорити якомога спокійніше. — Щоб ти міг... пройти сюди. Але, Гаррі...

— Бувай! — спробував додати впевненості своєму тремтячому голосові Гаррі.

І він рушив сам-один повз величезну зміїну шкіру.

Поступово звук від каміння, яке пересував Рон, затих удалині. Тунель кілька разів звернув убік. Гаррі відчував напругу кожною клітинкою свого тіла. Він хотів, щоб тунель швидше закінчився, але водночас боявся того, що йому доведеться там побачити.

І ось нарешті, проминувши ще один поворот, він побачив попереду масивну стіну, на якій були вирізьблені дві переплетені змії. У їхніх очницях виблискували великі смарагди.

Гаррі наблизився до них, і в горлянці йому цілком пересохло. Цього разу не треба було уявляти, що ці кам'яні змії справжні — їхні очі й так були на диво живі.

Тепер він знав, що робити. Прокашлявся, а смарагдові очі ніби замерехтіли.

— Відчиніться! — ледь чутно прошипів Гаррі.

Змії розплелися — і стіна зі скрипом розсунулася: її половинки плавно ковзнули вбік. Тремтячи з голови до ніг, Гаррі увійшов досередини.

— РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ — Спадкоємець Слизерина

Він стояв на краю довжелезної, тьмяно освітленої кімнати. Високі кам'яні колони, на яких поспліталися численні різьблені змії, підтримували стелю, що губилася десь у пітьмі, й відкидали довгі чорні тіні крізь химерний зеленкуватий морок.

Серце його несамовито калатало. Гаррі прислухався до моторошної тиші: може, десь там, за колоною, в темному закутку причаївся Василіск? А де Джіні?

Він витяг чарівну паличку й рушив уперед поміж зміїстими колонами. Кожен обережний крок голосно відлунював від стін, що ховалися у мороці. Гаррі примружився, готовий негайно заплющити очі, тільки-но почує найменший порух. Порожні зіниці кам'яних змії ніби стежили за ним. Кілька разів Гаррі хололо в грудях, йому здавалося, що деякі з них заворушилися.

Коли ж Гаррі дійшов до останньої пари колон, перед ним біля задньої стіни виросла статуя заввишки до самої стелі.

Гаррі задер голову і побачив величезне обличчя: воно було старе, мавпоподібне, з довгою ріденькою бородою, що сягала майже самого краю кам'яної мантиї, з-під якої у гладеньку підлогу впиралися дві велетенські сірі стопи. А між цими стопами лежала долілиць маленька, закутана в чорну мантию фігурка з яскраво-рудим волоссям.

— *Джіні!* — скрикнув Гаррі, підбіг до неї й опустився на коліна. — Джіні! Не помирай! Будь-ласка, не помирай!

Він поклав збоку свою чарівну паличку, вхопив Джіні за плечі й перевернув. Обличчя дівчинки було біле й холодне, мов мармур, а очі — заплющені. Отже, вона не скам'яніла. Але тоді вона, мабуть...

— Джіні, будь-ласка, прокинься! — розпачливо шепотів Гаррі, трясучи її. Голова Джіні безпорадно метлялася в різні боки.

— Вона не прокинеться, — пролунав тихий голос. Гаррі здригнувся й озирнувся, не підводячись із колін.

Високий чорнявий хлопець спостерігав за ним, зіпершись на найближчу колону. Контури його постаті були химерно розмиті, ніби Гаррі дивився на нього крізь затуманене вікно. Але не було жодного сумніву, хто це.

— Том?.. *Том Редл?*..

Редл кивнув, не спускаючи з Гаррі очей.

— Чому ти кажеш, що вона не прокинеться? — запитав у розпачі Гаррі. — Вона по... вона не...?

— Вона ще жива, — відповів Редл. — Тобто, ледь жива.

Гаррі глянув на нього.

Том Редл учився в Гогвортсі п'ятдесят років тому, але ось він стоїть отут, оповитий химерним невиразним саявом, і аж ніяк не видається старшим за свої шістнадцять років.

— Ти привид? — запитав нерішуче Гаррі.

— Я спогад, — спокійно відповів Редл. — Спогад, що зберігався у щоденнику протягом п'ятдесяти років.

Він показав на підлогу біля величезної стопи. Там лежав розгорнутий маленький чорний щоденник — той, який Гаррі знайшов у туалеті Плаксивої Мірти. На якусь мить Гаррі здивувався, побачивши його тут, але зараз він мав вирішувати важливіші справи.

— Томе, ти мусиш допомогти мені, — сказав Гаррі, знову піднімаючи голову Джіні. — Треба забрати її звідси. Тут Василіск. Я не знаю, де він тепер, але він може з'явитися будь-якої миті. Благаю, допоможи.

Але Редл не рухався.

Гаррі, напружившись, трохи підняв Джіні і потягнувся по свою чарівну паличку. Але її там не було.

— Ти не бачив?...

Він підняв голову. Редл і далі стежив за ним... вертячи у довгих пальцях чарівну паличку Гаррі.

— Дякую, — сказав Гаррі, простягаючи по неї руку.

Кутики Редлових вуст викривилися в посмішці. Він дивився на Гаррі, ліниво крутячи пальцями чарівну паличку.

— Послухай! — нетерпляче сказав Гаррі, згинаючись під вагою заляклого тіла Джіні. — *Нам треба йти звідси!* Якщо тут з'явиться Василіск...

— Він не з'явиться, поки його не покличеш, — спокійно відповів Редл.

Гаррі знову поклав Джіні на підлогу, не в силі тримати її далі.

— Що ти маєш на увазі? — здивувався він. — Прошу, віддай мою паличку, вона мені може швидко знадобитися.

— Вона тобі вже не знадобиться! — ще ширше посміхнувся Редл.

— Як то не знадобиться? — з подивом запитав Гаррі.

— Я довго чекав цього, Гаррі Поттере, — сказав Редл. — Нагоди побачити тебе. Поговорити з тобою.

— Слухай, — урвав його, втрачаючи терпець, Гаррі, — ти, мабуть, не розумієш. Ми в *Таємній кімнаті*. Поговоримо іншим разом.

— Ні, поговоримо зараз! — заперечив, посміхаючись, Редл і засунув до кишені чарівну паличку.

Гаррі вражено дивився на нього. Тут діялося щось дуже дивне.

— А як це сталося з Джіні? — повільно запитав він.

— Ну, це досить цікаве запитання! — люб'язно відповів Редл. — І досить довга розповідь. Думаю, справжньою причиною було те, що вона розкрила своє серце й вибовкала усі свої таємниці невидимому незнайомцю.

— Про що ти говориш? — здивувався Гаррі.

— Про щоденник, — пояснив Редл. — Про мій щоденник. Маленька Джіні кілька місяців писала в ньому, розповідала мені про всі свої мізерні турботи і прикросці: як її *дражнять* брати, як вона мусила йти до школи у старій мантиї і зі старими підручниками, як, — тут Редлові очі заблищали, — вона не має жодної надії на те, що *сподобається* колись знаменитому, чудовому, видатному Гаррі Поттеру.

Говорячи це, Редл не спускав очей з Гаррі. Ці очі мовби жадібно пожирали обличчя Гаррі.

— Страшенно *нудно* було вислуховувати дурненькі одкровення одинадцятирічної дівчинки, — вів далі Редл. — Але я набрався терпцю. Писав їй У відповідь, співчував, був люб'язний. Джіні просто захопилася мною. *"Томе, ніхто не розуміє мене так, як ти... Я така рада, що можу довіритися цьому щоденникові... Це як приятель, якого всюди можна носити в*

кишені".

Редл зайшовся пронизливим, холодним реготом, який йому не личив. Від того сміху у Гаррі аж настовбурчилося волосся.

— Не буду хвалитися, Гаррі, але я завжди вмів причаровувати потрібних мені людей. Джіні вилила мені свою душу, а її душа саме й була мені необхідна. Я ставав дедалі міцнішим, бо живився її найглибшими страхами і найзаповітнішими таємницями. Я став могутнім, значно могутнішим за малу панночку Візлі. Досить могутнім, щоб почати ділитися з нею деякими *своїми* таємницями, і тепер уже *в неї* переливати потроху свою *власну* душу.

— Нічого не розумію? — у Гаррі пересохло в роті.

— Невже ти ще не здогадався, Гаррі Поттере? — лукаво вимовив Редл. — Це ж Джіні Візлі відчинила Таємну кімнату. Це вона передушила шкільних півнів і писала на стінах загрозливі слова. Це вона нацькувала Слизеринського Змія на чотирьох бруднокровців і на кицьку того сквиба.

— Ні! — прошепотів Гаррі.

— Так, — спокійно підтвердив Редл. — Звичайно, спочатку вона *не знала*, що робить. Це було дуже кумедно. Хотів би я, щоб ти побачив її останні щоденникові записи! О, вони стали значно цікавіші. *"Дорогий Томе, — кривлявся Редл, стежачи за переляканим обличчям Гаррі, — мені здається, я втрачаю пам'ять. Вся моя мантія — в півнячому пір'ї, а я не знаю, звідки воно взялося. Дорогий Томе, я не пам'ятаю, що я робила в ніч на Гелловін. Тоді хтось напав на кицьку, а заляпана фарбою була я. Дорогий Томе, Персі мені каже, що я бліда й сама не своя. Мені здається, він мене підозрює... Сьогодні стався новий напад, і я знову не пам'ятаю, де я була. Томе, що мені робити? Я немов божеволію... Томе, здається, це я на всіх нападаю!"*

Гаррі так стиснув кулаки, що аж нігті вп'ялися йому в долоні.

— Минуло дуже багато часу, поки мала дурнувата Джіні перестала довіряти щоденникові, — вів далі Редл. — Поступово вона щось запідозрила й вирішила його викинути. І ось тут з'явився *ти*, Гаррі. Ти знайшов його, і це не могло не втішити мене. Щоденник міг опинитися в чийх завгодно руках, але його підібрав саме *ти*, тобто саме той, з ким я так прагнув зустрітися.

— Чому ж ти прагнув зустрітися зі мною? — запитав Гаррі. Він кипів гнівом і ледве стримувався, щоб говорити спокійно.

— Ну, знаєш, Джіні мені стільки розповіла про тебе! — відповів Редл. — Усю твою *дивовижну* історію. — Редлів погляд зі ще пожадливішим виразом ковзнув по шрам-блискавці на Гарріному чолі. — Я захотів більше довідатися про тебе, поговорити, зустрітися з тобою. Щоб завоювати твою довіру, я вирішив показати, як я колись упіймав того великого ідіота Гегріда.

— Гегрід — мій друг! — сказав тремтячим голосом Гаррі. — А ти його підло звинуватив, хіба не так? Я думав, що ти просто помилився, але...

Редл знову пронизливо зареготав.

— Мені тоді повірили на слово, Гаррі. Можеш собі уявити, як це все виглядало в очах старого Арманда Діпіта. З одного боку, Том Редл — бідний, але дуже розумний; сирота, але *вкрай відважний*; Шкільний староста, зразковий учень. А з другого — великий, незграбний Гегрід, який щотижня влипає у якусь халепу, вирощує під ліжком цуциків вовкулаки, крадькома ходить до Забороненого лісу щоб поборотися з троями... Але, мушу визнати я й сам здивувався, як добре спрацював мій план. Я думав, хтось таки збагне, що Гегрід аж ніяк не міг бути спадкоємцем Слизерина. Навіть я мусив витратити цілих п'ять років, щоб дізнатися все про Таємну кімнату й виявити потаємний вхід... Начебто Гегрідові вистачило б для цього розуму або сили!..

Здається, тільки вчитель трансфігурації Дамблдор припускав, що Гегрід невинний. Він переконав Діпіта лишити Гегріда лісником. Так, мабуть, Дамблдор здогадався... Дамблдор ніколи не любив мене так, як решта вчителів...

— Я певен, що Дамблдор бачив тебе наскрізь! — заскреготав зубами Гаррі.

— Так, він справді невпинно стежив за мною після того, як вигнали Гегріда, — зізнався Редл. — Я розумів: доки я в школі, відчиняти Кімнату надто небезпечно. Але я не збирався пустити котів під хвіст довгі роки пошуків. Я вирішив лишити щоденник, який збереже на

своїх сторінках мене шістнадцятирічного. Щоб тоді одного дня, якщо пощастить, отримати змогу повести когось за собою й завершити велику справу Салазара Слизерина.

— Але ж ти її не завершив! — переможно вигукнув Гаррі. — Ніхто цього разу не помер, навіть кицька. За кілька годин буде готова настійка з мандрагори, і всі твої жертви знову оживуть.

— А хіба я не казав тобі, — спокійно запитав Редл, — що мені вже не цікаво вбивати бруднокров-ців? Уже багато місяців я полюю тільки... *на тебе*.

Гаррі прикипів очима до Редла.

— Уяви собі мою злість, коли в моєму щоденнику замість тебе знову почала писати Джіні. Вона побачила тебе зі щоденником і, звичайно, злякалася. А що, якби ти здогадався, як він працює, і я б виказав тобі усі її таємниці? Або, ще гірше — я розповів би тобі, хто задушив півнів? Тому мала дурепка дочекалася, поки в твоїй спальні нікого не буде, і викрала щоденник. Але я знав, що робити. Мені було ясно, що ти вистежуєш спадкоємця Слизерина. З того, що Джіні розповіла про тебе, я розумів: ти зробиш усе можливе, аби розгадати таємницю, тим паче, що напали на твою найкращу приятельку. А ще Джіні розповіла, що вся школа аж гуде про те, що ти володієш парселмовою.

Отож я змусив Джіні написати на стіні слова про її смерть, а самій чекати тут унизу. Вона впиралася, плакала й була *дуже* занудною. Але її життя уже дотліває: вона забагато вклала в цей щоденник, тобто в мене. І завдяки цьому я нарешті зможу покинути ці сторінки. Я чекав на твою появу, відколи ми прибули сюди. Я знав, що ти прийдеш. Маю до тебе багато запитань, Гаррі Поттере.

— Яких ще запитань? — пирхнув Гаррі, не розтискаючи кулаків.

— Ну, — відповів Редл, мило усміхаючись, — скажімо, як вийшло, що дитина без виняткових магічних здібностей спромоглася перемогти найвидатнішого чаклуна всіх часів? Як *ти* вижив, відбувшись тільки шрамом, а могутність лорда Волдеморта розпорошилася?

У захланих очах Редла загорілися дивні червоні вогники.

— Чого тебе цікавить, як я вижив? — поволі вимовив Гаррі. — Волдеморт з'явився пізніше за тебе.

— Волдеморт, — неголосно відповів Редл, — це моє минуле, теперішнє й майбутнє!

Він витяг з кишені чарівну паличку Гаррі і почав креслити нею в повітрі, написавши три мерехтливі слова:

ТОМ ЯРВОЛОД РЕДЛ

Тоді змахнув паличкою — і літери, з яких складалося його ім'я, помінялися місцями:

Я ЛОРД ВОЛДЕМОРТ

— Бачиш? — прошепотів він. — Я так називав себе ще в Гогвортсі, звичайно, тільки серед найближчих друзів. Я не збирався вічно носити оте смердюче ім'я, яким мене назвали на честь мого маглівського батька. Я, в чийх жилах по материнській лінії тече кров самого Салазара Слизерина? Щоб я жив з гидким ім'ям простого магла, який забув про мене швидше, ніж я народився, бо, бачите, виявив, що його дружина відьма? Ні, Гаррі. Я створив собі нове ім'я. Я знав: прийде час, і я стану найвидатнішим чаклуном усього світу, і від цього імені тремтітимуть навіть чарівники.

Гаррі німо дивився на Редла, хлопця-сироту, що замордував його батьків і багатьох інших людей... Нарешті він видувив із себе одне слово:

— Ні! — тихо вимовив він сповненим ненависті голосом.

— Що ні? — озвався Редл.

— Ти не найвидатніший чаклун світу, — сказав Гаррі, уривчасто дихаючи. — Не хочу тебе розчаровувати, але найвидатніший чаклун світу — Албус Дамблдор. Усі так кажуть. Навіть тоді, коли ти ще мав силу, ти не відважився завоювати Гогвортс. Дамблдор бачив тебе наскрізь, коли ти навчався у школі. Ти й досі його боїшся і ховаєшся від нього.

З Редлового обличчя зникла посмішка, а саме воно гидко скривилося.

— Для того, щоб вигнати Дамблдора з цього замку, вистачало звичайної *пам'яті* про мене! — просичав він.

— Не сподівайся, що він так просто зникне! — заперечив Гаррі.

Він казав перше, що спадало йому на думку — хотів залякати Редла, не так вірячи у свої

слова, як бажаючи, щоб вони справдилися.

Редл відкрив було рота, але завмер.

Звідкись долинула музика. Редл озирнувся і глянув углиб порожньої кімнати. Музика звучала дедалі гучніше. Вона була моторошна, примарна, неземна; від її звуків волосся на Гарріній голові стало дибки, а його серце виривалося з грудей.

І ось, коли музика стала такою пронизливою, що Гаррі відчув, як від неї завібрували всі його ребра, на верхівці найближчої колони спалахнуло полум'я.

З'явився малиновий птах завбільшки як лебідь, а його химерний спів полинув аж до склепінчастої стелі. Птах мав розкішний золотий хвіст завдовжки як у павича і блискучі золоті пазурі, які стискали якусь пошарпану річ.

Наступної миті птах полетів просто до Гаррі, кинув ту річ до його ніг, а тоді важко сів йому на плече. Коли птах склав свої великі крила, Гаррі глянув угору й побачив, що він має довгого й гострого золотого дзьоба й чорні, немов намистинки, очі.

Птах перестав співати. Він спокійно й затишно сидів біля Гарріної щоки, не спускаючи очей з Редла.

— Це фенікс, — сказав Редл, пильно поглядаючи на птаха.

— *Фоукс?* — видихнув Гаррі і відчув, як золоті пазурі ніжно стисли його плече.

— *А це* що, — сказав Редл, приглядаючись до пошарпаної речі, яку кинув Фоукс. — А-а, це ж старий шкільний Сортувальний капелюх.

Так воно й було. Біля Гарріних ніг лежав полатаний, обшарпаний і брудний капелюх.

Редл знову зареготав. То був такий гучний регіт, що в темній кімнаті аж задзвеніло, немовби водночас сміялися десять Редлів.

— То ось що Дамблдор прислав своєму оборонцеві! Співочого птаха і старого капелюха! Ну що, тобі вже не страшно, Гаррі Поттере? Почуваєшся в безпеці?

Гаррі не відповідав. Може, він і не бачив, яка йому користь із Фоукса чи Сортувального капелюха, але він, принаймні, був уже не сам. Залишалося перечекаати, коли нарешті нареготечеться Редл.

— А тепер — до справи, Гаррі, — сказав Редл, ще й досі широко посміхаючись. — Двічі ми зустрічалися — в *твоєму* минулому й *моєму* майбутньому. І двічі я не зміг тебе вбити. *Як ти вижив?* Розкажи мені все. Що довше говоритимеш, то довше проживеш!

Гаррі швидко міркував, зважуючи свої шанси. Редл мав чарівну паличку. А в нього був Фоукс і Сортувальний капелюх. І те, і те малопридатне для поєдинку. Зрозуміло, ситуація кепська. Але що довше Редл стоїть отут, то Джіні швидше покидають останні іскорки життя... Раптом Гаррі помітив, що Редлова постать стала зриміша й виразніша. Якщо між ним і Редлом має відбутися бій, то краще тепер, аніж потім.

— Ніхто не знає, чому ти втратив свою силу, коли напав на мене, — несподівано промовив Гаррі. — Я теж не знаю. Але я знаю, чому ти не зміг мене *вбити*. Тому, що моя мама віддала своє життя, щоб мене врятувати. Моя мама з простого *мат-лівського* роду, — додав він, тремтячи від ледве тамованої люті. — Вона не дозволила тобі вбити мене. І я бачив тебе справжнього, бачив тебе торік. Ти — руїна. Ти ледь живий. Ось що залишилося від усієї твоєї сили. Ти мусиш ховатися. Ти — бридка потвора!

Редлове обличчя деформувалося, а тоді скривилося в гидотну посмішку.

— Ага, ти вижив, бо мати віддала за тебе життя. Так, це могутнє контрзакляття. Але я тепер бачу: в тобі самому немає нічого особливого. Мені було цікаво, розумієш! Адже ми дивовижно схожі, Гаррі. Навіть ти мав би це помітити. Обидва покручі, сироти, обох виховували магли. Ми, мабуть, єдині парселмовці у Гогвортсі з часів великого Слизерина. Ми навіть і *зовні* трохи схожі... Але, видно, тебе врятував від мене просто щасливий випадок. Це все, що я хотів дізнатися.

Гаррі напружено стояв, чекаючи, коли Редл піднесе чарівну паличку. Але Редлове обличчя знову розтяглося у потворній посмішці.

— А тепер, Гаррі, я хочу влаштувати невеличку виставу. Ану, порівняймо силу лорда Волдеморта, спадкоємця Слизерина, і найкращу зброю, яку спромігся дати Дамблдор видатному Гаррі Поттерові.

Редл задоволено зиркнув на Фоукса, на Сортувальний капелюх, а тоді відступив. Гарріні

ноги зі страху затерпли. Він дивився, як Редл зупинився поміж високих колон і глянув угору на кам'яне обличчя Слизерина, що нависало над ним у напівтемряві. Редл роззявив рота й засичав, але Гаррі зрозумів його мову.

— *Заговори до мене, Слизерине, найвидатніший з готвортської четвірки!*

Гаррі повернувся, щоб глянути на статую. Фоукс похитувався в нього на плечі.

Велетенське кам'яне обличчя Слизерина заворушилося. Заціпенівши зі страху, Гаррі побачив, як роззявляється його паща, дедалі ширше й ширше, утворюючи здоровенну чорну діру. Тоді щось у пащі заворушилося й почало виповзати.

Гаррі позадкував і нашттовхнувся плечима на стіну. Його очі були міцно заплющені. Він відчув, як Фоукс злетів йому з плеча, черкнувши крилом по щоці. Гаррі хотів крикнути: "Не лишай мене!" — але що міг зробити фенікс у двобої зі Зміїним королем?

Щось велетенське бухнуло на підлогу, і Гаррі відчув, як вона задвигтіла. Він знав, що відбувається, відчував усе, майже бачив, як гігантський змій виповзає зі Слизеринової пащі. Потім почув шиплячий голос Редла: "*Убий його!*"

Василіск підповзав до Гаррі — було чути, як важке його тіло незграбно совалося по кам'яній підлозі. Не розплющуючи очей, Гаррі наосліп кинувся кудись убік і випростав руки, аби не наткнутися на стіну. Редл аж задихався з реготу...

Гаррі спіткнувся. Він боляче впав на підлогу, відчувши на вустах присмак крові. Змій був зовсім близько від нього, Гаррі чув його дихання.

Угорі над ним щось гучно вибухнуло, а тоді щось важке вдарило Гаррі з такою силою, що його відкинуло до стіни. Десь поруч почулося нестямне сичання і шалене гупання об колони. Ось-ось його тіло проштрикнуть гострі зуби.

Гаррі не міг цього витримати. Він ледь-ледь розплющив очі — глянути, що діється.

Велетенський змій ядучо-зеленого кольору, товстий, наче стовбур дуба, піднявся високо вгору, а його здоровенна голова безтямно хилиталася поміж колон. Гаррі тремтів, ладний заплющити очі, тільки-но змій поверне голову. Проте невдовзі він зрозумів, що відвертало увагу Василіска.

Над його головою ширяв Фоукс, а Василіск яро намагався вхопити його своїми довгими й гострими, мов шаблі, зубами.

Фоукс кинувся на змія. Його довгий золотий дзьоб на мить кудись зник, а тоді на підлогу ринула ціла калюжа темної крові. Помах зміїного хвоста мало не зачепив Гаррі, і не встиг він заплющити очі, як Василіск повернувся. Гаррі глянув просто в його пику й побачив, що його очі — обидва великі круглі жовті ока — проштрикнув фенікс. Кров цебеніла на долівку, а змій у агонії бризкав слиною.

— Ні! — почув Гаррі Редлів вереск. — *Облиш того птаха! Облиш птаха! Хлопець за тобою! Ти ж чуєш його запах! Убий його!*

Осліплений змій захитався, напівочманілий, але й далі смертоносний. Фенікс кружляв над Васи-ліською головою, співаючи свою моторошну пісню, і раз по раз довбав його лускатий ніс, а з видзьобаних очей змія струменіла кров.

— На поміч! На поміч! — пристрасно шепотів Гаррі. — Хто-небудь, що-небудь!..

Змій знову торохнув хвостом по підлозі. Гаррі ухилився. Щось м'яке черкнуло йому обличчя. То Василіск своїм хвостом жбурнув просто йому в руки Сортувального капелюха. Гаррі схопив його — це було єдине, що в нього лишалося. Він настромив капелюха собі на голову і кинувся на підлогу — над ним знову метнувся хвіст Василіска.

"На поміч! Допоможіть! — думав Гаррі, насунувши капелюха на самі очі. — Благаю, допоможіть!"

Йому не відповів жоден голос.

Раптом капелюх зібгався, ніби його стисла невидима рука. Щось дуже важке і тверде впало Гаррі просто на голову, аж з очей йому посипалися іскри. Він потягся, щоб скинути капелюха, аж раптом відчув під ним щось довге і тверде.

У капелюсі з'явився розкішний срібний меч, на руків'ї якого виблискували рубіни завбільшки з яйце.

— *Убий хлопця! Облиш того птаха! Хлопець за тобою! Принюхайся, відчуй його запах!*

Гаррі звівся на ноги й приготувався. Голова Василіска хилилася додолу, а його тіло

звивалося — воно розшукувало Гаррі, зачіпаючи колони. Гаррі бачив його великі закривавлені очні ями, бачив широко роззявлену пащу, яка могла проковтнути його цілого. З неї стриміли довгі, як його меч, зуби — гострі, блискучі, отруйні.

Змій наосліп кинувся вперед. Гаррі ухилився, і той вгатив головою об стіну. Ще кидок — і його роздвоєний язик зачепив Гарріні ребра. Гаррі схопив обома руками меча і підняв його над головою.

Василіск знову пірнув униз, і цього разу вже не схибив. Але Гаррі з усієї сили увігнав меча по саме руків'я у змієве піднебіння.

Тепла кров бризнула йому на руки — він відчув пекучий біль над ліктем. Один з найдовших отруйних зубів упився йому в руку, а тоді раптом зламався, коли Василіск у конвульсіях бебехнувся на підлогу.

Гаррі сповз по стіні на підлогу. Схопив зуб, отрута з якого розтікалася по всьому його тілу, і висмикнув його з руки. Але було вже запізно. Пекучий біль повільно розповзався довкола рани. Гаррі викинув уламок зуба, глянув на мантию, просочену його власною кров'ю, і все перед його очима попливло. Кімната немов розчинялася у вихорі темних кольорів.

Повз нього пропливла якась червона пляма, і Гаррі почув біля себе м'яке поцокування кігтів.

— Фоукс! — ледве видихнув Гаррі. — Фоукс, ти молодець! — Він відчув, як птах притулив свою прекрасну голову до його рани.

Тоді почулося відлуння кроків, і над ним схилилася темна тінь.

— Ти помираєш, Гаррі Поттере! — пролунав Редлів голос. — Помираєш. Навіть Дамблдорів птах це знає. Бачиш, що він робить, Поттере? Він плаче.

Гаррі кліпнув. Фоуксова голова то з'являлася, то знову зникала йому перед очима. Рясні перлисті сльози стікали його лискучим пір'ям.

— Я сидітиму тут і дивитимусь, як ти помреш, Гаррі Поттере. Можеш не поспішати. Часу в мене доволі.

Гаррі відчув сонливість. Усе довкола закружляло.

— Отак закінчує життя славетний Гаррі Пот-тер, — пролунав далекий Редлів голос. — Сам-один у Таємній кімнаті, покинутий друзями, переможений лордом Темряви, якому він так нерозважливо кинув виклик. Гаррі, ти скоро знову побачиш свою любу матусю-бруднокровку! Завдяки їй ти прожив дванадцять зайвих років, але лорд Волдеморт нарешті здолав тебе — ти, мабуть, і сам це розумієш.

Якщо так помирають, подумав Гаррі, то це не так і страшно. Навіть біль почав ущухати.

Але чи справді він помирає? Замість провалитися в пітьму, кімната набувала дедалі виразніших обрисів. Гаррі струснув головою і побачив Фоукса, що й далі тулився до його руки. Кружальце перлистих сліз сяяло довкола рани, — але де ж вона? Самої рани вже *не було*.

— Забирайся геть, пташе! — раптом пролунав Редлів голос. — Забирайся від нього! Я сказав, *забирайся!*

Гаррі підвів голову. Редл скерував на Фоукса чарівну паличку. Пролунав постріл, ніби з рушниці — а Фоукс знову злетів золотаво-червоним вихором.

— Сльози фенікса! — тихо вимовив Редл, дивлячись на руку Гаррі. — О, так!.. Як я міг забути про їхні лікувальні властивості...

Він глянув просто в обличчя Гаррі:

— Але яке це має значення? Фактично, так ще краще. Тільки ти і я, Гаррі Поттере. Ти і я.

Редл підняв чарівну паличку.

Рвучко махнувши крильми, знову з'явився Фоукс, і щось упало Гаррі на коліна — *щоденник*.

Якусь мить Гаррі і Редл, що й досі тримав над собою чарівну паличку, дивилися на нього. А тоді, навіть не роздумуючи, Гаррі схопив з підлоги василісковий зуб і застромив його в саму серцевину щоденника.

Пролунав жахливий, пронизливий крик, і зі щоденника струменем ринули цілі потоки чорнила, забризкуючи Гарріні руки й затоплюючи підлогу

Редл забився у корчах, закрутився, заверещав, закружляв, а тоді...

Він щез. Чарівна Гарріна паличка лунко впала на підлогу, і все стихло. Усе, крім чорнила,

що й далі струменіло зі щоденника. Василіскова отрута пропалила в ньому велику діру.

Тремтячи усім тілом, Гаррі звівся на ноги. Йому паморочилося в голові, ніби він щойно подорожував з допомогою порошку флу. Він повільно підняв свою чарівну паличку й Сортувального капелюха, а тоді смикнув за руків'я і витяг з Василіскового піднебіння блискучого меча.

І тут з другого краю кімнати долинув тихий стогін. Заворушилася Джіні. Коли Гаррі підбіг до неї, вона вже сиділа, її ошелешений погляд ковзнув з величезної туші мертвого Василіска до Гаррі в просоченій кров'ю мантиї, і зупинився на щоденнику в його руці. Затремтівши, вона голосно зойкнула й розридалася.

— Гаррі, Гаррі, я намагалася т-тобі все розповісти за сніданком, але не з-могла через Персі!.. Ц-це була я, Гаррі... я... але, їй-богу, я не хотіла Ц-цього, мене примусив Р-редл. Він ме-мене контролював! .. А якгги вбив цю... цю з-зміюку? Д-де Редл? Я тільки п-пам'ятаю, як він вийшов зі щоденника. — Усе добре, Джіні. — Гаррі показав щоденника і Дірку від зуба. — З Редлом покінчено. Поглянь!.. І з ним, і з Василіском... Ходімо звідси...

— Тепер мене виженуть! — ридала Джіні, поки Гаррі незграбно допомагав їй підвестися. — Я мріяла вступити в Гогвортс ще відтоді, як там учився Білл... А тепер д-доведеться вертатися додому, — *щ-що скажуть мама й тато?*

Фоукс чекав їх, ширяючи над входом до кімнати.

Гаррі ледь підштовхнув Джіні вперед; вони переступили через кільця мертвого Василіска й попрямували крізь лунку темряви назад до тунелю Гаррі почув, як позаду з неголосним шипінням зачинилися кам'яні двері.

Кілька хвилин вони ішли темним тунелем, а далі почули, як хтось удалині поволі пересуває каміння.

— Роне! — закричав Гаррі, надаючи ходи. — Джіні жива! Я знайшов її!

Вони почули радісний крик, а за наступним поворотом побачили і самого Рона — він нетерпляче визирав крізь величезний отвір, який ухитрився розчистити в кам'яному завалі.

— *Джіні!* — Рон вистромив руку через отвір, щоб затягти її першою. — Ти жива! Повірити не можу! Що сталося?

Хотів пригорнути її, але Джіні зі сльозами відштовхнула його.

— Але ж усе о'кей, Джіні! — саяв усмішкою Рон. — Усе закінчилося, усе... А звідки цей птах? Услід за Джіні в отвір залетів Фоукс.

— Дамблдор прислав, — відповів Гаррі, протискаючись крізь отвір.

— А звідки в тебе *меч*? — Рон здивовано витріщився на зброю, що виблискувала в руках Гаррі.

— Поясню, коли виберемося звідси, — відповів Гаррі, зиркнувши на Джіні.

— Але ж...

— Не тепер! — урвав його Гаррі. Він не знав, чи варто розповідати Ронові про те, хто відчинив Таємну кімнату; принаймні не перед Джіні. — А де Локарт? — Деся там! — хихикнув Рон, кивнувши головою на трубу, якою вони прибули до тунелю. — Він у кепському стані. Зараз побачите.

Услід за феніксом, чії широкі крила пронизували пітьму м'яким золотавим саявом, вони дісталися до самої труби. Там сидів Гільдерой Локарт і цілком безтурботно щось мугикав собі під ніс.

— Йому відбило пам'ять, — пояснив Рон. — Наслав сам на себе чари забуття. Нам нічого, а він не має уявлення, хто він, де він і хто ми такі. Він сам собі небезпечний. Я звелів йому піти й зачекати нас отут.

Локарт глянув на них вельми добродушно.

— Привіт! — сказав він. — Яке дивне місце, правда? Ви що, тут живете?

— Ні, — відповів Рон, зиркнувши на Гаррі. Гаррі нахилився й зазирнув у довгу темну трубу. — Ти часом не думав, як нам звідси вибратись? — запитав він Рона.

Рон похитав головою. Фенікс Фоукс пролетів повз Гаррі й забив перед ним крильми. Його очі-намістинки виблискували в пітьмі, а довгий золотавий хвіст виразно колихався. Гаррі невпевнено глянув на приятеля.

— Здається, він хоче, щоб ти вхопився за хвіст, — розгублено припустив Рон. — Але ж ти

занадто важкий, щоб він підняв тебе нагору.

— Фоукс, — пояснив Гаррі, — не звичайний птах. Нам треба міцно вхопитися одне за одного. Джіні, візьми Рона за руку. Професоре Локарте...

— Це стосується вас, — розтлумачив Локартові Рон.

— Візьміть Джіні за руку.

Гаррі застромив меч і Сортувального капелюха за пояс, Рон ухопився за його мантию, а Гаррі міцно стис у руках на диво гарячі пір'їни феніксо-вого хвоста.

Він відчув у собі неймовірну легкість, а наступної миті вони вже зі свистом летіли трубою вгору. Гаррі чув, як Локарт, гойдаючись десь там унизу, вигукував: "Чудово! Дивовижно! Це просто якісь чари!" Прохолодне повітря куйовдило Гарріне волосся, але не встиг він натішитись польотом, як усе закінчилося, і вони приземлилися на мокру підлогу туалету Плаксивої Мірти.

Поки Локарт поправляв свого капелюха, раковина, під якою ховалася труба, знову зісковзнула на своє місце.

Мірта витріщила на них очі.

— Ти живий! — здивовано глянула вона на Гаррі.

— Чого ти така розчарована? — похмуро озвався він, витираючи окуляри від крові та слизу.

— Бачиш... я просто подумала, що... якби ти помер, то міг би лишитися зі мною в туалеті, — сказала Мірта, ніяково побілівши.

— Бе-е! — скривився Рон, коли вони вийшли з туалету в темний порожній коридор. — Гаррі, мені здається, Мірта кинула на тебе оком! Джіні, маєш суперницю!

Але обличчям Джіні і далі котилися сльози.

— Куди тепер? — запитав Рон, стурбовано глянувши на Джіні.

Гаррі показав на фенікса, який летів попереду, освітлюючи коридор золотавим сяйвом. Вони йшли за ним і невдовзі опинилися перед кабінетом професорки Макгонегел.

Гаррі постукав і штовхнув двері.

— РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ — Щасливий Доби

Коли Гаррі, Рон, Джіні й Локарт, укриті брудом і слизом, а Гаррі ще й кров'ю, зупинилися в дверях, на якусь мить запанувала тиша. А тоді пролунав крик:

— Джіні!

То була місіс Візлі, що сиділа й плакала перед каміном. Вона підскочила разом із містером Візлі, й вони обоє кинулися до доньки.

Але Гаррі дивився не на них. Біля каміна стояв і усміхався професор Дамблдор, а поруч, схопившись за груди, уривчасто дихала професорка Макгонегел. Фоукс прошумів крильми повз Гарріне вухо й уместився на Дамблдоровому плечі, а Гаррі з Ро-ном опинилися в міцних обіймах місіс Візлі.

— Ви врятували її! Врятували! Як ви це зуміли?

— Ми всі хотіли б про це почути, — ледь чутно промовила професорка Макгонегел.

Місіс Візлі відпустила Гаррі, і він, на мить завагавшись, підійшов до столу й поклав на нього Сортувального капелюха, меч, інкрустованого рубінами, і рештки Редлового щоденника.

А тоді почав розповідати їм усе. Майже чверть години у завороженій тиші він розповідав про те, як почув безтілесний голос і як Герміона зрештою збагнула, що він чув у трубах Василіска; як вони з Роном пішли слідом за павуками в ліс, як Арагог розповів їм про те, де померла остання жертва Василіска; як він здогадався, що тією жертвою була Плаксива Мірта і що вхід до Таємної кімнати може бути в її туалеті...

Гаррі зупинився, щоб звести дух.

— Чудово! — підбадьорила його професорка Мак-гонегел. — Отже, ти знайшов вхід... слід додати при цьому ти порушив майже сотню шкільних правил, — але яким *дивом* ви всі змогли вибратися звідти живими, Поттере?

Отож дещо охриплий Гаррі став розповідати про те, як вчасно прибув Фоукс і як Сортувальний капелюх передав йому меч...

Але далі він завагався. Він досі ще не згадував про Редлів щоденник і про Джіні, яка стояла, притуливши голову до плеча місіс Візлі, а сльози й далі текли по її щоках. А що, як Джіні виженуть? Гаррі почав гарячково міркувати. Редлів щоденник більше не діяв. Як тепер довести, що саме він примусив Джіні робити те все?

Гаррі з надією глянув на Дамблдора, що легенько усміхався, а в скельцях його окулярів танцювали іскорки вогню з каміна.

— А мене найдужче цікавить, — лагідно промовив Дамблдор, — як лорд Волдеморт зумів зачарувати Джіні. Адже, за моїми джерелами, він зараз переховується в албанських лісах?

Гаррі відлягло від серця — його огорнуло тепле, дивовижне відчуття полегкості.

— Щ-що? — очманіло перепитала місіс Візлі. *Відомо-Хто* за...зачарував Джіні? Але ж Джіні... хіба Джіні не була... Це вона?..

— У всьому винен цей щоденник, — швиденько промовив Гаррі, показуючи його Дамблдорові. — Редл написав його в шістнадцять років.

Дамблдор узяв щоденника і почав його ретельно оглядати, мало не торкаючись своїм довгим гачкуватим носом вогких і обгорілих сторінок.

— Блискуче! — м'яко вимовив він. — Так, звичайно, Редл був, мабуть, найталановитішим учнем Гогвортсу. — Дамблдор повернувся до подружжя Візлів, які були вкрай спантеличені.

— Мало хто знає, що лорд Волдеморт колись називався Томом Редлом. Я сам навчав його в Гогвортсі, п'ятдесят років тому. Після школи він десь зник, багато мандрував, страшенно захопився темними мистецтвами і спілкувався з найлихішими чаклунами. Він стільки разів піддавав себе жакхливим магічним перевтіленням, що коли з'явився знову — вже як Волдеморт — його неможливо було впізнати. Не було нічого спільного між лордом Вол-демортом і тим розумним, приємним хлопчиною, що колись тут був старостою школи.

— Але Джіні, — здивувалася місіс Візлі, — що могла мати спільного з... з ніш наша Джіні?..

— Його... щ-щоденник! — заридала Джіні. — Я в ньому п-писала, а він ц-цілий рік мені відповідав!

— *Джіні!* — ошелешено вигукнув містер Візлі. — Невже я *нічого* тебе не навчив? Що я тобі завжди казав? Ніколи не довіряй тому, що думає само по собі, і *ти не знаєш, де його мозок*. Чому ти не показала щоденника мені або мамі? Така підозріла річ *явно* належала до чорної магії!

— Я н-не знала, — ридала Джіні. — Я знайшла його в одній книжці, яку мені дала мама. Я д-думала, що хтось просто лишив його там і забув!..

— Панну Візлі необхідно негайно відвести до Шкільної лікарні, — рішуче втрутився Дамблдор. — На неї випало надто жахливе випробування, її не покарають. Лорд Волдеморт ошукував значно старших і мудріших за неї чарівників. — Дамблдор пі-дійшов до дверей і відчинив їх. — Джіні необхідний відпочинок у ліжку і, мабуть, великий кухоль гарячого шоколаду. Це завжди мене збадьорювало, — додав він, по-дружньому підморгуючи дівчинці. — Мадам Помфрі ще не спить. Вона якраз роздає мандрагоровий сік, — гадаю, жертви Василіска можуть прокинутися з хвилини на хвилину.

— То з Герміоною все гаразд! — зрадів Рон.

— Вона відбулася тільки переляком, — сказав Дамблдор.

Місіс Візлі вивела Джіні з кабінету, а містер Віз-лі пішов услід за ними. Він, здається, ще й досі не отямився.

— Знаєш, Мінерво, — багатозначно мовив професор Дамблдор, — мені здається, що ми всі заслуговуємо на бучний *бенкет*. Чи не міг би я попросити тебе піти й повідомити про це на кухні?

— Гаразд, — погодилася професорка Макгоне-гел, прямуючи до дверей. — Ти, гадаю, і без мене розберешся з Поттером і Візлі, чи не так?

— Звичайно, — відповів Дамблдор.

Вона вийшла, а Гаррі й Рон невпевнено глянули на Дамблдора. Що означає *розберешся з ними*? Але ж... їх, *безперечно*, не повинні карати!

— Пригадую, я казав, що буду змушений відрахувати вас, якщо ви знову порушите якісь шкільні правила, — почав Дамблдор.

Рон аж рота роззявив з переляку.

— А це означає, що всі ми іноді змушені брати свої слова назад, — усміхнувся Дамблдор. — Ви обидва отримаєте спеціальну нагороду за заслуги перед школою, а також... дайте подумаю... ну, так, кожен по двісті очок для Грифіндору.

Рон став яскраво-рожевим, немов Локартові квіти на день Валентина, і тепер уже закрив рота.

— Але дехто з нас, здається, зовсім не хоче похвалитися своєю участю у цій небезпечній пригоді, — додав Дамблдор. — Чого ти такий скромний, Гільдероу?

Гаррі аж здригнувся — він геть забув про Гільдероя Локарта. Озирнувшись, побачив, що той стоїть у кутку кімнати, непевно усміхаючись. Коли Дамблдор звернувся до нього, Локарт глянув через плече, щоб побачити, до кого той говорить.

— Професоре Дамблдоре, — швидко пояснив Рон, — у Таємній кімнаті сталася одна оказія. Професор Локарт...

— Я що, професор? — здивувався Локарт. — Отакої! А я гадав, що я повний дурило! Еге?

— Він намагався наслати на нас чари забуття, але чарівна паличка вразила його самого, — півголосом пояснив Дамблдорові Рон.

— Он як! — похитав головою Дамблдор, а його довгі срібні вуса затремтіли. — Наштрикнувся на власний меч, Гільдероу?

— Меч? — не зрозумів Локарт. — Я не маю меча. А от цей хлопець має. — Він показав на Гаррі. — Він вам його позичить.

— Роне, чи не міг би ти відвести до лікарні й професора Локарта? — попросив Дамблдор. — Я хотів би перекинутися ще кількома словами з Гаррі.

Локарт рушив до виходу.

Рон, зачиняючи за собою двері, допитливо глянув на Гаррі і Дамблдора.

Дамблдор підійшов до одного з крісел біля каміна.

— Присядь, Гаррі, — запропонував він, і Гаррі сів, відчуваючи незбагнений неспокій.

— Передусім, Гаррі, я хочу тобі подякувати, — сказав Дамблдор, і його очі знову замерехтіли. — Там, у кімнаті, ти виявив мені справжню відданість. Інакше Фоукс нізащо не прилетів би до тебе.

Він погладив фенікса, який сів йому на коліна тріпочучи крильми. Гаррі ніяково всміхнувся.

Дамблдор не спускав з нього очей.

— Отож ти зустрів Тома Редла, — замислено мовив Дамблдор. — Можу собі уявити, як *ти* його цікавив!

Раптом Гаррі заговорив про те, що не давало йому спокою.

— Професоре Дамблдоре! Редл казав, що я подібний до нього. Дуже подібний.

— Він *справді* таке казав? — замислено глянув Дамблдор з-під своїх кошлатих сріблястих брів. — А що ти сам про це думаєш, Гаррі?

— Я не думаю, що я такий, як він! — аж трохи заголосно вигукнув Гаррі. — Тобто я... я у Грифін-дорі... я...

Але він замовк, бо його знов охопив потаємний сумнів.

— Пане професоре, — промовив він за якусь мить, — Сортувальний капелюх казав мені, що я... що я багато чого досяг би в Слизерині. Певний час усі думали, що я спадкоємець Слизерина, бо я вмію говорити парселмовою.

— Гаррі, ти вмієш говорити парселмовою, спокійно пояснив Дамблдор, — бо Волдеморт — останній живий нащадок Салазара Слизерина — теж говорить парселмовою. Якщо я не дуже помиляюся, то разом з цим шрамом він передав тобі тієї ночі і деякі свої здатності. Я певен, що сам він, звичайно, не мав такого наміру.

— То Волдеморт передав *мені* частинку себе самого? — приголомшено запитав Гаррі.

— Здається, так.

— І я таки *мав* бути в Слизерині, — розпачливо глянув на Дамблдора Гаррі. — Сортувальний капелюх побачив у мені слизеринські властивості і...

— Послав тебе до Грифіндору, — спокійно докінчив Дамблдор. — Послухай, Гаррі. Так сталося, що ти володієш багатьма якостями, які Салазар Слизерин цінував у своїх улюблених учнях: його власним дуже рідкісним даром — зміною мовою; винахідливістю, рішучістю... певною зневагою до правил, — додав він — тут його вуса знову затремтіли. — А проте Сортувальний капелюх віддав тебе у Грифіндор. Ти знаєш, чому так сталося. Подумай.

— Він віддав мене у Грифіндор тільки тому, що я попросив не посилати мене у Слизерин, — розпачливо сказав Гаррі.

— *Саме так!* — знову засяяв Дамблдор. — Цим ти і *відрізняєшся* від Тома Редла. Те, ким ми є насправді, Гаррі, набагато більше залежить не від наших здібностей, а від нашого вибору.

Гаррі приголомшено й нерухомо сидів у кріслі.

— А коли тобі потрібні ще докази, що ти істинний грифіндорець, то уважніше придивися до ось *цього*.

Дамблдор підняв зі столу закривавленого срібного меча і подав його Гаррі. Той похмуро покрутив його в руках: підсвічений вогнем каміна меч поблискував рубінами. І тут Гаррі побачив ім'я, викарбуване знизу під руків'ям: *Годрік Грифіндор*.

— Знай, Гаррі: тільки істинний грифіндорець може витягти цей меч з капелюха.

Якусь хвилину обидва мовчали. Тоді Дамблдор висунув одну з шухлядок столу професорки Макгонегел і дістав звідти перо й каламар.

— Гаррі, тобі треба попоїсти й виспатися. А зараз — на бенкет. А я тим часом напишу в Азкабан — треба визволити нашого лісника, і дам оголошення для "Щоденного віщуна", — додав він багатозначно. — Нам буде потрібен новий учитель захисту від темних мистецтв. Ну, чому це ми завжди маємо з ними такі клопоти, га?

Гаррі підвівся й рушив до дверей. Але не встиг він торкнутися клямки, як двері так рвучко відчинилися, що аж грюкнули об стіну.

У дверях стояв розлючений Луціус Мелфой, а під його рукою зіщулився перебинтований з голови до ніг Добі.

— Добрий вечір, Луціусе! — привітно сказав Дамблдор.

Містер Мелфой влетів у кімнату, мало не збивши Гаррі з ніг.

Добі з переляканим обличчям подріботів за ним, ховаючись за полу його мантиї.

— Ага! — вигукнув Луціус Мелфой і вп'явся у Дамблдора холодними очима. — Ти повернувся! Члени опікунської ради звільнили тебе, а ти однак наважився вернутись у Гогвортс.

— Бачиш, Луціусе, — незворушно усміхнувся Дамблдор, — решта одинадцять членів Ради зв'язалися сьогодні зі мною. Чесно кажучи, це була просто якась совина злива. Вони почули про загибель доньки Артура Візлі й захотіли, щоб я негайно повернувся. Зрештою, вони вирішили, що я — найкраща кандидатура на цю посаду. А ще вони розповіли мені дуже дивні речі. Декому з них здалося, ніби ти погрожував проклясти їхні родини, якщо вони не погодяться відправити мене у тимчасову відставку.

Містер Мелфой зблід, як мрець, але його очі-щілини й далі променилися люттю.

— І що? Ви, може, припинили напади? — вишкірився він. — Піймали злочинця?

— Піймали, — усміхнувся Дамблдор.

— *Ну?* — вигукнув містер Мелфой. — І хто це?

— Той, що й минулого разу, Луціусе, — відповів Дамблдор. — Але тепер Волдеморт діяв через іншу людину. З допомогою цього щоденника.

Допитливо стежачи за Мелфоєм, Дамблдор підняв невеличку чорну книжечку з великою дірою в центрі.

Гаррі увесь той час дивився на Добі. Ельф витворяв щось дуже дивне. Багатозначно вп'явшись у Гаррі своїми великими очима, він показав на щоденник, тоді — на містера Мелфоя, а тоді почав лупцювати себе кулаком по голові.

— Зрозуміло, — поволі промовив містер Мелфой.

— Дотепний план, — сказав Дамблдор рівним голосом, і далі дивлячись просто у вічі Мелфоя. — Адже, якби Гаррі... — містер Мелфой гостро зиркнув на Гаррі, — ...та його приятель Рон не знайшли цієї книжечки, то що ж — у всьому могли б звинуватити Джіні Візлі.

Ніхто не зміг би довести, Що вона діяла не з власної волі.

Мелфой мовчав. Його обличчя зненацька перетворилося на маску.

— Ти тільки уяви, — вів далі Дамблдор, — *що* могло б тоді статися... Візлі — одна з наших найвідоміших чистокровних родин... Уяви, як би вплинуло на Артура Візлі та його указ про захист маглів повідомлення, що його рідна донька вбиває осіб маглівського роду!.. Нам дуже поталанило, що цей щоденник знайдено і в ньому стерто усі Редлові спогади. Хтозна, які наслідки могли б бути за інших обставин.

— Так, дуже пощастило, — видушив із себе Мелфой.

Але Добі за його спиною й далі показував то на щоденник, то на Луціуса Мелфоя, а тоді бив себе по голові.

І Гаррі раптом зрозумів. Він кивнув Добі, і той позадкував у куток. Тепер він карав себе тим, що почав крутити свої вуха.

— Містере Мелфою, а чи не знаєте ви, звідки Джіні взяла цього щоденника? — запитав Гаррі.

— Як я можу знати, де те дурне дівчисько його взяло? — повернувся до нього Луціус Мелфой.

— Але ж це *ви* підкинули їй цей щоденник! — сказав Гаррі. — У книгарні "Флоріш і Блотс". Ви тоді взяли її старий підручник із трансфігурації і засунули в нього щоденника. Хіба не так?

Побілілі пальці Мелфоя почали стискатися й розтискатися.

— Доведи! — просичав той.

— Звичайно, цього вже ніхто не може зробити! — сказав Дамблдор, усміхаючись Гаррі. — Надто тепер, коли Редл уже щез зі щоденника. Проте я раджу тобі, Луціусе, не роздавати більше нікому старих шкільних речей Волдеморта. Якщо котрась із них знову потрапить у невинні руки, я не сумніваюся, що Артур Візлі з'ясує, хто саме їх давав.

Луціус Мелфой на мить завмер, і Гаррі виразно побачив, як смикнулася його права рука, ніби він намірявся вихопити чарівну паличку.

Натомість Мелфой повернувся до свого ельфа-домовика:

— Ходімо, Добі!

Він рвучко відчинив двері, а коли ельф підбіг до нього, Мелфой копнув його ногою. Добі заверещав від болю, його стогони й зойки в коридорі не вщухали.

І тут Гаррі саянула одна ідея.

— Пане професоре, — швидко промовив він, — чи не міг би я віддати цього щоденника містерові Мелфою, якщо дозволите?

— Звичайно, Гаррі, — спокійно відповів Дамблдор. — Тільки швиденько. Не забувай про бенкет.

Гаррі схопив щоденник і вискочив з кабінету. Він чув, як десь за поворотом зойкає бідолашний Добі. Мерщій, не знаючи, чи спрацює його план, Гаррі скинув один черевик, стягнув з ноги мокру, вкриту слизом шкарпетку, запхав у неї щоденника і побіг темним коридором.

Наздогнав їх угорі на сходах.

— Містере Мелфою, — засапано сказав він, — я щось для вас маю.

І він подав Луціусу Мелфою брудну шкарпетку.

— Що це за?..

Мелфой зірвав шкарпетку зі щоденника, пожбурих її, і розлючено перевів погляд на Гаррі:

— Ти колись закінчиш так само, як твої батьки, — сказав він неголосно. — Ті придурки теж завжди лізли не в свої справи.

Він повернувся, щоб іти далі:

— Пішли, Добі. Я кому сказав — *пішли*!

Але Добі не рухався. Він тримав у руках бридку, липку шкарпетку і дивився на неї, як на найкоштовніший скарб.

— Господар дав Добі шкарпетку, — здивовано вимовив ельф. — Господар дав її Добі.

— Що таке? — гаркнув містер Мелфой. — Що ти верзеш?

— Добі отримав шкарпетку! — не вірив своєму щастю домовик. — Господар викинув,

Добі зловив і тепер... Добі вільний!

Луціус Мелфой застигло дивився на Добі. Тоді кинувся до Гаррі.

— Хлопче, я через тебе втратив слугу! Але Добі крикнув:

— Ні, ви не зашкодите Гаррі Поттерові!

Щось гучно ляснуло, і містера Мелфоя відкинуло назад. Він покотився сходами додолу, перелітаючи по три сходинки зразу, і гепнувся десь там унизу, немов лантух. Розлючено підвівся і вихопив чарівну паличку. Але Добі загрозливо підняв свого довжелезного пальця.

— Ви негайно заберетеся звідси! — гнівно звелів він. — Ви не торкнетеся Гаррі Поттера. Забирайтеся негайно!

Луціус Мелфой не мав вибору. Востаннє люто глянувши на них, він загорнувся в мантію і вибіг.

— Гаррі Поттер звільнив Добі! — пронизливо заверещав ельф, дивлячись на Гаррі, а місячне сяйво з вікна відбивалося в його круглих очах. — Гаррі Поттер відпустив Добі на волю!..

— Це все, що я зміг, Добі! — усміхнувся Гаррі. — Але обіцяй: ти більше ніколи не будеш рятувати мені життя.

Бридке буре обличчя ельфа раптом засвітилося широкою усмішкою.

— Маю одне запитання, Добі, — сказав Гаррі, поки ельф тремтячими руками натягав на себе шкарпетку. — Ти мені казав, що моя безпека не пов'язана з Тим-Кого-Не-Можна-Називати. Пам'ятаєш?

— То ж був ключ до розгадки, паничу, — пояснив Добі, здивовано вирячивши очі, ніби це було очевидним. — Добі вам натякнув. Адже лорда Темряви, до того, як він змінив своє ім'я, можна було вільно називати, розумієте?

— Справді, — невпевнено погодився Гаррі. — Що ж, я, мабуть, піду. Внизу бенкет... та й моя приятелька Герміона вже, напевно, прокинулась.

Добі обхопив Гаррі руками за пояс і пригорнувся до нього.

— Гаррі Поттер ще кращий, ніж Добі думав! — зарідав він. — Прощайте, Гаррі Поттере!

Знову щось гучно ляснуло — і Добі щез.

*

Гаррі вже бував на кількох бенкетах у Гогвортсі, але такого ще не бачив. Усі були в піжамах, і святкування тривало цілу ніч. Гаррі не знав, що було найкращою миттю бенкету: чи та, коли Герміона підбігла до нього з вигуками: "Ти розгадав! Ти розгадав!"; чи та, коли від гафелпафського столу до нього підійшов Джастін, щоб потиснути руку, і довго вибачався за всі підозри; чи та, коли о пів на третю ночі з'явився Гегрід і так щиро поплескав Гаррі й Рона по плечах, що вони увіткнулися носами в тарілки з бісквітами; чи та, коли з'ясувалося, що завдяки чотирьохстам очкам, які отримали Гаррі й Рон, Грифіндор другий рік поспіль завоював кубок гуртожитків; чи та, коли професорка Макгонегел оголосила, що іспити відмінено ("Ой, ні!" — вигукнула Герміона); чи та, коли Дамблдор повідомив, що професор Локарт, на жаль, не зможе повернутися до школи, бо мусить трохи підлікувати свою пам'ять (почувши цю новину, разом з учнями радісно закричало й чималенько вчителів).

— А шкода, — зітхнув Рон, наминаючи пампушку з джемом. — Він якраз починав мені подобатись.

*

Решта літнього семестру запам'яталася яскравим сонячним сяйвом. Гогвортс повернувся до звичного розпорядку, якщо не рахувати кількох невеличких змін: були скасовані лекції із захисту від темних мистецтв ("Ми вже й так випробували це все на практиці!" — утішав Рон невдоволену Герміону), а Луціуса Мелфоя позбавили членства в Раді опікунів школи. Драко більше не ходив по школі з таким виглядом, ніби увесь Гогвортс належить тільки йому. Навпаки — він був тепер похмурий і насуплений. А от Джіні Візлі знову щасливо усміхалася.

Швидко минав час, і ось уже пора їхати додому на "Гогвортському експресі". Гаррі, Рон, Герміона, Фред, Джордж і Джіні зайняли ціле купе. Вони сповна скористалися останніми кількома годинами перед початком літніх канікул, коли їм ще можна було чарувати. Грали у вибухові карти, запускали рештки останніх Фредових і Джорджевих феєрверків від Флібустьєра і роззброювали одне одного з допомогою заклять. У Гаррі це виходило чи не найкраще.

Поїзд уже підходив до вокзалу Кінгс-Крос, коли Гаррі щось пригадав:

— Джіні, а що робив Персі, коли ти його побачила, і він просив, щоб ти нікому не розповідала?

— А-а, це! — захихотіла Джіні. — Ну, Персі має *дівчину*.

Стос книжок випав у Фреда з рук просто на голову Джорджеві.

— *Що-що?*

— Це та староста з Рейвенклоу Пенелопа Клір-вотер, — пояснила Джіні: — Ще торік улітку він усе писав їй листи. Таємно зустрічався з нею в школі. Якось я забігла в порожній клас, а вони там цілуються. Тому він і був такий засмучений, коли на неї... ну, ви знаєте... напали. Але ж ви не будете його дражнити, правда? — стурбовано додала вона.

— Ми?.. Нам би й у голову таке не прийшло! — аж засяяв Фред.

— Звичайно, ні! — вишкірився Джордж. "Гогвортський експрес" уповільнив хід і зрештою зупинився.

Гаррі дістав перо, аркуш пергаменту й повернувся до Рона з Герміоною.

— Це називають телефонним номером, — сказав він Ронові, двічі написавши номер. Тоді розірвав аркуш навпіл і дав кожному по половинці. — Минулого літа я розповів своєму татові, як користуватися телефоном, він тобі пояснить. Подзвоніть мені, коли я буду в Дурслів, о'кей? Два місяці розмовляти лише з Дадлі — я цього не витримаю.

— Але ж коли твої тітка й дядько почують, *що* ти зробив цього року, — вони стануть пишатися тобою, правда? — запитала Герміона, коли вони зійшли з поїзда й занурилися в юрбу, яка прямувала до зачарованої перегородки.

— Пишатися? — перепитав Гаррі. — Ти що, збожеволіла? Адже я стільки разів міг загинути, і — от маєш — лишився живий! Та вони луснуть зі злості!

І друзі разом пройшли крізь бар'єр до маглівського світу.